

Marti 29 Iunie 1971

"MUNCITORUL SANITAR"

MUNCITORUL SANITA

O rodnică afirmare a mișcării artistice de amatori

CORUL ȘI ORCHESTRA SINDICATULUI SANITAR

Orchestra de cameră a medicilor a luat ființă acum 17 ani din inițiativa unui grup de medici care, pasionați de profesiunea lor, au înțeles să-și petreacă timpul liber în comuniune cu arta sunetelor față de care, prin preferințe, ca și prin educație și cultură au avut de timpuriu afinități. Sint medici distinși în meseria aleasă, dar care ar fi putut și pot oricând, figura cu prestigiu, și ca interpreți ai muzicii — așa cum o fac și în prezent, neobosiți, cu convingere și dăruire.

Aflindu-ne printre cei ce i-au urmărit din capul locului cu toată atenția meritată, amintim că orchestra a dat, sub bagheta dr. Ermil Nichifor, nenumărate concerte, promovând capodoperele muzicii de cameră ale marilor preclasiți și clasiți până la cele ale compozitorilor contemporani.

Relevăm cu satisfacție că această muncă, dusă din dragostea dezinteresată pentru artă, a întrunit sufragiile juriilor concursurilor pe țară ale formațiilor de amatori. Orchestra de cameră a medicilor este laureată a Concursurilor pentru formațiile de amatori din 1963 și 1967, precum și a concursului desfășurat anul acesta în cinstea semicentenarului partidului, cînd a obținut, ca și în 1967, premiul I.

Anul trecut a luat ființă și corul de cameră, alcătuit din circa 40 membri, care într-un timp foarte scurt au izbutit, sub conducerea dr. Mircea Diaconescu, să pună la punct un program bogat din muzica

universală și românească. Corul a obținut trofeul „Gh. Dima” cu prilejul festivalului de muzică corală de cameră organizată la Brașov în octombrie 1970, iar în 1971 a cucerit Marele Premiu la cel de al X-lea Concurs artistic „Omagiu partidului”.

Cu prilejul concertului dat recent la Ateneu, ambele formații au prezentat un program exigent. Corul a acordat un loc de seamă muzicii românești. **Cîntec de leagăn** de Ion Runcu, cu rezonanțe pe alocuri de cîntec de strănă, a fost redat cu gingășie în mezzo voce. Amprente puternice de cîntec românesc poartă și **În temelul codrului** de D. D. Boțez și **Barbu Lăutaru** de Vasile Timiș. A fost clar prezentată polifonia **Imnului bizantin** de Doru Popovici, liniile melodice avînd un curs plăcut, eufonic. Corul „**O, dreptate, pentru tine luptăm!**” de César Franck a fost acompaniat de organistul Iosif Cerstenengst. Am apreciat aici cîntul formației corale căreia dirijorul i-a imprimat nuanțe judicioase de forte piano. Corul final din scena biblică „**Rebecca**” de același compozitor, i-a fost păstrat stilul propriu.

Am urmărit cu interes chipul în care au fost redat expresiv acele alunecări tonale și caracterul, uneori de psalmodie, al muzicii. Pianista acompaniatoare, Mia Frunzetti, a cîntat sobru, corect, ponderat.

S-a bucurat de un succes deosebit mai multe negro-spirituale cîntate în stilul lor caracteristic, cu o vie

participare a tuturor — dirijorul împlinind și mici roluri solistice cu deosebire în atacul inițial.

Partea a doua a programului s-a desfășurat sub bagheta dirijorului dr. Ermil Nichifor, fiind consacrată în întregime unor fragmente vocal-simfonice din „Iphigenia în Taurida” de Gluck. **Introducerea**, redată în chip avîntat, **Imnul** cu gravitate și **Finalul** eroic au vădit o dată mai mult capacitatea interpretativă a orchestrei îndrumată cu competență și reală măiestrie. Dirijorul, fără a pierde o clipă din vedere multitudinea detaliilor, a urmărit cu consecvență realizarea în chip cît mai expresiv a arcului melodic mare, specific lui Gluck. S-a cîntat cu nuanțe dinamice bogate, s-a reliefat luminos conținutul puternic al dramei.

Medicii cîntă cu pasiune și cu o nobilă participare la actul interpretării de unde remarcabilele lor realizări, care sînt ale unor adevărați artiști. De remarcat trei cîntăreți solisti, ale căror însușiri solicită cele mai bune aprecieri: soprana Otilia Manea, voce frumoasă, clară, fină, tenorul Antonio Niculescu și baritonul Victor Axinte — voci generoase, frumos colorate, care pot rivaliza cu ale unor foarte buni profesioniști.

Publicul Ateneului, entuziasmat, a făcut o caldă manifestație de simpatie medicilor-muzicieni.

J. V. PANDELESCU
critic muzical

Contemporanul
22 Decembrie 1972.

A

arte frumoase

OPERA

Reîntâlnire emoționantă...

• ...la Operă: Garbis Zobiaș a reapărut pe scena care l-a consacrat și pe care a creat în decursul carierei sale roluri de neuitat ca Othello, Canio, Gherman din Dama de Pică, Cavaradossi din Tosca. Publicul său de altădată, cel de astăzi care-l vedea și auzea pentru prima dată l-au aplaudat pe Garbis Zobiaș într-unul din rolurile sale de mare succes altădată, Canio din Paiate. Incisivitatea dramatică, vocea care continuă să-i răspundă bine la solicitări, mai ales în momentele de forță, temperamentul său vulcanic l-au făcut pe tenorul oaspete să retrăască intens tragedia nefericitului personaj. O replică pe măsură l-a oferit Teodora Lucaciu, dar mai ales Nicolae Herlea și Lucian Marinescu, în evoluții de bun gust și exigență.

Debutul lui Antonius Niclescu în Bărbierul a fost al doilea eveniment al săptămânii ce merită a fi consemnat. Almaviva, ca personaj, i se potrivește fără îndoielă tinărului tenor la debutul său în acest

rol l-a pus din nou în valoare acuratețea de ton, timbrul agreabil, coloritul frazelor; dar din păcate partitura tenorului din Bărbierul este foarte dificilă din punct de vedere tehnic și nu ar trebui abordată decât atunci când glasul se maturizează și interpretul rezolvă fără dificultăți toate exigențele rolului. Bine servit de parteneri (Silvia Voinea, Nicolae Herlea, N. Florei și C. Gabor) Antonius Niclescu poate fi (și așteptăm cu nerăbdare) un Almaviva la înălțimea autenticului său talent.

Polyfem

P.S. Garbis Zobiaș a reapărut în Canio din Paiate (la cererea publicului) și în Don José (Carmen) obținând același binemeritat succes.

La Opera Română, în ultimele săptămâni, mare aflivență de public! Dă roade politica mai fermă inițiată de noua direcție, sint tot mai apreciate spectacolele îngrijit prezentate, cu distribuții omogene și nume pe afiș!

F.

Un exemplu

• INTR-UNA din duminicile trecute, doctorul Nichifor, acest artist al medicinei și al muzicii, a dat o lecție de entuziasm, dragoste și modestie, în fața a sute de mii de telespectatori. Între spital și aclinarea suferinșilor, doctorul Nichifor ne mângâie sufletul, strângând în jurul lui o orchestră întreagă formată numai din medici și asta nu de azi, nu de ieri, ci de foarte mult timp. Doctori, care vin din Cluj, pentru a pune la punct un concert de

flaut, alții, care își caută odihna unei zile de muncă la a studia o partitură. Această staționerie nu poate să nu stârnească în noi o mare admirație. A te odihni din muncă prin altă muncă sînt cuvințele marelui nostru George Enescu. Doctorul Nichifor l-a urmat sfatul și-l mulțumim, pentru bucuria ce ne-a dat-o. Fie ea un exemplu pentru cei tineri și pentru cei mai vîrstnici.

Lisette Georgescu

Solistul medicilor

UN CONCERT dat cu ocazia Conferinței asupra poluării accidentale a apelor ne-a amintit că harnica orchestră de cameră a medicilor este gata să marcheze orice eveniment de breaslă și cu un salut muzical. De data aceasta însă, concertul a avut și o notă în plus de înțimitate, dat fiind că atît de inimosul și muzicalul conducător al ansamblului, doctorul Ermiel Nichifor, a prezentat ca solist pe fiul său, foarte tinărul violoncelist Șerban Nichifor. De la o trecută apariție într-un grup concertant care cînta o Simfonie de Haydn, el a făcut, după cîte ne putem da seama, progrese considerabile, care i-au permis să treacă peste greutățile muzicale și tehnice considerabile ale Concertului în Si bemol major de Boccherini cu o bravură juvenilă de bun augur și mai ales cu o anume putere de comunicare a sentimentului, definitorie pentru un autentic muzician în formare.

Alfred Hoffman

Vineri 8 Octombrie
1971 - "Contemporanul"

Concerte festive

Vineri 2 Martie 1973

INFORMATIA BUCUREȘTIULUI

literatură

Pasiunea muzicianului amator

Orchestra de cameră a medicilor este, de multă vreme, o realitate a stagiunii muzicale bucureștene. Îi reîntâlnim în fiecare an la Ateneu pe acești îndrăgostiți de muzică, demonstrând cum și cât de mare este bucuria de a cânta.

Să realizezi un concert înseamnă să trăiești în numeroase repetiții, să studiezi și să cauți înțelesuri exacte ale muzicii interpretate. Dar, înseamnă, totodată, să trăiești într-o lume de mare frumusețe, să te bucuri de fiecare melodie, de orice cântec ori ai relua-o pentru a o cânta mai bine. Meritul acesta face uneori din muzicianul amator o pildă pentru profesionist.

Doctorul Emil Nichifor, dirijorul și sufletul acestei orchestre, poate fi considerat ca un muzician de elită, un cunosător al tainelor acestei arte. Fiecare concert capătă, este evident, acest lucru, darul dragostei sale nestinse pentru muzică. În programul de la Ateneu, a îm-

părțit lauri împreună cu câțiva oaspeți, soliști ai pieselor alese — George Florian Dima, violonist sensibil și lăptos, încă imprudent uneori în virtuozități (Ciclul Anotimpurile de Vivaldi), pianista Graziella Georgia, stăpână pe o viteză ce-i umbrește te poate sensibiliza (Concertul în Re major de Mozart) și uimitorul basist Wolfgang Güttler, magician al efectelor expresive (Concert de G. F. Händel). Iată suficiența argumente pentru a pleda în favoarea amatorismului, în bună relație de prietenie cu profesionalii. De altfel, cine poate spune de partea cui este dreptatea? Căci istoria muzicii — orchestra medicilor o dovedește — s-a scris de către oameni care au pus arta mai presus de convenții, fără a aștepta neapărat elogi sau remarcă critice, din imperioasă necesitate de a înțelege și trăi frumusețea clipei.

Grigore Constantinescu

● Orchestra de „juniori” a doctorului Nichifor

Există în mișcarea artistică de amatori bucureștenă o întrecere ne-declarată, dar nu mai puțin acerbă, între două formații instrumentale de muzică cultă, fiecare reprezentând câte o breaslă de lucrători cu mintea. Când una, cînd alta dintre cele două orchestre de cameră — cea a inginerilor, aflată sub bagheta conf. univ. dr. ing. Petru Ghenghe de la Institutul politehnic, și cea a medicilor, dirijată de lector univ. dr. Emil Nichifor — „marchează puncte” în această întrecere prin prezentarea unui nou program într-una din sălile centrale de concert ale Capitalei. Dar iată că, alături de orchestra medicilor — pe care o conduce de 12 ani —, doctorul Nichifor a preluat, mai recent, și o formație similară de „juniori”, aceea a studenților în medicină. Judecînd după concertul susținut marți seară la Sala mică a Palatului, se pare că tinerii învâlcăci ai lui Hipocrate nu se lasă mai prejos decît „seniorii”, cînd e vorba să schimbe bisturiul sau seringă cu ar-çușul. Orchestra studenților în medi-

Cît despre soliști, am fost impresionat de aplombul cu care studenta Daniela Ivănescu (anul V stomatologie) a parcurs paginile Concertului de vioară de Mozart, ca și de siguranța cu care studenta Roxana Stănescu (anul IV medicină generală) și-a tăiat „partea leului” în partitura pianistică a Concertului brandenburgic de Bach, alături de elevul Eduard Rapaport (viitor medicinist ?) la vioară și de medicul obstetrician Vladimir Walter Clemens la flaut

E. Elian

"Informația Buc." Simbatic 21. Aprilie 1973.

Lucașoane

*Sâmbătă 7 Aprilie
1973.*

OPINII DE MELOMAN

Michaela Bănică. Orchestra medicilor.

La Ateneul Tineretului am asistat la încă o performanță pianistică realizată de o elevă a profesorului creator de soliști Fl. Delatola. Michaela Bănică din clasa 12-a a Liceului nr. 1 de muzică a dovedit în recitalul său că are toate premisele unei concertiste viitoare: inteligență în frazare, sensibilitate, limpezime în exprimare și foarte bună pregătire tehnică. Ceea ce a impresionat dela începutul audierii a fost modul concentrat, adinca interiorizare a pianistei în fața claviaturii, poetică recurgere asemănătoare cu un ritual și cind energia dicteului muzical latent își încerca aripile. Piesa cea mai convingătoare din program mi s-a părut că a fost sonata în fa op. 54, una dintre cele mai caracteristice sonate beethoveniene, inexplicabil ocolită de pianiști. Bine a procedat Michaela Bănică nelărgind mișcarea de menuet a părții întâi și că a dat temei a doua în octave o notă de virtuozitate. Cu un tușeu incisiv bine diferențiat de modul de atac al sonatei, Michaela Bănică a găsit un sens dramatic Scherzo-ului în do diez minor de Chopin, unde străbate prin tumultul octavelor amintirea primăvăratecă a unui vis de dragoste. Acest dialog al motivului în acorduri și a riposteii senine în arpegii a fost atit de expresiv redat de solistă, încât merita o imprimare rimantă. Michaela Bănică deși a luptat din greu cu precarul mecanism al pianului, a reușit să realizeze un recital care o distinge și o promovează excepțional între pianistele noastre de mare perspectivă. Așa dar pînă astăzi Liceul de muzică nr. 1 neistovit furnizor de valori pianistice ne-a oferit dela clasele profesorilor Viorica Platon, Zoe Șarpe și Fl. Delatola, șase instrumentiști deosebiți: Ina Oncescu, Cristian Weiss, Vasilache, Ioan Iosef Pruner, Andrei Tănăsescu și Michaela Bănică. Am urmărit de asemenea cu mult interes duetul violonistei Ana Bițan și Viorica Marinescu (pian). Expunind elocvent, cu ton cald, Ana Bițan a stilizat o sonată de Mozart, o sonatină de Schubert, două piese lirice și una de bravură.

Succesul violonistei Ana Bițan a fost împărțit cu Viorica Marinescu, exemplară acompaniatoare, o adevărată umbră a solistei.

Orchestra de cameră a medicilor, a căpătat un prestigiu care o egalează cu formațiile de coarde consacrate din București. Rezultatele frumoaselor interpretări pe care le auzim la mari distanțe de timp se datorează celui care animă acest ansamblu de calitate: d-ru Ermil Nichifor. Dirijorul ne prezintă de fiecare dată programe atent repetate și însuflețite de pasiunea colaboratorilor instrumentiști. Cu toate că aceste audii trec oarecum neremarcate, publicul mare le caută și participă. Concertul dat la Ateneul Român a cuprins un program atractiv cu trei soliști de merit: pianista Graziela Georgia într-un concert de Mozart, violonistul George Dima în „Anotimpurile” de Vivaldi și Wolfgang Guttler într-un concert de Haendel pentru contrabas. Guttler transformă contrabasul în violoncel așa după cum la noi nu reușea s-o facă decît marele profesor Pruner-senior. Un omagiu mai mare nu cred că aș putea aduce acestui muzician tînăr. Totodată, salutăm ideea d-ru Ermil Nichifor de a fi introdus în programul domniei sale pe compozitorul Filip Lazăr, un deschizător de drumuri. Filip Lazăr nu a făcut însă caz de prioritatea sa.

Virgil Gheorghiu

„TRIBUNA ROMÂNIEI”

ANUL IX 178 1 APRILIE

1980 - pg. 4

Cinci minute cu...

DR. ERMIL NICHIFOR

DIRIJORUL
ORCHESTREI MEDICILOR

— Domnule doctor Ermil Nichifor, sînteți „părintele spiritual” și dirijorul unui ansamblu muzical, aș spune unic în felul său, ce sărbătorește un sfert de veac de existență. Mai precis, orchestra medicilor s-a înființat...

— În toamna anului 1954. Împreună cu un grup de prieteni, mari amatori și pasionați de muzică de cameră, am înființat orchestra. Primul concert l-am susținut în ianuarie 1955. Din cel cu care am început, 12 cîntă și azi în orchestră. Am fost susținuți moral și material de Filarmoa-nică, sub auspiciile căreia ne-am desfășurat în permanență activitatea.

— Ați fost tot timpul la pupitrul orchestrei?

— La început am fost „învățăcelul” maestrului Mircea Cristescu, care a fost primul dirijor al orchestrei. Domnia-sa a imprimat formației noastre ținută profesională, astăzi orchestra apropiindu-se de valoarea unui ansamblu profesionist.

— Dealtfel, știu că împreună cu orchestra dvs. au cîntat soliști cunoscuți...

— Nu-i amintesc decît pe Maria Fotino, Dan Iordăchescu, Dan Grigore, Ștefan Ruha, Mihai Constantinescu. E foarte greu să-i numesc pe toți...

— Alegerea repertoriului nu v-a creat dificultăți?

— Am cîntat multă muzică preclasică, adesea în primă audiere, apoi din creația cla-

Dr. Ermil Nichifor

sicilor, eu personal avînd o afinitate deosebită pentru Beethoven, care mi se potrivește temperamental. N-au lipsit din repertoriul nostru nici romanticii, ca și compozitorii moderni. Am cîntat cu precădere din creațiile lui George Enescu, Sigismund Toduță, Paul Constantinescu, Alfred Alessandrescu. De asemenea, am cîntat, nu o dată, în primă audiere, lucrări compuse special pentru orchestra medicilor, cum ar fi cele ale lui Wilhelm Berger și Mihai Kepler.

— Ce ne puteți spune despre activitatea concertistică a ansamblului?

— Am susținut peste 400 de concerte în acești 25 de ani. Orchestra a cîntat, cu precădere, în toate centrele universitare medicale din țară — Iași, Cluj, Tg. Mures, Timișoara. Apoi la Hunedoara, Petroșani, Tulcea, Galați, Brăila, Suceava etc., în cadrul unor turnee mai mari. Pe scena Ateneului Român, sînsînem, în fiecare stagiu, cite un concert pe lună.

— Despre succesele orchestrei ce ne puteți spune?

— Am obținut două titluri de laureat la primele ediții ale Festivalului național Cîntarea României, precum și numeroase alte Premii I la concursurile pe țară. Activitatea noastră concertistică, fără întreruperi, este însă cea mai mare dintre împliniri. Peste 200 de medici iubitori ai muzicii au activat de-a lungul anilor în orchestră...

— O ultimă întrebare pentru mereu tînărul dirijor, universitar și excelent medic internist. Cîți ani aveți, domnule doctor?

— 63... de primăveri.

Florin Tudose

La un concert al medicilor

Cum se explică puterea convingătoare a atmosferei de reculegere care a dominat — la Ateneu — la concertul simfonic al medicilor sub conducerea doctorului Ermil Nichifor? Înainte de a se fi ridicat arcușurile la orchestră, la primul gest al dirijorului, am priceput că seara de muzică va fi o comuniune sîpirituală a publicului cu interpreții, slujitori pasionați ai artei muzicale. Ei nu cîntă pentru că fac parte dintr-o filarmonică, ci pentru că au nevoie de un derivativ artistic. Cariera medicală este atît de încărcată de tristeță, de griji, de răspundere, încît, în general, doctorii caută o compensație sîpirituală în artă — sînt colecționari de pictură, de cărți rare, de gravuri. Nu stiu dacă în altă țară există orchestră de medici, fapt care constituie o activitate de înaltă moralitate, sacrificînd repausul după o zi obositoare ca să studieze. Am rămas uimită de corectitudinea acordului dintre instrumente, de justetea tonului, de mecanismul bine strunit, fervoarea vie a frazării în această adunare în care tineri și persoane cu păr cărunt erau deopotrivă în bucuria de a da viață misterioaselor semne ale inspirației compozitorilor. În program: Concerto grosso de Haëndel. Primul concerto pentru pian de Beethoven, o simfonie de Schubert.

Doctorul Nichifor, înalt ca un plop zguduit de vijelia entuziasmului, a condus lucrarea lui Haëndel cu demnitate senină. Tăia aerul cu brațe lungi ca niște aripi de cocor, și pornea cortegiul de unde sonore, oprit mai departe de melodia duioasă a primei viori, frumos exprimată. Am remarcat de-a lungul concertului participarea foarte concentrată a unui muzician la violă, robust, absorbit cu totul de grija expresiei, atît de volatilă în muzică. În simfonia de Schubert, dirijorul și-a desfășurat tot talentul. Ca întotdeauna, inspirația lui Schubert nu încețază de a crea melodii. Țînesc cu putere de floră tropicală. Însă repetă prea mult secvențele, devine obsedat și obsedant. Simfonia, energică, în prima parte ar fi putut să figureze ca prim act într-o operă teatrală. Este victorioasă în tonul ei major, și a fost interpretată cu dinamismul ce i se cuvine. În minorul din partea a doua se oglindește melancolia acută a geniului timid și mîn. Foarte expresiv indicată de doctorul Nichifor, în țesătura de suflători și corzi, a marcat cu justetă a doua melodie alunecată pe viori. Cred că un tempo puțin mai lent ar fi subliniat mai călduros evoluția acestei părți spre resemnare. În contrast, partea a treia — în măsura de 3 — ne duce la valsul vienez, sentimental și vorbăret. Orchestra a cîntat-o cu ritm juvenil și evocator. Finalul mobilizează toate instrumentele, îndreptate mai întîi de suflători spre bucuria care se tese într-o joacă strălucită, multiplică modulatiile, leagă melodiile cu tremur la viori. Sonorități verticale și aurii la alămuri îndeamnă la bucurie, toate corzile vibrează în jurul lor într-un galop neburlesc. Viola din nou atrage atenția. Dirijorul se multiplică în unghiuri ascuțite și biruia dificultățile cu brio.

Solistul acestui concert simfonic a fost Dan Grigore. Admirabil acompaniat, a transfigurat această compoziție a lui Beethoven, asezînd-o în regnul tinereței robuste și inteligente. Partea a doua, unde Beethoven a cuibărit toată tandrețea sufletului său, a fost cîntată de marele nostru pianist cu adîncă emoție. Finalul, sub degetele măiestre, a sunat cu năvalnică veselie. Era incandescent. Nu-l puteai asculta decît surizînd.

Această seară de muzică dezinteresată a fost o emoționantă îmolinare sufletească.

Cella Delavrancea

30.5.1975
SĂPTĂMÂNĂ

SĂPTĂMÂNĂ, 30-V-1975

muzica

note de primăvară

„Primăvara culturală bucuresteană” a dat anul acesta o mulțime de satisfacții corurilor de amatori, formațiilor, soliștilor și dirijorilor de amatori. Semnalăm ca un moment de excepție participarea corului (mai puțin a ansamblului de orchestră) „Atheneu” condus de **Nicolae Ghiță**. Pasiunea acestui talent dirijoral, abnegația dusă aproape în anonimat și-a găsit, în fine, în sala RTV-ului o răsplătă. Din programul coral să detașăm piesele lui D. Popovici, A. Pașcanu și miniatura lui V. Timb, de o frumusețe clasică. Din același festival, o impresie mai veche: concertul „Orchestra de cameră a medicilor” dirijat de dr. **Ermil Nichifor**. Pasiunea acestui doctor, progresele pe care le face orchestra, soliștii tineri pe care îl lansează, sînt prea frumoase momente ale „culturii de masă” spre a nu fi remarcate. La RTV, „Tribuna tinerilor soliști” a fost susținută de „Orchestra simfonică a Școlii de muzică nr. 1”. Dirijorul (și el destul de tânăr, dar remarcat nu o dată ca un talent real, **Nicolae Racu**) a acompaniat în trei concerte instrumentale trei soliști despre care se va mai auzi. **Gheorghe Puica**, a avut dezvoltarea tehnică necesară concertului de Weber, **Iosif Ion Fruner**, într-un moment de emoție, și-a dovedit totuși talentul. **Florin Paul** a cântat cu precizie și dezvoltură, chiar cu inspirație Concertul de Mendelssohn. La Sala mică a Palatului semnalăm recitalul, marele recital al tînarului pianist **Tudor Dumitrescu**. Nu atragem atenția pentru prima oară aici asupra talentului său excepțional. De data asta, pentru prima oară îl vedem singur în fața pianului, timp de două ore. În Sonata de Liszt, forța, tehnica uluitoare, puterea de transmitere a sugestiei sonore, complexitatea puțin obișnuită a acestor pagini, ne-au impresionat. La fel de brav a interpretat **Tudor Dumitrescu** studiile de Chopin. În Enescu a fost o poezie bărbătească. Haydn și Bach demonstrau terenul altor rafinamente, de care T. Dumitrescu nu e străin. S-a spus, și trebuie reînțărît, că avem în acest minunat tînar una dintre cele mai frumoase speranțe muzicale. Mă gîndesc însă, dacă nu trebuie să așezăm de pe acum acest nume, printre maeștri. Cred că nu se opune nimeni... Simfonicul filarmonic, săptămîna trecută n-a reușit să ne dea nici un flor. **Volker Wangerheim**, care e un neinspirat, n-a avut să arate nimic orchestrei, nimic publicului. Haydn-ul său a avut greutăți teutone. Bruckner-ul, această minunată Simfonia a IV-a (care ar merita cit de curînd să fie refăcută, pentru restabilirea adevărului frumuseții ei) n-a găsit în dirijor decât un anatomist. Lipsa de vibrație a acestui dirijor, venit prin nu știu ce miracol în fața acestei orchestre, ce merită numai dirijori de mîna întîi, n-a reușit să transforme nici un moment din simfonie într-unul de adevărată emfază. Cîte momente, n-au scăpat printre degete. Am văzut de curînd filmul de televiziune, filmul muzical după opera „Interogatoriul din zori” de **Doru Popovici**. E o realizare de primă mîna, un film care face cînte nu numai compozitorului și interpretilor, ci înșuși realizatorilor tehnici.

iancu dimitrescu

SĂPTĂMÂNĂ, 10-X-1980

muzica

ecouri

Deschiderea stagiunii simfonice a Radioteleviziunii a făcut-o la obișnuita cotă înaltă a perfecțiunii și calității artistice **Iosif Conta**. Acest ansamblu simfonic cîștigă pe zi ce trece o tot mai maleabilă sensibilitate și căldură a sonorităților, lucruri obținute prin repetiții asidue, de maximă concentrare, reluînd același adagiu, îndeobște cunoscut, că arta mare se realizează tocmai prin detalii și amănunte... Vechiul dicton că artistul este un răsfațat al cîntecului e departe de a mai fi confirmat. O imensă muncă de ansamblu, o îndrîjită luptă contra rutinei, încercarea de a ieși din sfera limitată a unui repertoriu comun, prin cîștigarea altor sfere stilistice, caracterizează activitatea unei orchestre, care este un colectiv complex, cu o mulțime de tendințe, centrifuge ori centripete, din care se ivește un rezultat, o semnificație finală.

Arta și geniul lui **Iosif Conta**, care este el însuși un astfel de luptător întîi cu sine, spre perfecțiune, și apoi cu orchestra, constă tocmai în aceea că descoperă în repertoriile pe care le întocmește (chiar dacă uneori din motive firești tensiunea mai și slăbește) pe de o parte lucrurile de succes care, perfecționate, capătă o largă implicație estetică și ecou în public, iar pe de altă parte, scoate la iveală texte mai puțin cunoscute, realizînd prime audiții străine și românești (nu puține sînt lucrările simfonice românești la a căror primă audiere a contribuit substanțial) semnînd în felul acesta acte de cultură deosebit de importante pentru viața muzicală națională.

Trebuie să recunoaștem această ambivalență, remarcabilă, pe care **Iosif Conta**, de-alungul unei activități susținute de decenii, a reușit să o impună vieții muzicale românești, implicînd-o în însăși evoluția orchestrei, în evoluția componisticii contemporane, pe care a slujit-o cu credință, în dinamica formării unui public al Radioteleviziunii, mai deschis spre nou, mai puțin conformist și rigid în preferințe, mai dornic de momente estetice importante.

Această deschidere de stagiune, cuprinzînd lucruri inedite, dar și de maximă popularitate, ar putea să rezume în fapt cele două demersuri pe care Radioteleviziunea a știut să le impulsioneze, spre a-și garanta o autentică implicare în viața culturală.

La Filarmonică, într-un concert al Orchestrei medicilor, am ascultat în primă audiere „Omagiu lui Sadoveanu” de **Doru Popovici**. Muzica lui **Doru Popovici** e din ce în ce mai lipsită de contraste, mai duioasă și melancolică. Am remarcat pe lîngă promptitudinea dirijorului dr. **Ermil Nichifor**, contribuția solistică a violoncelistului **George Georgescu**. Remarcabilă este sensibilitatea acestui artist pentru suhetul violoncelului. În afara faptului că beneficiază de un instrument excepțional (un autentic Galeano), **George Georgescu** posedă o acuratețe și o penetranță a sunetului feșite din comun.

iancu dimitrescu

ENTRE LE BISTOURI ET L'ARCHET

Chaque année, le public de Bucarest est invité à assister à plusieurs concerts donnés par un ensemble de musiciens qui ne sont pas «du métier». Il s'agit d'un orchestre de chambre, dont les membres sont des médecins, pharmaciens, étudiants en médecine.

L'Orchestre de chambre des médecins s'est acquis en trois décennies d'activité une place de choix bien méritée dans la vie artistique de Bucarest et du pays. La passion, le talent, la haute qualité des interprétations — plutôt rares chez un ensemble d'amateurs — expliquent bien le succès incontestable de cet orchestre. Le public de ses concerts est toujours impressionné par l'aisance, le plaisir même avec lesquels ces gens — qui connaissent tout de la souffrance humaine — changent le bistouri et la seringue pour l'archet, par la joie qu'ils éprouvent en pénétrant dans le monde merveilleux de la musique.

Il faut sans doute dire quelque chose de la passion que met, pour préparer les spectacles, le docteur Emil Nichifor, chargé de cours à la Faculté de médecine, et médecin principal à la Clinique médicale de maladies internes de l'hôpital «Colentina» de Bucarest, qui est

le chef de cet orchestre et son animateur infatigable. Paragant son temps entre la Faculté de médecine, où l'attendent ses malades, le docteur Nichifor sait faire travailler son orchestre et travailler lui-même à son propre perfectionnement. L'orchestre lui doit bien son existence ininterrompue depuis trente ans et sa permanente jeunesse, car le docteur ne se lasse jamais de rechercher des instrumentistes parmi les étudiants en médecine et les cadres sanitaires des hôpitaux, des instituts de recherche, des polycliniques, de faire enrichir le répertoire de l'orchestre et de porter toujours plus haut le niveau des interprétations.

Les programmes de l'orchestre des médecins, adaptés à son spécifique, ont été extrêmement riches, allant du baroque et des débuts du classicisme viennois jusqu'à la musique du XXe siècle écrite pour ce genre d'ensembles. Les oeuvres concer-

tautes, figurant presque tout les programmes, permettent aux jeunes solistes de s'affirmer. La musique roumaine est elle aussi un centre de grand intérêt pour les membres de cet orchestre.

A partir de la saison qui vient de s'achever, l'Orchestre de chambre des médecins et l'Orchestre de chambre des ingénieurs (dirigé par l'ingénieur dr Petre Ghenghea) comptent parmi les ensembles artistiques d'amateurs patronnés par la Philharmonie «George Enescu». Il jouit donc de conditions matérielles pour ses répétitions et concerts, ce qui se reflète d'ailleurs dans une présence plus fréquente sur la scène de l'Athénée Roumain, où il a donné en fin de saison (en avril, mai et juin) trois spectacles à trois programmes différents. Chaque fois, les médecins-musiciens et le chef d'orchestre Emil Nichifor se sont fait imposer par des interprétations exquises, preuve de leur décision de continuer cette activité dont les fruits sont tellement bénéfiques, pour eux-mêmes et pour le grand public.

N. ENE ■

Actualités roumaines N°33 - Aug 1983 E. Elen

"Mancionul Sanitar" No 6 - 11 Febr 1986 - pag. 7

Intr-un sfirsit de ianuarie, la Casa de cultura a sindicatelor, avea loc primul concert al Orchestrei medicilor bucuresteni.

In program, Concerto grosso in Re minor, de Haendel, Concerto grosso in Fa major, de Corelli, Concertul pentru pian si orchestra in Re minor, de Bach. Au trecut de atunci peste trei decenii de muncă sustinută sta-tornic, cu seriozitate și har, de medicii, farmacisti, studenți în medicină, cadre medii sanitare... Prof. dr. Vasile Luca, dr. Alex. Gheorghiu, dr. Emil Bitman, dr. Constantin Bocirnea, dr. Dan Vasiliu, dr. Andrei Abraham, dr. Vasile Dragomir, dr. Marita Titeica, dr. Călin Giurcaneanu, dr. Mircea Penescu, dr. Constantin Popescu, dr. Dinu Perețeanu, farm. Moscu Grisar, dr. Gabriela Perciun, dr. Liviu Georgescu, dr. Adrian Nistor, dr. Alice Niliă, dr. Ștefan Pogonaru, dr. Nona Vasiliu, conf. dr. Radu Bulandra, dr. Adriana Motoc, dr. Corina Baban, dr. Valeriu Albu, studentii Mircea Lazărescu, Florin Bulacea, dr. Alexandru Sturdza...

Oameni pe care, dincolo de vîrstă și preocupări profesionale, i-a unit, de-a lungul anilor, dragostea pentru acest gen unde se ogîndesc, direct, fără prefăcătorie, — cum spunea George Enescu — însușirile psihice ale fiecăruia dintre noi, ale popoarelor.

I-a unit pasiunea pentru muzică, considerată posibilă rafinare a trăirii, elevație. Demers pentru înțelegerea finiei umane, descoperită continuu ca enigmă, adăugîndu-1, continuu, mister.

Un exercițiu, în fond, de pătrundere — din perspectiva epocii și a eternității — a fiecărei piese simfonice în parte.

ORCHESTRA DE CAMERĂ A MEDICILOR BUCUREȘTENI, O PERMANENȚĂ VALORICĂ

"Veche și necurmată este dragostea cu care medicii au înconjurat muzica, pe stăruitorii ei, Viața e scurtă, iar arta lungă. Ocazia favorabilă — trecătoare, și judecata dificilă, totă curvintele prin care Hipocrate își exprima credința în modestie, în marile forțe ale științei și artei. Nevoia de a ști cit mai mult, într-un timp relativ scurt, legie determinat, i-a făcut pe medici să cultive, în dorința totală cunoașterii a omului, cele mai diferite domenii ale științelor, artelor. Și în acest cadru general de preocupări, muzica, prin structura ei, vibrație esențială a naturii — cum s-a spus, a devenit

s-au rezumat doar la cultivarea artei sunetelor, ci, asemenea muzicienilor, s-au constituit în ansambluri specializate.

Bruno Walter a condus orchestra medicilor din Viena, în 1906. O asociație de muzică de cameră a medicilor a fost constituită la Budapesta, în 1923. Neuitate sînt concertele organizate la Cluj, la Sibiu, de prof. dr. Victor Papilian. În 1955, a început serialul concertelor sub bagheta lui Mircea Cristescu, iar din 1964 a doctorului Ernil Nichifor, un pasionat, un dirijor dăruit, Orchestra medicilor din București rămînînd o permanență pe afișul Capitalei" (Iosif Sava)

O tentativă supusă sensibilității noastre, nostalgice sau revoltate (fiindcă încep prin a reflecta asupra altora și sfîrșești, înțelegîndu-se, meditănd la tine), în căutarea formei liniștitoare, poate niciodată înfrînată în existența de zi cu zi. Propunînd propria interpretare pentru o lume imaginară. Ca o replică la realitate, o corecție în care arta totală, acel Kunstvollen — și folosesc un termen al esteticii germane — devine marea aspirație, marea ideal. Dar și marea neliniște, pentru că trecerea de la receptare, la comunicare presupune simpatie, convenția, cu prindere intelectuală. Acea cu-

noaștere de gînd și inimă, pe care Paul Claudel o descompunea semnificativ, în a sa "Arta poetică", în "co-naissance".

"Numai bucuria de a cînta ne adună de două-trei ori, săpîminal, la repetiții, în sălile Ate-neului, după o zi grea de muncă — se confesa dr. Ernil Nichifor, dirijorul și împătimitul susținător al orchestrei bucureștene. Altfel nu s-ar putea înțelege eforturile, tenacitatea noastră. Și nici rigorozitatea studiului, judecata severă a rezultatelor, care apropie alt de mult muzica de medicină. De cite ori, bunăoară, seara, cînd luminile orașului erau de mult aprinse vreun in-

strumentist sau un interpret vocal spunea «mai repetăm odată, să nu apărăm pină nu sună bine». Să nu scădem valoarea orchestrei".

Valoare confirmată, în fiecare an, prin ocuparea primului loc pe țară, printr-o formație de cameră, în cadrul Festivalului "Cîntarea României". Si motivația poate fi, în primul rînd, profesionalismul interpretării, alegerea repertoriului. Creații preclase, clasice, romantice, orchestra medicilor bucureșteni propunîndu-și să dezvăluie frumusețile — deseori, uitate sau chiar necunoscute, ale vechilor pagini. Piese românești de

George Enescu, Paul Constantinescu, Alexandru Pașcanu, Wilhelm Berger, Doru Popovici... Multe, lucrări de o deosebită dificultate sau în primă audiere — Adagio pentru violoncel și orchestră și Concerto grosso nr. 6 in Fa major (A. Corelli), "Il giardinello" (A. Vivaldi), "Il Castor și Polux" (Ph. Rameau), Cîntata "Magnificat" in Re major, pentru solisti, cor și orchestră (J.S. Bach), Simfonia nr. 33 in Si bemol major (W.A. Mozart), Suita a III-a "Antiche Danze" (O. Respighi), "Variațiuni în stil baroc" (Wilhelm Berger)...

Publicul a știut să răsplătească această dăruire pentru artă, această ambiție a desăvîșirii. La recenta înfrînare din 25 ianuarie, de exemplu, consacrată lui Johan Strauss, după modelul Filarmonicii din Viena, cînd sala — arhiplină, fremătă de nerăbdare și entuziasm în așteptarea concertului.

"Este recompensa strădaniei noastre. Marea noastră sîrbătoare, insoțită de fiecare dată, — imi mărturisea dr. Ernil Nichifor — de o emoție deosebită, intensă. Pentru că, adesea, a-bordăm lucrări ce ne depășesc. Publicul ne înțelege, ne susține. Și ajungem să învingem dificultățile tehnice parcă printr-o extalare, printr-o transfigurare afeectivă".

Superbă fraternizare în numele artei! Mărturie de credință — iar și iară — pentru împletirea a două profesii — medicină și muzică, în numele eternci iubiri de frumos, de semeni. Al opțiunii pentru bine, sensibilitate, adevăr.

Alice TUCULESCU

ORCHESTRA DE CAMERĂ A MEDICILOR DIN BUCUREȘTI

DATORIA DE A CONTRIBUI LA UN CLIMAT INTELECTUAL ȘI EMOTIONAL DE ÎNALT NIVEL

Intr-una din emisiunile sale la radio, Iosif Sava lansa termenul de *melomanie*. După cunoșcutul critic, el presupune o stare de grație, de extaz, și nu o maladie — cum am fi tentați să credem —, o obsesie concretizată în zece — douăsprezece ore pe zi de stat lângă pick-up, stabilind, apoi, asociații estetice interdisciplinare și veridice despre compoziții sau interpretări.

Dragostea pentru muzică s-ar măsura — mai degrabă — în intensitatea dăruirii, condițional-optativul sugerând acel flou, acel impalpabil, ce însoțește cea mai abstractă dintre arte, care are drept conținut viața liberă și subiectivă profundă a sufletului. Reflectarea intimă a esenței lumii.

O asemenea pasiune a dovedit-o și Orchestra de cameră a medicilor din București. În primul rând, prin constanță — 33 de ani de activitate concertistică, impliniți recent. Dar și prin rezultate: titlul de laureat și premiul I, în cadrul Festivalului național „Cântarea României”, șase ediții la rând. Pentru ultima, care a avut loc în luna iulie anul acesta, — mărțurirea dirijorilor orchestrei, dr. Emil Nichifor, — am abordat trei piese de

Constantin Silvestri, compozitor cu o scriitură dificilă chiar pentru profesioniști.

Și în programul de deschidere a stagiunii 1987-1988, de la Ateneu, din 27 septembrie, interesul pentru frumusețea unor piese muzicale de virif a depășit eventualele „complexe” de execuție. În fața unui public cunosător și sensibil, orchestra de cameră a medicilor a interpretat, astfel, „*Uvertura la opera „Bărbierul din Sevilla” de G. Rossini, Concertul nr. 20 în Re minor pentru pian și orchestră de W.A. Mozart — solistă Oana Toader, studentă anul III la Facultatea de medicină generală din București, Simfonia a VIII-a în Fa major de L. van Beethoven.*”

Trei stiluri diferite: cel rossinian, cu o muzică mai directă, mai exterioară și, implicit, mai accesibilă publicului, structura fiind însă deosebit de complicată din punct de vedere tehnic; Beethoven — complex, fur-tunos, cu trăiri tensionate extrem; Mozart — filigranat, de mare subtilitate și distincție.

Este o opțiune tematică pretențioasă, care presupune maturitate artistică, talent, pătrunderea partiturii. Deci, prerogativele virtuozității.

Cum s-a putut trece de la „starea de meloman” la a „ceastă profesionalitate”?

„Un posibil răspuns — ne declară, în continuare, dr. E. Nichifor — se referă la cultura muzicală. Orizontul mai restrâns va reduce și pretențiile. Toți membrii orchestrei noastre — circa 30 medici, farmaciști, studenți în medicină... — sînt de la formați. Exigențele pornesc prin urmare, de la o bună cunoaștere a fenomenului artei sunetelor. Muzica instrumentală, cere, de pildă, o legătură intimă între elementul ritmic și cel melodic; mai mult, impune subordonarea primului față de al doilea. Raportul dintre aceste principiale componente ale culturii muzicale se definește prin relația lor cu cele două planuri ale vieții emoționale sau de expresie. Unul este planul spiritual, condiționat de activitatea conștientă, conștientizarea stărilor sufletești și procesele specifice omului; al doilea, planul fiziologic, condiționat de activitatea biologică a organismului, care ne apropie de animal. Segmentarea ritmică și periodicitatea sînt proprii existenței biologice — ritmul mersului, al bătailor inimii, al respirației... — și ating, nemijlocit, „cercul inferior” al vieții

emoționale. Partea melodică poartă în sine conținutul spiritual al emoțiilor, constituirea sentimentelor și interpretarea trăirilor. Activitatea mecanisme psihice ale imaginației, compasiunii, reflecției. *Marea problemă rămîne, însă, execuția tehnică. Ea cere ambiție și disciplină — proprii, de altfel, muncii bolnavului, în laboratoare sau farmacie. O exigență continuă în alegerea repertoriului — niciodată facil. De asemenea, disponibilitate și timp. O trudă mai mare decît a profesionistului, și avem în vedere concentrarea pe unitatea de timp, efortul greu de imaginat al comutării de la un gen de activitate — medicina — la altul — artistic, amîndouă solicitînd angajarea totală. Alți medici, na, cit și muzica sint domeniului ale marimei responsabilități, o arenă în care publicul nu te lăsară.”*

Ocoliți, totuși, problema artei dirijorului, intermediar între compozitor și interpreți. O artă care amintește de exigențele regizorale. Dacă munca regizorului precede interpretarea nemijlocită, creația dirijorului trece dincolo de holarele repetiției și este — sub o formă perfecționată — o nouă repetiție,

dar cu public. Se afirmă, adesea, că execuția muzicală presupune o diferențiere de opera principis, fiecare interpretare îmbogățind-o cu un nou strat. Auditorul avizat va avea astfel bucuria comparației...

„Orchestra de cameră a medicilor și-a făcut un punct de glorie din fidelitatea față de text. Deci, fără libertăți, adausuri, canalizînd efortul spre apropierea de spiritul compozitorului, de stilul în care a gândit muzica, care tine și de stilul epocii. Unica libertate ce ne-o permit este cea a preferințelor. Pentru noi, ele sînt, mai ales, *piesele preclase, clasice și romantice.* La concertul din 17 octombrie, — periodicitatea aparițiilor în public fiind, din această stagiune, lunară, — ne-am propus o seară Beethoven. Un stil pe care-l tubim și cu care sîntem familiarizați. Ce urmărim? *Educația și popularizarea muzicii, în ideea că personalul sanitar, în general, are nu numai prin profesie, dar și prin întreaga lui existență, datoria de a promova valorile, de a contribui la consolidarea unui climat intelectual și emoțional de înalt nivel.”*

A.V. TUCULESCU

„MUNCITORUL SANITAR”, Anul XXXIII, Nr. 40 (1830) — 6-X-1987

1993, Aprilie 10

Un recent (10 aprilie) concert al orchestrei de cameră a medicilor, avînd ca dirijor pe dr. Ermil Nichifor, animatorul timp de decenii al acestui ansamblu, ne reamintește, pe de o parte, îndelunga lui existență, pe de alta faptul că alcătuirea sa este supusă modelărilor survenite în viața fiecăruia dintre instrumentiștii care i-au asigurat aparițiile publice. Oricum, el continuă să rămînă semnalul unei muzicalități pe care medicii o probează în diferite ipostaze: de la practica entuziastă, la o recunoscută fidelitate față de fîtoliul ascultătorului, în sala de concert. De fapt, rațiunea de a exista și a acestor rînduri care, periodic, ocupă în mod flagrant spațiul unei discipline ce se mișcă între știință și artă.

Evident, comentariul programului cîntat de un grup de instrumentiști, care și-au asumat prin voință și credință efortul comunicării textelor tradiționale, trebuie să aleagă cu o anume înțelepciune criteriile sale; cu atît mai mult cu cît chiar în istoria compoziției tocmai epoca lui Bach (barocul) a făcut o distincție teoretică interesantă între "amatori" și "virtuozi". Dacă astăzi am judeca fără acest discernămint, inițial implantat într-o estetică a muzicii concertante, chiar la vremea constituirii ei semnificative, am risca eroarea de a aprecia valoarea umană a acestei experiențe cu argumente potrivite unui alt cîmp de acțiune.

Deci un program cuprinzînd în prima parte două opere fundamentale de J.S. Bach. Celebrul Concert în re minor pentru două vioară și orchestră cu dr. Musa Albukker (Turcia) și inginer

Ileana Ionești soliști, care și-au coordonat bine dialogul: vioara I, mai tulburată de viziunea unui model, cu sunet mai fragil și dorința de a impune norme de stil; vioara a II-a mai puternic reliefată, cu temperament și putere de autodominare. În fapt, Concertul brandenburgic nr. 4 (M. Albukker - vioară, Marian Olaru și I.B. Ștefănescu - flaut) este încă mai dificil, deși, tocmai această serie de 6 opere concertante a fost scrisă de Bach pentru un amator despre care dedicația spune că ar fi avut "mici talente pentru muzică pe care cerul i le-a hărăzit". Oricum, problemele principale ale muzicii baroce con-

CONCERTUL MEDICILOR

certante pentru oricare categorie de executanți rămîn redarea expresiei prin construcție, reliefaarea contrapunctului ca o artă de contraste, de diferențieri (ceea ce, cei doi flautiști, cu toată asemănarea de timbru, au sugerat în liniile lor soliste). Și apoi elementul fundamental ritmul, respirația corpului sonor, care dă șefului de orchestră o misiune unificatoare și convingătoare.

Ca și în Simfonia a 8-a de Beethoven, unde disciplina supremă trece din ordinea lineară a contrapunctului, în aceea verticală, a armoniei. Valoarea unui asemenea concert se mută însă, în bună măsură, din locul contemplării în acela al acțiunii care determină un grup de oameni legați de destinul omenirii, prin tot ceea ce ei sînt chemați - zilnic

- să observe și să învingă, îl determină să se lanseze într-o aventură superbă, reconfortantă chiar dacă nu durabilă sau permanentă. Medicii nu trebuie oare să-și vindece și ei posibila oboseală de a sta, mereu, în fața suferinței?

Ada BRUMARU

Medicii din formația de bază a orchestrei:

Vioara I

Dr. Mircea Penescu (internist)
Dr. Adrian Nistor (chirurgie maxilo-facială)
Dr. Gabriela Percion (internist)
Dr. Szöcs Mihai (O.R.L.)
Dr. Constantin Ciocîrlea (infecționist)
Dr. Vasile Luca (ginecolog)
Dr. Alexandru Gheorghiu (igienist)

Vioara II

Dr. I. Isaru (internist)
Dr. Dumitru D. Georgescu (generalist)
Dr. Adrian Marian (internist)
Paul Oprea (student în medicină)

Viola

Dr. Andrei Abraham (laborator)
Dr. Mircea Cotolan (neurolog)

Violoncel

Dr. Călin Giurcăneanu (dermatolog)
Dr. Vasile Dragomir (infecționist)

Clarinet

Dr. George Lang (pediatru)
Solistă (în mod frecvent, dar nu acum), dr. Dana Moțoc (pian)

le de
luate
indine
cine
dăci o
ațiile
apă a
cătile
indine
e. La
ul că
ntrale
tine -
sau

tante
efect
bil
itătii
că
ătate
care
fte o
ntre
e nu
are a
unde
l de
epu-
pro-
spre
ali-
ibilă
ere a
im?!
decît
cfta
ame-
ai (și
d) de
ar, ci
Dar
bani,
ire -
sară
si la

SCU

"ACTUALITATEA MUZICALĂ" - REVISTA EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA, NR. II / DECEMBRIE 1998

Actualitatea muzicală - pag. 5

CONCERTE ȘI SPECTACOLE

LA ATENEU

Sfidând chiar moartea

EXISTĂ orchestre de profesioniști al căror repertoriu nu trebuie să cunoască omisiuni sau preferințe. Există apoi orchestre cu o orientare bine precizată: promovarea muzicii contemporane sau redescoperirea unor opere de artă uitate. Mai există însă și orchestrele de amatori, al căror motor este doar patima muzicii. Noi nu prea știm ce înseamnă acest amatorism, întâi pentru că nu mai avem contact cu el, și apoi din tendința (dată de necunoaștere) de a-l privi de sus, atâtă vreme cât concertele profesioniștilor de cameră abia reușesc să ne strâmbască atenția. Viteza cu care ne trăim viața și lipsa timpului liber ne împiedică să ne gândim că se poate face muzică și fără performanță. Pe de altă parte, o mulțime de oferte de divertisment concurează cu audiția muzicii în sala de concert. (Se știe în ce stare a fost adus interesul publicului pentru muzică... "grea".) Este poate motivul pentru care Filarmonica organizează o serie de "concerte educative", la care sunt aduși în special copii.

Micuți aveau să fie însă surprinși, la un astfel de concert, pentru că doamnele și domnii de pe scenă erau Orchestra de Cameră a... Medicilor. Noi vedem aici acel exemplu de amatorism atât de necesar vieții muzicale, iar copiii au văzut că nu numai muzicienii sau amatori ca Einstein pot face muzică.

Mai departe de acest mesaj, concertul a fost închinat memoriei medicului-dirijor Emil Nichifor (dispărut acum aproape un an, în condiții tragice).

Inițiatorul orchestrei prezente ieri pe scena Ateneului, omul care ne-a demonstrat că o singură inimă poate găzdui două pasiuni și o singură minte le poate pune în practică la fel de bine pe amândouă. Prezentatorul concertului, Vladimir Popescu Deveselu, ne-a făcut cunoscute câteva date biografice ale celui ce a fost Emil Nichifor: născut în 1916 în București, într-o familie de matematicieni, a absolvit Facultatea de Medicină cu specializarea în chirurgie. A activat la spitalul Colentina, a obținut titlul de doctor în științe medicale, a desfășurat o intensă activitate de cercetător și a publicat o serie de studii și lucrări didactice. Dar calitatea lui dominantă a fost comunicarea. Comunica cu bolnavul (citez din spusele prezentatorului) "cu un fel de umanitate rară", trăind boala, dar mai ales pacientul. De asemenea, comunica cu publicul, fiind deținătorul unei muzicalități de neîngăduit. Emil Nichifor nu a urmat cursurile unei instituții de muzică, dar a studiat muzica în particular, cu Paul Constantinescu și Wilhelm Berger - nume consacrate ale școlii muzicale românești din prima parte a acestui secol. În 1954 a fondat Orchestra de Cameră a Medicilor, la pupitrul căreia a susținut o lungă serie de concerte, colaborând cu importanți muzicieni din România.

Alături de importanți, încălț concertul ce i-a fost închinat acum s-a bucurat de prezența prestigioasă a Roxanei și a lui Valentin Gheorghiu, interpretând *Concertul în do minor pentru două pianuri* de Johann Sebastian Bach.

Programul, ales de către continuatorul lui Emil Nichifor - fiul său, compozitorul Șerban Nichifor - s-a înscris în cadrul preclasic și clasic (cu o singură excepție, despre care voi vorbi imediat). Astfel, concertul a început cu celebrul *Adagio* al lui Tomaso Albinoni, în care la orgă a fost Nicolae Licaret, directorul artistic al Filarmonicii, în momentele solistice a evoluat, alături de orga omniprezentă, dr. Mircea Penescu, concertmaestrul Orchestrei.

În mijlocul unei oaze de lucrări consacrate momentului de tensiune a fost o primă audiție absolută a lucrării compozitorului belgian Boudewijn Buckinx, denumită *Tomba* și dedicată dr. Emil Nichifor. Este vorba de o lucrare în tonuri sumbre, care îndeamnă la reculegere.

Apoi, creând din nou un mare contrast, concertul s-a încheiat cu *Divertissementul în re major* de Mozart - lucrare radioasă, care a făcut publicul să ceară și un bis, dar care, venind după momentul anterior, a adâncit meditația asupra trecerii implacabile a timpului. Așa că, dat fiind acest final, nu am putut să mă gândesc decât că dacă muzica nu aplanează negativismele unei lumi reale și are în sine atâtă energie încât să construiască o viață, tot ea se dovedește un germen de perfecțiune sfidând - iată - chiar moartea.

Viața muzicală a Bucureștiului păstrează memoria dr. Emil Nichifor, așa cum fiul său și Orchestra de Cameră a Medicilor îi continuă activitatea.

Iulia-Mihaela TIRON

...aceste zile, este extrem de important pentru
...mai ales că aceasta e descrisă din exterior,
...inevitabil cu subiectivism. Cartea are 288 de

A. Bucurescu

torului, fiindcă autorul face literatură, și nu
gazelărie. Nu ar fi deci exclus să des-
coperim adevărul despre decembrie '89
prin intuiția unui scriitor, și nu prin hărnicia
procurorilor. (D.S.)

Cernăuți se așteaptă ca Eminescu să lezeze pe români în anul 2000

...fostei case a lui Aron Pumnul, unde au
stat în gazdă viitorul poet și frații lui; aici
a scris el primele poezii. Acest lucru nu
s-a mai întâmplat de acum 10 ani, de
când Primăria orașului Cernăuți a adop-
tat o hotărâre privind deschiderea muze-
ului. Într-un deceniu nu s-au găsit 3 apar-
tamente, pentru a le pune la dispoziția
actualilor locatari. Toate demersurile fă-
cute de directorul muzeului "Mihai E-
minescu" de către deputatul Ion Popescu
și de societățile culturale românești au

rămăs fără ecou, primindu-se invariabil
răspunsuri formale.

Cât privește statuia lui Mihai Eminescu,
ce urmează să fie instalată în scuarul din
imediată apropiere a fostului Obergim-
naziu, unde a studiat poetul în perioada
anilor 1860-1863, suntem în măsură a
comunica următoarele: sculptorul Dumitru
Goșcovschi a încheiat toate lucrările care
țineau de creația sa. În momentul de față
matricea statuii a fost expediată în orașul
Lvov, unde urmează să fie turnată în

bronz. În acest scop Consiliul Regional
Cernăuți și Administrația de Stat a
Regiunii Cernăuți au alocat mijloacele
financiare. Să sperăm că până la 15 ian-
uarie 2000 odiseea instalării monumen-
tului lui Eminescu la Cernăuți va lua sfârșit.

Despre statuia lui Eminescu de la Ode-
sa, care se afla instalată pe Bulevardul
Francez, nu mai avem nici un fel de știre,
în afara faptului că poliția ucraineană se
află în cautarea infractorilor.

Correspondență de la Mihai Vicol

CUVÂNT Greve

...prundișului). Dar ce legătură este între
această piață și sensul actual al cuvântului
"grève"? Iată-o: înainte de secolul al XIX-
lea, în piața respectivă se strângeau mun-
citorii care căutau de lucru. Începând însă
cu anul 1805, acolo venea altă categorie
de muncitori, și anume cei ce încetaseră
lucrul în semn de protest față de condițiile
necorespunzătoare de muncă, de plată
etc. Și din îndemnul: "Allez à la Grève!"
(Mergeți în Piața Greveil) s-a născut ex-
presia (adoptată și de noi) "Să mergem
la grevă, să facem grevă!" Deși Piața
Grevei nu mai există, pe locul ei înăl-
tându-se astăzi clădirea Primăriei Parisului
(Hôtel de Ville), expresia a rămas, iar în
anul 1821 a apărut și cuvântul "gréviste"
(grevist).

Prof. Gh. Constantin

dragostei" na lui 2000

Nagy, baritonul Iordache Basalic, basul
Mihnea Lamatic și soprana Ruxandra
Ispas. În montarea inspirată semnată de
Cornel Todea, interpreții vor evolua sub
bagheta dirijorului Răsvan Cernat, care
astfel, și în calitatea sa de director ge-
neral, va oferi iubitorilor operei un dar mu-
zical deosebit în pragul anului 2000.
Spectacolul are loc astăzi, la ora 18.30

CONFLUENTE

Dr. E. Nichifor și dr. C. Bocârnea - Medicina și Muzica

Legăturile stabilite de-a lungul secolelor
între medicină și muzică sunt de mult timp o
realitate. Compozitorul Zeno Vancea, auto-
rul unei substanțiale prefete la volumul "Me-
dicina și Muzica" (autori: Emil Nichifor și
Constantin Bocârnea), explică această legă-
tură prin faptul că muzica este cea mai uma-
nă dintre arte, principala sursă de inspirație
fiind omul, tot așa cum medicina, mai mult
decât oricare altă profesiune, este cea mai
direct legată de om, de întreaga sa existen-
ță. Doar în aparență domenii îndepărtate,
medicina și muzica au făcut primii pași îm-
preună încă din timpurile străvechi ale ma-
giei, când tămăduitorul și muzicianul erau
uniți în aceeași persoană și descântecul era
nelipsit din practica medicală. Autorii (ambii
medici interniști la "Colentina", dar și fonda-
tori ai Orchestrei medicilor din București) sur-
prind cele mai importante aspecte ale ace-
stei complexe și profunde relații, investigând
nu numai cunoscutele valori terapeutice ale
artei sunetelor, ci și cele mai semnificative
ipostaze ale artiștilor ca pacienți, ale medi-
cilor ca personaje în muzică, ca interpreți,
compozitori sau cercetători în domeniul mu-
zicii. Două ample portrete completează vo-
lumul, fiind consacrate lui AP Borodin, erudit
profesor de chimie medicală, și lui Hector
Berlioz, fiu de medic și student patru ani la
medicină. De asemenea, o bogată informa-
ție însoțește și portretele lui Theodor Billroth,
muzician și promotor al chirurgiei moderne,
și al celebrului doctor Albert Schweitzer

Ultima parte a acestei frumoase și instructive
cărți este dedicată preocupărilor muzicale
ale medicilor din țara noastră, precum și
aspectelor actuale ale activității orchestrei
medicilor. O amplă bibliografie selectivă
însoțește cartea tipărită la Editura "Charig
'94" și apărută sub îngrijirea dr. Mircea
Penescu și cu sprijinul Fundației "Medicina și
Muzica".

Călin Stănculescu

România Liberă, 30-XII-1999

Studio
Mihail Jora

Eugen Sârbu în postură de dirijor și violonist

Cu fiecare dublă apariție pe podiumul de concert, Eugen Sârbu ne convinge tot mai mult că personalitatea sa artistică tinde să se exprime plenar atât ca violonist, cât și ca dirijor. Temperamentul său fierbinte parcă nu îl lasă nici o clipă să se sature de splendorul Stradivarius ce i-a devenit insuficient pentru un virtuoz care se pare că a spus totul despre un singur instrument, artistul simțind acum nevoia să-și reverse prea plinul sentimentelor și prin intermediul baghetei, ce contopește glasurile multiple ale unui ansamblu sonor. Timpul ne-a demonstrat (iar istoria a confirmat) că ambiția trecerii unor instrumentiști, mai ales violonisti, la postura de dirijori nu mai dă rezultate spectaculoase în epoca contemporană, când arta conducerii orchestrei se învață de timpuriu de-a lungul multor ani, avându-și legile ei științifice, nu doar impulsuri intuitive. Multe nume reprezentative de soliști sau concert-maeștri se pot cita fără prea mari succese în arta dirijatului (Yehudi Menuhin, David Oistrach, Ion Voicu, Dumitru Teodoru, Radu Zvoristeanu, Ionel Ghiga, Emil Cobilovic, Georg Wilhelm Berger, Eduard Hühnsch, C.C. Nottara, Mircea Bărsan), deși „legea” a făcut și excepții fericite (Lorin Maazel, George Enescu, Jean Bobescu). În ultima categorie se încadrează și Eugen Sârbu, cu diferența că dirijorul poate sta astăzi perfect alături de violonist în același program, fără nici o concesie de la exigențele cele mai subtile ale fiecărei posturi artistice. Maniera în care a tălmăcit **Concertul în RE major pentru vioară și orchestră** de Johannes Brahms s-a situat la aceeași tensiune la care a dirijat **Simfonia VII-a în LA major** de Beethoven.

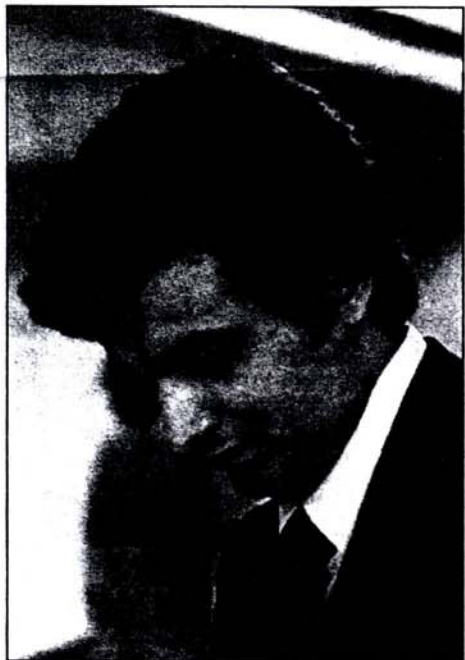
Desigur nu e ușor să ațaci o partitură violonistică atât de complexă și epuizantă ca lucrarea lui Brahms, ca apoi să preiei bagheta într-o simfonie clasică de ample proporții ce nu cunoaște de-a lungul celor patru secțiuni nici o parte lentă. Nu degeaba compozitorul Richard Wagner a denumit-o „Apo-teoză dansului”, iar eseistul Romain Rolland „Orgia ritmului”. Eugen Sârbu a ținut într-adevăr să ne convingă de dinamismul acestei populare **Simfonii** beethoveniene. Aș îndrăzni să afirm că tocmai pe aceste „teritorii” vibrante, Eugen Sârbu se simte mai acasă decât în piesele de expresie lirică. Este vizibil jo-

cul antrenant în care se angajează dirijorul-violonist, fiindcă uneori – furat de viteza coardelor, de pildă – dă frâu liber pasajelor ritmice la contrabași (părăsindu-le câteva clipe de tactarea riguroasă a baghetei) lăsând senzația unor decalaje trecătoare a orchestrei. Eugen Sârbu a privit **Simfonia VII-a** mai mult ca o lucrare robustă, tăiată în stânci sonore spectaculoase, decât ca o fantezie ritmică cum o înțeleg alți dirijori. Versiunea sa place, atrage, lasă publicul fără respirație și instrumentiștii fără liniște, descătușarea tuturor după acel **Allegro con brio** din final transformându-se într-o explozie de lumină.

În deschiderea programului de la Studio-ul Mihail Jora al Radiodifuziunii (plin până la refuz), dirijorul a apelat tot la o lucrare de mare spectacol: uvertura operi

roase pasaje de virtuositate (chiar dacă, în cadență, du-bile coarde l-au trădat... uneori), în care instrumentul solist a condus din umbră discursul sonor de la cap la coadă. Tânărul dirijor Dietrich Schöller-Manno (35 de ani), violonist de formație (elev al lui Eugen Sârbu și Ivory Gillis), a încercat să-l secondeze cu atenție pe solist, fără a reuși să imprumute stilul dramatic brahmsian pe întregul parcurs al partituri. Dispune totuși, de energia necesară stăpânirii unui ansamblu numeros, fapt care ne inspiră încredere într-o reînălțare viitoare pe același podium.

Nu putem încheia aceste rânduri, fără a sublinia atitudinea lui Eugen Sârbu de a reveni periodic în țară spre a colabora cu instituțiile muzicale, de a contribui la stimularea tinerilor violoniști prin acordarea bursei anuale de

Coțofana hoată de Gioacchino Rossini. Aici, Eugen Sârbu a pedalat pe acel caracteristic **crescendo-rossinian**, pornit de la șoapta imperceptibilă a coardelor până la răbufnirea alămurilor și percuției, fără a neglija însă expunerea limpede a inspirațiilor teme ale operi de o reală frumusețe melodică.

După ce și-a făcut „încălzirea” cu muzica lui Rossini, violonistul Eugen Sârbu a abordat **Concertul în RE major pentru vioară și orchestră** de Brahms cu o maximă sobrietate. A privit întreaga partitură ca un poem dramatic, condimentat cu nume-

studii peste hotare, de a-și respecta obligațiile morale față de colegii Orchestrei Naționale Radio (prin facilitarea unor turnee în străinătate) al cărei director de onoare este de trei ani – manifestări umane exemplare pentru un muzician ce trăiește în diasporă. Și toate acestea, în ciuda faptului că Eugen Sârbu se află în vârful unei cariere excepționale, unde timpul pare mai prețios decât banii pe care majoritatea românilor din străinătate îi scotocesc – din păcate – moneda de schimb spre a apărea în fața publicului din patrie.

VIOREL COSMA ■

Itinerar în lumea sunetelor

Cartea de muzică are, de un timp încoace, un regim de tipar și difuzare restrictiv și aleatoriu, ceea ce ne îndeamnă spre sublinierea

perle teatrului liric, au șansa unei reale și utile îmbogățiri a propriei culturi. Folos ce nu are nevoie de vreo pledoarie specială...

cu insistență a fiecărei apariții. Numai astfel putem contribui, pe puterile ce le are și publicistica, la susținerea prezenței editoriale într-un domeniu care este oarecum marginalizat, din punctul de vedere al „scrisului de succes”, condiție primordială – acum – pentru editare. Cine află că a fost tipărită, că a fost reeditată o lucrare despre muzică, are datoria de a răspândi știrea, cu speranța cointeresării celor ce au dorința de a afla cât mai multe despre această lume a artei sunetelor. Semnalele noastre sunt, sperăm, utile. Cel puțin așa credem.

■ Cu puțin timp în urmă, a apărut un nou volum dedicat operei, „Dicționar de teatru muzical”, purtând semnătura Anei Buga și Cristinei Maria Sârbu (editura Du Style). Nu mai este nevoie să pledăm pentru utilitatea unui asemenea tip de dicționar, care poate contribui extrem de eficient la apropierea publicului de sala de spectacol liric, de audiența de disc, de caseta video sau emisiunea radiofonică și de televiziune. Cu toată răspândirea („popularitatea”) de care se bucură genul, de remarcat ne apare în primul rând ignoranța ce domină majoritatea publicului virtual care, exceptând melomanii din „categoria operă”, confundă epoci, autori, titluri și personaje, în cazul în care au auzit de ele. Cele peste 350 de titluri cuprinse în acest dicționar, atenția deosebită pentru muzica secolului XX, pentru creația românească, sunt argumentele de fond ale unei lucrări ce îmbină armonios informația și atractivitatea. Rod al unei munci pe care doar un coleg de breaslă o poate aprecia cum se cuvine, volumul vine în întâmpinarea tuturor celor care știu că, apropiindu-se de capodo-

■ Numele profesorului Ion Sârbu a intrat foarte târziu în circuitul editorial, mai bine-zis la anii când alții își caută meritata odihnă, după o viață de muncă. Pasionat iubitor și trăitor în muzică, profesorul Ion Sârbu are, pe traseul existenței sale și răsplata de a-și fi bucurat inima cu cei doi artiști ce îi continuă destinul familial cu strălucire – pianista Carmina Sârbu și violonistul Eugen Sârbu. Să-i considerăm deci viața plină de satisfacții, dacă la această permanentă satisfacție se adaugă realizarea unei opere muzicologice de primă importanță, pe drept numită de autor „rodul pasiunii de-o viață” – volumul „Vioara și maestrul ei”.

ei” (editura InfoTeam). Este o carte-portret, dedicată unuia dintre cele mai minunate instrumente, a cărei istorie coincide cu cea a capodoperelor muzicii clasice. Profesorul Ion Sârbu a avut ideea și capacitatea de a realiza de fapt o dublă urmărire a prezenței vioarei în muzică. Afirmații sale ca instrument de prim rang, legendelor legate de vioarele celebre, i se adaugă genealogia interpretilor violoniști care, secole de-a rândul, i-au conferit statutul de glorie. Biografia marilor nume, școlile și filiațiile acestor școli, drumul prin timp, până la finalul secolului XX, fac subiectul acestui voluminos opus muzicologic ce împlinește, nu numai în literatura românească, menirea descrierii miracolului artei și măiestriei vioarei de-a lungul timpului. Nu întâmplător, prefațatorul celei de-a

treia ediții, Viorel Cosma, caracterizează această lucrare printre cele care merită calificativul de **performanță muzicologică**.

■ La momentul primei ediții, volumul „Medicina și Muzica” de dr. Emil Nichifor și dr. Constantin Bocârnea, a avut ecoul său, mai ales printre medicii muzicieni care se reuniseră în cadrul Orchestrei de cameră. Evenimentul, întâmplat acum aproape patru decenii, aparține altui timp și nu mai reprezintă decât un reper istoric peste care s-au așezat multe experiențe profesionale și artistice, împlinite prin iubire de frumos și de viață. Printre ultimele proiecte ale minnatului om care a fost dr. Emil Nichifor, exista cel al reluării volumului pentru o restituire completă a gândurilor ce-i stătuseră inițial la temelie. Dorința s-a împlinit post mortem, de către cosenaturul cărții dr. C. Bocârnea, cu sprijinul compozitorului Șerban Nichifor, fiul medicului și dirijorului anuntit, sub patronajul Fundației „Medicina și Muzica”. Mai trebuie oare spus că, parcurgând această carte, aflăm multe lucruri nestiute, din biografia acelor muzicieni, interpreți sau compozitori, care au avut în egală măsură relații cu muzica și medicina, care au fost marcați de probleme medicale sau au slujit idealuri comune? Aș mai adăuga însăși referințele biografice privitoare la dr. Emil Nichifor, astăzi devenit personaj de istorie a muzicii și medicinei, paginile de cronică ce demonstrează viabilitatea activității formațiilor de tipul orchestrei de cameră nu numai la București, ci și la Cluj sau Târgu Mures. Volumul acesta (editura Charta '91) este un semn de frățietate între

Dr. E. Nichifor
Dr. C. Bocârnea

Medicina și Muzica

oamenii care au același crez. Așa cum a fost și dr. Emil Nichifor, a cărui amintire stăruie, luminoasă, în partea frumoasă a memoriei celor care l-au cunoscut.

GRIGORE
CONSTANTINESCU ■

REPERE

Albert Schweitzer (III)

Conceptul ordonator în universul moral al lui Schweitzer a fost „respectul vieții”, căruia profesorul Miricioiu îi dedică de altfel un întreg capitol în monografia sa. Autorul operează cu termeni folosiți de gânditorul de la Lambaréné, disociind sensul din *Filozofia civilizației* față de accepțiuni similare, elaborate de gânditori mai vechi sau mai noi, până la această definiție succintă: „...respectul și afirmarea vieții constituie un act spiritual prin care omul, interiorizându-se până la exaltarea voinței sale de a trăi se devotează propriei sale vieți, încercând să-i dea prin conținut adevărată ei valoare”. Considerațiile autorului clujean constituie un elogiu al faptelor morale, sub semnul indemnurilor atât de des reproduse din scrierile lui Albert Schweitzer: „Cel mai mare dusman al eticii este insensibilitatea. A rămâne bun înseamnă să păstrăm ochii deschiși. Noi toți semănăm cu un om care merge prin frig și zăpadă. Vai de el dacă se lasă să cadă, cedind oboselei și somnului: nu se va mai destăpta. Tot așa, omul moral din noi succumbă dacă ostenim să-l înțelegem pe alții și să-i compătimim pentru grijile și suferințele lor”. Într-un asemenea context, rezervele de la pagina 121 sînt de tot neavenite, Albert Schweitzer neînțelegînd ceea ce nici nu-și propusese să înțeleagă. „Marele Doctor” exalta vocația paulinică, din cunoscutul fragment: „Nunc autem manent, fides, spes, caritas, tria haec: maior autem horum est caritas”. Adică dragostea în sens de „caritas”, forma supremă a iubirii. În numele acestui ideal, apostolul de la Lambaréné putea să ignore conceptele vulgare ale secolului al XIX-lea și să propună o conduită nouă: „Trebuie să ne facem un suflet de lucrător al pămîntului. Înainte de toate, a ara înseamnă a spera. Ce ar deveni cel care-și brăzdează pămîntul toamna cu plugul, dacă n-ar crede în primăvară? Nici noi nu putem face nimic fără speranță. Speranța este o forță. Chiar dacă nu este vorba decît de un mic grup de oameni susținuți de aceeași speranță, arderea forței lor e așa de vie, că nimic nu o poate atinge, iar ea cuprinde totul în jurul ei”. Lamento-ul unei femei africane, la moartea Doctorului, în ton de poemă străveche, este pilduitor pentru tot ceea ce a reprezentat acțiunea sa: „Mare doctor, ai venit să ne vindecî și să ne îngrijești pe noi africani, bolnavi și leproși. Îți mulțumim și fie să ai parte de o călătorie liniștită”. Fapta bună semănată de Dr.-ul Schweitzer, conform cunoscutului parabolă, îi asigură drumul liniștit prin eternitate. Ea nu este niciodată zadarnică, iar sovetul citat de Crișan Miricioiu din volumul lui Albrecht Haushofer, profesorul de la Universitatea din Berlin, împușcat de naziști în 1945, este în acest sens o pagină pilduitoare. În fața morții.

Haushofer se gîndește la exemplul lui Schweitzer: „Eu nu-l cunosc pe medicul din Lambaréné; / ca organist, lui Bach prinos i-aduce, / se-înfundă-n viața celui stins pe cruce / și-n adîncurile gîndirii indiene. / / În gînd îl caut dincolo de zare, / pe lîngă Congo. L-aș fi întrebat, / de ce de lumea lui s-a-nstrăinat, / ca Africii s-aducă alinare? / / El mi-ar răspunde fără șovăire — / și așa afla că înima lui, poate, / l-a îndemnat, în marea-i bunătate, / / sau poate-a vremii noastre înclîcire; / sau poate „Orb ce ești!” mi-ar spune blind, / la orgă Arta fugii intonînd”. Respectul vieții implică de fapt și rezistența față de răul moral, față de doctrinele și realitatea întinericului.

În „Cum m-am apropiat de Albert Schweitzer”, capitolul introductiv al cărții sale, Crișan Miricioiu menționează datoritiile morale față de cei care l-au sprijinit în realizarea lucrării, încheindu-le generoasele indemnuri ale profesorilor Valeriu Bologna și Onisifor Ghiță, acesta din urmă, „a cărui viață și operă închinată Patriei începe să fie cunoscută și recunoscută”, fiind un spirit mult înrudit cu acela al lui Schweitzer, prin rectitudine morală, vocație pedagogică și energie de luptător, chiar dacă orientate în sens diferit. Așezîndu-și demersul sub stela îndrumătoare de o asemenea mărime, profesorul Crișan I. Miricioiu a scris o carte pregnantă ca un adevărat testament moral. O carte care trebuie citită!

Aurel-Dragoș Munteanu

REVISTA STRĂINĂ

● **O RETROSPECTIVĂ** la Grand Palais a permis publicului și specialiștilor să revadă cele mai importante lucrări ale lui Fantin-Latour, un pictor încă mult controversat. Pierre Schneider publică în *L'Express* o cronică, sub titlul *Fantin-Latour, pompierul incendiar*, din care cităm: „Este epoca în care Gauguin profetizează că pictura viitorului va fi „muzicală”. Ar fi putut Fantin să fie inventatorul acestui fel de pictură? O, nu! „Visele”, „viziunile” pe care le declanșează trombele wagneriene în opera sa pot fi reduse la simple reflexe din pictura lui Caravaggio, a lui Rubens sau Proudhon, înecate în aproximații sufletești. Nu sînt decît trupuri denudate în mod cast ori drapate cu cochetărie în peisaje cu nălbă. (...) Le lipsește trăsătura care făcea forța marilor opere simboliste: profunzimea onirică și calitatea picturală. Celor slabi, realitatea le reușește mai bine decît visele”.

● **REEDITAREA** memoriilor lui Talleyrand la editura Pion, precum și apariția unui solid studiu al lui Michel Poniatowski, *Talleyrand și epoca Directoratului*, au suscitat noi considerații asupra cunoscutului personaj, o figură incitantă a vieții politice franceze de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea și din primele decenii ale celui de al XIX-lea, pericladă atât de bogată în evenimente pe scena istorică franceză și europeană. Un interviu

succesful
26 III 1983

20

MARTI, 22 DECEMBRIE 1998

CULTURĂ

MUZICA ȘI SPIRITUL / Prof. Dumitru Moțatu, la Universitatea de Muzică din București

Un profet al violoncelului

Universitatea de Muzică din București a găzduit recent un foarte incitant curs dedicat noii școli a violoncelului. Protagonistul acestui masterclass a fost prof. Dumitru Moțatu, președintele Asociației Violonceliștilor din Spania (AVE) - un artist complex, a cărui operă didactică a revoluționat pedagogia violoncelistică. Spirit renașcentist, cu o pregătire impresionantă (strălucit absolvent al Conservatorului bucureștean, al Facultății de Studii Astrologice din Londra, ca și al unor cursuri de specializare în yoga, arte marțiale, parapsihologie, istoria religiilor, semiotică și grafologie), prof. Moțatu

este în primul rând un subtil cercetător al fenomenului sonor, abordat dintr-o perspectivă fenomenologică eminamente umanistă. Schimbarea paradigmatică propusă de el se concentrează astfel pe ideea transfigurării sunetului în concordanță cu natura trihotomică (trup, suflet, spirit) a ființei umane. În această evoluție sinergică, violoncelul capătă valențele unui totem antropomorf, devenind și vehiculul călătoriei mistice; totodată, timpul muzical se confundă cu timpul sacru, ardele studii tehnice - cu tulburătoare exerciții spirituale, lecția (concertul) - cu ritualul (ceremonia),

profesorul (sau dirijorul) - cu maestrul spiritual, cu "păstorul" ce posedă forța harică absolut necesară accederii în zona privilegiată a vibrațiilor generatoare, a acelor energii necreate ce alcătuiesc ordinea armonică a universului (parnarnios Kosmos sintaxis).

Autor al unei impresionante opere didactice (peste 30 de volume dedicate "Noii Școli a Violoncelului"), prof. Dumitru Moțatu este de fapt un autentic creator de sistem metodologic. Inovațiile sale (inclusiv în sintetizarea modelului arhetipal al unității interpret-violoncel, în domeniul

sistematizării pozițiilor chakrelor instrumentale și în planul mnemotehnicii avansate) sunt subsumate unei concepții unitare de natură panteistă, ce relevă atât în detalii, cât și în macrostructură - specificitatea unei gândiri muzicale cu totul excepționale.

Dr. Șerban Nichifor

nu în sistemul de
tul vieții monahale".

vă - a culegerilor de
arca și confruntarea
interpretarea vie (din
jiți din școli psaltice
ilor de emisie vocală
e; dar și, nu în ultimul
de "tact" în vederea
atică muzicală adusă

piritul cercetărilor
ta Cristescu tot atâtea
de important precum

tin CATRINA

Kassel, 1997

maestri atrage adesea
ie rezolvate, dar care,
te, au primit în timp
ornamentație pentru a
tuează un anume ritm
întrebări ce (mai ales
două, trei sau... mai
liștilor.

salutară: reproducerea
e cindva de absolută
circuitul de manuale.
tlob Türk și publicată

t. Viitorul profesor de
snitz, în apropiere de
virtuozii ai claviaturii,
or pianisti din întreaga
Gottlob primește o
cu corzi, la claviaturi
între elevii lui Johann
unde studiază muzica,
e cantor și profesor de
e directorul muzical al
și de interpretare vor
mații instrumentale -
concerte cu sala plină.
i revenirii creației lui
ele de operă și concert.
să și serie, și așterne
etice sau concluziile
ian (la diferite niveluri
za de proiect. În 1808 i
atea din Halle. Ultimii
Loewe, căruia îi predă

a sa, pe lângă scrierile
partituri originale.

sau îndrumător despre
ă în editura germană
ul și dirijorul Siegbert
destul de greu de citit,
nenumăratele exemple
ini.

ristina SÂRBU

Prof.dr. Ermil Nichifor

PROF.DR. ERMIL NICHIFOR s-a născut la data de 20 mai 1916, la București, într-o familie de matematicieni: tatăl, Gheorghe Nichifor, a fost profesor universitar la Facultatea de Științe și la Academia de Arhitectură, iar mama, Eliza Bălțeanu, a fost profesoară la Liceul "Regina Maria".

În anul 1933 a absolvit, ca premiant de onoare, Liceul "Mihai Viteazul", urmând ulterior studiile universitare la Facultatea de Medicină din București. În mai 1942 a obținut în mod strălucit titlul de Doctor în medicină și chirurgie. În perioada 1938-1954 a funcționat (ca extern, intern și medic secundar - prin concurs) în clinicile de boli interne, chirurgie și boli contagioase ale spitalelor Filantropia, Colțea și mai ales Colentina - unde, din 1954 și până în 1994, a desfășurat o prodigioasă activitate didactică și curativă în cadrul Institutului de Medicină Internă (în aprilie 1959 obținând cu nota maximă titlul de Medic primar de boli interne, iar în 1969 pe cel de Doctor în Științe Medicale). Ca autor, a colaborat la numeroase cursuri și tratate didactice: în total 27 de lucrări științifice. A realizat, de asemenea, importante traduceri din literatura de specialitate. A fost secretar al Societății Medicale a Spitalelor (1943), secretar de redacție al Buletinului Societății Medicale a Spitalelor (1945-1946) și al revistei "Medicina Internă" (din anul 1957).

În anul 1965 a publicat, în Editura Medicală, lucrarea *Medicina și Muzica*, elaborată împreună cu dr. Constantin Bocârnea. Sfera muzicii a reprezentat pentru prof.dr. Ermil Nichifor un domeniu privilegiat, căruia i s-a dedicat cu un autentic profesionalism, bazat și pe studiile particulare urmate sub îndrumarea unor maestri ca Paul Constantinescu, Wilhelm Berger (teorie, armonie, contrapunct, orchestrație, istoria muzicii, estetică), Andrei Stepanov (percuție) și Mircea Cristescu (dirijat).

În toamna anului 1954, prof.dr. Ermil Nichifor a avut inițiativa înființării Orchestrei de Cameră a Medicilor din București - ansamblu de elită, pe care l-a coordonat direct timp de peste patru decenii, susținând sute de concerte și abordând un repertoriu extrem de vast, de la muzica preclasică, clasică și romantică, până la cea românească contemporană (incluzând și prime audiții absolute ale unor lucrări ce i-au fost dedicate, de către compozitori ca Wilhelm Berger, Miriam Marbê, Doru Popovici ș.a.). Totodată, sub bagheta sa, Orchestra de Cameră a Medicilor a colaborat cu soliști de marcă (Valentin Gheorghiu, Dan Grigore, Iosif Gerstenengst, Nicolae Licareț, Ștefan Ruha, Radu Aldulescu, Vladimir Orlov, Mihai Constantinescu, Virgil Frâncu, Emilia Petrescu, Daniel Podlovski, Ilinca

Dumitrescu, Dana Ciocărlie, Bianca Manoleanu), cu ansambluri corale de prestigiu corului "Madrigal" condus de maestrul Marin Constantin, dar și cu tineri și foarte tineri soliști români, pe care i-a lansat în viața muzicală, în ambianța unică a Ateneului Român, ce a fost și templul Orchestrei Medicilor din București. Dar poate cel mai important aspect pe care aș dori să-l relievez a fost marcat prin aceea extraordinară comuniune spirituală realizată cu sute de muzicieni din orchestrele Capitalei, cu care a colaborat permanent prin această veritabilă "Orchestra a medicilor și pacienților", în lumina principiului antic al tămăduirii prin muzică, ce a fost idealul său ca medic și artist.

Dincolo de onorurile ce i s-au oferit (ordinul "Meritul Cultural" în 1968, distincția "Evidențiat în munca medico-sanitară pe țară" în 1954, titlul de

Președinte de Onoare al Fundației Naționale "Medicina și Muzica" în 1996), tatăl meu a fost animat până în ultima și nemeritat de tragica clipă a vieții de acel profund sentiment creștin al iubirii semenilor, pe care - dincolo de interese și poziții sociale efemere - i-a slujit cu sfințenie, atât pe patul de suferință, cât și în sala de concert. De aceea, tatăl meu a fost un om sărac material (nu îl interesau deșertăciunile), dar de o înfinită bogăție sufletească... Cu puțin timp înainte de dispariția sa fizică, el a avut o tulburătoare premoniție a morții - un presentiment cu totul neobișnuit pentru o persoană care a iubit viața și care a luptat pentru ea până în ultima secundă. Glasuri numai de el auzite l-au avertizat asupra "probei" pe care urma să o treacă, cu firavele-i puteri... L-am găsit în fața ușii, încă în viață, dar doborât de fiara apocaliptică ce-l atacase - cu limbile ei de foc - în somn, pe neașteptate, cu o rapiditate incredibilă. Aburii negri ai morții îl înconjurau, blestematul foc al gheenei înainta în mod inexorabil - și totuși el nu a cedat, târându-se spre acru curat și Lumina mântuitoare! A mai trăit - grație dăruirii totale a medicilor Spitalului Municipal - încă o oră, după care marea lui inimă s-a oprit, lăsând și în sufletul meu un gol infinit. Nu-mi voi explica niciodată (nici fizic și nici metafizic) cum a apărut și cum s-a proliferat atât de repede satanica scântec

ucigașă, ce a dat semnificații martirologice dispariției pământești a părintelui meu. Putea să mai trăiască - și avea toate motivele, măcar pentru a-și desăvârși impunătorul *Tratat de Medicină Internă* la care lucra zilnic, măcar pentru a-și continua activitatea în cadrul Fundației "Medicina și Muzica"... Nu-mi imaginam, cu câteva ore înaintea tragicului accident, că vorbesc pentru ultima dată cu tatăl meu, că îi privesc pentru ultima dată ochii blânzi și atât de nevinovați, că îl îmbrățișez pentru ultima oară... Chiar și acum, când sufletul lui pare să mă însoțească peste tot, nu-mi vine să cred că totul s-a petrecut în realitate și că tragedia nu a fost un vis - cu toate că marii înțelepți includ viața reală în spațiul oniric. Oricum, sufletul este nemuritor, iar în această perspectivă îl revăd pe tatăl meu colindând lumi eterice și continuându-și opera taumaturgică cu uneltele sale: stetoscopul și bagheta...

A trecut "dincolo" la 14 decembrie, în Sfânta Zi de Duminică - Ziua Domnului. Mă rog Mântuitorului nostru Iisus Hristos să îi hărăzească acea "zi eternă, când Soarele dreptății va străluci Lumina peste oci drepti".

Dumnezeu să-l ierte în marea Sa milostenie și să-i odihnească sufletul neprihănit!

Șerban NICHIFOR

"ACTUALITATEA MUZICALĂ" - V / 1998

Scinteia tineretului

Anul III
Nr. 52 (118)
12 pagini — 3 lei
Duminică
25 decembrie
1983

SUPLIMENT LITERAR-ARTISTIC

Oda Republicii

Ceas luminat într-un decembrie-al luptei
Înfrind cu sînge întinsul de zăpadă
Semn viitor de forță sub frunțile redutei
Aprinsă stea a vremii de noua ei plămădă

Și împlinții ei al marilor bărbați
A fost Republica în patru țapte
Din marea-nvolburată și pină în Carpați

Încredere, avînt și jertfă, strădăniță
În anii ce-au urmat spre piscul miine
Prin comunistă vrere și credință
Spre-un viitor de aur și de pline.

Republicană oră tie se cuvine
Întregul cînt al inimilor noastre
De ieri, de azi, din veșnicii spre miine
Sub flamuri vii roș, galbene, albastre.

Cum tie se cuvine acestea toate
Bobul de griu și cartea, focul viu
Al verbelor roșite-n libertate
De cînd mă crești, de cînd te știu.

RADU FELIX

Fotografie de LUCIAN TUDOSE

Cenacul „Confluente” O ÎNTÎLNIRE A ARTELOR

În pagina a V-a

Iarnă tracică

Ninge zdrușn, ning-rîșn,
Ningo cum nu a mai nins.
Ninge cu lîntoaie moi,
Cum se ningo pe la noi.
Ninge și-i auzi cum vin,
Fulgi în zbor de cherubim.
Și-i auzi cum cad uror,
Fulgi de aur și de dor.
Ninge și cad lini de miel,
De la miri cum vin din cer,
Și tot vin, și tot în joacă,
Fac nămeți și promerocă.
Și-i atît omăt și neo
C-a ajuns și-n Tracia.
Și de-atît amar de nins
Toata rețeta s-au stins
Nu mai este nici o slodă
Prin vecini sau prin ogradă.
Ninge și-i curat și pur,
Să n-atingi nimic în jur.
Și-i atîta alb în lume,
N-are cine să-l odine.
Și-i atîta alb pe vale,
N-are cine să-l doboare,
Ninge tare și-n desot,
Să ne spele de păcat,
De păcat și de rugină,
Ningo zdrușn, ning-rîșn.
Ningo și cad fulgi grii,
Peste mari, peste știubei,
Peste Crișuri și Sătmari,
Ningo și cad fulgi mari.
Peste vale și poiață,
Vine neouă, vine roată.
Și s-așterne peste tei,
Le-o fi cald la moșii mei,
Le-o fi cald și le-o fi bine,
Dorm vițați în flitirine.
Ningo și tot vin din cer,
Fulgi de stea și de mister;
Mici cristale de lumină,
Dintr-o lume fără vină,
Și coboară și se miră,
Ce-i cu lumea de-i admiră,
Ce-i cu lumea de-i omoră,
Și-i aruncă într-o doară.
Și ei vin, tot vin cuminți
Ca o pulbere de-argîni,
Și uite-așa-ntr-o oră, două,
S-a născut o lume nouă.

NICOLAE SACALIS

Cărțile conștiinței de sine

Ioan Alexandru — IMNELE IUBIRII

CIMPUL MAGNETIC AL IUBIRII

În Imnele Iubirii, Ioan Alexandru restaurează definitiv înțelesul primordial al iubirii. Iubirea redevine starea prin excelență de comuniune a ființelor și lucrurilor, «curățîndu-se» pentru a împrumuta limbajul poeziei, de sexualitate și carnalitate. Fundamental, este o realitate spirituală de solidaritate. Lectura trupească și se supune sau dispăre pur și simplu în undele ei. Scena în afara «legii», sexualitatea se reintroduce doar violent purificată, «înălbite», «ar putea spune. Alexandru retransformă noțiunea iubirii în altceva decît ceea ce înseamnă în mod curent și o așază la temelie la tot ceea ce există: începînd cu firul de iarbă și sfîrșind cu macrocosmosul.

Iubirea e o forță invincibilă; Iubirea e suprema «înțelegere» (Har); Iubirea e singura putere / Ce răsună și după-nvîiere (Iam). Un antonim al formelor distrucției și al

morții: «Oricît gîsua-n jur înănteară / Iubirea-mi este pavăză și scut» (Femeia); «Nu mai e moarte unde e iubire / Totu-i devorat de-paradis» (Meditație). Un exilist al vieții fără de moarte: «Căci vietuirea în eternitate / Îmi este dată pe cît pot iubi» (Lucrarea iubirii); «Ce sîntem cînd ne stîm iubiti aceea vom rămîne» (Întoarcerea). Un balsam: «Nu poate fi în cosmos tînguire / Să nu fie-nghitea de iubire» (Jertfa laudelor). Materie universală: «Că din iubire lumea e creată / Se vede după frumusețea ei» (Lucrarea dragostei); «Și infernu-i dragoste dar nelucrată» (Neiubire). Principiul existențial cardinal: «Iubirea dă cunoaștere aură / Fără iubire numai «profundăm» (Aură). Dar, determinînd totul, iubirea este determinată la rîndul ei de exigente puse în seamă subiectivității. De jertfă: «Dar fără jertfă dragostea-i sorită / Să destrînceze ce avem mai sfințit» (Iubirea crucificată). De milă: «Unde nu-i milă cîmțită e nici iubire» (Iubirea este

milă). De generozitate: «Să-l iubești și pe vrăjmașii tăi / A-i da lui înasî șansa de-a iubi» (Iubire). De aboliție a individualității: «Iubirea-nseamnă stingerea de sine» (Omul). «Chezășu-n structurile, indifereț de amiparea lor, iubirea structurează și peamul, alt în înostura de condiție sine qua non, cît și în aceea de ideal definitiv: «Un neam să prindă-n coșmos rădăcini / Fără iubire nu e cu putînță» (Daco-România); «Avea un neam nenționat / Stă în puterea de-a iubi» (Avere). Particularizînd, ceea ce este firesc, Ioan Alexandru face din Daco-România tîrîmul exemplar al solidarității cosmice: «Neamul meu soapor de omenie / Cîi ne-a fost pămîntul de putîn / Ne-am tînut eu ei da veșnicie / Am dat de piine și vin / Și cu pruncii am crescut o țară / Și cu vremea-am devenit stăpîni / Peste cerul atelelor de vară / Tremurîndu-si aur-n fîntînă» (Patrie); «La noi atît cîmțita rele pe deal / Să poți lua în

lînește aminte / Cum pogoră cerul pe Ardeal / Și se-nceasă țarba pe morminte» (Topos). Spațiul românesc este, ca și în celelalte țări ale postului, de o sacralitate luminoasă și tandră, fără nici un aer în-cinșat (Transilvania); Îndrîcînd am devenit o țară / Să nu mă tem de nimeni pe pămînt / Și în genunchi la candelă de seară / Să propășim în ce avem mai sfințit. Patria română apare ca una a jertfitorilor întru iubirea esențială: Ioan Cassian, Gherontius, cei doi Teotimi, Brăncoveanu. Pe temelii istorice, Alexandru evocă două milenii de existență românească sub semnul «privegherii» (Sinoxar), pentru ca, la un moment dat, să proiecteze patria mitică originară în spațiul carpato-dunărean (Dobrogea): «Mormint înepelmuit de ape / Altar spre răsărit deschis / Se stie privegheat de-aproape / De-o lacrimă din paradis / Dinșore muntii pămîntul se-mputîna / Marea viiturile o-nfășor / Și mormîntul pus într-o gră-

dină / Se prefacă foc mistul-tor / Lanuri de maci țărîna o îmbată / Singe ai sudoare de martir / Corabie în cosmos usurată / De oseminte-amorșind a mir». O lumină suav-tonifiantă plutește în tablourile lumii românești, mare și fermă în trăstăurile de pictură murală veronetică (Marea familie); «Seara la cină cu toții strînși roată / Domnul hrănește flă-mîndele guri / Ardealul nu va pieri niciodată / Tatu roșeste cuvînt din scripturi / Și la grîndă nălețușă se svîntă / Și candelă-i aprinsă-n ungher / Tare a veșnică unde familia-i sfințită / Nu ne temem de nimeni sub cer».

A VORBI „ÎN MÎNTE”

Alexandru nu se desice: rămîne incredent și în Imnele Iubirii că poetul nu poate fi decît «slutitor / Profet și preot fără de crînhă / Lozozul lui

CONSTANTIN SORESCU
(Continuare în pag. a IV-a)

EDUCAȚIA MUZICALĂ

o componentă a culturii socialiste de azi (II)

Un disc al harpistului Ion Ivan Roncea — o garanție a înaltei profesionalități artistice

Violoncelul — sau gravitatea emoției rare

Ce spun tinerii
compozitori?

Liana Alexandra

Pentru a surprinde tot complexul care poate fi numit educație muzicală ar fi necesare lucruri, care să cuprindă adunate multe experiențe pedagogice, studii realizate asupra gustului tineretului, analize fine ale pulsului vieții muzicale, nivelul de cultură al unui popor, puterea lui de a participa la circuitul internațional al valorilor și multe altele.

A vorbi despre educația muzicală înseamnă a pleda pentru frumusețea spirituală a omului, pentru forța sa morală și creatoare, într-o eră în care computer-ul este unealta la modă, este mașina care „gândește” și decide cu o viteză cosmică, dar care nu poate suplini acel irefuzabil al adevăratei creativități umane.

A vorbi despre educația muzicală înseamnă a pleda pentru un act de cultură, care vizează adâncirea în sine: căci ce poate fi mai profund decât această permanentă luptă cu tine însuși, această slăbire necontenită a gândirii, a simțirii, a comunicării, raportată mai ales la o agitație exterioară, la o falsă competiție de indeletniciri, care au tendința de a amputa spiritul omului de prea tehnicizată al secolului XX.

În insistă asupra necesității educației muzicale înseamnă a te încapătina să crezi în categorii filosofice și estetice ca: umanism, patriotism, civilizație, frumos, adevăr... Însăși am să fiu asurzătoare în istoria contemporană a țării tale, să nu te lasi copleșit de mode și de imitații ale altor culturi, ci să filtrezi tot ceea ce are mai semnificativ spiritualitatea românească și să o reînnoiești într-un plan ce poate deveni universal.

Educația și prin muzică a tinereții, alături de celelalte discipline formative, asigură dezvoltarea unui gust estetic și a unei gândiri abstracte, combinatorii. Căci este bine de reamintit pentru tot cei care au fost în contact cu predilectia tehnico-stilistică și care poate ar fi tentați să subestimeze muzicienii, faptul că a fi om de artă este un lucru, uneori, copleșitor de greu și deloc inutil societății. Dacă un muzician, un inginer, un medic etc. își au timpul unei zile împărțit în mod echilibrat în ore de muncă și de relaxare, în artă relaxarea nu este decât o altă fatetă a unei permanente concentrări. Căci „distracție” este pentru spectatori sau telespectatori, care privesc sau ascultă, dar pentru artiști artă nu este o „distracție”, ci efort creator permanent.

Apoi a gândi cu sunete în combinații posibile presupune o capacitate intelectuală cel puțin egală cu cea a unui matematician. Dar pe lângă aceste calități, după ce sunt rezolvate corect trebuie „slăbite” până când ajung operă de artă.

Revenind la ideea reconstruirii muzicii ca factor educațional indispensabil formării spirituale a unui popor, ar fi necesar, poate, ca această problemă să o privim cu totul într-o perspectivă mai largă și mai ales de durată.

Căci poporul nostru are nevoie de toate produsele materiale ale civilizației moderne, dar are nevoie și de artă, iar în artă rezultatele nu pot să apară de la o zi la alta, cum crește pinea în cunctor, dar ele devin în timp o pine, hrăitoare pentru multe generații, fără să-și piardă vreo dată prospețimea.

Puncte de vedere

Medicină și muzică

Medicina — având drept obiect principal: apărarea, înfrângerea și redobândirea sănătății oamenilor — rămâne știință ancoreată în umanistică. Cu toată perfecțiunea tehnică a mijloacelor de care dispune azi, medicul trebuie să fie totodată un om de știință și un „artist”. Adevăratul medic trebuie să fie dotat cu o deosebită pătrundere și intuiție umană. El trebuie să păstreze în adâncul inimii sale o înțelegere deplină pentru cel în suferință.

Pentru dezvoltarea acestor calități nu există „antrenament” mai bun decât trăirea artistică — care îl apropie de natură, de om, pe care astfel învață să se înțeleagă, să se „vadă” mai bine.

Procurarea medicilor pentru artă în general și pentru muzică în special a existat întotdeauna. Medicina și muzica, în aparență două domenii îndepărtate, se găseau în realitate într-o strânsă legătură din timpuri străvechi: înrudirea mitologică a celor două simbolizau și medicina și muzica (Apollon și Aesculap), îndepărtată epocă a magiei când tămăduitorul de boli și muzicianul erau deseori uniți în aceeași persoană — și apoi în tot timpul drumului ascendent pe care l-au străbătut și medicina și muzica, cu rolul lor umanist de vindecare și înfrângere a oamenilor.

De aici, în formarea și educarea studenților în medicină, credem că — pe lângă disciplinele înscrise în programul facultăților și care fac apel la memorie și inteligență — există în primul rând funcțiunile psihice de cunoaștere — viitorii medici au nevoie de „complectări” artistice, culturale, pentru a deveni personalități umaniste complexe. În educarea estetică a tineretului, medicul trebuie să aibă un rol de frunte, ea fiind manifestarea cea mai directă și mai sinceră a sentimentelor, „un grai — cum spunea marele nostru George E. NESCU — în care se oglindește fără posibilitate de prefăcătorie însușile psihice cele mai valoroase ale omului, ale popoarelor”.

Dr. ERMIL NICHIFOR,
dirijorul orchestrei medicilor
din București

Grelele probleme ale muzicii ușoare

Nu spunem nicicum o nouă teză afirmând că interpretul trebuie, în timp, să modifice gustul ascultătorului împunându-i acestuia propriul său gust, optându-se la repertoriul, rafinamentul gândirii sale artistice, atrăgându-l pe meloman către muzică de calitate sau către „kitșu”. Dar pe el, pe interpret, cine-l educă, cine-l înarmează cu arsenalul de forță artistică necesar solistului mo-

derm? Din păcate, mai nimeni, și de aici trebuie pornită discuția: la Conservator nu există o secție de muzică ușoară, și chiar dacă astăzi studenții care optează pentru muzică ușoară sunt autopsiați, cum se întâmplă până de curând, nici prea stimulați de doșdăli (ce nu o anume formație...) nu sînt! La fel la liceele de muzică, deși acolo, la s-a-ar putea replica, se pun bazele unei pregătiri muzicale multilaterale; dar una este să-l „cîrmăști” brusc pe un muzician către genul „lejer”, la 20 de ani, după ce a fost crescut în spiritul muzicii clasice, și alta să-l îndrumi de la bun început către specificul orchestrărilor, construcțiilor muzicale, acorțărilor de tip „ușor”, obligându-l să asculte cit mai multă muzică ușoară de calitate. Mai există Școala populară de artă, unde însă, din păcate, solisti sînt îndrumați de doșdăli care n-au fost niciodată valorii ale genului ei, cei mulți, de către profesori care și-au ratat cariera în domeniul canto-ului clasic... Or, nu vocalizele (chiar foarte necesare) vor născutelele muzicii ușoare, și suferențele se mai află pe scena „Muzicii Dramatice”, Ionel Tudor, Marius Popp — ei nu sînt decît corepetitori, acompaniind piticuliști (pe drept cuvînt!) la pian amatori fără viitor. Mai bine rezultate se obțin atunci de către (proa) puțini compozitori ce descoperă și pregătesc ei înșiși tineri interpreți: George Grigoriu (ce are merite deosebite pe acest tărîm), Camelia Dăscălescu, Titel Popovici (la Școala populară de artă din Iași). Dar ceilalți compozitori ce fac? Simpla: se pîngă că n-are interpret! În aceste condiții (și avînd în vedere că „Stenau fără nume” nu mai lăsează demult autentice speranțe) greu cade pe umerii unor pasionați, cum ar fi realizatorul de emisiuni de televiziune Titus Munteanu: după Mihai Constantinescu, Olimpia Panceu, Express (trio al căruia chiar de el), Marius Teicu (care, ca interpret, datorează aproape totul acestuia), el a aruncat în arenă, în ultima vreme, pe Elena Cristea, Florentina Radu, Natalia Guberna, Laurețiu Cazan, cîntărețul vocal „Luchian”. Pe de altă parte, același Titus Munteanu are meritul principal (alături de redacția de specialitate de la TV, se înțelege) în oferirea unei mari șanse altor creatori tineri, la „Slăgăre în devenire”: în fața a milioane

de telespectatori, în condițiile unei concurențe directe cu autentici profesioniști ai genului, și-au cîștigat și și-au fructificat talentul tineri compozitori ce au depășit astfel statutul de „experimenți”: Mircea Romcescu, Ionel Tudor, Dan Dimitriu, apoi Dan Pavelescu, Dumitru Lupu, Ilie Mihai, Silviu Hera, Ionel Bratu Voiculescu, Claudia Daniela Necu, Valeria Dogaru, Mihai Elekter, Dragos Boicea, Decelbor Gaspar, Dinu Giurgiu, al căror nume circula deja în mod curent pe buzele specialiștilor și melomanilor. Este evident, deci, faptul că formarea creatorilor și interpretelor noștri din perimetrul muzicii ușoare sînt mai mult sub semnul înzestrărilor naturale de excepție, al pasiunii nemărginite (ca celor implorți, precum și a unor promotori), al pregătirii individuale a unor autodidacți — de cele mai multe ori... Procesul perfecționării interpretelor și creatorilor de gen este incert, din păcate, de foarte mică deschidere către fenomenul muzicii ușoare, în ansamblul său, atît din motive obiective (puține concerte, emisiuni specializate pe micul ecran, crîngă-abscență, unele prese de specialitate, netimpularea interpretelor de către Electrecord s.a.), cît și subiective, datorate unui gen de „sectarism” dăunător. Astfel, am văzut foarte puțini interpreți (și chiar membri de formații) la concertele internaționale din ultima vreme. Pe de altă parte, solisti ocolesc spectacolele rock, iar compoziții grupurilor rock disprețuiesc (pe ce bază, oare?) manifestările de muzică ușoară; compozitorii etnici nu primesc cu ochi buni (unii dintre ei) ascultarea tinerilor, cantoinăndu-se într-o scriitură muzicală demodată; înșuși publicul, greșit orientat de către unele manifestări, a ajuns să nu mai aibă acea rîznie largă, firească, frecventînd doar anumite spectacole, formîndu-se un public al „muzicii tinere” (în speță, folk), un altul al concetelor rock, toți cei dinainte nerenind la muzică ușoară, ză.m.d. „Specializarea” este binevenită, dar abia după ce cunoști bine, după ce stăpînești domeniul respectiv, avînd o viziune globală justă, și nu la 16-17 ani, afirmînd, ridicol, că AC/DC sau Tris sînt cei mai mari, fără măcar a ști ce lumea cine a fost Beatles... Se mai pot

spune multe, dar asupra unui singur aspect m-am mai oprit. Cîne scrie despre muzica ușoară? Prezentările de pe mapele discurilor Electrecord, ce ar putea fi adaptate recentilor foarte utile consumatorului de muzică ușoară, sînt semnate aproape invariabil, de cîteva ani, de o aceeași persoană, indiferent de este vorba de folk, jazz, rock sau muzică ușoară: n-avem noi, prea mulți specialiști, dar chiar așa rău n-am ajuns, n-ai să ascultăm repetat același discurs critic monocord... N-am prea, apoi, să fim înțeleși greșit, dar aparenta facilități a genului tentează pe mulți, iar cei în măsură s-o facă acordă prea ușor girul cîntărilor tipic unor tineri ce au impresia că dacă le-au trecut cîteva discuri prin mină, cel mai adesea la o discotecă, au și devenit peste noapte definiții ai harului critic sau al aceluia de comentator! De la disc-jockey — cel ce antîndă melodile în discotecă — pînă la semnatarul de articole destinate educării (și informația, prin selecția materialului, prin modul de redactare, are acest rol: atenție, dech, Andrei Purtorescu, pentru tonul colajului, de multe ori frirol, pentru subiectele minore: pagina de ziar nu trebuie confundată cu microfonul discotecii!) la gazetar este un drum extrem de lung. Chiar și la radio, în ultima vreme, au apărut mulți colaboratori, al căror urc în micul mijloc de comunicație discografică, reușind mai greu să înghesbe fraze coerente... Dacă nu dau nume, repet, este pentru a nu fi înțeleș greșit (eu înșuși activez pe acest tărîm, și nu mă consider infailibil) și pentru a am convingerea că mulți se vor perfecționa în timp, fiind în stadiul de ucenicie. Pentru a dovedi că sînt „necrușător” chiar cu publicarea ce mă gîduiesc, citez ca exemplu negativ o rubrică apărută în „Muzica” sub titlul „pîlimant” (disprețuîndu-se rapid, ceea ce dovedește maturitatea celor responsabili), „Disc-jockey” se cheamă ea, pînă de greseli de tot felul și departe de ceea ce se cere de la o publicitate atît de serioasă dedicată genului tinere. În acest sens se cuvine subliniați consecvența Almanahului „Științei tineretului”, ce-și pune în fiecare an la dispoziție o bună parte din paginile unor ample grupaje circumscrise genului. În rest, doar articole accidentale, ocazionale, rubrici ce se rezumă doar la un simplu „Top” — ca în serioasa revistă clujeană „Tribuna” (articole de substanță ar trebui să însoțească de fiecare dată aceste top-uri ce fac mai mult rău decît bine, nevinovă o bară solidă de alodiu) sau redacție superficială, ca în „Orizont”. Cu o floare („Săptămîna”, dar și acolo este prima rubrică „comprimată” la o adică...) și doar cu serioase emisiuni de la radio (Radiodiscorama, Radiorecord, Muzicoteca pentru toți, Meloritm, Jazz forum), numai cu „Slăgărele în devenire” la TV nu se poate încropi un buchet atrăgător (și util) pentru vazele tubitorilor genului, alți de numeroși de pasionați, de sinceri și cu speranțe de viitor.

Pe cînd o revistă consacrată exclusiv muzicii ușoare — se înțelege ea. Noi sîntem mai modesti, dorim măcar rubrici permanente, cu spațiu fix, în publicațiile importante...

OCTAVIAN URSULESCU

Mozart și familia sa (gravură, 1781)

Artă profesionistă, artă amatoare? Artă adevărată!

Românului îi este dat a cînta — o spun milenii de cultură populară și secole de artă muzicală cultă pe aceste meleaguri. Avem un dar înăscut epice a face muzică, are însoțind aproape în tot locul viața, munca și clipele de răgaz ale românului. Muzica a avut un rol de înnoțire, spirituală și morală a omului din cele mai vechi timpuri și, în marile epoci de revoluție socială și națională, a jucat un rol de seamă. Cîntecul, intrat de mult în conștiința noastră, în patrimoniul de cultură națională, au înfăptuit milioane de oameni, devenind simbol al idealurilor lor de luptă și jertfă: iar istoria României este o oglindă, încă vie, a acestui încrețit trecut. Muzica a fost și este, și azi ca și ieri, un glas, de neînlocuibil al prezentului, fără de care nu putem vorbi despre cînte, omene, conștiință etică și estetică, spiritualitate, inteligență și elan revoluționar, date fundamentale din constituția omului nou pe care ne propunem a-l crea, producător și totodată destinatar al valorilor epice pe care o trăim, făcînd-o.

În consecință, trebuie să învățăm să auzim și să cîntăm bine. De moduri în care se face educația umană în genere, muzică în specie, depinde în mare măsură gradul de civilizație al unei națiuni. Un scriitor francez afirma că „popoarele fără legende sînt sortite să moară de frig”.

Statistici oficiale au evidențiat faptul că în țări occidentale avansate sub aspect economic, proliferarea delinvenței juvenile a cîntecului într-o anumită perioadă — nu prea îndepărtată — cu diminuarea în școli a învățămîntului umanist și — mai ales — cu excluderea poeziei și totaia a muzicii din programul Tineretului liant cu atît prădătură manifestărilor de seninătate și subcultură de boala orientării, acestuia înfăptuind în formele elevante de spiritualitate, a devenit victimă celor mai aberante modalități de violență, iraționalitate și autodistrugere. Alte statistici arată că majoritatea copiilor care învață și practică muzica dovedesc aptitudinile sporite în ce privește asimilarea disciplinelor intelectuale.

Este o vorbă: „cîntați, cîntați, dar mai și mîncuți!”. Să vedem, totuși, cum ce înseamnă o carieră muzicală. Pentru un copil talentat a deveni muzician înseamnă în primul rînd a avea de mîi de ore petrecute în compania instrumentului de la vîrsta cea mai fragedă, de a se joaca jocurile cu mingea și a orelor libere. Educația muzicală, etapele acestei școli — pe care tradiția culturală a creat-o și a perfecționat-o prin secole și generații — se parcurg printr-o muncă asiduă de formare a bunelor deprinderi artistice care se termină numai odată cu omul (nu cu pensia!). Artă se identifică în mod plener cu munca. A cînta bine este mai ales o perfecționare a cîntecului și generat — se parcurg printr-o muncă asiduă de formare a bunelor deprinderi artistice care se termină numai odată cu omul (nu cu pensia!). Artă se identifică în mod plener cu munca. A cînta bine este mai ales o perfecționare a cîntecului și generat — se parcurg printr-o muncă asiduă de formare a bunelor deprinderi artistice care se termină numai odată cu omul (nu cu pensia!).

— Dar a asculta muzică? Sau, cum se crează interesul, atenția pentru receptivitatea artei — a artei muzicale? Cui se adresează muzica și, mai ales, muzica prezentului, cea menită să-l orneză, să-l re-prezintă în conștiința contemporanilor?

— Cum se crează acest interes și un lucru care se cere desecoperit în fiecare zi, deoarece arta în genere și cea contemporană mai ales nu sînt destinate muzeele, ele fiind o operă permanent deschisă într-un prezent continuu. Cum nu se crează acest interes cultural sau, altfel zis, cum acesta poate fi deturcat sau pervertit stîm oricum mai bine, dată cum (după părerea noastră):

Interesul pentru fenomenul muzical ca fapt de cultură majoră nu-l vom putea crea neîngrindindu-ne de educația muzicală din școli și grădinițe, căreia îi este afectat un timp minim în momentul de față și care se reduce la câteva răstăbătorite gabioane. Dacă educația muzicală a copiilor nu le însoțește cu precizie creativitatea, ea va duce iremediabil la pierdere și inapetență. Copiii noștri sînt inteligenți: trebuie să le respectăm această calitate mîncă spre

burul nostru renume de adulți. Interesul pentru valoarea muzicii, pentru calitatea ei artistică nu-l putem suscita contemporanilor servindu-le subproduse și false produse culturale. Acestea se manifestă cu precizie pe canalele mass-mediei (din nefericire) sub titluri pe cît de diverse, zgomotoase, pompoase, pe atît de nule, întreținînd promiscuitatea culturală similară „picturii pentru populație” din anumite vitrine. Valoarea muzicii nu este apanajul unui gen sau altuia, ci al tuturor, și se cere un și mai ridicat adevărat cultural în genurile de cea mai largă audiență. Acestea

ar trebui să fie cele dinții care să iasă din gabioanele vetuste și din lăsa de gust, creativitate și originalitate sub care ni se oferă...

Același interes nu se poate crea nici prin izolarea faptului cultural (este vorba mai ales de genurile muzicale complexe) în lumea profesionistilor. Dacă acesta nu iradiază larg în social, este vînat de partea cea mai semnificativă a existenței sale. Nu scriem pentru colegi, ci pentru contemporaneitate. Muzica nouă, mai ales azi, are nevoie de o prezentare adecvată, interesantă, atractivă, la nivelul problematicei ei noi, actuale. Publicul trebuie educat prin verb, trebuie făcut conștient cu răbdare, peneverență (și mai ales publicul tînr, deschis prin vocație nouului) de interesul și actualitatea fenomenului muzical contemporan. Este situația muzicii noi în lume și nu o putem trece nici noi prea ușor cu vederea.

NICOLAE BRÎNDUȘ

Cînd se hotărăște dragostea pentru muzică?

Între artă, muzica s-a dovedit a fi limbajul cel mai complex, cel mai profund. Prin frumusețea ce le conține, prin sentimentele pe care le declanșează, dezvoltă calitățile sufletului, înnoțesc caracterul.

Artă izvorînd din viață, din ființa omului, a fost întotdeauna o problemă de actualitate. Muzica fiind nu numai o artă, dar și o știință deosebită de complexă, fiind produsul unei sensibilități deosebite și a unei

Compozitorul american Aaron Copland într-o repetiție la una din lucrările sale

Inițiative, proiecte, idei

Împropățarea repertoriului

— Am copilat la Cluj-Napoca, marele Pantea, am văzut primul spectacol de operă aici, prima operă asemenea, sînt aceste niste amintiri care mă vor însoți întreaga viață. Acum, în cabinetul dumneavoastră, la timp ce în sala se repetă excepționala reprezentare a Don Giovanni de Mozart, înconjura de fotografiile din spectacole, de diplome și decupaje din presă, nu vreau să vă las un interviu, ci vreau să încredințăm să scoatem în evidență pentru cititorii noștri câteva dintre elementele cele mai importante ale operei de educație muzicală, intensă, reală, substanțială pe care receptivul Operei Române din Cluj-Napoca o face.

— E greu să rezum așa, în câteva cuvinte. Vă pot vorbi despre pasiunea cu care se munceste, se încearcă, despre atenția noastră de-a strage tipuri diferite de public — de-a menține publicul nostru poate mai conservator, de-a atrage un tineret care de-abia

cu IONEL PANTEA
directorul Operei Române
din Cluj-Napoca

acum începe să lubească și să prețuiască opera.
— Deci implicit mi-ați spus că tineretul poate să lubească și să prețuiască opera — dacă mi-ați bine amintit se vorbește la un moment dat despre un impas al operei, nu? Sau era doar o fală problemă?
— Cel mai bine v-aș răspunde printr-un exemplu. Am dat niste spectacole la Oradea, cu artiști din opere, prezentarea unei opere în selecțiuni și expunerea libretului. Și un spectacol cu Don Giovanni, fără decouri, doar cu costume și cu orchestra pe scenă. Am avut ecouri extraordinare din public, tinerii au fost foarte încântați, se simțea că le place, că îi interesează.

— Mai mult de jumătate din repertoriul dumneavoastră este compus din opere românești, reprezentarea acestor opere are, în același timp un profund

caracter național, patriotic. Am asistat recent la excelentul spectacol „Unii în cuget și-a simțiri”.

— Da, am și deschis desalt stagiunea cu „Săptămîna muzicii românești”. — Năpasta, Secretul lui Don Giovanni de Corneli Târnuș, Magurel de cîntec românesc. Ei, dar sînt mai multe inițiative pe care colectivul nostru și le-a asumat cu responsabilitate — abonamentele pentru tineret, pentru studenție, împropățarea repertoriului și bineînțeles acest festival Mozart de care-l pregătim cu pasiune. Pentru înțelegerea cu Mozart ne-am propus cu sing și temelnic, orice reprezentare a unei opere de Mozart trebuie să fie o sărbătoare pentru suflet și inimă. Muzica aceasta pornește din inimă și se adresează inimii, este un mijloc de autocunoaștere și de cunoaștere a lumii. La început o percepți doar, apoi te lăsează spre cunoaștere pentru a termina în suflina și extaz. Muzica, această perle de mare bucurie a sufletului.

Muzica în copilărie și adolescență are un rol esențial

— Filarmonica din Tîrgu Mureș și-a propus în actuala stațiune, din cîte se vede, atragerea tineretului la concertele sale. Vorbiți-ne despre proiectele care au început să se materializeze deja în concertelele ei.

— Am considerat că aceasta este calea de a elimina o serie de lacune din educația tinerilor și am organizat mai multe cicluri de concerte educative. S-au creat mai multe tipuri de abonamente. Ele se numesc

cu CSIKI BOLDISZAR
secretar muzical
al Filarmonicii
din Tîrgu Mureș

Bach, Mozart, Beethoven, Brahms, Enescu și Bartok, dar asta nu înseamnă că se va cînta numai muzica acestor compozitori.

— Am înțeles că în cele 14 concerte educative veți încerca familiarizarea publicului tînr

cu orchestra simfonică, cu soliștii acesteia.

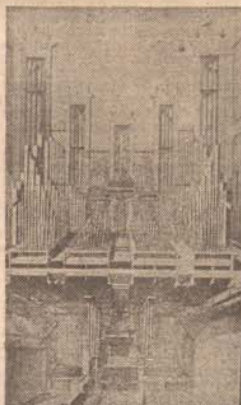
— Da, vom folosi de asemenea corul mixt, corul cameral, orga. Vom avea de exemplu, cărți de explicățiile profesorilor, ale muzicologilor, desigur pe înțelesul publicului, totul făcut în așa fel încît să fie captivant. Muzica în copilărie și adolescență este un factor formativ esențial pentru personalitatea individului, pentru cultura lui, pentru întreaga lui viață de fapt, și noi nu uităm acest lucru.

Vintilă Moroiu — un virtuoz al pianului la 21 de ani

Coperta lucrării „Patrocinium Musicum” de Orlando de Lasso

Interiorul orgii — gravură de Dona Beatos de Colles, 1785

„Hans Mielich — Capela muzicală a ducelui de Bavaria” — 1565

Pagini realizate de
CLEOPATRA LORINȚIU

Medicină și muzică

Medicina — avînd drept obiectiv principal : apărarea, întărirea și redobîndirea sănătății oamenilor — rămîne strîns ancorată în umanistică. Cu toată perfecțiunea tehnică a mijloacelor de care dispune azi, medicul trebuie să fie todeodată un om de știință și un „artist“. Adevăratul medic trebuie să fie dotat cu o deosebită pătrundere și intuiție umană. El trebuie să păstreze în adîncul inimii sale o înțelegere deplină pentru cei în suferință. Pentru dezvoltarea acestor calități nu există „antrenament“ mai bun decît trăirea artistică — care îl apropie de natură, de om, pe care astfel învață să le înțeleagă, să le „vadă“ mai bine.

Preocuparea medicilor pentru artă în general și pentru muzică în special a existat întotdeauna. Medicina și muzica, în aparență două domenii îndepărtate, se găsesc în realitate într-o strînsă legătură din timpuri străvechi : înrudirea mitologică a celor ce simbolizau muzica și medicina (Apollon și Aesculap), îndepărtata epocă a magiei cînd tămăduitorul de boli și muzicianul erau deseori uniți în aceeași persoană — și apoi în tot timpul drumului ascendent pe care l-au străbătut și medicina și muzica, cu rolul lor umanist de vindecare și înfrățire a oamenilor

De acea, în formarea și educarea studenților în medicină, credem că — pe lîngă disciplinele înscrise în programul facultăților și care fac apel la memorie și inteligență, care dezvoltă în primul rînd funcțiunile psihice de cunoaștere — viitorii medici au nevoie de „complețări“ artistice, culturale, pentru a deveni personalități umaniste complexe. În educarea estetică a tineretului medical muzica trebuie să aibă un rol de frunte, ea fiind manifestarea cea mai directă și mai sinceră a sentimentelor, „un grai — cum spunea marele nostru George E. NESCU — în care se oglindesc fără posibilitate de prefăcătorie însușirile psihice cele mai valoroase ale omului, ale popoarelor“.

Dr. ERMIL NICHIFOR,
dirijorul orchestrei medicilor
din București

Liana Alexandra

Pentru a surprinde tot complexul care poate fi numit educație muzicală ar fi necesare tomuri, care să cuprindă adunate multe experiențe pedagogice, studii realizate asupra gustului tineretului, analize fine ale pulsului vieții muzicale, nivelului de cultură al unui popor, puterea lui de a participa la circuitul internațional al valorilor și multe alte aspecte.

A vorbi despre educație muzicală înseamnă a pleda pentru frumusețea spirituală a omului, pentru forța sa morală și creatoare, într-o eră atît de tehnizată, într-o eră în care computer-ul este uncalta la modă, este mașina care „gîndește” și decide cu o viteză cosmică, dar care nu poate suplini acel inefabil al adevăratei creativități umane.

A vorbi despre educație muzicală înseamnă a pleda pentru un act de cultură, care vizează adîncirea în sine: căci ce poate fi mai profund decît această permanentă luptă cu tine însuși, această șlefuire necontenită a gîndirii, a simțirii, a comunicării, raportată mai ales la o agitație exterioară, la o falsă competiție de indeletniciri, care au tendința de a amputa spiritual omul mult prea tehnicizat al secolului XX.

A insista asupra necesității educației muzicale înseamnă a te încapătina să crezi în categorii filosofice și estetice ca: umanism, patriotism, civilizație, frumos, adevăr. „Inseamnă să fii angajat în istoria contemporană a țării tale, să nu te lași copleșit de mode și de imitații ale altor culturi, ci să filtrezi tot ceea ce are mai semnificativ spiritualitatea românească și să o reproiectezi într-un plan ce poate deveni universal.

Educația și prin muzică a tineretului, alături de celelalte discipline formative, asigură deopotrivă dezvoltarea unui gust estetic și a unei gîndiri abstracte, combinatorii. Căci este bine de reamîntit pentru toți cei care au formație cu predilecție tehnico-stilistică și care poate ar fi tentați să subestimeze muzicienii, faptul că a fi om de artă este un lucru, uneori, copleșitor de greu și deloc inutil societății. Dacă un muncitor, un inginer, un medic etc. își au timpul unei zile împărțit în mod echilibrat în ore de muncă și de relaxare, în artă relaxarea nu este decît o altă față a unei permanente concentrări. Căci „distracție” este pentru spectatori sau telespectatori, care privesc sau ascultă, dar pentru artiști arta nu este o „distracție”, ci efort creator permanent.

Apoi a gîndi cu sunete în n combinații posibile presupune o capacitate intelectuală cel puțin egală cu cea a unui matematician. În plus „ecuațiile” noastre, după ce sînt rezolvate corect trebuie „șlefuite” pînă cînd ajung operă de artă.

Revenind la ideea reconsiderării muzicii ca factor educațional indispensabil formației spirituale a unui popor, ar fi necesar, poate, ca această problemă să o privim cu toții într-o perspectivă mai largă și mai ales de durată.

Căci poporul nostru are nevoie de toate produsele materiale ale civilizației moderne, dar are nevoie și de artă, iar în artă rezultatele nu pot să apară de la o zi la alta, cum crește piinea în cuptor, dar ele devin în timp o piine, hrăitoare penru multe generații, fără să-și piardă vreodată prospețimea.

Concertul orchestrei de cameră a medicilor

Înființată în toamna anului 1954, în cadrul activității culturale a sindicatului sanitar, orchestra de cameră a medicilor din București se găsește din anul 1956 sub îndrumarea permanentă a dirijorului Mircea Cristescu și patronajul artistic al Filarmonicii de stat „George Enescu”.

Membrii formației sînt medici de diverse specialități, avînd, în primul rînd, o deosebită activitate profesională. Din ansamblu fac parte, de asemenea, și studenți.

O bună parte a programelor executate în cursul celor aproape 15 ani de existență a fost constituită din opere ale compozitorilor preclasiici și clasiici, multe din ele în primă audiere — orchestra medicilor contribuind astfel la împinspătarea și lărgirea repertoriului nostru muzical în acest domeniu. Cu ocazia concertelor s-a realizat o însemnată operă de culturalizare mentală și apropiere marile mase de ascultători de valorile muzicii. Astfel, pe lângă concertele date la București, cu prilejul unor manifestări științifice medicale naționale și internaționale, orchestra de cameră a medicilor a concertat, de asemenea, pentru cadrele medico-sanitare din mai multe orașe: Brașov, Sibiu, Cluj, Sighișoara, Bădă, Galați, Giurgiu, Tîrgoviste, Piatra Neamț. În toamna acestui an, formația va prezenta un concert pentru muncitorii sanitari din Suceava.

Printr-o activitate artistică susținută, animată de dorința unei continue perfecționări a mijloacelor sale de expresie, orchestra de cameră a medicilor a ajuns astăzi una dintre cele mai bune formații de acest gen din țară. Ca o înlocuire a meritelor sale artistice, în anul 1961 și 1968 i s-a conferit titlul de „laureată” la concursul republican al echipei artistice de amatori.

În seara zilei de 27 septembrie, cu prilejul Conferinței naționale de radiologie, orchestra a prezentat în Sala mică a Palatului un concert mult apreciat.

Muzicologul Gr. Constantinescu, cărui ne-am adresat cu rugămintea de a face cîteva aprecieri asupra lucrărilor prezentate, ne-a declarat: „Pentru cei care de mai bine de 10 ani urmăresc concertele orchestrei de cameră a medicilor, fiecare nouă apariție nu constituie o surpriză ci o satisfacție. Cu fiecare lucrare interpretată, cu fiecare nou solist care apare pe podiumul de concert — orchestra demonstrează încă o dată ce înseamnă dragostea pentru muzică. Fără spectaculoase proclamații de principiu, fără nici o tentativă de a înlocui plăcerea de a cînta cu plăcerea de a avea cu orice preț succes, membrii acestui ansamblu au realizat o adevărată profesionalizare a artistului amator.”

Programul ales pentru concertul susținut în Sala mică a Palatului — primul concert din această stațiune — a fost pe cît de reușit pe ațt de greu. Dar pentru o orchestră care a cîntat acum aproape 10 ani „Requiemul” de Mozart trecînd examenul de „clasicism” cu un dirijor de prestigiu — Mircea Cristescu — piesele te-cențului program nu mai constituiau o temerară încercare. De fapt, o garanție în plus era și prezența, la pupitrul dirijorului, a dr. Emil Nichifor, mentorul entuziast al acestui ansamblu.

Am apreciat sobrietatea Concertului Grosso de Händel, cu sonorități și culori adecvate muzicii baroce. De asemenea, cu unele diferențieri în gradul de înținare, simfonia „Miracolul” de Haydn a arătat cît de autentică este atmosfera în care muzica face „miracole”. Fără îndoială, concertul pentru pian și orchestră de Mozart a fost momentul de surpriză, prin adevărată revelație pe care ne-a prilejuit-o solistul, dr. Adrian Georgescu.

Astfel slujită, muzica devine o nobilă înălțare spirituală iar cei ce o practică — mesagerii ai idealului frumuseții.”

Orchestra de cameră a medicilor dirijată de dr. Emil Nichifor.

20 ani

„Contemporanul.”

22 Decembrie 1972

A rte frumoase

OPERA

Reîntîlnire emoționantă...

• ...la Operă! Garbis Zobjian a reapărut pe scena care l-a consacrat și pe care a creat în decursul carierei sale roluri de neuitat ca Othello, Canio, Gherman din Dama de Pică, Cavaradossi din Tosca. Publicul său de altădată, cel de astăzi care-l vedea și auzea pentru prima dată l-au aplaudat pe Garbis Zobjian într-unul din rolurile sale de mare succes altădată, Canio din Palatul Incisivitatei dramatice, voca care continuă să-l răspundă bine la solicitări, mai ales în momentele de forță, temperamentul său vulcanic l-au făcut pe tenorul oaspete să retrăiască intens tragedia nefericitului personaj. O replică pe măsură l-a oferit Teodora Lucaci, dar mai ales Nicolae Herlea și Lucian Marinescu, în evoluții de bun gust și exigență.

Debutul lui Antonius Niclescu în Bărbierul a fost al doilea eveniment al săptămînii ce merită a fi consemnat. Alina, ca personaj, i se potrivește fără îndoială înărilor tenor iar debutul său în acest

rol l-a pus din nou în valoare acuratețea de ton, timbrul agreabil, coloritul frazelor; dar din păcate partitura tenorului din Bărbierul este foarte dificilă din punct de vedere tehnic și nu ar trebui abordată decît atunci cînd glasul se maturizează și interpretul rezolvă fără dificultăți toate exigențele rolului. Bine servit de parteneri (Silvia Voinea, Nicolae Herlea, N. Florin și C. Gabor) Antonius Niclescu poate fi (și așteptăm cu nerăbdare) un Alina la înălțimea autenticului său talent.

Polyfem

P.S. Garbis Zobjian a reapărut în Canio din Palatul (la cererea publicului) și în Don José (Carmen) obținînd același binemeritat succes.

La Opera Română, în ultimele săptămîni, mare afliuență de public! „Dă roade politica” mai fermă inițiată de noua direcție, sînt tot mai apreciate spectacolele îngrijit prezentate, cu distribuții omogene și nume pe ațt!

P.

Un exemplu

• INTR-UNA din duminicile trecute, doctorul Nichifor, acest artist al medicinii și al muzicii, a dat o lecție de entuziasm, dragoste și modestie, în fața a sute de mii de telespectatori. Între spital și a-linarea suferințelor, doctorul Nichifor ne mîngie sufletul, strîngînd în jurul lui o orchestră întregă formată numai din medici și asta nu de azi, nu de ieri, ci de foarte mult timp. Doctori, care via din Cluj, pentru a pune la punct un concert de

flaut, alții, care își caută odihna unei zile de muncă în a studia o partitură. Această stațiune nu poate să nu stîrnească în noi o mare admirație. A te odihni din muncă prin altă muncă sînt cuvintele marelui nostru George Enescu. Doctorul Nichifor l-a urmat sfatul și-l mulțumim, pentru bucuria ce ne-a dat-o. Fie ea un exemplu pentru cei tineri și pentru cei mai vîrstnici.

Lisette Georgescu

Concerte festive

Muncitorul Sanitar, 1968

MUNCITORUL SANITAR

ANUL XXXIV Nr. 11 (1853)
19 MARTIE 1988SAPTAMINAL EDITAT DE MINISTERUL SĂNĂTĂȚII ȘI
COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN UNITĂȚILE SANITARE

8 PAGINI.

1 LEU

Reorganizarea teritorial-administrativă a țării, înlăpuită acum două decenii din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, a dus la repartizarea echilibrată, rațională a forțelor de producție pe întreg cuprinsul patriei, solidată cu dezvoltarea, fără precedent, a tuturor județelor și localităților, cu reducerea accentuată a decalajelor dintre ele. Ceea ce a asigurat deplina egalitate în muncă și în viață întregii populații, accesul tuturor oamenilor la cultură, învățământ și, desigur, la asistență sanitară. În România anului 1988, la fiecare 1.000 de locuitori există 9,2 paturi de asistență medicală, iar la 175 de oameni — un medic. O amplă bază materială și umană a ocrotirii sănătății, repartizată judicios pe teritoriul țării. Nu mai există astăzi, în România, nici un municipiu, nici un oraș fără spital, după cum nu există comuna fără dispensar medical. În imaginile noastre, câteva dintre unitățile spitalicești cu care au fost înzestrate, în anii din urmă, localitățile urbane ce eunose, astăzi, o înflorire fără precedent, pe toate planurile. Este vorba de spitalele arăsenilor din Ciampeni, Județul Alba (sus), Turnu Măgurele, Județul Teleorman (mijloc) și Tîrgu Neamț (jos).

CU EXIGENȚĂ, DESPRE SĂNĂTATEA LOCUIȚORILOR CAPITALEI

Încebind sulta fructuoasă a adunărilor generale ale oamenilor muncii din domeniul ocrotirii sănătății care — în spiritul indicațiilor și orientărilor de inextingibilă valoare date de secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — au analizat, cu exigență și răspundere, activitatea desfășurată în anul 1987 și au aprobat planuri de măsuri tehnico-organizatorice pentru 1988, recent, au avut loc lucrările similare ale forului democratic și autoconducerii muncitorilor din Direcția sanitară a municipiului București.

La acest veritabil eveniment din viața muncitorilor sanitari: dezvoltarea unor complexe producătoare de sănătate publică, înțelegând a zăcea parter din populația țării, au participat medici de medicină generală și de specialitate, farmacisti, biologi, chimisti, cadre sanitare medii, directori de spitale și de institute de cercetare medicală, medicii șefi ai sectoarelor Capitalei, personal din instituții de învățământ superior medical — adică, reprezentanți de frunte ai unui puternic corp medicosanitar, ce se caracterizează printr-o recunoștință profesională, înaltă tehnicitate și dăruire în păstrarea, apărarea și promovarea sănătății semenilor.

Au luat parte tovarășii Constantin Olteanu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., primarul general al Capitalei și Victor Ciobanu, ministrul sănătății.

Alți darea de seamă, cit și cei inscriși la cuvînt au relevat faptul că 1987 — anul Conferinței Naționale a partidului, care, prin documentele de excepțională însemnătate adoptate, a formulat un program științific și realist de muncă și acțiune revoluționară pentru înlăpuitura în cele mai bune condiții a hotărîrilor Congresului al XIII-lea, și al aniversării a patru decenii de la proclamarea Republicii — a marcat obținerea unor realizări importante în sectorul sanitar al Capitalei, ce se însumează rezultate dobindite de toți oamenii muncii în transpunerea în viață a planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială a pa-

trii. Aceste eforturi meritorii au fost susținute de asigurarea unei baze materiale în continuă îmbunătățire (ameliorarea condițiilor de spitalizare și funcționalitate la spitalele clinice al municipiului București, al sectorului 4, Titan, Colțea, de urgență, de oftalmologie, darea în folosință a noi secții și servicii, realizarea a două unități de asistență socială a copilului în sectorul 3 și agricol Ilfov etc.), precum și de activitatea unui personal medical, mediu sanitar și auxiliar perfecționat prin cursuri organizate de Ministerul Sănătății — centrele de perfecționare ale personalului superior și mediu sanitar — și la locul de muncă, în unitățile sanitare.

În anul analizat, activitatea a fost înțeleasă, în și mai mare măsură, în direcția promovării medicinei profilactice. A fost astfel continuată acțiunea de evaluare a stării de sănătate a întregii populații, îndeosebi a celei active (peste 987.000 persoane muncitori și a populației feminine, la care se adaugă peste două milioane controale active pentru depistarea bolilor cronice cardiovasculare și cancerului). S-au efectuat, de asemenea, de către organele de specialitate, 69.900 controale complexe, vizînd condițiile igienico-sanitare ale mediului ambiant, și 21.300 controale, pe linia igienei alimentare. În acestă perioadă, s-au realizat 12 exportări ale apei potabile la stațiile Arcada, Rosu, Butcea și peste 18.000 determinări în rețeaua generală de apă. Prin laboratorul de medicina muncii al Centrului sanitaro-antiepidemic al Capitalei, s-au efectuat în întreprinderi 350 exportări ale condițiilor de funcționare, 100 controale generale și 373 investigații toxicologice și ergonomice. Situația bolilor transmise s-a menținut, în anul 1987, favorabilă, înregistrîndu-se o scădere semnificativă a morbidității față de anul precedent. Acțiunile de imunizare, ce au însumat peste 412.000 vaccinări și revaccinări, au avut ca efect menținerea la

Dr. Mihail TOMȘA

Continuare în pag. 3

ACTIONI EDUCATIV-SANITARE

Laboratorul de educație sanitară al județului Iași a organizat un ciclu de acțiuni destinate elevilor Liceului sanitar pe problema de a coordona a primului ajutor, de pregătire pentru viața de familie, ilustrate cu filme educativ-sanitare. Aceste acțiuni, desfășurate săptămînal la sediul Laboratorului, au avut în vedere faptul că elevii liceului sînt viitorii educatori de sănătate.

Tot în această perioadă, la cîmînele studenților din cartierul „Tudor Vladimirescu”, la Institutul de lingvistică și Institutul agro-economic nu au avut loc acțiuni educativ-sanitare pe probleme de combatere a obiceiului fumatului, consumului abuziv de alcool, necesității formării unor deprinderi corecte privind regimul de viață și de muncă.

Toate aceste acțiuni au beneficiat de sprijinul conf. dr. Martin Colțu de la I.M.P. Iași, care a susținut o serie de expuneri și a răspuns la întrebările tinerilor participanți la acțiuni.

Emil PETRIȘOR

ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE MEDICALĂ

În organizarea Direcției sanitare a județului Arad, în municipiul de reședință a avut loc o masă rotundă pe teme de etică și deontologie medicală, cu participarea medicilor stagiați, a tinerilor medici din dispensare medicale rurale, precum și a unor cadre sanitare cu o valoroasă experiență profesională și un prestigiu moral unanim recunoscut. Referindu-se atît la aspecte generale de etică și deontologie medicală, cit și la cele concrete petrecute în rețeaua județului Arad — au luat cuvîntul cadre medicale cu

o bogată activitate (medici primari, șefi de secție etc.), precum și cadre medicale tinere, aflate la începutul profesiei. Cu acest prilej, au fost făcute schimburi utile de idei în legătură cu modul de îmbunătățire a activității specifice fiecărui lor: de

actualitatea

muncă, s-au pus în discuție unele succese și, mai ales, dificultăți ale tinerilor medici în practicarea profesiei altele.

Dintre concluziile desprinse amintim cîteva: orice act medical are un continut profund etic; ● medicul are permanent datoria auto-perfecționării științifice; ● afirmarea profesională se realizează numai în relația cu pacientul, exprîmată fiind prin eficiență și calitate; ● medicul are obligația cunoașterii și respectării stricte a legislației socialiste, referitoare la practica medicală; ● actul medical este

întotdeauna o dovadă nu doar de știință ci și de conștiință; ● acțiunea precipitată și indecizia sînt extreme care trebuie evitate în practica medicală; ● educația sanitară, fiind decisivă în activitatea profilactică, trebuie exercitată continuu de fiecare medic, mai ales de cel de la dispensar.

V. D.

REALIZĂRI TEHNICO-ECONOMICE

În cursul anului 1987, colectivul Atelierului județean de întreținere și reparare a aparaturii medicale din Buzău (AJIRAM) a înscris realizări deosebite în activitatea sa de producție. Lucrătorii formației au dat în folosință, prin forte proprii, noul atelier care a fost dotat corespunzător din punct de vedere tehnic spre a face față sarcinilor ce îi revin în cadrul rețelei sanitare a județului.

De-a lungul întregului an, printre-o întreținere corespunzătoare, efectuarea unor revizii tehnice de calitate la instalațiile energetice și utilizarea lor la capacitatea maximă, unitățile sanitare buzoiene s-au înscris în cîmpul de consum energetic alocat.

Cooperarea cu unitățile industriale din județ s-a soldat cu numeroase realizări tehnico-economice. Recondiționarea unor piese și subansamble de la aparate scoase din uz, precum și confecționarea unor piese și subansamble în regie proprie au condus la satisfacerea întregului necesar de piese de schimb pentru aparatură medicală din dotarea unităților sanitare.

Lucrătorii formației buzoiene s-au auzat, pentru 1988, accesii linie de conduită astfel încît, printre-o investiție sporită de inteligență tehnică și responsabilitate, să contribuie plene la buna desfășurare a acțiunii medicale.

Dr. C. IORDĂCHESCU

AGENDA POLITICA

Recentele vizite oficiale de prietenie întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășii Elena Ceaușescu, în țări de pe continentul african, rezultatele cu care s-au încheiat dialogurile la nivel înalt, dau strălucire și valoare practică acestei noi solii de colaborare, înțelegere și pace, reînfrind, în mod elocvent, politica promovată consecvent de țara noastră în arena internațională.

Itinerarul african a inclus vizite oficiale de prietenie în Republica Ghana, Republica Liberia, Republica Guinea, Republica Islamică Mauritania, la invitația președinților acestor țări.

Fiecare etapă a acestei importante acțiuni de politică externă s-a constituit într-un eveniment politic de o importanță deosebită, care a pus în evidență dorința României de a dezvolta și întări continuu colaborarea cu țările africane, de a conlucra tot mai strâns cu țările în curs de dezvoltare pentru rezolvarea echitabilă, în interesul popoarelor, a problemelor lumii contemporane, pentru lichidarea subdezvoltării și edificarea unei noi ordini economice internaționale, pentru înălțarea încrederii și colaborării între națiuni, pentru promovarea destinului și asigurarea păcii pe planetă.

Atmosfera în care au fost întimpinați tovarășii Nicolae Ceaușescu și tovarășii Elena Ceaușescu, entuziasmele manifestări la adresa președintelui României semnifică prestigiul de care țara noastră, strălucitului său conducător se bucură pe continentul african și în întreaga lume, largul ecou pe care îl au propunerile, inițiativele și acțiunile românești.

În cursul convorbirilor oficiale la nivel înalt desfășurate la Accra, Monrovia, Conakry și Nouakchott s-a apreciat că sint condiții pentru amplificarea raporturilor bilaterale prin promovarea conlucrării pe plan politic, economic, tehnico-stiințific, cultural și în alte sfere de activitate în interesul și spre binele reciproc, al cauzei generale a păcii, înțelegerii și cooperării internaționale.

În comunicatele comune date publicității după fiecare etapă a noului itinerar african se sintetizează rezultatele rodnice ale vizitelor oficiale de prietenie întreprinse de tovarășii Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășii Elena Ceaușescu, în Republica Ghana, Republica Liberia, Republica Guinea, Republica Islamică Mauritania.

Reținem, din aceste documente, faptul că vizitele, convorbirile la nivel înalt au dat noi dimensiuni relațiilor de prietenie și colaborare ale României cu țările vizitate, ceea ce corespunde pe deplin intereselor reciproce precum și cauzei păcii și înțelegerii internaționale. Acest sens s-a hotărât să se acționeze pentru creșterea și diversificarea schimburilor comerciale și dezvoltarea cooperării economice în domeniile agriculturii, industriei, minier, geologie, alimentară, pescuitului, industrializării, învățământului, construcțiilor de drumuri și căi ferate, construcțiilor navale, formării cadrelor, precum și în alte domenii de interes comun. Această conlucrare se impune a fi așezată pe temelia unor acorduri și programe de lungă durată, în măsură să asigure stabilitatea și continuitatea, dinamismul și o perspectivă largă în schimburilor reciproce avantajoase.

În același timp, abordându-se un gir de aspecte actuale ale relațiilor internaționale, s-a relevat, cu satisfacție, similitudinea punctelor de vedere asupra principalelor probleme cu care se confruntă astăzi omenirea. În mod deosebit, în cadrul convorbirilor oficiale a fost subliniat, cu tărie, necesitatea lichidării subdezvoltării, reducerii uriașei poveri a datorilor externe și dobândirii înalte, instaurării noi ordini economice internaționale, relevându-se importanța convocării unei conferințe internaționale în cadrul O.N.U. la care să participe, cu drepturi egale, țările în curs de dezvoltare și țările dezvoltate.

Poporul român salută cu satisfacție rezultatele rodnice cu care s-a încheiat recenta solie de colaborare, înțelegere și pace întreprinsă de tovarășii Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Elena Ceaușescu, în țări africane, cu convingerea că acestea reprezintă o nouă și importantă contribuție la aprofundarea relațiilor cu statele și popoarele aceluiași continent, prezentând, în același timp, un aport de seamă la promovarea păcii, înțelegerii și securității internaționale.

Aceste sentimente se regăsesc și în telegramele adresate din întreaga țară, tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, după încheierea itinerarului african.

Recent, s-a desfășurat Sesiunea științifică anuală a Institutului de igienă și sănătate publică din București. Cu acest prilej, au fost prezentate lucrări din domeniul igienei, medicinei muncii, medicinei sociale și epidemiologiei întreprinse de către cercetătorii din cadrul institutului, în anul 1987 — pe baza tematicii recomandate de Academia de Științe Medicale. Temele abordate s-au înscris în Programul național de cercetare științifică și inginerie tehnologică, elaborat sub direcția îndrumare a tovarășului academician doctor inginer Elena Ceaușescu, în conformitate cu directivile Conferinței al XIII-lea și Conferinței Naționale ale medicilor.

În domeniul igienei medicale au fost analizate o serie de probleme legate de calitatea apei potabile în relație cu sistemele de efecturare a serviciilor; efectul neurotoxic al expunerii la câmpul din aer acustic; controlul de calitate al procedurilor în medicina radiațiilor; activitatea de standardizare în domeniul igienei mediului.

În sectorul igienei alimentatiei au fost abordate teme referitoare la: efectele consumului nerational al unor grupe de alimente asupra organismului; structura alimentatiei și starea de nutriție a muncitorilor din industria carboniferă; relația

muncitorilor din industrie, sistemele de aerisire, urgencele și recuperarea în cazul accidentelor produse de substanțele chimice utilizate în industrie, precum și stabilirea de C.M.A. pentru astfel de substanțe au făcut obiectul comunicărilor referitoare la medicina muncii.

SESIUNE ȘTIINȚIFICĂ

despre fertilizarea cu superfosfați și conținutul în fluor al unor produse vegetale. Referitor la igiena copiilor și tinerilor s-a preconizat elaborarea unor elemente de program privind evoluția sindromului de dezvoltare fizică a copiilor din Republica Socialistă România. De asemenea, s-a făcut referire la dezvoltarea acțiunilor la unii copii din țările, precum și la studiul deficiențelor de vedere la copii.

Riscurile datorate expunerii la substanțe toxice (plumb, asbest, benzen etc.) pentru

ritore la medicina muncii. În domeniul epidemiologiei au fost dezbătute aspecte legate de: particularitățile clinico-epidemiologice ale meningitei meningococice; circulația enterobacteriaceelor la copii, în boala diareică acută; eficiența sterilizării și a menținării sterilității materialelor sanitare; nivelul de protecție antineoplazică și antidiabetică la copii.

În cadrul medicinei sociale au fost abordate teme vizând: utilizarea unei metode de autoevaluare a calității în asistența medicală;

DĂRUIND SEMENILOR BUCURIA MUZICII

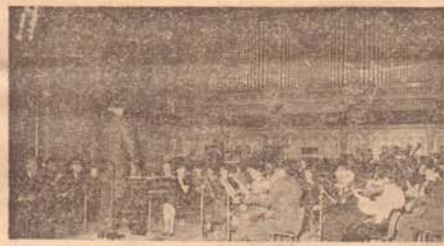
Desfășurat sub cupola catedralei Athenei Române, recentul concert susținut de Orchestra de cameră a medicilor a oferit un nou prilej de bucurie melomanilor. Au fost peste două ore în care membrii formației camerale bucurăstene au transmis publicului din pasunile lor pentru arta sunetelor, pasiune care li reunește, în timpul liber, pe acești oameni minunați sub bagheta împătimitului în ale muzicii, dr. Ernil Nichifor.

Omul iubitor de muzică are, cu certitudine, un suflet ales, delicat, generos, iar un medic nu poate fi altfel. Dăruirea, atribut indispensabil profesiei medicale,

transpare, în cazul orchestrei amintite, și în interpretarea plină de vibrație umanistă a fiecărui instrumentist. El reușește ca împreună, printr-o mobilizare unanimă, să depășească pină și impedimente de ordin tehnic din pașunile mai dificile ale partiturilor.

Privind atât chipurile celor de pe estrada Atheneului, cit și cele ale spectatozilor, am întâlnit un numitor comun — bucuria de a putea să-și întindă echilibrul interior, să-și „reîncapeze bătăile spirituale” prin muzică.

M. M. S.

Orchestra de cameră a medicilor pe scena Atheneului Român

Panoramic

● **IMBUNĂTĂȚIREA ASISTENȚEI CARDIACILOR.** În cursul anului trecut, la Statia de salvare a muncii din București, s-a desfășurat activitatea, cu deosebită eficiență și eficiență, o nouă unitate coronariană, încadrată cu sase medici și dispunând de aparatură de explorare și resuscitare corespunzătoare. Până la sfârșitul trimestrului III/1988, pentru îmbunătățirea în continuare a asistenței medicale a bolnavilor cardiovasculari, în spitalele „Dr. I. Cantacuzino”, „Municipal” și „Titan”, se vor deschide secții de profil, se vor dezvolta — în celelalte unități cu paturi — unitățile de terapie intensivă coronariană, iar la Statia de salvare a muncii, vor putea intra în activitate clinici autonome echipate cu aparatură necesară.

● **PATOLOGIE DIGESTIVĂ.** Ultimul număr apărut al revistei „Medicina internă” (nr. 6/1987) „Municipal” o deosebită de utilă punere la punct în domeniul vast și adesea controversat al cunoștințelor științifice privind tratamentul ulcerului gastric și duodenal, valabilitatea anumitor teste biologice în diagnosticul hepatopatilor etanolice, valoarea comparativă a ultrasunetului și a examenului radiologic în diagnosticul litiazii biliare, etc. Citeva titluri de referență generale, studii clinice și de laborator pot fi sugestive pentru interesul pe care publicată îl va trezi în rândul medicilor:

„Tratamentul medical al ulcerului gastric și duodenal: realitatea, iluziile și speranțele — 1987”; „Pentru o nouă strategie în diagnosticul cancerului digestiv”; „Angiodisplaziile intestinale”; „Volumetria ecografică a cistelor biliare în dischineziile biliare”.

● **O TINĂRĂ SPERANȚĂ A SAHULUI.** Avind o bogată tradiție la Baia Mare, sahu, acest veritabil sport al inteligenței și al creației binemeritate loc în activitatea extraprofesională a oamenilor în alb, ne scrie dr. Felix Marian. Alături de alte discipline practice în cadrul Asociației sportive „Sănătatea” de pe lângă Spitalul Județean, sahu ocupă un însemnat loc printre activitățile extraprofesionale ale multor cadre medico-sanitare. Indiferent de vîrstă sau profesie. Acest pasiune pasibilă, care, în orice bună parte, din timpul liber în fața tabelului de 64 de pătrate, efectuând sute de mutări îndelung gândite, au fost, nu de puține ori, răsplătite, cu laurii victoriei. O demnă recerință, care s-a afirmat din ce în ce mai mult în ultimii ani în cadrul unor competiții de anvergură, este Lucrarea Dancu, infirmier la Spitalul Județean din Baia Mare. În decurs de un deceniu și jumătate de activitate sportivă neîntreruptă, a participat la numeroase concursuri pe plan local, județean sau republican, unde a obținut locuri frunțose într-o serie de confruntări. Vom menționa doar câteva dintre distincțiile obținute de această sportivă. Astfel, în anul 1979 obține un prețios

loc I la Campionatul Județean desfășurat la Baia Mare, urmat de cistizarea locului II la Campionatul Județean de Junioare II la Baia Mare în mai 1980. În anul următor, obține locul I în cadrul „Cupei de toamnă” din noiembrie 1981, desfășurată la Baia Mare, și tot în același an — în decembrie — obține locul III la Campionatul municipal. Anul 1982 îl mai aduce trei titluri: locul III obținut în cadrul „Cupei de toamnă”, iar cu o lună mai târziu același loc în „Cupa primăverii”, desfășurată la Baia Mare. Cu ocazia desfășurării etapei județene a Campionatului școlar, cistiază locul III la Tirgu-Lăpuș. În 1983 obține locul I la Campionatul municipal de sahu — Junioare I — de la Baia Mare și tot în același an cistiază la Sighetu Marmației, în cadrul „Cupei sănătății”, un binemeritat loc I. Cele mai recente victorii raportate de Lucrarea Dancu, care se adaugă bogatului palmares din anii anteriori, sînt constituite de un loc III în „Cupa sănătății” la individuală feminină, desfășurată în aprilie 1987, la Baia Mare, urmat de faza județeană a „Cupei sănătății” în luna mai a aceluiași an, unde i s-a decernat locul I. Dar cel mai valoros rezultat de până acum, obținut într-o confruntare la care au participat reprezentanți din 33 de județe și municipiul București, a fost locul III la finala pe țară a „Cupei Sănătății”, desfășurată în octombrie 1987 la Sfîntu Gheorghe, înscrisă în competiția sportivă medicală Dancu. Ocuparea acestui loc frunțos în ierarhia sahuistă constituie un imbold spre noi

evoluția probabilită a numărului de internări în România până în anul 2000; adevărata formă a medicilor la nevoile serviciilor primare de sănătate.

O atenție deosebită s-a acordat problematicii de educație sanitară ca factor principal în prevenirea și combaterea maladiilor, precum și a cunoașterii factorilor de sanogenetă și igienă, abordind teme ca: limbaul și mesajul educativ-sanitar; necesarul de educație sanitară la un grup de tineri muncitori ș.a.

Prezentarea lucrărilor a fost urmată de discuții, la care au participat un număr mare de cercetători, medici, chimiști, psihologi din diferite unități sanitare ale țării, precum și ale municipiului București, care au relevat faptul că cercetarea medicală românească se înscrie în cadrul problematicii majore ridicate de aspectele medicale și medico-sociale ce frământă lumea contemporană în epoca noastră.

Dr. Dumitru SCHIȚEANU

ANUNT

— I post șef secție neoropsihiatrie infantilă la Spitalul de Neoropsihiatrie Infanțilă Păclisa, Comuna Telega, la care pot participa medici primari și medici principali de neoropsihiatrie infantilă cu minimum 5 ani vechime în gradul de principal și lucrează în secția de neoropsihiatrie infantilă.

Tematica pentru concurs este cea de medic primar din specialitatea postului șos la concurs, publicată în „Muncitorul sanitar” din 1981.

Media minimă de promovare este 8,00. În cazul cînd concursul este promovat de un medic principal de specialitate, acesta obține gradul III de medic primar și are obligația de a funcționa cel puțin 3 ani pe postul respectiv.

Înscrierile pentru concurs se fac la Direcția sanitară a județului Hunedoara, timp de 15 zile de la apariția anunțului, urmînd să fie admisi în concurs cei care vor fi avizați de organele locale de partid.

Concursul se va desfășura la Ministerul Sănătății la 45 zile de la data apariției anunțului în ziarul „Muncitorul sanitar”.

succese, spre obținerea de noi victorii în următoarele manifestări sportive la care va participa.

● **MEDIC ȘI SCRITOR.** În „România literară” nr. 10/3 martie a.c., — unei din revistă cu pluriplăteu scriitor portughez (prozator și poet) Miguel Torga, alias Medicul orelist Adolfo Rocha. La cel optzeci de ani ai săi, medicul scriitor își continuă, în vechia cetate vizită, în vechia cetate, exercitarea ambelor îndrăgite îndelepturi: medicina și scriitura artistică.

● **LAUREATI.** Printre cei cu imboldul palmaresului județului Cluj cu importante distincții ale recentei ediții a Festivalului național „Cîntarea României” se numără și unii artiști amatori din sectorul sanitar. Este vorba de Ion Hăstioie (funcționar la Spitalul Clinic Județean Cluj-Napoca), ale cărui sculpturi de remarcabilă valoare artistică i-au adus (nu pentru prima oară) medalia de aur și titlul de laureat al acestei prestigioase competiții a talentelor; de Octavian Zene (cadre sanitare medic la Spitalul Clinic Județean), care i s-a decernat locul III. De remarcat că la întrecerea brigăzilor artistice din finala pe țară a festivalului, formată dintr-un număr de 100 de artiști s-a clasat pe locul IV, (D. L.)

AESCULAPIUS

MUNCITORUL SANITAR

ANUL XXVIII — Nr. 21 (1551)
22 MAI 1962

8 pagini

1 LEU

SĂPTĂMÎNAL EDITAT DE MINISTERUL SĂNĂTĂȚII ȘI
COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN UNITĂȚILE SANITARE

MEDICINA OMULUI SĂNĂTOS

În ziua de 11 mai a.c., Comitetul P.C.R., Consiliul profesional și Comitetul medicinului din Facultatea de medicină generală au organizat o masă rotundă cu tema „Medicina omului sănătos”, la care au participat: prof. dr. C. Gh. Dimitriu (moderator), prof. dr. V. Cloban, prof. dr. D. Enăchescu, decanul facultății, prof. dr. S. Măneanu, prof. dr. M. Georghișanu și prof. dr. V. Prodesca.

Dezbaterea a fost urmărită cu interes de asistență — cadre didactice ale Facultății de medicină generală.

Au adresat întrebări și s-au înscris la discuții: conf. dr. Dan Georgeșcu, prof. dr. Tiberiu Eșma, prof. dr. Grigore Gr. Popescu, conf. dr. N. Angelescu și prof. dr. Mihail Anton.

Citeva dintre ideile enunțate: În accepția comună, misiunea medicinilor ar fi aceea de a se ocupa de bolnav, încl, pentru nașterea, neputința de medicină a omului sănătos ar putea părea contradictorie.

În dicționarele actuale încl,

medicina este definită ca o știință care are ca obiect conservarea și restabilirea sănătății; se subliniază deci atribuțiile și atribuțiile ei profilactice. Din alte surse bibliografice, rezultă că medicina nu este considerată o știință de sine-stătătoare, ci o profesie; o profesie cu rădăcini adânci în numeroase alte științe, ale căror acumulări de cunoștințe și tehnologii moderne trebuie folosite în interesul omului.

Apărarea sănătății și promovarea ei trebuie să capete o pondere din ce în ce mai mare în preocupările medicilor și, din acest punct de vedere, învățământul medical are datorii importante. Masa rotundă organizată rușezină doar o modalitate de a atrage atenția asupra vastei problemei a medicinii omului sănătos, dar ea nu este decât o variație dintr-un lant necesar de acțiuni care trebuie consacrate acestui domeniu.

Definitia noțiunii de factori de risc și utilizarea acestora, constituie un progres indiscutabil în elaborarea măsurilor de

profilaxie recomandate ulterior populației. Dar, punerea în discuție publică a factorilor de risc trebuie făcută nuanțat; interesează acei factori care pot fi influențați prin măsuri sanogenetice sau de control la nivel populațional. În felul acesta, tributul plătit asiguraților bolii ale civilizației sau faptului că omul li se recunoaște un anumit determinism, se va restringe. Astăzi, conceptul de factori de risc este legat mai mult de bolile cronice și degenerative, de aceea căror li se atribuie o etiologie multifactorială, avind o importanță necontestată în declanșarea acțiunilor de profilaxie primară, la nivel de individ, dar și de colectivitate. Cunoașterea lor permite să se prevadă probabilitatea anumitor boli și, implicit, măsurile de prevenire; factori de risc nu trebuie însă asimilați factorilor etiologici.

O atenție deosebită în cadrul medicinii omului sănătos trebuie acordată factorilor de risc externi: ambiental, profesional și comportamentali, bidec a acelor care pot fi mai ușor modificați, acum, în această perioadă a dezvoltării științelor.

Și în clinică, existența și importanța factorilor de risc se verifică în fiecare zi, cu ocazia examinării oclărilor bolnav, mai ales dacă se are în vedere modificarea patologiei, cu predominanța bolilor cronice, care se observă în ultimele două decenii. De aici, necesitatea educării marului public pentru cunoașterea

Continuare în pag. 7

ACTUALITATEA FITOTERAPIEI ÎN MEDICINĂ (III) CERCETAREA PLANTELOR MEDICINALE ȘI COLABORAREA INTERDISCIPLINARĂ

Dacă cum arătam și în articolul precedent, plantele medicinale reprezintă o materie primă insuficient valorificată în terapeutică modernă. Față de importanța acestor probleme se impun măsuri energice care să conducă la o rapidă schimbare de atitudine.

Medicamentele naturale au fost înlocuite cu cele de sinteză, care au o activitate mai rapidă. Astăzi ne dăm seama însă că aceste produse farmaceutice sînt în același timp și disonanțare, avind un potențial agresiv ce nu poate fi neglijat. Orice medicament constituie dintr-un anumit punct de vedere o „otrăvă”, de aceea avem datorii de a utiliza în prevenirea și tratarea afecțiunilor medicamentele cu cel mai redus potențial agresiv chiar dacă efectul lor nu este la fel de rapid ca al produselor de sinteză și astfel de produse

terapeutice sînt cele de origine vegetală.

Dozarea — obținerea unor efecte rapide a determinat neglijarea prudenței.

Astăzi, cînd în lumea întreagă se face apel la interlecțiune, la prudență în tot ceea ce se realizează, în centrul preocupărilor aflîndu-se viața omului, se impune un mod de gîndire revoluționară, fertilă și în domeniul medicamentului.

Care este destul științific al plantelor medicinale, bineînțeles nu al celor cu o lungă și solidă carieră în terapeutică așa cum sînt arborii de: stricnina, cocală, chinină ori alte plante: macul, mătreașă, brîndușă de toamnă etc., ci este vorba de acele plante cărora nu li se cunoaște decât efectul beneficilor.

Prof. dr.
Apostol IONICA

Continuare în pag. 3

Pregătite să-și îndeplinească în orice moment misiunea, autosanitarele sînt dirijate, de la nivelul dispeceratului, prin stații de radio-emisie, în funcție de gradul urgenței și necesitățile de economisire a carburanților.

Foto:
Dan MARINESCU

De cele mai multe ori, măsurile de prim ajutor întreprinse la locul accidentului de salvatorii ocazionali sau de personalul unităților sanitare din apropiere trebuie continuate și (sau) completate în timpul transportului spre spital. Nu orice vehicul este sau poate fi adaptat transportului victimei; autosanitarele stațiilor de salvare oferă condiții medicale și de confort potrivite parcurgerii acestei etape. După cum, nu neapărat cea mai apropiată, ci unitatea sanitară cea mai bine încadrată și înzestrată tehnic trebuie să preia pentru rezolvare cazul respectiv.

Triajul accidentaților, în funcție de gravitatea leziunilor, perfectarea măsurilor inițiale de salvare și aprecierea dacă ranitul (bolnavul) poate suporta transportul sînt îndatoriri ale personalului de specialitate care însoțește autosanitară. Altminteri, există riscul, citat adesea „de a ridica (de la locul accidentului) un scot, a transporta un muribund și a preda la destinație un decedat”.

Sînt pregătite formalitățile „salvării” să facă față, în acest fel, evenimentului rutier? Am cîștigat răspuns întrebării, conținîndu-ne la raid-ancheta inițiată în județele Prahova și Brașov, a cărei primă parte — Cum se asigură primul ajutor pe traseele turistice? — a fost pu-

blicată în numărul trecut al gazetei noastre.

Citeva cifre și date statistice ne vor înlesni prezentarea activității personalului Stației de salvare a județului Prahova (medic sef, dr. Lazăr Marinescu): ● 30.790 solicitări în anul 1961, 20.635 — în primul trimestru din 1962, adică în medie 220—230, în 24 ore, din care ● 40—46 la sută, din cauza urgențe.

cilii: ● de 44 ori s-a r fi putut înconșura pămîntul pe la eunior, dacă s-a r fi însumat kilometri parcurși de autosanitare...

...Păstrînd proporția, dispeceratul stației de salvare poate fi asemănat turului de control al unui aeroport. De aici, cu calm și competență, sora medicală Iuliana Cazacu, „controlorul de trafic” din ziua de 28 aprilie

te ce le vor fi aduse, putîndu-se astfel constitui colective chirurgicale, pregătite săli de operație etc.

Ni se semnaleză sosirea din cursă a autosanitarului 31-PI-6342 (sofer: Petre Dumitru; soră medicală: Smaranda Timpu). Deoarece n-am avut „șansa” — avind în vedere tema propusă a raidului — să putem asista la o acțiune de salvare în-

barcul trusel cadruului mediu însoțitor, ghidîndu-ne, punct cu punct, după Ordinul Ministerului Sănătății nr. 466/1976, privind stabilirea unor măsuri referitoare la îmbunătățirea activității stațiilor de salvare, instrumentarul, materialele sanitare și sortimentele de medicamente prevăzute sînt complete și gata de folosire.

Autosanitară, igienie întretinută, purtînd însemnele exterioare cerute de Ordinul menționat, este dotată cu instalație de oxigenoterapie (tub de oxigen, reductor cu manometru, umidificator), precum și cu tîrgile reglementare.

Rugăm apoi să ni se demonstreze diferențele moduri de amplasare a accidentaților pe tîrg în timpul transportului, fiindu-ne acuma de seuli și gravitatea leziunilor predominante. Pozițiile cerute de situațiile imaginare, cit și manevrele necesare sînt arătate sau executate corect și rapid, dovînd cunoștințe teoretice temeinice și o practică pe măsură.

Nu aceseei afirmații le putem face în legătură cu montarea pieselor alcătuitoare ale aparatului de respirație artificială cu burduf; surorile medicale Condachi Viorica, Doina Enache și oficalul medical

Dr. Mihail MIHAILED

Continuare în pag. 6

CUM SE ASIGURĂ PRIMUL AJUTOR PE TRASEELE TURISTICE ?

ASISTENȚA MEDICALĂ ÎN TIMPUL TRANSPORTULUI CU SALVAREA

cele medicale fiind de 2—6 ori mai frecvente decît chemările pentru cazuri chirurgicale, obstetricale, pediatrie sau cele aparținînd altor specialități; ● din 10 bolnavi, 7 au primit îngrijiri în primele 5—6 minute de la apelul adresat „salvării”; ● 23.676 pacienți, în 1961, și 41.692, în lunile ianuarie-martie din anul în curs, au beneficiat de asistență medicală la domi-

a.c., după ce triajul solicitărilor în funcție de gradul urgenței, declanșează operativ cursele și colaborarea permanent cu stațiile mobile de radioemisie-recepție. Tot aici, putem afla, în orice clipă, unde se află cutare sau cutare echipă, precum și stadiul de îndeplinire al misiunii încredințate. Și tot de la dispecerat, la nevoie, se comunică spitalelor cazurile deosebi-

tr-un accident de circulație, cu toate că de la orele zero, pînă la 9.45, se înregistraseră 170 solicitări, ne mărginim să consemnăm posibilitățile existente de intervenție într-o asemenea situație.

Împreună cu dr. Silviu Păna, medic primar chirurg, director adjunct la Direcția sanitară a județului Prahova, verificăm — mai întîi —

DEZBATERE PE TEMA „DIAGNOSTICUL ȘI TRATAMENTUL CANCERULUI GASTRIC”

Intruți din inițiativa Comisiei pentru activitatea sindicală din unitățile sanitare ale județului Dolj la o masă rotundă cu tema: „Muncitorii sanitari despre sănătatea lor”, președinți și responsabili cu probleme sociale ai comitetelor sindicale din spitale și din rețeaua ambulatorie, directorii unităților sanitare și medici personalului au relevat numeroase acțiuni întreprinse pentru cunoașterea și asigurarea stării de sănătate a personalului sanitar, unele efecte benefice ale acestor acțiuni, ca și probleme ce se cer elucidate prin inițiativa locală sau înaintate forurilor competente spre soluționare. Manifestarea — la care au luat parte și reprezentanți ai Comitetului Unimii sindicalelor din unitățile sanitare și organelor județene și municipale de partid și sindicale — s-a remarcat prin caracterul profesional al analizei, ca și prin sublinierea contribuției sindicatelor respective și a răspunderilor ce le revin în domeniul păstrării sănătății și capacității de muncă a lucrătorilor sanitari.

Între alte aspecte, a concentrat atenția participanților asigurarea asistenței medicale profilactice a personalului muncitor din categoria amintită, în temeiul indicărilor conținute în documentele Congresului al II-lea al U.G.S.R. și recomandărilor Ministerului Sănătății referitoare la aceasta. Premisele discuției le-a furnizat experiența unităților. Astfel, la Spitalul clinic nr. 2 din Craiova, cu un efectiv de peste 1500 oameni ai muncii, ca urmare a aplicării măsurilor stabilite în ședința de lucru din luna martie 1981, convocată din inițiativa comitetelor sindicale și consiliilor oamenilor muncii, până la sfârșitul anului, 82 la sută din personal fusese cuprins în acțiunile de control al stării de sănătate. Fișele de consultație — evidențind datele mai importante din trecutul patologic al fiecăruia, precum și situația curentă a sănătății, stabilită în urma examenului clinic medical, și în funcție de anamneză, după caz, a examenelor radiologice sau clinice de specialitate — au fost centralizate la cabinetul medical de instituție și sortate pe locuri de muncă și afecțiuni. Acțiunea a fost urmată de măsuri de actualizare și unificare a documentelor de evidență medicală și dispensarizarea bolnavilor cu afecțiuni cronice. Concomitent, au fost întocmite fișe medicale pentru personalul nou încadrat: medici și cadre medii de diferite categorii, personal tehnic și de întreținere. Nu a fost rezolvată integral problema controlului medical periodic al personalului de la blocul alimentar, spălătorie, creșe, grădinițe și chiar din secția de nou-născuți,

dispensarea unităților pe teritoriu și programul redus de consultații la cabinetul de instituție — 2 ore/zi — constituind impedimente în acest sens. La aceeași unitate, au fost remarcate preocuparea responsabililor cu problema socială din grupele sindicale pentru vizitele la domiciliul bolnavilor, în vederea acordării ajutoarelor necesare, precum și coordonarea muncii lor de către comisia de resort a comitetului sindicalului în scopul asigurării stării de igienă corespunzătoare la fiecare loc de muncă, al respectării prevederilor legale cu privire la programul de lucru al femeilor gravide ș.a.

Educația sanitară a fost relevată ca mijloc de conștientizare a personalului și asupra importanței dispensarizării corecte a bolilor cronice la nivelul cabinetului.

MUNCITORII SANITARI DESPRE SĂNĂTATEA LOR

netului de instituție — eficientă în măsura în care pacientul devine cooperant, în adresabilitatea la cabinetul amintit spreose. În unele cazuri — se arată în cursul discuției — afecțiunile cronice sînt ascunse la încadrare voit sau din necunoașterea de cauză de către bolnav, iar ulterior acestuia, evitînd cabinetul unității se adresează numai specialiștilor care-l dispensarizează sau nu. Posibilitățile de depistare a afecțiunilor cronice și dispensarizare în timp util sînt, astfel, diminuate. Faptul se reflectă și în creșterea procentului reprezentat, din totalul absențelor pentru motive medicale, de cele prin acuzarea unor boli cronice. Eficiența efecțiilor de recuperare — chiar organizate în respectul denin al principiilor științifice și reglementărilor legale, după un plan de tratament individual — cum s-a arătat — este ca însăși condiționată de dispensarizarea corectă, promptă, a tuturor celor suferinzi.

Apariția citorva cazuri de imbolnavire profesională prin tuberculoză la cadre medii care lucrează în secțiile cu paturi și laboratorul de bacteriologie ale Spitalului clinic nr. 3 din Craiova, ridică întrebări în legătură cu: respectarea normelor de protecție a muncii, asigurarea

anul echipament de lucru corespunzător, ancheta epidemiologică și înregistrarea corectă a cazurilor de imbolnavire.

Analiza semestrală, în cadrul ședințelor comitetului sindicalului de la Sanatoriul Leamna, a stării de sănătate a personalului, intensificarea eforturilor pentru dispensarizarea tuturor celor cu afecțiuni și mai buna cunoaștere a indicărilor și posibilităților de tratament balnear și-au verificat eficiența în utilizarea integrată a bielor de odihnă și tratament repartizate anul trecut acestei unități. Pentru factorii răspunzători de problemele sociale de la nivelul grupelor și al comitetului sindicalului din unitățile Oficiului farmaceutic Dolj — care au rezolvat: măsuri de protecție împotriva frigului pentru personalul ce lucrează în depozite, pentru facilitarea transportului colectelor de la magazine, asigurarea echipamentului de protecție —, verificarea integrală a bielor de odihnă și tratament prezintă, încă, o problemă. Ca și aceea a avizării certificatelor medicale ale personalului unităților farmaceutice din județele arundate.

Pentru realizarea măsurilor de protecție a muncii, la Spitalul clinic nr. 1 din Craiova a fost alocată în anul 1981 suma de 300 000 lei — din care 140 000 au fost cheltuiți pentru tehnica securității muncii: diferite amenajări la Dispensarul policlinic pentru sportivi, Laboratorul de igienă radiatilor, casa ascensoarelor și aparatele Röntgen de la secțiile de urologie, radiologie și din Dispensarul policlinic județean, cabinetele de fizioterapie, stația centrală de sterilizare, restul sumei fiind în trebuință la amenajarea unor vestiare pentru păstrarea echipamentului propriu și de protecție, asigurarea materialelor igienico-sanitare dezinfectante și unguente, a echipamentului de protecție, alimentatilor speciale ș.a. Programul de activitate a cabinetului medical de instituție, ca și realizările în ce privește controlul sănătății personalului din această unitate au permis sugestii pentru organizarea activității în celelalte.

Modul de abordare a problemelor puse în discuție, numeroasele propuneri și sugestii au dovedit înțelegerea unui adevăr fundamental pentru reușita acțiunilor: în unitatea sanitară, ca în oricare alt tip de instituție, cunoașterea exactă, la zi, a situației sănătății personalului, urmărirea respectării programului de odihnă și de alimentație rațională, recuperarea deplină a capacității de muncă sînt probleme care trebuie să concentreze eforturile organelor sindicale, de conducere colectivă, ale medicului desemnat pentru rezolvarea acestor sarcini.

I. DOBRICEANU

De curind, s-a încheiat o manifestare devenită tradițională în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”. Zilele muzicale medicale țîrgmureșene”. La reușita deosebită a celor patru concerte programate, și-au dat concursul orchestra medicilor și studenților din Tg. Mureș, formație laureată

tivalului „Cîntarea României”.

Un matineu literar muzical, la care au participat și actori, instrumentiști, precum și membri ai Cabinetului absolventului de la I.M.F. Tg. Mureș, a încheiat acest eveniment artistic.

Orchestra medicilor și stu-

țic, Grupul cameral al sindicatelor sanitare din Tg. Mureș, formată fără precedent în mișcarea artistică de amatori, a reușit interpretări pline de sensibilitate și poezie, acestului revenind în poezie, modelării ei, subtilii armonizări a vocilor. Finu-

ta interpretativă și reper-

dentilor din Tg. Mureș, condusă de dr. Palffy Béla, maestrul de concert fiind conf. dr. Berdî Aglian, iar printre soliști numărîndu-se doctorii Szócs Mihály și Adriana Motoc, studenții medicinii Alexandru Cornu, Filip Gabricla, Ștefan Claudiu Pocraru, Tünde Nemes, a probat și de data aceasta, înaltele sale calități muzicale.

În plină ascensiune artistică,

riul variat, adunînd alături de piese clasice și preclasice (Beethoven, Mozart, Vivaldi...) și citava premiere românești (un exemplu „Purtarea” compozitorului Dumitru Buzolanu) au acordat acestor Zile muzicale medicale țîrgmureșene un farmec și o finuță artistică greu de uitat.

Dr. Ioan SITA

MEDICINA OMULUI SĂNĂTOS

Continuare din pag. 1

acestor factori și capacitatea interioară sau față de apărarea sănătății proprii.

Populația trebuie tot mai mult „conștientizată” asupra existenței și modului de acțiune a diverșilor factori de risc și învățată cum să se protejeze împotriva acțiunii lor. Aceasta cu atât mai mult cu cît, în numeroase boli cronice, factorii de risc aparțin mediului de viață și comportamentului individual. Medicii au datorita să denunțe frecvența cu care apar diverșii factori de risc în istoricul bolilor cronice. Epidemiologia — știința care studiază distribuția bolilor și a determinanților lor, precum și relațiile dintre aceste două categorii de evenimente — are numeroase domenii de utilizare în patologia cronică, reușind, prin metodele care-i sînt proprii, să caracterizeze unele aspecte ale stării de sănătate a populației; să contribuie la studiul cauzalității bolilor; să completeze tabloul clinic și descrierea istoriei naturale a acestora; să formuleze obiectivele unor programe de sănătate ș.a.

Screeningurile și examenele periodice de sănătate au un rol important în profilaxia primară și secundară. Acțiunile cu caracter preventiv trebuie să vizeze întreaga populație; cele curativo-profilactice trebuie să se adreseze persoanelor la risc înalt.

Odinoară, pediatria a avut ca principal obiectiv îngrijirea copilului bolnav. Pe măsură ce specialitatea s-a conturat, devenind independentă, pediatrii au constatat necesitatea supra-vegherii copilului sănătos; totodată, ei au înțeles a-l privi nu ca pe un copil „în general”, ci ca pe unul anume. Aceste două noi valențe — îngrijirea copilului sănătos și individualizarea cercetării problemelor sale — au

În etapa actuală, abordarea terapeutică a cancerului gastric trebuie să fie pluridisciplinară, folosind mijloace terapeutice chirurgicale, radiologice și chimioterapice.

■ Activitatea chirurgicală trebuie să prezinte diagnosticul și stadiul evolutiv real, prin identificarea: a) extensiei tumorale; b) extensiei limfatice; c) celelalte modalități de propagare a neoplasmului;

■ În cancerul gastric, linfoadenectomia făcută cît mai complet și corect posibil, duce în mod real la ameliorarea rezultatelor de durată;

■ Este necesar controlul histopatologic al pieselor operatorii alți în ceea ce privește extensia locală a tumorii, cît și linfoadenectomia extirpată. Este, de asemenea, necesară introducerea în practică a examenului pieselor operatorii cu privire la „gradul” histologic și al celorlalți markeri histopatologici, extensia în vasele limfatice, vasele sanguine etc. Adoptarea acestor investigații va conduce la optimizarea posibilităților de evaluare, prognostic și a indicărilor de tratament complex al neoplasmului gastric;

■ Execuția corectă a unei intervenții pentru cancer gastric reprezintă un act chirurgical complex, net deosebit de chirurgiile gastrice neoncolice, impunînd tehnicată meticuloasă și responsabilă;

■ În cancerul rezecabil cu intervenție radicală, dar cu „markeri” histologici pozitivi, ca și cele rezecate paliativ sau cele inoperabile, se recomandă folosirea tratamentului complementar: radioterapie cu eșecuri înalte și polichimioterapie, cu servetele terapeutice adaptate fiecărei situații.

S-a stabilit ca instituțiile oncologice din țară, întrucît ca U.S.S.M., secțiile de chirurgie, să elaboreze o schemă generală privitoare la indicățiile terapeutice în raport cu stadiul evolutiv al bolii.

devenit esența practicii pediatrie actuale.

În vederea cunoașterii și menținerii stării de sănătate a copilului se practică în prezent diferite metode de screening biologic pentru fiecare categorie de vîrstă pediatrică (care, după cum se știe, se caracterizează prin unele particularități). Se are în vedere necesitatea evaluării, prin metode de screening, a stării de sănătate încă din perioada prenatală. Astfel, cercetări biomedicale desfășurate în ultimele două decenii, unele tehnici și metode (amniocenteza, urmărirea vizuală a corionului, ultrasonografia și pelviscopia) au permis evaluarea stării de sănătate a fătului cît și detectarea a numeroase boli ereditare, de o severitate deosebită, încă din perioada intrauterină.

De asemenea, o atenție deosebită se acordă perioadelor de nou-născut, sugar, adolescent. Din ce în ce mai mult, pediatria se ocupă de copilul (și adolescentul) sănătos și nu numai de dezvoltarea fizică a acestuia, ci și de problemele sale de ordin psihologic, educațional și social, conștientizînd-se chiar o nouă ramură a pediatriei, aceea a copilului sănătos.

Sănătatea psihică a adultului și copilului este la fel de importantă ca cea fizică, fiind necesare și mijloace pentru prevenirea și măsuri de psihoprofilaxie primară. Desi noțiunea de teren psihonevrotic a căzut în desuetudine, se poate vorbi totuși de elemente de „frustrare”, de „sen-bilizare”, care trebuie cunoscute.

În concluzie, noțiunea de factori de risc trebuie dezvoltată mai mult decît orînd în prezent, alături de biomedicină, cît și a studiului psihic (curare, psihoterapie medicală) deoarece reține un număr de probleme deosebite, învîntîndu-se medical trebuie să formeze un vîntor mare orientat, în și mai mare măsură, spre medicina omului sănătos.

MUNCITORUL SANITAR

ANUL XXVI Nr. 29 (1456)
26 IULIE 1938

12 pagini

SAPTAMINAL EDITAT DE MINISTERUL SANATĂȚII
ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN UNITĂȚILE SANITARE

50 bani

REPORTERUL, MARTOR OCULAR

CARAȘ-SEVERIN

ASISTENȚA MEDICALĂ DIN ÎNTREPRINDERI ÎNTRE REALITATE ȘI EXIGENȚELE ACTUALE

Cine spune Caras-Severin se gîndește nu numai la neamurile frumoasele naturale a județului, el — mai ales — la Reșița și Oțelul Roșu, orașe ale siderurgiei, la minele de la Anina, Bocea, Oena de Fier, la Caransebeș și Zăvoai, centre ale prelucrării lemnului.

Cu această enumerare n-am terminat nici pe departe lista activităților industriale reprezentate și aici pe aceea a localităților care fac din Caras-Severin un județ puternic industrializat: ar trebui să amintim și alte ramuri ale producției materiale: cea constructoare de mașini, electrochimia, de construcții și montaje metalice, de valorificare a baltărilor, de confecții — multe dintre ele realizări ale socialismului.

Planurile localităților acestor meșteșuguri prevăd, pentru viitor, o continuare a dezvoltării armonioase a ținutului. În zonele Anina și Doman vor apărea primele termocentrale pe bază de cărbuni bituminos; jumătate din producția de cupru a țării va fi obținută în localitatea Moldova Nouă; hidroagregatele, motoarele termice de mare putere, cele electrice, boghiurile pentru locomotive, scări ale industriei județului, vor deveni competitive pe plan mondial. La sfîrșitul secolului 1931-1935, producția globală industrială va fi de peste patru ori mai mare decît în anul 1925 și de aproape 19 ori față de 1910. În măsura corespunzătoare a sporii și numărul personalului muncitor.

Porind de la aceste date este firesc ca organizatorii sănătății publice să aibă cu precădere în atenție asistența medicală a oamenilor muncii din întreprinderi.

Treizeci și patru de dispensare organizate la locul de muncă, trei cabinete de medicina muncii, o subsecție cu treizeci de paturi în spitalul județean, un laborator de profil în cadrul Centrului sanitar antiepidemic sînt o parte din ceea ce numim bază materială. Numai o parte, pentru că întreaga rețea de asistență — în care includem spitalele din: Caransebeș, Reșița, Moldova Nouă, modele de organizare și eficiență, edificii ridicate în ultimul deceniu și jumătate — acordă prioritate în îngrijiri favorabile de bunuri materiale.

Directia sanitară (director dr. Siela Ghilescu) a înțeles prima să militeze pentru păstrarea și promovarea sănătății, bunul cel mai de preț al omului; milenariu aforism medical, care sintetizează observațiile asupra faptului că este mai ușor — și, adăugăm și mult mai economic — să previi decît să tratezi boala, i-a fost înțeleasă semnificația actuală. Așa se explică importanța dată în județ medicinii omului sănătos și în cadrul activităților cuprinse sub acest generic, controalelor periodice ale stării de sănătate. În anul precedent, de exemplu, au fost examinate în acest scop 29.794 de persoane, în 1930 lotul planificat fiind și mai mare. Această activitate preventivă, care la s-a adăugat cea medicală curentă, ridicată la parametri calitativi îmbunătățiți, s-a reflectat în obținerea citorva indicatori de sănătate buni; printre aceștia înscăpălearea temporară de muncă al cărei indice de gravitate a scăzut de la 811 la sută, în 1929, la 724 la sută în anul trecut. Desigur, această valoare este încă peste cea ob-

ținută pe țară, dar față de 1975 (1000 la sută) ea a scăzut cu treizeci de procente.

Cu toate aceste rezultate bune, asistența ambulatorie, în special la nivelul eşalonului de bază, nu este peste tot și întotdeauna la nivelul dorit.

Bazindu-ne pe deosebita receptivitate la nou și critică a conducerii sanitare a județului, pornită de la afirmata dorință de perfecționare, vom arăta, în cele ce urmează, deficiențele constatate împreună cu dr. Doru Drăgan și dr. Vasile Munteanu, medicii inspectori la Direcția sanitară, la unele dispensare de întreprindere din Reșița.

Receptivitate la nou? Într-adevăr, considerind rapoartele noastre un prilej pentru un posibil schimb de experiență, conducerea Spitalului județean a organizat la camera de gardă un serviciu permanent, de 24 de ore, după modelul celui din Bacău, prezentat ca soluție originală la această rubrică.

„BUNĂ ZIUA TI-AM DAT... CONTROL PERIODIC AM CAPATAT!”

Una dintre activitățile cercetate la Dispensarul Întreprinderii de construcții de mașini a fost aceea privitoare la planificarea, organizarea și finalizarea con-

Dr. Mihail MIHAILIDE

Continuare în pag. 3

Una dintre unitățile sanitare destinate asistenței medicale a muncitorilor: Spitalul județean din Reșița

GALVANOSTATUL MOBIL ȘI ALTE PROMISIUNI PENTRU VIITOR

Nu a fost stabilită, pînă în prezent, o rolărie matematică între cantitatea de pusine creatoare transmisă de la catedrală elevilor și calitatea activității lor practice. Difuzarea acestor pasiuni de la dascăli spre elevi, presupune însă existența unui „biocatalizator” care să activeze potențialul de inventivitate și dăruire al tinerilor și care să-l pună, mai repede și mai eficient, în slujba omului bolnav. Acest proces cu valențe multiple, privind pregătirea absolvenților pentru profesunea aleasă a fost remarcat, nu de mult, de către comisia de bacalaureat a Liceului sanitar din Cluj-Napoca. Pentru examinarea, verificarea și aprecierea lucrărilor de diplomă a absolvenților primei promoții de tehnicieni pentru aparatură medicală, respectiva comisie s-a deplasat în diferite unități sanitare din Municipiu, clinici univer-

sitare și dispensare, deoarece majoritatea temelor se aflau materializate în diferite aparate puse să-și treacă „proba de lucru”. Ele primiseră deja calificative dintre cele mai bune, alții din partea personalului sanitar, cit și din partea celor cărora le erau destinate, bolnavii. Absolvenții acestei clase au avut de efectuat montarea a 14 aparate medicale, 7 reparații capitale, recondiționarea unor aparate cu un grad mare de uzură. Dar ceea ce a constituit un motiv de reală satisfacție pentru tot colectivul de îndrumători — instructori ai clasei au fost cele 8 aparate medicale nou create.

Ținărul și înimosul inginer Pompiliu Manea care conduce colectivul amintit ne-a declarat, chiar a doua zi după ce elevii de ieri deveniseră tehnicieni pentru aparatură medicală:

— Aparatele nou create de către ab-

solvenții nu sînt, firește, de mare complexitate, dar ele sînt de mare utilitate, dovadă de folosirea lor în unități sanitare pe care prin contracte ferme ne-am obligat să le sprijinim efectiv în privința autodotării tehnice, a întreinerii, reparării și verificării aparatelor. Printre „noutăți” aș putea menționa: „Galvanostatul mobil” destinat serviciilor de fizioterapie, care înlocuiește o aparatură pe cît de costisitoare pe alii de groale; „Aparatul pentru electroscop”, de mici dimensiuni, funcționînd în parametri optimi de securitate pentru bolnav; „Lampa de fototerapie cu lumină albastră” care se adaptează la in-

cubatoarele din secțiile de nou-născuți precum și „Lampa bactericidă”.

As dori să precizez că succesele noastre se datorează colaborării cu liceele de: matematică-fizică, ceramică, precum și cu unele întreprinderi. Astfel, pentru realizarea „Băilor galvanice” noi am confecționat „Galvanostatul”, cel de la liceele de matematică-fizică vor face redresorul stabilizat, iar celelalte de la ceramică — vazele patru celulare.

— Ce materiale nu fost folosite pentru construcția aparatelor noastre?

— Aproape numai dintre cele care erau de... nefolosi. Există în aceasta și un scop pedagogic: a dezvolta la viitorii tehnicieni spiritul de economie, a-1 învăța să recondiționeze și să revalorifice piese și materiale numite deobicei... deșeurii.

— Citați-ne numele citorva dintre elevii de ieri azi — tehnicieni, care s-au remarcat în activitatea de creație?

— Îmi vin în minte numele foștilor elevi: Octavian Olaru, Liviu Rusu, Alexandru Jenei și Florin Ispas, dar ar trebui citați toți cei 35 de absolvenți. Ei vor dovedi la viitorul lor loc de muncă faptul că pasiunea este într-o profesie prima condiție a succesului. În cazul nostru adăugîndu-se și dragostea pentru om.

Dr. Gh. T. NIȚU

RESPONSABILITATE PROFESIONALĂ ÎN OCROTIREA ȘI PROMOVAREA SĂNĂTĂȚII

Convorbire cu dr. Maria MINDRU,
președinte al Comitetului uniunii
sindicatelor din unitățile sanitare

— Sînt în curs de desfășurare adunările generale ale oamenilor muncii. În contextul finalizării cu succes a actualului cincinal, care pune în fața sectorului sănătate sarcini deosebite în ce privește sporirea eficienței, acest eveniment are importanță semnificativă pentru activitatea sindicatelor din unitățile sanitare. Vă rugăm să subliniați principalele direcții de acțiune pentru sporirea contribuției lor la apărarea și promovarea sănătății, în actuala etapă.

— Climatul de profundă responsabilitate în care se desfășoară dezbaterile din cadrul adunărilor generale ale oamenilor muncii, demonstrează temeinica pregătire a acestor adunări de către organele de conducere colectivă în strînsă colaborare cu comitetele de sindicat și sub îndrumarea organizațiilor de partid.

Adunările generale desfășurate pînă acum au relevat necesitatea ca sindicatele sanitare să aibă în vedere urmărirea mai consecventă a modului cum se îndeplinesc principalele obiective ale întrecerii socialiste, antrenarea tuturor lucrătorilor sanitari la îndeplinirea sarcinilor ce le revin din planurile unităților, utilizarea mai eficientă a bazei materiale și a creditelor bugetare, ridicarea continuă a pregătirii profesionale, întărirea ordinii și a disciplinei în muncă.

Dezbaterile cu privire la dezvoltarea acțiunilor privind medicina omului sănătos aduc în centrul preocupărilor conducerilor colective și ale comitetelor sindicatelor problema complexă a „educației pentru sănătate” a maselor. Ea trebuie să depășească etapa transmiterii cunoștințelor și să-și dovedească eficiența prin formarea unor deprinderi sanogenetice conștiente. S-a subliniat permanent necesitatea organizării unor acțiuni sistematice de educație sanitară privind igiena individuală, igiena mediului ambiant, alimentația rațională, acordarea primului ajutor, practicarea culturii fizice și a sportului.

De asemenea, o atenție deosebită s-a acordat în cadrul adunărilor generale, în lumina recentelor documente de partid, sarcinilor ce revin rețelei sanitare în problema natalității, natalității concrete de sporire a contribuției personalului medico-sa-

I. DOBRICEANU

Continuare în pag. 4-5

influența binefăcătoare a muzicii asupra funcțiilor organismului uman a fost observată din timpuri îndepărtate, folosirea în scop terapeutic fiind tot atât de veche ca și medicina însăși.

În epoca primitivă, muzica a ocupat un loc important în desecțele destinate alungării spiriților rele pătrunse în organism, considerate drept cauză a bolilor. Mitologia greacă a legat și ea arta tămăduirii de muzică. Astfel Apolo, zeul muzicii, al poeziei și al artelor frumoase, era totodată socotit și divinitate vindecătoare, iar fiul său, Asclepios, era zeul medicinei. De asemenea, Orfeu, fiul lui Oeagrus și al muzei Calliope, vindeca bolii cu ajutorul muzicii vrăjite a lirei sale, dăruită de către Apolo.

Medicina anticității considera că muzica însăși este o formă a medicinii (muzica iatruce medicina est), conform concepțiilor pitagoreice, având rolul de a „acorda” organismul și psihicul uman. Hipocraț, părintele medicinei, subliniază în scrierile sale efectele favorabile ale acesteia, evidențiate și de către Erasistrat sau de medicii arabi Avicenna, Maimonide și Averroes.

Spre sfârșitul secolului al XVII-lea, în Italia, boala produsă de înțepătura păianjenului Tarantula, manifestată prin insuficiență respiratorie, dureri musculare, stări delirante și astenie fizică marcată, era tratată prin mobilizarea unei melodii ritmate, care li „forța” să danseze fără întrerupere până la ameliorarea simptomatologiei, dansul respectiv purtând de atunci numele de „tarantela”. Tot cam în aceeași perioadă, la noi în țară, Dimitrie Cantemir considera în scrierile sale că muzica și dansul călășarilor au puterea de a izgoni bolile.

În zilele noastre efectele sunetelor, conjugate cu cele ale medicamentelor, rețin tot mai mult atenția medicilor. Studiile sistematice efectuate în ultimele decenii au dus la o serie de precizări asupra efectelor pe care muzica le exercită asupra organismului, dînd astfel un suport științific meloterapiei. Modificările produse de ea pot fi uneori destul de importante, acțiunea calmantă putînd merge pînă la ameliorarea stărilor depresive (Baudelaire a fost sursă de la gîndurile de sinucidere de audita operei Tannhäuser de Wagner), stimularea putînd merge pînă la entuziasm, și elanuri neobișnuite (mărsurile militare, semnalul de atac al trompetei).

De asemenea, una dintre acțiunile importante ale muzicii este și aceea exercitată asupra sistemului nervos vegetativ. Primele studii științifice în acest sens au fost efectuate de Dogiel cu mai bine de o sută de ani în urmă, evidențînd efectele

MUZICA ÎN ARSENALUL TERAPEUTIC

asupra ritmului cardiac și al tensiunii arteriale. La unele persoane, reacțiile vegetative pot fi deosebit de accentuate, citîndu-se spre exemplu cazul lui Stendhal, care a făcut o criză de hipotensiune cu lipotimie ascultînd Misa în Fa de Bach.

Aceste observații, inițial sporadice, au fost verificate ulterior de către cercetători, gama investigațiilor lărgindu-se din ce în ce mai mult, experimentele riguroase din ultima vreme demonstrînd că utilizarea sunetelor organizate în desfășurarea melodică sau în intricare armonică, combinate cu nuanțarea particulară conferită de ritm și timbru, este capabilă să influențeze profund sistemul nervos al omului, obținîndu-se astfel efecte atît pe plan psihic, cît și în funcționalitatea unor aparate și organe, cum ar fi modificarea ritmului respirator (Hustin), a metabolismului bazal (Roger, Steinmann) sau a secrețiilor digestive (Pavlov, Hornborg).

La noi în țară meloterapia are o tradiție mai mult decît milenară. Încă din 1664, Emil Schurch, directorul Spitalului de boli mintale și nervoase din Sibiu, a cumpărat instrumente și a angajat un profesor de muzică pentru pacienți, iar în 1874 o orchestră simfonică dădea concerte într-un salon special amenajat al spitalului.

Primele cercetări românești privind influența exercitată de muzică asupra animalelor și a omului au fost întreprinse de către profesorul de fiziologie Gabriel Socor (1894—1928) de la Facultatea de Medicină din Iași, sub îndrumarea lui Intocmîndu-se și prima teză de doctorat în medicină și chirurgie legată de acest subiect (L. Mendel — Contribuții la studiul psiho-fiziologiei muzicale, 1907, teza nr. 286). Un rol important în clarificarea mecanismelor prin care muzica acționează asupra organismului în general și în particular asupra sistemului nervos și endocrin, l-au avut și studiile lui C.I. Parhon și ale lui Gheorghe Marinescu, acesta din urmă aprofundînd fenomenul „audității colorate”, prin care muzica poate crea sinestezii, punînd în excitație centri senzoriali diferiți.

Folosirea muzicii drept agent relaxant și anxiolitic în cursul intervențiilor stomatologice, preconizată pentru prima dată de Gardner și Licklider (S.U.A.), a fost experimentată și la noi în țară de către prof. dr. Eugen Costea și dr. Alexandra Rudeanu-Costea, cu rezultate mai mult decît încurajatoare, „audiomnalezia”, cum a fost denumită metoda, constituind astăzi unul dintre cele mai interesante domenii de aplicare a meloterapiei.

Datele prezentate relevă complexitatea raporturilor muzică-organism, raporturi condiționate atît de calitatea muzicii, cît și de calitățile psihice și vegetative ale individului. Din această cauză, indicațiile meloterapeutice nu pot fi strict formulate, nu se poate crea o așa-zisă „farmacopee muzicală”, cu toate că exagerării în acest sens au existat (compozitorul M. Marais a creat chiar un ciclu de 12 sonate intitulat „Ciudățeniile podagrai”, destinat ameliorării acestei boli, iar medicul Gordon y d'Acosta, din Havana, a stabilit o clasificare a instrumentelor muzicale după afecțiunile medicale în care pot fi folosite), precum însă nici atitudinea inversă, de a folosi piese muzicale la întîmplare, nu este utilă. Pentru a practica meloterapia este necesară atît o solidă cultură muzicală, cît și o bună cunoaștere a psihologiei și a gradului de cultură muzicală a pacientului, coroborate cu o selecție a pieselor prin teste aplicate prealabil subiecților normali. Urmează apoi indicarea piesei muzicale, a compozitorului sau doar a genului muzical, în funcție de diferitele efecte scontate, reproducem cîteva exemple din literatura de specialitate, repetînd însă că acestea nu reprezintă indicații absolute. Astfel, Stauffer a obținut rezultate bune în stările depresive cu „Carnavalul” de Dvorak, iar în asteniile psihice cu poemul simfonice „Vltava” de Smetana și cu „Dimineața” de Grieg, Lacroix recomandă în stările de irascibilitate „Nocturna nr. 5” de Chopin sau uvertura la opera „Parsifal” de Wagner, Fr. Night consideră că muzica lui Sostakovic constituie tratamentul optim al nevrozelor rebelle, iar Foublan recomandă în asteniile întîrziate la „Concertul pentru pian” de Csaikovsky, simfonie „Din lumea nouă” de Dvorak sau „Menuetul” lui Boccherini.

Întrucît trebuie de asemenea subliniat că meloterapia activă (executarea de către pacienți a unor piese muzicale) reprezintă un important mijloc de recuperare medicală, dezvoltînd concentrarea, atenția, disciplina, integrarea în colectivitate (cor, orchestră).

Filora TEDORESCU

CURS DE PERFECTIONARE ÎN DOMENIUL PLANTELOR MEDICINALE

BUCUREȘTI,
IULIE 1980

Recent s-a desfășurat la București cursul de perfecționare în domeniul plantelor medicinale, pentru specialiști din țări în curs de dezvoltare, organizat de Oficiul Național Unit pentru Dezvoltare și Industrializare. Printre cursanți au fost specialiști din Guinea, Tanzania, Botswana, Camerun, Liban ș.a.

La elaborarea programului au participat specialiști români din Institutul pentru controlul de stat al medicamentului și cercetări farmaceutice și Institutul pentru cercetări chimico-farmaceutice, cadre didactice de la

facultățile de farmacie din București, Iași, Tg. Mureș, al Stațiunii experimentale Fundulea, trusului „Plafar” ș.a.; programa cursului a cuprins teme privind: organizarea și întîrzierarea culturilor de plante medicinale; metode de ameliorare a plantelor medicinale; tehnologia recoltării, uscării, condiționării primare și a conservării plantelor medicinale; metode de identificare și determinarea cantitativă a unor principii active din plante medicinale, metode de extracție a unor principii active din plante; prepararea unor medicamente din plante ș.a.

Aceste cursuri au oferit specialiștilor participanți posibilități noi de cercetare a florei medicinale din țările respective și obținerea de mijloace terapeutice din plante necesare înțiririi bolnavilor din aceste țări. Este și aceasta o mărturie eloventă a prestigiului internațional de care se bucură cercetătorii și oamenii de știință români, a colaborării fructuoase într-un domeniu care vizează sănătatea omului.

Inginerul botanist MBENKUM FONKI TOBIAS, de la Centrul de studii pentru plantele medicinale din Camerun, participant la aceste cursuri, declara la încheierea cursurilor, următoarele: „Este greu să apreciez ceea ce simt pentru România, pentru poporul ei. Dacă mă gîndesc la primirea care mi s-a făcut la București, la aeroport, la Centrul O.N.U.D.I. din București, caldă primire din partea persoanelor oficiale și cercetătorilor în toate laboratoarele, institutele, întreprinderile pe care le-am cunoscut, concluzia este că românii sînt oameni calzi și amabili. Vizitînd muzee, mîndăstiri și alte locuri pot spune că poporul român are o cultură bogată. Voi lua cu mine în țară aceste frumoase amintiri și experiența cîștigată în țara dumneavoastră. Nu voi uita niciodată această țară. Sînt fericit să mă declar, acum la sfîrșitul acestor cursuri, că lecțiile și demonstrațiile practice ne-au fost de mare ajutor, mie personal mi-a oferit posibilitatea de a înțeleg procedee și principii folosite pentru identificarea și cultivarea plantelor medicinale și aromatice ca și producerea și controlul medicamentelor, putînd să contribuie și eu la îmbunătățirea condițiilor de sănătate ale poporului camerunez, reducînd importul de medicamente și creînd de locuri de muncă pentru populația din regiunile în care se află culturi de plante medicinale”.

DIRECȚIA SANITARĂ A JUDEȚULUI IALOMIȚA

ANUNȚ

OCUPAREA PRIN CONCURS
A POSTURILOR DE ȘEF DE SECȚIE
DE LA SPITALUL JUDEȚEAN IALOMIȚA
— SLOBOZIA, LA SECȚIILE:

- pediatrie;
- internă;
- chirurgie generală;
- obstetrică-ginecologie;
- anestezie și terapie intensivă;
- laborator clinic.

La concurs se pot prezenta medicii primari confirmați și încadrați în specialitățile respective.

Inscrierile la concurs se fac la Direcția sanitară a județului Ialomița, pînă la data de 1 septembrie 1980.

Dosarul de înscriere va cuprinde actele prevăzute pentru concursul de medic primar gradul III.

Tematica de concurs este cea de medic primar, publicată în broșura aneasă la Buletinul Ministerului Sănătății nr. 12/1978.

Concursul se va desfășura în București, la nivelul Ministerului Sănătății la data de 15 septembrie 1980.

Relații suplimentare, se pot obține de la biroul plan organizare personal juridic al Direcției sanitare Ialomița, telefon nr. 12 031 pre: 910 Slobozia.

INSTITUTUL DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE DIN CLUJ-NAPOCA

ANUNȚ

SCOATAREA LA CONCURS A URMĂTOARELOR POSTURI DIDACTICE VACANTE:

I. FACULTATEA DE MEDICINĂ GENERALĂ

1. Profesor la Catedra nr. 2, disciplină Anatomie umană, poziția 3.
2. Profesor la Catedra nr. 3, disciplină Urologie, poziția 4.
3. Profesor la Catedra nr. 10, disciplină Medicină I — biochimia clinică, poziția 4.
4. Profesor la Catedra nr. 13, disciplină Psihiatrie infantilă, poziția 8.
5. Conferențiar la Catedra nr. 1, disciplină Boli infecțioase, poziția 5.
6. Conferențiar la Catedra nr. 1, disciplină Boli infecțioase — copii, poziția 7.
7. Conferențiar la Catedra nr. 8, disciplină Fiziologie, poziția 6.
8. Conferențiar la Catedra nr. 10, disciplină Medicină I — cardiologie, poziția 6.
9. Conferențiar la Catedra nr. 12, disciplină Medicină III — radiologie biotehnică, poziția 7.
10. Conferențiar la Catedra nr. 15, disciplină Balneologie, poziția 5.

II. FACULTATEA DE STOMATOLOGIE

11. Profesor la Catedra nr. 1, disciplină Chimie biologică, poziția 4.
12. Profesor la Catedra nr. 1, disciplină Anatomie stomatologică, poziția 6.
13. Conferențiar la Catedra nr. 2, disciplină Protedetică stomatologică, poziția 6.

III. FACULTATEA DE FARMACIE

14. Profesor la Catedra nr. 1, disciplină Controlul medicamentului, poziția 4.

Candidații la concurs vor depune în termen de 30 de zile de la data apariției acestui anunț în Buletinul Oficial al R.S.R., partea a III-a, la Secretariatul Rectoratului Institutului de medicină și farmacie din Cluj-Napoca, str. 1 Mai nr. 13, cererea de înscriere la concurs, însoțită cu actele prevăzute de Legea nr. 6/1969, privind Statutul personalului didactic, publicată în Buletinul Oficial al R.S.R., partea a III-a, nr. 33, din 13 martie 1969 și de Instrucțiunile Ministerului Educației și Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține la sediul Institutului, în termen de cel mult 3 luni de la data expirării termenului de înscriere la concurs.

Candidații care funcționează într-o instituție de învățămînt superior, sînt obligați să comunice, în scris, rectorului acesteia înscrierea la concursul din alt centru universitar decît cel unde-și are funcția de bază.

Informații suplimentare, privind condițiile de înscriere la concurs, se pot obține la Prorectoratul didactic al Institutului de medicină și farmacie din Cluj-Napoca, str. 1 Mai, nr. 13, etajul I, camera 20, telefon 2 61 79.

Noul dialog
româno-sirian
la nivel înalt —
moment important
în întărirea
prieteniei și colaborării
dintre țările, partidele
și popoarele noastre

Comentariu asupra vizitei
in paginile 2 și 3

21
ANUL XXXI (1972)
Vineri, 25 mai 1972

Flacăra
Săptămânal editat de
Frontul Democratiei
și Unității
Socialiste

Fericirea tuturor depinde,
in mare măsură,
de responsabilitatea fiecăruia

Criza mondială se resimte pretutindeni. O asemenea perioadă nu putea să nu afecteze și România. Din păcate, pentru noi, românii, perioadele istorice nu au avut un anumit ritm negativ, o anumită plăcere de a ne contraria. Să luăm, de exemplu, chestiunea curentului electric. În vreme ce mulți europeni își băteau joc, cu bogățiile de lumină, de curentul electric, mai recent au mai puțin recent, introdus în locuințe, pe străzi, pe edificii publice, la noi mai ardeau încă, val, cu fitilul mic, lămpile în sate și în multe orase. Atunci curentul electric era ieftin, dar nu se găseau resursele pentru a fi plătite instalările lui. Și era întineric mult în România. Aflați la răscruce geografică dramatică, trecuți de noi la electrificarea și atunci se acumula materii prime care produceau curent electric. Și tot n-am putut face și tot nu putem face gargara de lumină pe care și-o permit alții. Nu spun asta cu invidie, ci cu o anumită împăcare minoritară: am avut noi, românii, norocul să primim toate stopurile și toate crizele. Dar să avem norocul să dezamorsăm cît mai repede criza care mai există în unii și care mi se pare a fi nodul gordian al problemelor noastre: problema răspunderii individuale, a asumării ei depline.

Sînt un om care a văzut cîteva lucruri importante în viață. Și aici, acum, și în lume. Totuși o emoție de un tip special m-a încercat cînd, în mai 1962, în Parlamentul român, Guvernul nostru de pînă în acea clipă și-a depus mandatul, înainte de expirarea termenului preconizat. A fost în mine o tresărire de teamă, pe de-o parte, că se încheie ceva ce nu s-a mai întîmplat în România post-belică și, în același timp, de mîndrie că încă unul din resorturile democrației a fost pus în stare de funcționare. Nu e calitatea mea să discut activitatea Guvernului precedent. Cei îndrăgiti să facă asta au făcut-o. Concluziile prezidentului Nicolae Ceaușescu au fost clare. Guvernul nou, condus de prim-ministrul Constantin Dăscălescu, trebuie să-și asume în mai mare măsură, în deplină responsabilitate sarcinile ce-i revin. Aici cuvintele te pot induce în eroare prin faptul că le auzi foarte des. Dar să reținem atenție cuvintele Președintelui Republicii: „Este necesar —

(Continuare în pag. 6)

ADRIAN PAUNESCU

În întîmpinarea Congresului culturii și educației socialiste

Specificul național, o realitate obiectivă

Mi se pare aproape un truism, o banalitate a cărei simplă emiteră e aproape superflua, ideea specificului național. Am spus, observai, aproape superflua, pentru că se găsește astăzi, ca și altădată dealtfel, destul teoreticienți care noasă specificul în numele unui foi de „homo universalis”, emitînd tot felul de teze spre a ne-a ori ridiculiza diferențierile, absolutizînd concordantele. Un lucru, în ce ne privește, ni se pare limpede și poate fi ușor probat bibliografic: teoreticienii care ignoră, nu numai astăzi, ci de multă vreme, specificitatea manifestărilor diverse ale popoarelor aparțin unor imperii care, dominînd, în

bună măsură, economic, militar și politic, au avut toată grija să-și exporie, odată cu bunurile materiale, și particularitățile naționale, cîusînd, nu o dată în istorie, pe cei mai subtile ori mai brutale, să asimileze popoarele mici sau mijlocii, devenite „hinterlanduri”. Mai todeauna fusă au. Ne amintim, din istoria profund dramatică a Transilvaniei, cîte eforturi, însoțite de măsuri punitive, a depus imperiul habsburgic ca să anihileze individualitatea românească, s-o convertească. Iar faptul că n-a reușit și că, dimpotrivă, reprimările n-au făcut decît să-i solidarizeze și mai mult pe români, populație de departe

majoritară, inclusiv cu prețul sacrificiilor de sînge, nu dovedeste, oare, că această populație avea conștiință, nezdrușcînată, a propriilor valori, a propriei originalități, a propriei ființe naționale, care era însăși ratiunea ei de a exista? Că vreme de secole colonialiștii n-au reușit să desființeze popoarele asuprite, care astăzi și-au luat, mai peste tot, soarta în propriile mîini, cu demonstrații altceva decît faptul, indiscutabil, al rezistenței ființei specifice?

Problema specificului național se pune, cu precădere, firește, în domeniul vieții intelectuale, morale, civice, a manifestărilor artistice, adică, pe scurt, în afara spiritualității create, implicînd, inevitabil, raportul dintre național și universal. Cele două categorii nu se opun ci se întregesc. Naționalul se valorifică prin raportarea la universal, iar universalul nu e altceva decît o sinteză a va-

(Continuare în pag. 21)

POMPIIU MARCEA

Flacăra copiilor

Florile păcii

Copiii lumii pace vor,
Ei vor lumina și frăție,
Și cîntece și cer senin
Și liniște și bucurie

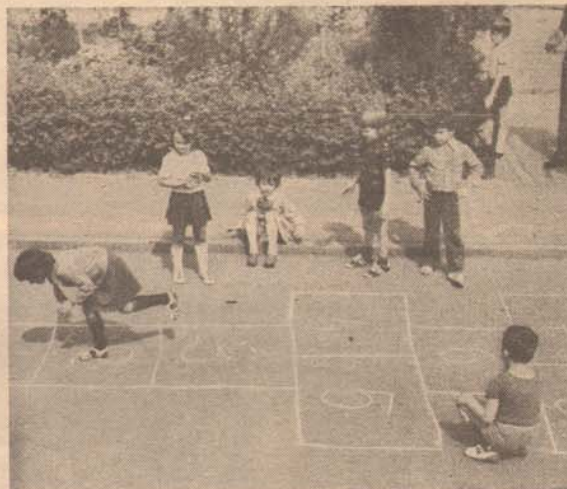
Noi nu vrem arme sau rachete,
Căci bomba nu e jucărie,
Noi vrem mai multe flori frumoase
În lume pace vrem să fie

În lume multe flori există
Și mici, și mari și colorate,
Dar ca acelea ale păcii
Alte nu sînt mai însemnate

Și oamenii să înțeleagă
Că fără pace nu sînt flori,
Că visele se risipește
Ca fluturii căzuți din zbor.

Și florile să nu se piardă
În lume pacea să triumfe,
Ca o făclie ea să ardă
De-a pururi în această lume.

Gina COJOCARU

Bunici și nepoți, părinți și fii și fiice! Paginile din mijlocul revistei au devenit în acest număr laborator de creație, casa de spirit și joacă a copilăriei.

Țara văzută de copii în 16 pagini vii, tandre și tumultuoase, naive sau tresărind de geniu.

— orchestra medicilor a izbucnit sonorități delicate chiar dacă neajunse încă la ultimele rafinamente încheind astfel un program de o deosebită dificultate. Acest binecunoscut ansamblu de amatori bate cu hotărâre la porțile profesionalismului! (T.R.)

„Note uitate” pe portativul colaborării

Cînd un grup de compozitori au fost invitați să asculte corul uzinelor „Grivița roșie”, și după concert s-au întreținut cu artiștii amatori, acea întâlnire a fost, și pentru unii și pentru ceilalți, fructuoasă, a avut îndelungi ecouri. Ne amintim că atunci coriștii-muncitori au cerut compozitorilor să scrie lucrări inspirate din munca lor, să dedice muzicilor lor un imn. Și-au spus părerea și despre noile creații corale care li se oferă spre interpretare, și despre unele lucrări de muzică simfonică românească, și despre calitatea unor piese de muzică ușoară. Apoi, compozitorii cu îndelungată experiență pe tărîmul muzicii corale au făcut aprecieri asupra corului marii întreprinderi bucureștiene, au propus câteva „prime audii”. O întâlnire de lucru, deci, care a rămas proaspătă în memoria celor prezenți. Și astfel de acțiuni nu sînt deloc întîmplătoare. „La Uniunea compozitorilor există această preocupare pentru organizarea unor întâlniri între compozitori și artiștii amatori din țară. Am fost la întîlnirile „Republicii”, „23 August”, „Depoziți Fetești”, la „Tricodava”, — ne spune compozitorul Laurențiu Profeta.

Trebuie să menționăm aici și faptul că Uniunea compozitorilor patronază cîteva asociații de muzică din țară. Astfel sînt: „Reunirea de cîntări corale” de la Topoloveni — Argeș, asociația corală „Filarmonia” din Galați. Ce se înțelege prin această misiune de a patrona? Reunirea și asociația amintite înmesc în mod curent partiturile necesare, au posibilitatea obținerii cîntecelor pe care doresc să le interpreteze, sînt imediat puse în contact cu cele mai noi creații pe care vor să le prezinte în „primă audiere”. S-a impus, de fapt, și la concursul „Cîntare patriei” clauza obligatorie a „primei audii”. Astfel se asigură circulația creației noi, iar Uniunea compozitorilor, împreună cu Centrul de îndrumare a mișcării artistice de amatori și U.G.S.R., la înlăturarea cu activități culturale, cu dirijorii din întreaga țară prezintă ce este mai valoros, mai inspirat, printre paginile noi, ce merită să intre în largă circulație.

Nu numai Uniunea compozitorilor are în programul ei de lucru preocupări privind îndrumarea formațiilor artistice de amatori. Filarmonica „George Enescu”, de exemplu, susține de aproape îndepărtate pregătirea orchestrei de cameră (dirijor dr. Emil Nichifor) și corului de cameră (dirijor dr. Paul Tolei) ale sindicatelor sanitare. Și la București, Tulcea, Suceava, Piatra Neamț, pe Valea Jiului, formațiile medicilor au avut în ultimii ani succese notabile. Dirijorul Mircea Cristescu, dirijorul Vasile Pîntea urmăresc evoluția formațiilor, finisarea interpretării unor partituri mai dificile. Corul bucurestean amintit repetă săptămînal în sălile filarmenice, instrumentiștii de la filarmenica sînt alături de instrumentiștii orchestrei medicilor în preajma concertelor. Același lucru se poate spune și despre relația: Filarmonica-Orchestra de cameră a inginerilor. „Pot fi, de asemenea, evidențiate rezultatele pe care le obține corul liceului „Mihai Viteazul”, condus cu competență de Valeria Nica-Chiriță — ne amintește Ecaterina Hajdeu, organizator de concerte — cor ce se află într-o strînsă colaborare cu filarmenica, sau corul și orchestra Liceului nr. 24. Filarmonica acordă asistență formației „Pro musica” și, încă de la înființare, societatea „Muzica” a fost sub patronajul acestei instituții.

Nici ansamblul „Rapsodia Română” nu a neglijat formațiile artistice de amatori. Compozitorul Florin Comisel a dat un pasionat sprijin corurilor de amatori în preajma concursului „Arenele Romane”, sau unor coruri din Hunedoara, Rm. Vilcea, Alba Iulia... Constantin Arvințe a urmărit cum lucrează corurile din Vișeu și Arduș. Sînt cunoscute rezultatele corului „Gheorghe Danga”, pe care îl instruieste Anatol Goreaev-Sorocanu, sau succesele ansamblu-

lui folcloric „Crăișorul” din Brașov, îndrumat de Paraschiv Oprea, dirijorul orchestrei populare a „Rapsodiei Române”. La întreprinderea „23 August” există o formație de dansuri pe care o prezintă Nichita Pop, dansator la „Rapsodia Română”. De adăugat instructorii artistici din țară. Florin Comisel, Iacob Clotiea, coregraful Gheorghe Ștefan, dirijorul Anatol Goreaev-Sorocanu au prezentat adesea expuneri despre dansul cu temă muncitorească, cîntecul revoluționar sau despre folclorul nou. „Pe scena ansamblului „Rapsodia Română” — ne spune folcloristul Iacob Clotiea — au promovat mai ales în ultimii ani cei mai valoroși reprezentanți ai cîntecului popular din întreaga țară, selecționați din diferite concursuri de muzică populară”.

Colaborările dintre instituțiile muzicale și formațiile artistice de amatori au căpătat, în ultimul timp, o vădită dezvoltare. S-au înregistrat, acolo unde s-a acționat cu consecvență, rezultate deosebite. Este adesea un motiv de legitimă mîndrie pentru instructorii, dirijorii, instrumentiștii să asculte într-un concert formațiile pe care le îndrumă. Totodată, în activitatea muzicienilor amatori

pasionați, atunci cînd iau contact cu profesioniștii, cînd urmează indicațiile unor muzicieni cunoscuți se pot cu ușurință urmări progresul, sporul de calitate artistică. S-au făcut pași importanți în dezvoltarea relației instituții profesionale — formații de amatori.

Și totuși sînt încă multe „pete albe” în agenda de lucru a instituțiilor muzicale privind această activitate. Sînt încă multe ansambluri de amatori la care muzicienii profesioniști sînt oaspeți foarte rari. Nu de mult dirijorul unui important cor bucurestean spunea că este de nedescris influența pozitivă pe care o are prezența unei personalități în rîndurile amatorilor. Este o adevărată răsplătire morală! În cazul de încurajare, o indicație prețioasă, sfaturi pentru finisarea unei lucrări, pentru aprofundarea unui opus sînt de neînlocuit. Cu ani în urmă erau desemnați peste 30 de membri ai Uniunii compozitorilor pentru a răspunde de coruri. A fost o bună inițiativă care a dat roade; dar ea s-a abandonat la un moment dat. Acum s-a hotărît reluarea acestei vechi și bune idei. Nu s-a întreprins însă pînă în prezent nimic ferm. Uniunea compozitorilor, Centrul de îndrumare a creației populare, U.G.S.R., nu au ajuns încă la o înțelegere în acest sens, nu s-a convenit asupra unui plan de lucru. De observat totodată, că sînt instituții, precum Opera Română, practic necuprinse în aceste activități. Nici în planurile de perspectivă nu există trecută vreo propunere pentru ca artiștii lirici, dirijorii de cor, de orchestră, cei mai buni instrumentiști din orchestră să îndrume vreo formație de amatori, să urmărească activitatea vreunui grup de muzicieni amatori. „Rapsodia Română” are, după cum am spus, acțiuni laudabile privind mișcarea artistică de amatori. Cu toate acestea, intervenția folcloristilor de la acest ansamblu, a acelor folcloriști bine documentați, care cunosc tainele folclorului nostru, care sînt buni metodisti ar trebui să fie și mai activă, mai fermă. Astfel nu am mai asculta — de cîte ori nu ni se întîmplă! — formații folclorice de amatori, tarafuri improvizate, care nu slujesc muzica populară, ci, dimpotrivă...

Iată de ce ne propunem să nu considerăm încheiat acest raid-anchetă, ci să revenim — nu peste multă vreme — cu noi date despre activitatea instituțiilor muzicale privind îndrumarea artiștilor amatori. Este o temă strîns legată de dezvoltarea mișcării artistice de amatori, o temă de mare actualitate, cu larg ecou în viața noastră muzicală.

Smaranda OTEANU

Carnet

ACASĂ LA FRUNTAȘI

DEVA (Correspondentul „Scînteii” Sabin Ionescu). — La întreprinderea „Victoria” din Călan o buie parte a colectivului de furnali cocsari, turnători este alcătuită din locuitori ai satelor situate în jurul diata vecinătate a orașului. Călan. Acesta este motivul pentru că clubul întreprinderii cuprinde sfera acțiunilor cultural-educative de masă și satele din împrejurimi. În acest cadru, primele evoluții din anul '74 ale formațiilor artistice amatori ale clubului în fața frunșilor în producție și a familiilor acestora au avut loc pe scena minelor culturale din satele Nădăția de Jos și Nădăția de Sus cu spectacolul muzical-coregrafic „Streile, pe malul tău”, a cărei coregrafie este semnată de Ion I. Ionescu, iar conducerea muzicală aparține lui Virgil Marcu.

RETROSPECTIVA D. STOICA

CRAIOVA (Correspondentul „Scînteii”, Nistor Tulcu). — În lile Muzeului de artă din Craiova a avut loc vernisajul unei expoziții retrospective ce cuprinde compoziții istorice aparținînd pictorului D. Stoica (1886—1956), fiu al un leagurilor doljene. Sînt expuse aici 32 lucrări din cele mai reprezentative ale pictorului ce sînt aflate în patrimoniul Muzeului de artă al Republicii Socialiste România, Muzeului militar central, Muzeului de artă din Brașov, Muzeului de artă din Ploiești, Muzeului de artă din Craiova și al unor colecționari particulari din țară. Dintre lucrările expuse amintim: „Moartea lui Decebal”, „Ștefan Mare cu Vrincoala și cei șapte ciori ai săi”, „Mihai Viteazul masă cu căpitani săi”, „Horia cînd la luptă”, „Tudor Vladimirescu citind proclamația de la Ieș”, „Cuza Vodă și Moș Ion Rădă”, „Ostași români în Muntenia” și altele.

STUDIOUL „STUDENT TRANSMITE

TIMISOARA (Correspondentul „Scînteii”, Cezar Ioana). — „A

Prezentarea unor din Republica

Institutul Român pentru Relații Culturale cu Străinătatea și Asociația de prietenie româno-chineză, organizată, miercuri după-amiază, la casa de cultură a Institutului, prezentarea unor filme documentare chineze. Redînd aspecte din activitatea desfășurată în ultimii ani de teologii din R. P. Chineză, ele înțesează unele din valorile opere descoperite cu acest prilej.

Pro

CÎNTAREA ROMÂNIEI

● REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL CULTURII ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE ●

Din sumar: Tezele pentru Plenara C.C. al P.C.R. — program revoluționar de muncă ● Actualitatea marelui Festival ● Știința și viața: Despre cei care creează și promovează noul ● Galeria laureaților ● Idei în acțiune ● Orizont metodologic: Tineret și cultură ● Studio de creație ● Tezaur deschis ● Caiet de repertoriu: „Gînd senin de pace”, montaj literar de Corneliu Șerban; „Ca bradul în vioară”, piesă de teatru de Ștefan Goanță.

1987.19-20
9
1988

metru tehnicii de vîrf. „Orice produs al nostru — remarcă Tudor Olaru — trebuie să respecte trei probe de calitate: de a se alinia la nivelul mondial, de a corespunde standardului mondial și de a conține o mare investiție de inteligență”.

Despre ce trăsături anume ale inteligenței este vorba, cum se dobîndesc ele și cum pot fi puse în acțiune — iată întrebările pe care le adresăm inginerului Adrian Niculiu, celui care, prin atribuțiile sale de serviciu, are sarcina de a asigura întreținerea și buna funcționare a aparatelor electronice, folosite la fabricarea produselor întreprinderii. Sînt demne de reținut din răspunsul formulat la această întrebare aprecierile elogioase la adresa foștilor săi profesori de la Institutul politehnic, profesori cărora le datorează, pe de o parte, însușirea temeinică a bazelor electrotehnicii, iar, pe de alta, înțelegerea exactă, încă din băncile facultății, a cerinței integrării cercetării în producție, la modul în care, prin colaborarea lor cu I.P.R.S., o practică pînă astăzi un număr însemnat de cadre didactice. „Sîntem o generație de specialiști — conchide Adrian Niculiu — care am vrut să realizăm lucruri noi, produse de performanță, și aici, în întreprindere, ni s-au creat toate condițiile pentru aceasta”.

Dintre aceste „lucruri noi”, înscrise la activul interlocutorului nostru, reținem primul și pe cel de dată recentă. Realizat în anul 1977, „Aparatul de măsură a timpului de revenire inversă a diodelor pentru televizor” constituie o

inovație prin care, în locul osciloscopului și a altor aparate, s-a putut trece la utilizarea acestui aparat de sine stătător, foarte comod în exploatare și care este folosit pînă astăzi. În ce privește „Sortatorul automat de punți redresoare” — precizăm că de data aceasta este vorba de o invenție —, acesta are meritul de a efectua măsurătorile necesare într-un timp foarte redus, fapt prin care se obține o creștere substanțială a productivității muncii, alături de avantajul, deloc neglijabil, că acest aparat înlocuiește un import.

Desigur, despre modul în care interlocutorii noștri „se antrenează” pentru obținerea unor asemenea performanțe tehnico-stiințifice, despre modul în care este organizată, în acest scop, colaborarea dintre specialiști, despre șansele afirmării într-o arie cît mai largă, inclusiv pe piața internațională, a inteligenței creatoare autohtone am mai avea multe de consemnat. Să ne limităm, în încheierea acestor rînduri, la observația ce se desprinde cu claritate din cele de mai sus: prin succesele lor profesionale, aceste biografii paralele dau o imagine grăitoare a însăși ascensiunii unei ramuri de vîrf a industriei noastre, ascensiune înscrisă pe traiectoria de la beta — la omega.

HORVÁTH Andor

Tudor Olaru și Adrian Niculiu, doi dintre specialiștii de la I.P.R.S. Băneasa, în căutarea „lucrurilor noi”

Orchestra de cameră a medicilor

Se spune că începuturile răsfrîng adesea parfumul unei frumuseți nostalgice. Rememorate peste decenii, ele par aureolate de un abur de legendă și sînt, desigur, și mai emoționante atunci cînd începuturile au străbătut timpul, îmbătrînind și totuși întinerind odată cu acesta.

Sînt reflexii trezite de reconstituirea — prin intermediul cuvintelor — a unei file de hronic; cei 34 de ani de existență a Orchestrei de cameră a medicilor din București, ce și-a cucerit un prestigiu binemeritat prin activitatea artistică susținută, intrată în tradiția vieții muzicale a Capitalei și a țării.

Însăși perenitatea acestui ansamblu vorbește despre trîdnicia pasiunii, tenacitatea și seriozitatea membrilor săi, ce-și concretizează dragostea pentru arta sunetelor prin preocuparea constantă de a cunoaște și aprofunda marile valori ale compoziției naționale și universale, de a dărui publicului bogăția lor de sensuri expresive. Dacă în 1965 se reafirmă că „una dintre menirile orchestrei este și aceea de a dezvălui frumusețile — adesea uitate sau chiar necunoscute — ale paginilor vechi”, impresiionantul număr de concerte ce a urmat a lărgit spațiul repertorial al formației, alăturînd creațiilor lui Geminiani, Purcell, Telemann, Sammartini, Pergolesi, Rameau, lucrări semnate de George Enescu, Alfonso Castaldi, Filip Lazăr, traversînd secole de istorie a muzicii oglindite în universul stilistic propriu lui Johann Sebastian Bach, Haydn, Cimarosa, Mozart, Beethoven, Schubert, Schumann, Ceaikovski, Dvořák, Respighi, Britten, Prokofiev, Bartok, abordînd cu responsabilitate partituri de Constantin Silvestri, Paul Constantinescu, Sigismund Toduță, Wilhelm Berger, Miriam Marbe, Ștefan Niculescu, Alexandru Pașcanu, Doru Popovici, Theodor Grigoriu, Liana Alexandra, Șerban Nichifor și mulți alții. Pornind de la piese pentru orchestră de cameră, programele frecventelor apariții pe scena Ateneului Român din București, pe podiumurile altor orașe ale țării, în marile centre muncitorești, așa cum sînt Hunedoara, Galați, Petrosani, Brașov, Tulcea, Sibiu, Iași, Cluj-Napoca, Timișoara, Tirgu-Mureș etc., și-au lărgit paleta, acumulînd treptat opusuri ce solicită un aparat simfonic mai amplu; astfel, pri-

Orchestra de cameră a medicilor în concert

mele opt simfonii de Beethoven, integrala celor de Franz Schubert deschid serii completate an de an, recent adăugându-li-se simfoniele I și a III-a de Johannes Brahms. Asemenea îndrăgiri reclamă o „extindere” a ansamblului, ce adăunează în aceste ocazii ajutorul forțelor tinere, adesea copii ai titularilor medici, iar uneori compartimentele suflătorilor se întregesc prin colaborări ale... pacienților muzicieni, situație definită simplu de dr. Ernil Nichifor — dirijor al formației din 1964 — ca „un ajutor reciproc”.

Citeva rinduri nu pot surprinde mîile de ore de repetiții, de studiu ce stau în „umbra” seriilor de concerte; mai edificatoare apar în acest sens cuvintele dirijorului orchestrei: „Numai bucuria de a cînta ne adună săptămînal la repetiții, după o zi grea de muncă. Altfel nu s-ar putea înțelege eforturile, tenacitatea noastră. Și nici rigurozitatea studiului, judecata severă a rezultatelor, care apropie atât de mult muzica de medicină”. Căutătorii ai adevărurilor organismului uman, sondîndu-i necunoscutele cu umilele științei, cei care au înființat în 1954 Orchestra de cameră a medicilor sub bagheta compozitorului și medicului Bogdan Moroianu, preluată apoi de profesorii Vasile Jianu și Mihai Niculescu și (vreme de aproape un deceniu) de Mircea Cristescu, iar din 1964 de dr. Ernil Nichifor explorează cu arcul pe strune profunzimea lumii sonore, tezaurul său de spiritualitate artistică, așezînd la baza realizărilor o alegere judicioasă a repertoriului, dar și încercarea de a aprecia just posibilitățile tehnice ale colectivului. Astfel se explică și succesul de public și numeroșii lauri obținuți în competițiile naționale, printre care la loc de cîste figurează premiul I obținut la fiecare dintre edițiile Fes-

tivalului național „Cîntarea României”. Sînt împliniri ce s-au cimentat în timp nu numai prin entuziasmul neobosit al tuturor ci și prin experiența muzicală a unor instrumentiști cum sînt violonștii prof. dr. Vasile Luca, dr. Constantin Bocirnea, dr. Constantin Popescu, dr. Mircea Penescu, dr. Liviu Georgescu, dr. Adrian Nistor, violonștii dr. Marita Țițeica, dr. Dan Vasiliu, dr. Andreea Braham sau a violoncelștilor dr. Vasile Dragomir, dr. Călin Giurcăneanu, a celor care au evoluat ca soliști; conf. dr. Radu Bulandra, dr. Adrian Mofoclieșu, dr. Corin Baban, dr. Alexandru Sturza (pian), prof. dr. Pamfil (chitară), dr. Cristian Coconcea (orgă) și alții. Reflectînd finuta interpretativă a formației, prețuirea pe care muzicienii profesioniști o acordă colegilor lor „amatori” (ce au depășit însă sensul indeobște dat acestui termen), numeroși instrumentiști și cîntăreți de frunte ai școlii noastre muzicale și-au înscris numele pe afișul manifestărilor susținute de Orchestra medicilor: Ștefan Ruha, Pavel Tornea, Maria Fotino, Virgil Gheorghiu, Mihai Constantinescu, Dan Iordăchescu, Iosif Gerstenengst, Nicolae Florea au marcat colaborări deosebite, a căror ștafetă a fost continuată apoi de Dan Grigore, Pompei Hărășteanu, sau de reprezentanții celor mai tinere generații ale artei noastre interpretative, cum sînt violonștii Bogdan Boboceu sau Dan Claudiu Vorniceanu.

Responsabilitatea medicului în fața pacienților săi transpare și din atitudinea instrumentistului față de partitură, față de muzică, creionînd încă un domeniu în care prin vocație aceste profesii s-au intersectat de-a lungul timpului; Orchestra de cameră a medicilor a stat și stă astăzi mărturie acestei realități.

Anca Ioana ANDRIESCU

Margareta Rădună și formația „Veritas”

Apar pe scenă două doamne trupe, una subțirică și doi bărbați surizători — unul cu o mustață neagră, îngrișită — și publicul îi întâmpină cu aplauze înainte de a-i auzi. E formația de satiră și umor „Veritas” a Centrului de cultură și creație „Cîntarea României” din Brăila. Reputația o premerge. A luat premii la toate edițiile Festivalului național, precum și la toate reuniunile umoristice la care a participat: Vaslui, Buzeni, Fetești...

Are un program original: scene acide alternează cu savuroase parodii muzicale, schițe caustice de moravuri sînt în suită cu o colecție de aforisme spirituale celebre, monologuri sprintare se alătură unor dialoguri pline de vervă. Toți membrii formației sînt actori amatori de înzestrare certă, dar, totodată, și brigadieri artistici — să le zicem astfel — în sensul că intră în priză directă cu publicul, trec cu înălță de la o stare la alta, de la un personaj la altul, mimează, cîntă, declamă, ueză de noștime transformisme, susțin mușcatele colovii pe teme la ordinea zilei, fac morală fără moralism, călăuzii de un remarcabil spirit civic.

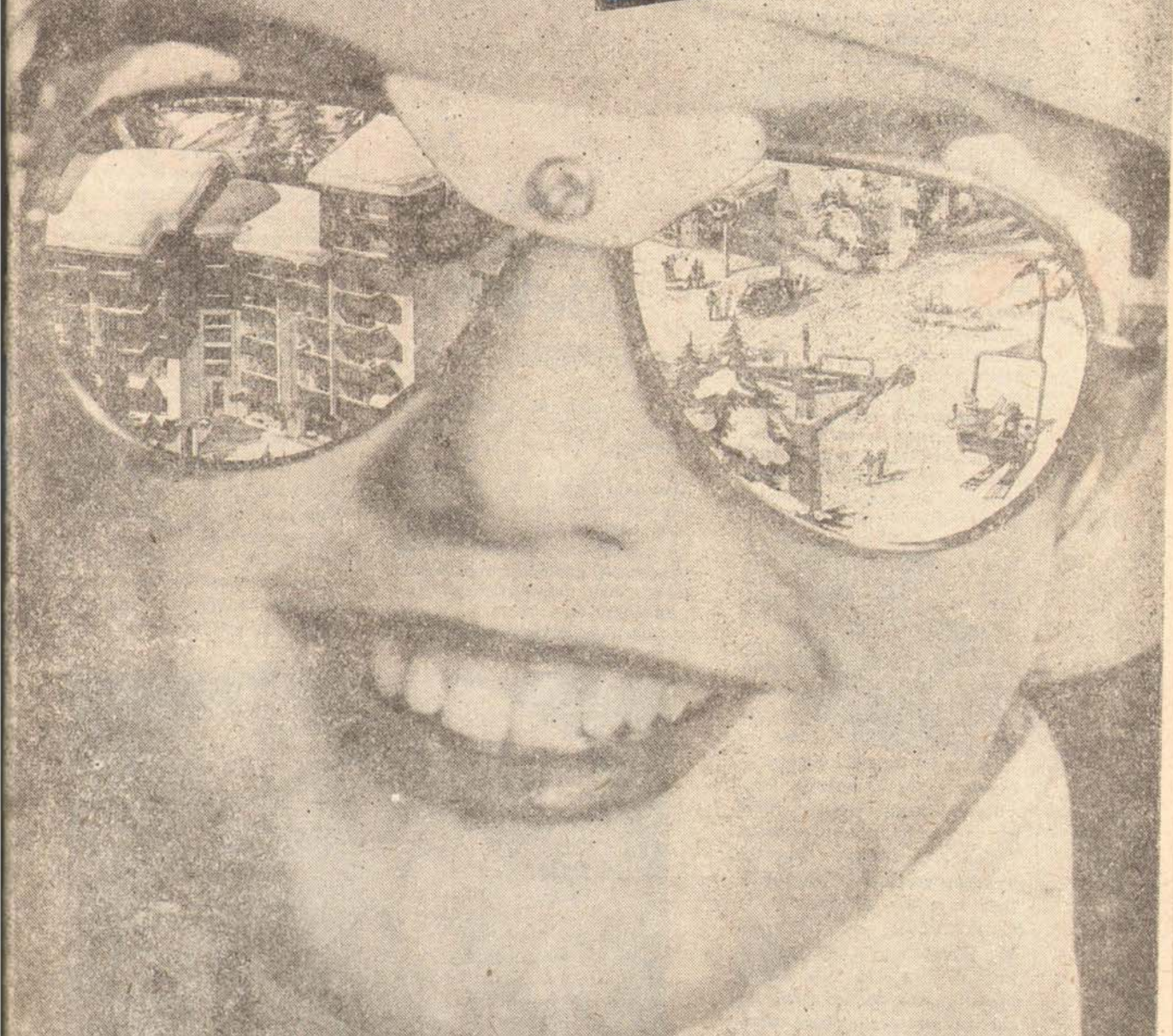
Textierul principal, instructorul, animatorul și interpretul decisiv al formației, evident și inspiratorul ei, e Margareta Rădună. Inșurările ei fizice n-ar fi recomandat-o în mod expres pentru activitatea scenică. E scundă, plînuță, cu un chip impenetrabil, o mască eminentamente serioasă. Dar, de îndată ce începe a cuvînta, a suride, a se mișca agilă și dezinvoltă, realizezi că ai în fața un talent nativ excepțional, care s-a șlefuit printr-o muncă asidua și și-a făurit o prezență scenică originală.

E asistentă medicală la Spitalul de urgență din Brăila.

În urmă cu 27 de ani, pe cînd era înscrisă la cursurile școlii tehnice sanitare, a compus primul ei text de brigadă artistică. De atunci, e fără întrerupere autor, actor, regizor, reușind egal în toate ipostazele. A făurit și călăuzit mai multe formații, toate izbînditoare, unele cu o viață mai lungă, altele cu o existență mai scurtă. Umorul Margaretei Rădună e tonic, îmbelșugat și comunicativ. Ca autoare, vedește un acut simț de observație și o neobișnuită pricepere în gradarea zeflemelei. Textele sînt mus-

NOTE • STIRI • REBUS •
UMOR • ETC

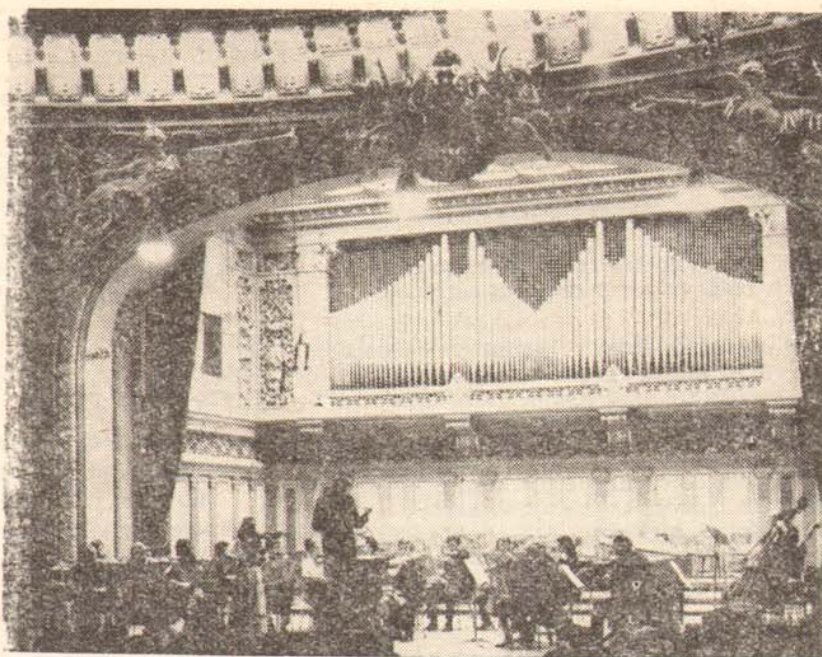

cenacul
cenacurilor

ALFA

O orchestră este o orchestră indiferent dacă artiștii sînt amatori sau profesioniști. Dovadă concertul susținut sub cupola Ateneului de către orchestra medicilor.

Orchestra Medicilor

Înființată în toamna anului 1954, orchestra de cameră a medicilor din București, în cei treizeci de ani de activitate a reușit să fie cunoscută și apreciată prin repertoriul ei bogat, prin înalta ținută artistică a concertelor date. Rînd pe rînd, conducerea muzicală a fost asigurată de medicul și compozitorul Bogdan Moroianu, de Vasile Jianu, Mihai Niculescu, Mircea Cristescu, iar din anul 1964 de doctorul Ermil Nichifor.

Într-un dialog cu doctorul Ermil Nichifor, acesta a avut amabilitatea să ne relateze cîte ceva din activitatea acestui prestigios colectiv.

— De la început, am abordat lucrări din repertoriul universal lucrări cuprinzînd nume celebre ale preclasicilor și clasicilor Corelli, Vivaldi, Purcell, Bach, Handel, Haydn, Mozart, Beethoven. Apoi am extins aria interpretînd lucrări de Schumann, Schubert, Ceaikovski, Prokofiev, Dvorak, Bantok, multe dintre partiturile acestora constituind prime audiții. În paralel am căutat ca în repertoriul permanent al orchestrei să ocupe un loc important creația românească.

Astfel au fost cuprinse lucrări atît ale înaintașilor: C. Porumbescu, A. Castaldi, G. Enescu cît și lucrări din creația contemporană ca de exemplu lucrări de Doru Popovici, Al. Pașcanu, Liana Alexandra, Theodor Grigoriu, Ștefan Niculescu.

— Știu că în numeroasele concerte pe care le-ați susținut în sala Ateneului Român ați avut plăcerea să colaborați cu un număr mare dintre soliștii noștri de prim rang.

— Într-adevăr, trebuie să amintim prezența pe podiumul de concerte alături de această orchestră a unor personalități ale vieții noastre muzicale: violonistii Ștefan Rusu și Mihai Constantinescu, pianistii Maria Fotino, Virgil Gheorghiu și Dan Grigore, baritonul Dan Iordăchescu sau bassul Nicolaie Florei și lista ar putea continua.

— Laureat la toate cele patru ediții ale Festivalului Național „Cîntarea României”, orchestra de cameră a medicilor a susținut concerte pe marile platforme industriale atît în București cît și în alte orașe: Hunedoara, Petroșani, Galați, Brașov — bucurîndu-ne de un public numeros precum și de aprecierea specialiștilor, acest lucru constituind un imbold permanent în activitatea noastră.

DAN BĂLAN

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VA!

INFORMATIA

Bucurestii

ZIAR AL COMITETULUI MUNICIPAL BUCUREȘTI AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

ANUL XXXV - Nr. 10 786

8 PAGINI - 50 BANI

Simbătă 2 iulie 1988

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a examinat modul de realizare a programelor de sistematizare teritorială a sectorului agricol Ilfov și a județului Giurgiu

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a examinat, vineri, în cadrul unei vizite de lucru, modul în care se realizează programele de sistematizare teritorială a sectorului agricol Ilfov și a județului Giurgiu, precum și planurile de dezvoltare și modernizare a unor comune - Brogadiru, Cornetu, Mihăilești, Bălotești și Otopeni - care vor deveni orașe agroindustriale.

Noua vizită de lucru se înscrie în preocupările constante ale tovarășului Nicolae Ceaușescu consacrate înfăptuirii neabătute a politicii partidului și statului pentru - de dezvoltare armonioasă, echilibrată a tuturor zonelor țării, de creștere a puterii economice a fiecărei localități, de modernizare a orașelor și comunelor, asigurându-se astfel îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și viață ale oamenilor muncii, ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.

Secretarul general al partidului a fost însoțit de tovarășii Emil Bobu, Gheorghe Pană, Constantin Radu, Silviu Curticeanu.

Tovarășului Nicolae Ceaușescu i s-a raportat că acțiunea de sistematizare a teritoriului, de urbanizare a localităților din zona sectorului agricol Ilfov și a județului Giurgiu se desfășoară pe baza concepției profund științifice, de largă perspectivă a secretarului general al partidului, a orientărilor și indicațiilor sale, în vederea asigurării unei cît mai judicioase amplasări în teritoriu a obiectivelor economice destinate valorificării resurselor materiale și umane existente, a utilizării mai raționale a terenurilor pentru lucrările de construcții de locuințe și de alte categorii de construcții și, implicit, a eliberării unor însemnate suprafețe de teren pentru agricultură.

Prețutindeni, pe parcursul vizitei, secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost întîmpinat cu cele mai adevărate sentimente de profundă atîmă și aleasă

prețuire, reprezentanții organelor locale adresîndu-i, în numele tuturor celor ce trăiesc și muncesc în aceste localități, calde mulțumiri și adîncă recunoștință pentru preocuparea sa permanentă față de dezvoltarea armonioasă a tuturor zonelor, a tuturor orașelor și comunelor patriei, pentru înfăptuirea consecventă a planurilor și programelor de ridicare a bunăstării materiale și spirituale, de creștere a calității vieții întregului popor.

În timpul vizitei, s-a informat că, pornindu-se de la specificul și tradiția acestor locuri, în sectorul agricol Ilfov sînt organizate 8 consilii unice agroindustriale de stat și cooperative, care urmează să-și alăbe sediul în localități aflate în curs de urbanizare, în măsură să satisfacă cerințele de muncă și de viață ale populației.

Secretarul general al partidului i s-a raportat despre preocupările pentru traducerea în viață a orientărilor stabilite privind dezvoltarea economico-socială a fiecărei localități, sistematizarea și modernizarea continuă a acestora. În acest sens, a fost evidențiat

(Continuare în pag. a III-a)

Sub președinția tovarășului

Nicolae Ceaușescu

ȘEDINȚA COMITETULUI POLITIC EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R.

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a avut loc, vineri, 1 iulie, ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

Comitetul Politic Executiv a examinat și aprobat RAPORTUL LA PROIECTUL DE DECRET PRIVIND REPARTIZAREA ÎN PRODUCȚIE A ABSOLVENȚILOR INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT - CURSURI DE ZI - PROMOTIA 1988.

Potrivit decretului, anul acesta vor fi repartizați în producție 27 305 absolvenți ai învățămîntului superior, 173 539 absolvenți ai treptei a II-a de liceu, precum și 172 815 absolvenți ai învățămîntului profesional - promoția 1988 - în unitățile subordonate ministerelor, celorlalte organe centrale și organelor locale.

S-a subliniat că repartizarea absolvenților din învățămîntul superior, liceal și profesional se face potrivit sarcinilor stabilite în acest domeniu de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale P.C.R., precum și de Congresul științei și învățămîntului, în spiritul orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu privire la asigurarea forței de muncă pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare economico-socială a țării în actualul cincinal și în perspectivă. În acest scop, s-a urmărit satisfacerea cererii de absolvenți din toate ramurile economiei naționale, acordîndu-se prioritate sectoarelor minier, petrolier, energetic și agricol.

Comitetul Politic Executiv a apreciat că măsurile de repartizare a tuturor absolvenților constituie încă o dovadă a grijii partidului și statului nostru socialist pentru asigurarea unui loc de muncă corespunzător pentru toți cei care au absolvit o formă sau alta de învățămînt, o expresie a superiorității orînduirii noastre socialiste, pusă puternic în evidență de realitățile din unele țări ale lumii în care o mare parte a tineretului sporește rîndurile șomerilor, fiind lipsit de perspectiva unui loc de muncă.

(Continuare în pag. a IV-a)

ȘEDINȚA CONSILIULUI DE STAT

În ziua de 1 iulie a.c. a avut loc ședința Consiliului de Stat, prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România.

La lucrările ședinței au participat, ca invitați, viceprim-ministri ai guvernului, miniștri, alți conducători de organe centrale, președinți ai unor comitete permanente ale Marii Adunări Naționale, precum și de către Consiliul Legislativ.

În cadrul problemelor înscrise pe ordinea de zi, Consiliul de Stat a examinat și ratificat Acordul dintre Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Republicii Islamice Mauritania pri-

vind promovarea și garantarea reciprocă a investițiilor, semnat la Nouakchott la 14 martie 1988. Decretul de ratificare a acordului a fost, în prealabil, examinat, în studiul de proiect, și avizat favorabil de comisiile permanente ale Marii Adunări Naționale, precum și de către Consiliul Legislativ.

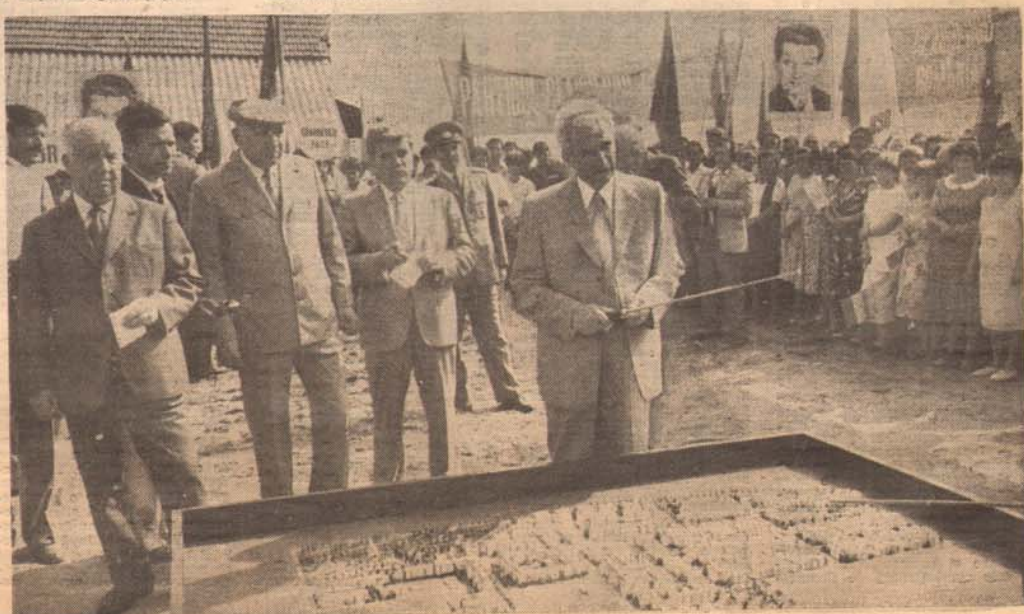
Consiliul de Stat a discutat și aprobat Raportul cu privire la realizarea Programului cuprîndînd analize efectuate, din însărcinarea Consiliului de Stat, de către

(Continuare în pag. a IV-a)

Răspunsul entuziast, unanim al națiunii față de grija partidului și statului pentru creșterea calității vieții maselor - angajarea patriotică, revoluționară pentru înfăptuirea exemplară a sarcinilor economice

TELEGRAMS ADRESATE TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

- În pag. a II-a -

Stația „Romană” — într-o fază avansată de execuție

După numai trei luni de la începerea lucrărilor, constructorii stației de metrou „Romană” consemnează un prim eveniment: acela al creării condițiilor necesare restrângerii la maximum a șantierului de suprafață, lucrările urmând să continue, în același ritm, dar în subteran. Automobilistii — și nu numai ei — au constat cu satisfacție, la finele săptămânii trecute, că traficul și-a recăpătat fluiditatea prin redarea în folosință a încă unei benzi. Joi, vineri și sâmbătă, utilaje de asfaltare au lucrat de zor, acoperind planșeu proaspăt turnat cu „imbrăcămintea” necesară, la ora cind cliți așteptând rinduri la Stația Romană năpădășite de probleme descoperite pentru circulația automobilistică.

Ce se mai întâmplă însă pe șantierul noul stație de metrou? Reperete notate la ultima „cronică de șantier” au devenit greu de recunoscut. În cazul arierei au apărut trei che-penguri de mari dimensiuni care vor servi în continuare la realizarea fluxului de aprovizionare cu materiale și la degajarea materialului rezultat din excavații, cu ajutorul unor alifurii de mare capacitate. Pe latura dinspre „Polar” se toarnă de zor betonul la planșeu intermediar. Densitatea de utilaje de mare putere și de vehicule de mare capacitate este, aici, una de excepție, și se justifică prin necesitatea realizării unor ritmuri de lucru de asemenea puțin obișnuite.

Am început lucrările — ne spune ing. Isăia Iliescu, șeful brigăzii nr. 4 a Antreprizei „Metrou” din cadrul C.A.G.C.C. — în urmă cu trei luni și ne prezentăm, la această oră, cu un bilanț bun: realizarea unui procent de circa 65 la sută din ansamblul tuturor operațiilor. Un procent care înglobează însă etapele cele mai dificile, cele mai solicitante din realizarea structurii stației, prin turnarea pereților murați și pregătirea radierelor. Nu mai puțin, a contat în economia lucrării dislocarea unor importante volume de be-

ton și deșeurile galeriei editate existente în zona stației. Deocamdată, pe partea dinspre magazinul „Electrolux” avem radierul turnat, pereții murați realizați în proporție de 70 la sută, pînă la planșeu intermediar. S-a început cofrarea și turnarea plăcii intermediare și perforarea gurilor de acces la peron-rame. „Unde vor fi amplasate accesele către stație? „Ambele, pe partea dinspre „Polar” — unul în dreptul res-

METROU '88

tauramentului „Grădina” și altul spre intrarea magazinului. Că-lătorii vor cobori în vestibulul intermediar, de unde vor dispune de scări spre ambele perone”. „Apropi: cum va arăta stația?” „Găbitul este cel normal, lungimea peronelor fiind echivalentă cu lungimea unei garnituri compuse din 6 vagoane. Peronele vor fi ușor decalate. Decorația interioară și celelalte amenajări — nu sîm încă cu precizie, proiectarea lor avînd loc, practic, o dată cu execuția. Ba, ni se mai întâmplă uneori să o luăm și înaintea — bîndu-ne, acolo unde nu sînt probleme deosebite”.

În discuția noastră intervine o pauză generată de cîteva comunicații prin radio cu baza de transport. Sînt necesare două „șei” pentru transportul unor materiale de la Gara Ba-

șarab. „N-au ajuns încă?”, se întreabă de la celălalt post. „Ba da!” Pe geamul ruloței se văd manevrele complicate pe care foarte lungul autovehicul le face pentru a pătrunde în interiorul șantierului. O altă comunicare vizuală niste materiale necesare... Dimboviței! „De ce Dimbovița?” „Pentru că brigada noastră a avut și are lucrări de executat și acolo. Toatăm am terminat o porțiune de casetă, deviată prin mal, în amonte de portul Gilia și acum lucrăm de zor la betonarea cuvei”. „Care vi se pare a fi numitorul comun al acestor două mari obiective edificare?” „Deși alt de diferite în aparență — le unifică. Într-un sens major două repere esențiale: termenul și ritmul! Ambele ci se poate de mobilizare, de antrenare. Ca să vă edificăm mai complet, am să vă ofer două date: 25 iulie — cînd vom elibera complet carosabilul bulevardului Magheru, șantierul urmînd să se rezume la spațiul dintre arteră și magazine; și finele lui septembrie: cînd bucuryenii vor călători deja cu metroul prin noua stație „Romană”. Evident că sistemul holărilor sîm facem tot ce ne stă în putere pentru a ne respecta aceste angajamente și pentru a pune la dispoziția su-telor de mil de călători ai rețelei metropolitane o relație deosebit de utilă cu principalele direcții de trafic ale orașului”. „Vă urăm succes!”

Octavian ANDRONIC.

● INTERVENȚII MAI OPERATIVE ÎN REȚEAUA I.C.A.B. Datorită unor măsuri organizatorice adoptate de către I.C.A.B., și mai ales faptul că au fost alcătuite echipe complexe de specialiști, eventualele defectiuni din rețea se rezolvă în timp scurt, de regulă în chiar ziua cînd sînt ele depistate. Astăzi s-a împlinit în zona străzilor Covana și Expozitol, unde echipele au reparat operativ două mari artere de apă, eliminând pierderile și stabilind o alimentare normală pentru zeci de blocuri și imobile mai mici. Noul sistem de intervenție va fi aplicat în continuare.

Calitatea muncii și rezonanțele ei în arta amatoare

Inscrisă printre manifestările de amploare și de rezonanță din capitala de capitala, ediția a Festivalului național „Cîntarea României”, competiția dotată cu Trofeul „București”, la care participă secțiunile teritoriale și asimilate ale Capitalei, marchează o revigorare a potențialului artistic și interpretativ al interpreturilor și instituțiilor bucureștene. Impulsionarea a-bortului acestuia în amplul proces al modelării omului nou, cu o înaltă conștiință politică, profesională, etică și estetică. Structurate pe idei majore izvorite din realitățile cetății, din preocupările actuale și de perspectivă ale colectivelor de muncă ale locuitorilor municipiului, programele prezentate devin repere ale ascensiunii spre o nouă calitate a activității culturale.

O confirmare semnificativă a acestor exigențe a constituit-o și spectacolul „Înălțăm noi cetăți în Capitală”, prezentat joi seara, la Teatrul de vară „23 August”, sub egida Consiliului de Educație Politică și Culturală Socialistă al Sectorului Construcții. Expresivă mîndria patriotică a zecilor de mii de constructori bucureșteni față de realizările obținute în vasterul proces al modernizării metropolei, în consens cu exigențele urbanistice, cu cerințele sportive ale studiului de dezvoltare a societății noastre, programul, desfășurat în vastul amfiteatru, a marcat, prin ritm și încredințarea de semnificații, ideea că acest detasament al clasei noastre muncitoare este una dintre prezențele active, deosebite de dinamice în bătălia îndrăgășită pentru edificarea mărețelor programe ale dezvoltării multilaterale a patriei. Devenit simbol pentru fâcările noului societății, „Cetățile” (și renunțăm la „construcții”) nu are o impresiune de acoperire în fațete de muncă pline de abnegație, vecine adeseori cu eroismul cotidian. Ele sînt concretizate în modernele cartiere ce s-au ivit pe hărțile Cetății în perioada marcată de Congresul al IX-lea al partidului, expresie a grilei deosebite a partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu față de condițiile de viață, ma-

teriale și spirituale, ale celor ce muncesc. Sistemizarea Capitalei, mărimea gradului de confort și de funcționalitate în zonele urbane, conturarea unui stil arhitectonic ce îmbină tradiția cu rezolvările moderne ale raporturilor multiple dintre economicitate, funcționalitate și expresivitate sînt opera colectivă a arhitecților, proiectanților și constructorilor bucureșteni, însușiți de patosul dăruirii, ce-a reverberat profund și în versurile, melodiile, programele de brigadă prezentate de formațiile artistice și interpretive individuale de la ACM-2, ACM-3, ACM-4, ACM-5, ACM-6, ACM-7, ACM-8, IUT, IACPB, IATB, ICMCC, IACED, IAGSC,

Trofeul „București”

liceile Industriale 18 și 21, clubul sindicatelor din construcții, îndrumate de regiunea Olimpia Arghir.

„Capitala, pe traseele lumini”, spectacol al I.T.B., girat de Consiliul de Educație Politică și Culturală Socialistă, a prilejuit o vie confruntare a citorva mii de lucrători din transportul urban cu imaginea oferită de „ogînda” scenei în aer liber. Ei s-au recunoscut, cu firească mîndrie patriotică, în impecabilele prefaceri urbanistice sugerate de melodiile, dansurile tematice și recităriile prezentate cu acest prilej, prefaceri ce jalonaază amplul proces de modernizare a Capitalei, de înscrierea a ei printre metropole europene. Optimizarea fluxurilor tehnologice, sporirea productivității muncii, rentabilizarea activității economice și sociale nu pot fi separate de creșterea calității serviciilor publice, inclusiv a transportului în comun. O privire severă asupra neajunzurilor care mai dăluie în rețeaua de circulație sau pe relația cetățean-cetățean a fost reflectată în programul brigăzii artistice de la URAC, ETE, ETA, ELCC, SDDC, ETTCTX Direcție și Club coordonator Armand Chelbiș, care au adus la lumina rum-

pei și în vizorul judecătoresc responsabil a publicului, afiș de implicat în procesul perfecționării întregii individualități, aspecte din care cele mai concludente ale stărilor de lucru pe care colectivul de muncă le respinge ca nefiind definitorii pentru constituționalitatea cu care marea majoritate a lucrătorilor de la I.T.B. onorează îndatoririle ce li revin în asigurarea funcționalității rețelei urbane. Încordarea și forțele și sarcasmul, mentalități și practici anacronice, străine spiritului civic, conștiinței cetățenești a puterilor colective muncitorești de la I.T.B., momentele prezentate au polarizat adiezuina participanților la spectacol, tonificat de fermitatea cu care se depistau cauze și se stabiau vinovății și vinovății, sporindu-se astfel eficiența educativă a programului artistic, terapeutic al actului de cultură angajat.

Spectacolul muzical-literar-coreografic „În slujba vieții într-un ev aprins”, susținut de formațiile artistice din sectorul sanitar, a fost o emoționantă pledoarie pentru înălțarea omului prin faptele dăruite oamenilor, pentru ocrotirea vieții prin tot ce stă sub razele dăruite de viață. Regizat de Hecru Lupescu, avînd printre interpretii nume de rezonanță (dr. Mihail Butucă și dr. Mircea Voiculescu-Figaru) sau formații de talia Orchestrei de cameră a medicilor (dirijor: dr. Ermil Nichifor), programul găzduit aseră, la Opera Română, a atins acele cote valorice cînd granita dintre amatori și profesioniști rămîne o convenție administrativă. Slujitorii artei și ai vieții au dovedit că aceste noțiuni sînt solidare pînă la identificare, că arta militază pentru viață, că viața aseră în mod organic spre armonia frumuseții. Chiar și excelentul moment de satiră și umor, în care sînt vestite cu sarcasm practici și mentalități străine eticii și echității sociale, pledează pentru renunțarea normelor deontologice medicale, pentru afirmarea acului tin uman se prefăcuseză în totun.

Ion BURNARU

A apărut:

NICOLAE CEAUȘESCU

Expunere cu privire la perfecționarea activității organizatorice, ideologice și politico-educative, în vederea creșterii rolului conducător al partidului în întreaga viață economico-socială

23 Iunie 1988

EDITURA POLITICA

Ziua internațională a cooperăției

Prima sîmbătă din luna iulie, în mod tradițional este aniversată de mișcarea cooperativă mondială ca „Ziua internațională a cooperăției”. Un prilej de a remarcă rezultatele obținute de uniunile naționale componente ale celei mari largi organizații neguvernamentale de pe glob: Alianța Cooperativă Internațională (A.C.I.). Principalele care animă A.C.I. conștientizează că progresul general, lichidarea inegalităților sociale și a subdezvoltării în lume, pentru instaurarea unui climat de pace, colaborare și înțelegere între popoare, pentru deșarmare și în primul rînd pentru dezarmare nucleară, și la cea de-a 66-a aniversare a „Zilei internaționale a cooperăției”, A.C.I. se prezintă ca o organizație viitoare, puternică, cu peste jumătate de miliard de membri, reuniți în peste 120 de organizații din mai bine de 70 de țări. Grupuri în trei mari organizații — Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, Uniunea Centrală a Cooperativelor de Producție, Achiziții și Distribuție a Mărfurilor, Uniunea Centrală a Cooperativelor Mestesugărești — cooperatorii din țara noastră se prezintă de „Ziua internațională a cooperăției” cu noi și semnificative realizări. Păunind la baza înfrinșii activității orientările și indicațiile sece-

tarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, organizațiile cooperatiste din România și cu dezvoltat și diversificat aria preocupărilor, implicîndu-se plener în rezolvarea sarcinilor importante de ordin economic și social care le revin.

Sub îndrumarea Comitetului municipal de partid, cele două uniuni mestesugărești bucureștene (confecții, încălțăminte, arăstări neindustriale și respectivelor metal, chimie, lemn, construcții) și-au extins continuu rețeaua, își diversificat prestațiile, preocupîndu-se de creșterea continuă a calității acestora. La rîndul lor, secțiile U.C.P.A.D.M. Ilfov asigură locuitorilor comunei, o dată cu sistematizarea localităților, o tot mai largă paletă de servicii, valorificînd în mai mare măsură resursele locale.

Colecțiile unităților cooperatiste din municipiul București, asemenea celor din întreaga țară sînt hotărîte să acționeze cu înaltă răspundere pentru îndeplinirea neabătută a sarcinilor ce le revin în lumina hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, a orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului privind dezvoltarea micii industrii, a prestațiilor pentru populație.

Marian CIOBA

Un poet al dragostei de patrie

Pentru Traian Lăncuș, poet manifestat cu discreție de mai multe decenii, melosul patriei este o permanentă. Astăzi cum se măritase în anii copilăriei înfățișarea a fost înădărită cîntecelor pe care le rostise corurile române în tubirea lor pentru formarea statului național unitar. Cîntecul său fiind că poezia populară este poezia dragostei de patrie, sentiment al oricărui simțiri autentice. S-a nutrit apoi din versul lui Blaga, Aron Cotruș, Goga, Bentuc. Într-o expresie simplă, directă, și ultima metaforă, „grădina”, prin care autointimitatea patriei și sentimentul de apartenență la idealurile și năzuințele ei, își are sursința în poezia populară. „Grădina” este de altfel titlul celui mai recent volum al lui Traian Lăncuș (apărut în Editura Cartea Românească), încluzînd altă expresia unui spațiu geografic înconfundabil, cel și una a fertilității. Cădrul acestei grădini declanșează accente de suflare a rostirii lirice: „Apoi înțiste, apoi se-

ră / Cu flori de seacă, / Cînd am trăit-uită lîngă între prieteni / Si-uită dor!” Este un strigăt de iubire reînnat, al celui care se confruntă, conștientindu-se, cu eternul naturii noastre și nu o dată tonul expositiv (tusa de pastel) disimulează cu discreție patetismul: „Se vor coace stăruie / lă în Grădina / Adîncul dulce / Al rom-duce-n hămbă / Va ploua: / toamna va fi armie / și plină / De cîntec / nol ca un fagure mare”.

Definindu-și crezul poetic astfel: „Poete sînt slujbași ai Cîntecului”, „Poeti cîntă translații și eroi”, Traian Lăncuș se va uimi de frumusețea unor locuri — predilect Banatul acela natal, dar și Transilvania ori Bucovina — și va dori să omagieze prin versuri fire de seamă ale istoriei naționale.

„Grădina” — confirmă o dată mai mult o autentică sensibilitate care înțelege să se împlinescă și să se exprime în linia poeziei patriotice românești tradiționale.

Mihail BARBULESCU

Panoramie

● Trofeul „București” continuă, ora 21, la Teatrul „Mihail Eminescu”, printr-un spectacol prezentat de formații artistice de amatori din sectorul 6. ● Mîine, în cadrul stagiunii estivale, teatrele de vară „23 August” (ora 18), „Nicolae Bălcescu” (ora 17), estradele „Titian” (ora 16.30), „Parcul Tricolor” (ora 16.30), bazele sportive „Străulești” (ora 17), „Ciresarii” (ora 10), Pădurea Pustnicul (ora 15) vor găzdui programe susținute de formații de muzică populară și ușoară, de solisti vocali și instrumentaliști, echipe de dansuri populare, brigăzi artistice, recitatori din interperndi și instituții din școli și licee; în Cîmășiu și la Herăstrău (orele 10 și 11) formații ale Inspectoratului muzical militar vor interpreta melodii pentru fanfară. ● Revista „Teatrul”, patronată de linia cenacul de dramaturgie, un cerc de critică și teorie de teatru, care își propune să dezbăta spectacole de referință.

profiluri de actori, de regizori și croniciari dramatice importante, precum și lucrări de teorie și critică de spectacol; la prima întrunire a fost analizat spectacolul cu „Regele Lear” de Shakespeare, de la Teatrul Gîrlășii. ● „Comori camerale” este programul Filarmonei „George Enescu” (luna, ora 19, la Ateneul Român) ce va fi susținut de pianista Steluta Radu, violonista Cristina Angelescu, violoncelistul Marin Cazacu, violistul Gabriel Băluș și contrabasistul Dorin Marcu. Interpretînd lucrări de Schubert, ● „Caleidoscop instructiv-educativ de sănătate”, apărut în Editura Ceres, sub semnătura dr. George M. Gheorghe, include tabele de temple naturiste, noțiuni de prim-ajutor, noutăți și curiozități din domeniul interpretării medicale a unor „semnale” ale organismului, precum și pagini de satiră și umor. ● În aula Bibliotecii Centrale Universitare (con-jea Victoriei nr. 80) s-a deschis o expoziție de carte științifică din R.F. Germania. (B. IOAN).

Dacă e
lăriei, at
Framos,
mă-Piatră
Clovnul,
rul, și at
cului din
Am sî
mai zlie
vestea că
cului re
plecat pe
lmei. A
mea cele
comparab
doli, al
ziasma p
din Tîrg

ACTIVITATEA, CEL MAI BUN TONIC

● Riscurile automedicației ● Consumul de antinevralgice, somnifere, sedative poate da un efect contrar ● O multitudine de aspecte ale unor tulburări trecătoare, reversibile.

— Este știut, îmi spunea prof. dr. IOAN CINCĂ, șeful serviciului de neurologie al Spitalului Colentina, că frecvența nevrozelor crește primăvara. Ne așteptăm așadar ca șocul emoțional creat de cutremur să accentueze ponderea acestor reacții nevrotice. Este remarcabil faptul că, în condițiile acestei puternice solicitări psihice s-a evidențiat un bun echilibru nervos în rândul populației, numărul reacțiilor psihonevrotice fiind redus. De asemenea, se știe că șocul emoțional poate declanșa apariția unor accidente vasculare cerebrale. Or, s-a observat un număr relativ mic de asemenea accidente vasculare cerebrale. Firește, toată lumea a fost impresionată, iar la unele persoane mai fragile din punct de vedere psihic au apărut fenomene de anxietate, depresii, irascibilitate, însoțite de insomnii sau coșmaruri. În unele cazuri, aceste tulburări au afectat și sfera vegetativă determinând tulburări funcționale cardiovascular, digestive etc. În funcție de alte tulburări psihice sau somatice preexistente și de caracterul și personalitatea fiecăruia, aceste manifestări au îmbrăcat aspecte de intensitate variată.

— Dar cînd șocul emoțional a fost foarte puternic?

În loc de răspuns, prof. Cincă îmi prezintă câteva cazuri care au fost internate sau consultate în clinică:

Un adolescent a fost puternic traumatizat psihic de cutremur. Casa în care locuia s-a năruit. Și-a pierdut părinții.

A fost adus de urgență în clinică, într-o stare de agitație și dezorientare. S-a instalat o stare de șoc cu perturbări cardio-respiratorii, prăbușire de tensiune. Supus imediat unui tratament deșocant, starea fizică s-a ameliorat în câteva zile. În continuare s-a instituit un tratament medicamentos sedativ care a contribuit la o evidentă atenuare a reacțiilor depresive și anxioase. Un alt bolnav care a scăpat nevătmăat fizic și fără pagube deosebite la domiciliu a prezentat o intensă reacție depresivă și anxioasă cu teamă marcată de a mai circula pe stradă sau de a rămâne la domiciliu. Tratamentul complex medicamentos și discuțiile purtate cu bolnavul l-au ajutat să-și redîște echilibrul psihic anterior. Au fost și alte cazuri, mai numeroase, cu traumatisme craniene. Unii au fost aduși chiar în stare de comă. Marea majoritate, unde nu au apărut complicații, au o evoluție foarte bună, urmînd a părăsi spitalul în curînd.

Pe lângă tratamentul medicamentos, este foarte utilă discuția cu bolnavii în scop psihoterapeutic, îmi explică prof. Cincă. E foarte important ca pacientul să înțeleagă exact cauzele care au determinat starea lui, rolul și locul fiecărui fapt în viață. Trebuie convins să participe la înăsătoșirea lui, să știe că fenomenele respective sînt reversibile... Sînt și cazuri cînd șocul emoțional a reactivat mai vechi fenomene nevrotice, psihotice... Dar dincolo de toate acestea care, cu evidență, au nevoie de aportul neuropsihiatrilor,

există o multitudine de aspecte ale unor tulburări trecătoare, așa cum vă spuneam la început.

— De multe ori tocmai căile simple, eficiente, sînt ignorate. Aplecîndu-se urechea la zvonuri, și interpretări fantaziste, lipsite de orice temelie științifică, anxietatea, cefaleea, insomniile se accentuează iar ca urmare, se consumă cantități impresionante de antinevralgice, somnifere, sedative...

— Iar rezultatul este contrariu față de cel așteptat. Drogarea cu tot felul de tranchilizante nu numai că nu are eficiență, dar unele pot exagera manifestările. Diazepamul, de pildă, care este un tranchilizant ușor, luat fără consultarea medicului, poate accentua coșmarurile, poate să scadă tensiunea arterială, să producă amețeli... Iată de ce — am dat aici doar un singur exemplu — trebuie să nu se recurgă la automedicație. Un tratament rațional — prescris de medic — poate interveni eficient în înlăturarea tulburărilor psihice și vegetative. De asemenea, antrenarea într-o activitate concretă, practică, reîntrirea deși în cotidian, în preocupările obișnuite, concurează la ameliorarea deplină a acestor manifestări.

★

— Emoțiile în sine, îmi spune dr. ERMIL NICHIFOR de la Institutul de Medicină Internă, factorul nervos pur, nu pot să dea un blocaj de rinichi. Dimpotrivă, emoția declanșează mai degrabă o poliurie. Sînt alte cauze, multe, de pildă un mare traumatism, care pot conduce, ca reflex, o ischemie, o reducere a circulației în corticalele renale. Este vorba deci de factori fizici, organici, nu psihici. În genere, orice traumatism, orice sarcină în plus pentru organism poate să agraveze fenomenele la un rinichi bolnav cronic, așa cum se întîmplă și dacă intervine un factor infecțios sau un factor de ordin toxic. Aceasta este valabil pentru oricine poartă o boală cronică. Fenomenele se accentuează pentru moment, iar apoi acestea se amendează. Cît de accentuate sînt și în cît timp totul revine „ca înainte”, aceasta, firește, depinde de tonusul psihic al fiecăruia. Un sfat? Reîntrirea cît mai repede, cît mai deplină în activitatea obișnuită. Acesta este tonicul cel mai bun.

CATINCA MUSCAN

MUNCITORUL SANITAR

Anul XXXIV
Nr. 11

19 martie 1988

DĂRUIND SEMENILOR BUCURIA MUZICII

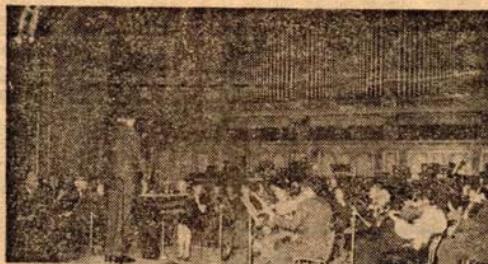
Desfășurat sub cupola cîntărilor Atheneu Român, recentul concert susținut de Orchestra de cameră a medicilor a oferit un nou prilej de bucurie melomanilor. Au fost peste două ore în care membrii formației camerale bucureștene au transmis publicului din pasăunea lor pentru arta sunetelor, pasiune care îi reunește, în timpul liber, pe acești oameni minunați sub bagheta împătimitului în ale muzicii, dr. Ermil Nichifor.

Omul iubitor de muzică are, cu certitudine, un suflet ales, delicat, generos, iar un medic nu poate fi altfel. Dăruirea, atribut indispensabil profesiei medicale,

transpare, în cazul orchestrei amintite, și în interpretarea plină de vibrație umanistă a fiecărui instrumentist. El reușesc ca împreună, printr-o mobilizare unanimă, să depășească pînă și impedimentele de ordin tehnic din pasajele mai dificile ale partiturilor.

Privind atît chipurile celor de pe estrada Atheneului, cît și cele ale spectatorilor, am întîlnit un numitor comun — bucuria de a putea să-și întărească echilibrul interior, să-și „reîncarce bateriile spirituale” prin muzică.

M. M. S.

Orchestra de cameră a medicilor pe scena Atheneului Român

ÎNDRUMĂTORUL cultural

REVISTĂ LUNARĂ A CONSILIULUI CULTURII ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE

Nr. 7 — IULIE 1975

În iulie, secerătorii

Se limpezește cerul de fumuri peste vară,
Citim lumina țării în ochii ei senini.
Umflat de apă-i griul, nu-l vom lăsa să moară,
Stă în puterea noastră s-avem hambarul plin.
Se limpezește cerul înalt ca o speranță,
În marea aurie corăbii taie valul...

E-un timp de arderi pure, de calm și siguranță,
Ne-am apărât cu diguri, nu se mai surpă malul:
Se limpezește cerul și bob cu bob se zvîntă.
Noi pîlpîim pe cîmpuri, înmiresmați de zare.
Stihia am înfrînt-o și lanurile cîntă
Cînd trec secerătorii în lanț ca niște zale.

Gheorghe BĂJENARU

Cenacul literar din comuna Brănești jud. Ilfov

dintr-o simfonie sau un concert sau o sonată chiar dintre cele mai des cîntate. Un alt pericol este cel al unilateralității. Cei care știu realmente cîte ceva din muzică reascultă și li se oferă spre audiere doar acel ceva, fără să se extindă asimilarea creației — integrale, dacă s-ar putea — a unui compozitor.

RED.: Respingeți, pe bună dreptate, practica de a substitui activității muzicale sensibile simpla transmitere de cunoștințe despre muzică și muzicieni. Cum apreciați însă apropierea muzicii de alte creații ale spiritului — poezia sau pictura, de pildă — ca modalitate de accesibilizare a acestora?

E.P.: Sînt absolut necesare conexiunile dintre arte atunci cînd vorbești despre muzică, mai ales că fondul cunoașterii literaturii, a picturii sau arhitecturii etc. reprezintă o canavă deosebit de prețioasă pentru cultivarea muzicală. Dar o genială descriere în cuvinte, literaturizantă, a unui andante, de pildă, în orice caz nu poate înlocui muzica însăși și ea ar trebui parcursă după ascultare și nu înainte. Dacă ținem neapărat să fie și înainte, aceasta ar trebui să însemne înainte de o reascultare. Ar fi însă un păcat de moarte ca îndrumătorul ascultătorului să-i lase acestuia convingerea că desfășurarea sunetelor trebuie neapărat să ilustreze ceva anume la scara și precizia amănuntului. Temperamentul vizual foarte cultivat de film, televiziune etc. trebuie convins că reprezentările muzicii sînt cu mult mai subtile, mai simbolice și deci mai semnificative decît așa — numitul „veridic”.

RED.: În anii din urmă, procesul de educație muzicală a publicului larg s-a intensificat și s-a diversificat: o mai atentă politică de repertoriu; un număr sporit de turnee și stagii permanente, de festivaluri și manifestări muzicale de amploare; concerte lecție și concerte dezbateri, cu adresabilitate distinctă; o dezvoltare fără precedent a mișcării muzicale amatoare etc., etc. Putem considera asigurată pătrunderea muzicii în mase?

E.P.: Instituțiile muzicale și activității culturale fac mult pentru răspîndirea muzicii și pentru educația muzicală, dar aceasta e doar o jumătate de drum. Ca în iubire, este nevoie de reciprocitate. Publicul trebuie să parcurgă în întîmpinare cealaltă jumătate a drumului.

**Interviu consemnat de
IOANA TĂUTU**

ORCHESTRA DE CAMERĂ A MEDICILOR

În viața muzicală a Capitalei, marcată de activitatea unor formații profesioniste de înalt prestigiu artistic, s-a impus, de-a lungul anilor, dobîndindu-și o binemeritată popularitate datorită repertoriului promovat și a calității interpretative, o formație amatoare: **ORCHESTRA DE CAMERĂ A MEDICILOR DIN CADRUL CLUBULUI SINDICATULUI SANITAR.**

GENEZA: În urmă cu mai bine de 20 de ani, în 1954, un grup de 12 medici iubitori ai muzei Euterpe puneau bazele unei formații camerale. Organizator: dirijorul Mircea Cristescu. Patronată artistic, încă de la început, de Filarmonica de stat „George Enescu”, această orchestră s-a bucurat de condiții materiale excepționale: partituri, săli de repetiții, săli de concerte.

EVOLUȚIE: Formația s-a dezvoltat și a crescut constant de-a lungul anilor și ca alcătuire (azi numără cca 35 de membri), și ca nivel interpretativ (mulți membri ai orchestrei au și studii muzicale). Nucleul inițial a primit mereu altoiuri de tinerețe — noi membri din rîndurile studenților în medicină (mai mult de jumătate din formația actuală) ceea ce a asigurat atît permanența orchestrei, cît și viçoarea ei. În ultimii ani, pe lîngă Orchestra de cameră a medicilor s-a dezvoltat și o formație camerală studențească.

În diverse ocazii Orchestrei de cameră a medicilor i s-au alăturat forțe solistice de prestigiu din rîndurile muzicienilor consacrați: Maria Fotino, Dan Grigore, Valentin Gheorghiu, Mihai Constantinescu, Ștefan Ruha, Ion Danie, Virgil Frîncu ș.a. Activitate solistică adeseori remarcabilă au desfășurat și interpreți amatori din cadrul breslei. Printre aceștia: pianiștii R. Bulandra, I. Klein, V. Albu; violonistul St. Ațișca, flautistul Vl. Klemens ș.a.

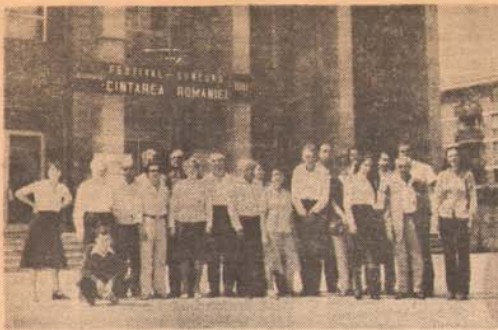
ANIMATOR: Printre entuziaștii care inițiau în urmă cu două decenii Orchestra de cameră a medicilor se număra și **dr. Ermin Nichifor**. Mai întîl membru în orchestră (timpanist) și organizator, doctorul Nichifor s-a format „din mers” ca dirijor, deprinzînd această artă de la Mircea Cristescu, care a condus orchestra lor timp de aproape 10 ani. În ultimul deceniu, la pupitrul orchestrei medicilor s-a aflat meru Ermin Nichifor, muzician sensibil și exigent și mai ales neobosit animator. (De personalitatea lui se leagă de altfel și activitatea formației camerale a studenților în medicină.) Timpul său se împarte, cu aceeași dăruire, între activitatea profesională, la Institutul de medicină internă „Dr. N. Lupu”, și activitatea muzicală.

REPERTORIU: În cei 20 de ani de activitate, Orchestra de cameră a medicilor a susținut în fața publicului peste 150 de concerte, fiecare stagiune artistică însemnînd 2-3 programe noi. În repertoriu predomină compozitori preclasici și clasici universali, dar și compozitori români. Se cîntă mult George Enescu, Paul Constantinescu, Alfred Alessandrescu. O ambiție și o mîndrie a membrilor formației: a promova, pe lîngă repertoriul consacrat, și piese cîntate rar sau prime audiții, deopotrivă din compozitori preclasici (Corelli, Vivaldi etc.) și din compozitori români contemporani: Wilhelm Berger, Miriam Marbe, Walter Klepper au scris de altfel concerte pentru orchestră de cameră exprese pentru ei.

CONFRUNTĂRI: Anual, în decursul stagiunii muzicale, Orchestra de cameră a medicilor își marchează prezența cu 6-7 concerte. Publicul, cu precădere din lumea medicală, dar nu în exclusivitate. Săli pline și entuziaște. Cronici elogioase. Numeroase înregistrări la radio și două apariții la televiziune. Turnee în țară în numeroase orașe și centre muncitorești: Hunedoara, Petroșani, Sibiu, Cluj-Napoca, Brașov, Galați, Brăila, Tulcea, mai recent la Constanța. O ieșire peste hotare, în urmă cu treni ani, în Bulgaria. Concerte cu ocazia tuturor Congreselor internaționale de medicină ținute la București, răsplătite cu binemeritate aplauze. Orchestra de cameră a medicilor este laureată a ultimelor patru concursuri artistice de amatori.

I. T.

Membrii orchestrei de cameră a medicilor (Clubul sindicatelor sanitare din București), pentru a III-a oară laureați — în iulie 1981 — ai Festivalului național „Cîntarea României” — în fața Casei de cultură a sindicatelor din Giurgiu, care a găzduit finala competiției

Inițial aparite în concert cu public a orchestrei de cameră a medicilor din cadrul Clubului sindicatelor sanitare — București, în ianuarie 1969, reprezentând debutul unui fenomen cultural, caracterizat prin aria de manifestare artistică, personalitate, capacitate de inovație. Găzduite de Ateneul Român, Sala mică a Palatului R.S.R., sala Universității culturaleștiințifice (Dăleş), sala „Răpădă Română”, sala de concert a „Radioteleviziunii Române” sau de asemenea de la piosse din muzica preclasică și clasică (Bach, Vivaldi, Beethoven), până la romantici (Schubert, Mendelssohn, Csikowski) și autori contemporani (Gnesu, Rodu, Iartok, Feldmann, Popovici), împlinește „cartea de vizită” a acestei formații. Credincioși deopotrivă pasiunii dinții — medicina — și muzicii, membrii orchestrei de cameră urmăresc în sala spectacolelor cu precizie „traiectoria” manifestării de științifice medicale între altele, au fost oferite concerte participative la primul congres național de microbiologie — septembrie 1965, a II-a sesiune a Zilelor muzicii și medicilor — septembrie 1969, al VII-lea congres internațional de stomatologie — mai 1972, congresul mondial de chirurgie maxilo-facială — mai 1981 etc.), participă la a zilele medicale tirgumurșene, sibiene.

Printre cei 30 de membri, se numără și alături mulți dintre fondatorii: dr. Emil Nichifor (Spitalul clinic „Colentina”, din anul 1938 dirijor pe asistent al formației, dr. Emil Băntan (Spitalul clinic „Filantropia”, dr. Dinu Pericleanu (Dispensariu-polclinic „Vitan”), dr. Marita Tlăcea (Spitalul clinic „Dr. I. Cantacuzino”, prof. univ. E. Săgar (Facultatea de chimie), dr. Vasile Dragomir (Secția de anverve a municipiului București), ing. Paul Fischer (M.T.T.C.).

Repetitivul prestigios abordează și abordează interpretării au atras prezența în spectacolele lor a unor artiști de renume — Mihail Constantin, George Dima, Alexandru Dăscălescu, Dan Gligore, Dan Iordăchescu, George Niculescu, Ștefan Rău — de asemenea, explică și colaborarea cu Filarmonica „George Enescu”, Ateneul Român, Universitatea cultural-științifică.

Forța de atracție a acestei orchestre face să graviteze în jurul ei un număr destul de mare de studenți ai Institutului de medicină și farmacie, Conservatorului „Ciprian Porumbescu”, elevii la școlile de muzică. Ei reprezintă infuzia permanentă de tinerete și, în același timp, își conturează drumul propriu spre afirmare artistică. Și-au făcut „noencia” în această orchestră pianistul Sorin Melinte, violonistul Dan Mihail (membru al Filarmonei), dirijorul Cristian Beldi, violonistul Gabriel Croitoru, compozitorul Șerban Nichifor.

Imposibil de cuprins în cîteva cuvinte întregul palmares al celor 21 ani de activitate artistică și educativă muzicală de înaltă calitate, de evaluat cît oameni, purtători sau nu ai hotărîtilor albe, de datorarea accesului la bucuriile muzicii. Premiul I și titlul de laureat, acordat consecutiv în cele trei ediții ale Festivalului național „Cîntarea

României”, spun desigur mult despre efortul lor creator. Dar nu totul. Rămîn, fără îndoială, necuprinse încă prezențului și perspectiva.

Cîțiva oameni inimoși de la Spitalul clinic de copii „23 August” din Capitală, și-au asumat și rolul „extraprofesionali” de păpușari amatori, socotind că menirea lor este cu adevărat împlinită abia dacă izbutesc să își zîmbet pe chipurile micilor pacienți. Originală în conținut — ca modalitate de „umanizare” a încaușului de sănătate, și ca „tehnică” de educație sanitară — inițiativa lor este deopotrivă originală în „formă”: textul, punerea în scenă, interpretarea, paupșile. Sase ani de activitate, de continuitate a

aida Paluga (soară peșă, pediatrice, membră a comitetului sindicalului din spital), Mariana Butovescu (spălătorie, evidențiată în întrecerea socialistă pe primul semestru), Carmen Vlad (coșmarier, ateleter de lezăreri), Georgeta Gălățescu (registrator medical, stomatolog), Elena Radu (laborantă, coordonatoare punctului de transfuzii), Ecaterina Ioan (serviciul administrativ), Corina Petrovici (pensio-nară), Gabriela Matei (laborator de tehnică dentară), Cecilia Tomescu (soară medică, pediatrice, secretară comitetului sindicalului).

Fiecare minut de spectacol realizat înglobează aproximativ 600 de minute de muncă asiduă, la care trebuie adăuși 20 ani de activitate petrecuți de dr. J. Cohn (medic școlar coordonator de sector) în preajma copiilor, anii de muncă și veghe al celorlalți și încă ceva, esențial, care nu poate fi măsurat exact, dragostea pentru profesie, pentru micii pacienți, spiritul de sacrificiu și, fără îndoială, disponibilitățile artistice ale tuturor laolaltă.

În cînnelul cultural „Sănătatea” al sindicatelor din unitățile sanitare ale municipiului Tirgu Jiu, au fost gândite, inițiate și s-au legitimat ulterior prin fapte de cultură notabile, cercul de creație științifică (1977) — preocupat de ameliorarea formelor de prestație medicală (în diagnostic, terapeutică, prognoză), îndeosebi la patul bolnavului; valorificarea suportului psihologic al actului medical; sporirea eficienței mijloacelor de educație și cultură sanitară; studiul de sociometrie în unitățile medicale ambulatorii și profilaxia stărilor conflictuale — cercul de muzică, brigada artistică, corul de femei. Reunind creatori — în domeniul literaturii, picturii, sculpturii, muzicii — și interpreti, într-un dialog fertil, cînnelul înalt un veritabil arc

Imagine din spectacolul „Sănătate, sănătate”, prezentat de brigada artistică a Spitalului rașănesc Oltenița (premii III în ediția a III-a a Festivalului național „Cîntarea României”)

nacelui „Sănătatea” — instructor și dirijor al formației, de a o fi condus spre afirmare: spectacolele susținute la postul de radio Cărlia, prezența într-un spectacol televizat, în cadrul emisiunii „De pe marea scenă a țării pe micul ecran” (1981), programele prezentate în cadrul etapelor interjudețene și, ca încununare a eforturilor, locul III pe țară în ediția a III-a a Festivalului național „Cîntarea României”.

Unspresă premii au încununat activitatea desfășurată de brigada artistică a Spitalului orașănesc Oltenița, din 1969 pînă în 1982. Surori medicale, oficianți sanitari, un tehnician dentar, o doctoă, conducători auto, personal administrativ

slujba sănătății. „Mult noroc și sănătate”. „Sănătate, sănătate”, „Vin berzele” și altele — s-au remarcat prin conținut, să-lră încălă în „străni” cupletului, secetă epigramă originală, fond muzical și calitatea interpretării. Mesajul lor — invitație directă, viguroasă, optimistă la participare, la atitudine în raport cu toate evenimentele vieții cotidiene, împlinirea a tuturor membrilor colectivului în problemele concrete ale activității profesionale și civice — a jălesnit prin conținutul său comunicarea, receptarea lui, constituindu-se ca o contribuție la formarea conștiinței socialiste a celor cărora le este adresat. Din această perspectivă, leul fiind alina, premiul obținut în etapa republicană a ediției a III-a a Festivalului național „Cîntarea României” — locul III — este o confirmare.

„Echipă de intervenție promptă”, folosind cu îndemănare și vicleșme arsenalul terapeutic al satirei față de oricare stări de lucruri necesitănd „remedii”, brigada artistică a sindicatului Spitalului orașănesc Fălticeni veterana a formațiilor de acest fel din județ — a descălă la scurt timp de la înființare în primăvara anului 1964 — adevărată tribună a opiniei muncitorilor sanitari. Cele 26 programe prezentate pînă în prezent — „In virtut serinții”, „Pii oameni de omene”, „Medicina, dragă-mă ești”, „Punctul nostru de vedere”, „Cu bigada, cu reflectorul”, „Păile dulci, păile amare” și altele — semnifică o contribuție nede-zămintă la rezultatele bune ale oamenilor în alb din Fălticeni.

Sub „băgeta” dr. Eugen Căci, medic primar, șef al secției de chirurgie a spitalului, membru al comitetului sindicalului — „împătimit” amator cultural și instructor de talent — surorile medicale Marilena Arghira, Tatiana Apoll, Maria Cuvăraș, Elena Macovei, laboranții Rodica Arăbăne, Antoaneta Nistor, Gheorghe Rie, Pavel Roată, oficianți medicali Neculai Muscuș și alături de el, Neculai Băduțaru și Ioan Călin au deprins a practica fără greș „marea chirurgie etică” în caz de „comunicație contronometru” (protagonist, medicul navetist), consultate „în sistem preferențial”, concediu medical „contra — Kent”, prietenii lui Bachus, „găfele”, relații despre „relatii”.

Apariția pe scenă a brigăzii artistice a Spitalului orașănesc Fălticeni, primită cu entuziasm în întreprinderi din oraș (P.A.L., U.F.E.T., Filatura de în) și în comune (Boroaia, Dolhasca, Mălini, Slatina, Bonești), la spectacolele dedicate frunțăsiilor în producție sau inițiate cu prilejul unor evenimente de însemnătate în viața orașului, a țării, vădește o anume unitate a efortului creator al „echipei”, obținută după ani de colaborare, un stil propriu, care i-au adus locul IV la cea mai recentă ediție a competiției naționale a muncii și creației, „Cîntarea României”.

Grupaj realizat de Iuliana Bunea cu concursul corespondenților județeni: dr. Sma-rand ALEXANDRESCU, dr. Dinu MAREȘ, dr. Romeo MUNTEANU

FESTIVALUL NAȚIONAL

MAREA SCENĂ A AFIRMĂRII CULTURAL-ARTISTICE

preocupărilor, de satisfacții — cîte strădăni și cîte dovădă „cuminișcă” de copii, pentru ca să poată obține unul din cele 60 de locuri din totalul Secției a III-a a Spitalului, unde se instalează, joia, la două săptămîni, în lumina reflectoarelor, cu tot decorul „Pastila”. — I-au adus acestui colectiv, în șure a se joia serios cu „constinciozitate și exigență remarcabile pentru o echipă de amatori, începîndu-l consacării artistice: locul al III-lea în ediția a III-a a Festivalului național „Cîntarea României” cu spectacolul „Făt Frumos cel curățel” (buzm drammatizat). Textier, regizor, scenograf, dr. Jules Cohn, în același timp animatorul și instructorul echipei, „directorul de inimă” al Teatrului de păpuși „Pastila”. Ceilalți „producători” de zîmbete și bucurii: Per-

peste timp în viitor, promovind cu consecvență îndrăzneala creatoare, curajul în abordarea nouului, ca premise pentru o adevărată metodologie a succesului în formarea multilaterală a omului.

După 4 ani de activitate — în formația actuală — corul de femei al sindicatelor sanitare din Tirgu Jiu, intrînd 80 de participante, din dispensarele medicale, dispensarele-polclinice, secțiile de spital, creșe și cîmîne, numără succese care-i atestă deplin tineretea spirituală și maturitatea artistică interpretativă. Este meritul dr. Floren Albăstroiu, directorul dispensarului-polclinic județean și secretarul comitetului de partid, și al prof. Ecaterina Socăci — membră a cercului de muzică din cadrul Ce-

s-au pregătit cu seriozitate, îndelung, în timpul lor liber, pentru a se prezenta în cadrul etapelor județene, interjudețene și republicane ale Festivalului național „Cîntarea României”. „Asistați” de instructorul brigăzii, prof. Paraschiv Cucu, și de dr. Matilda Huhulea, Ioana Căzărescu, Corvel Cimpeanu, Ana Constantin, Dolina Arabăgiu, Maria Matei, Paraschiv Melincă, Anghel Mînea, Vasile Mihalache au aflat împreună „formula” succesului: muncă susținută, dăruire față de actul creator, talent, entuziasm. S-au făcut cunoscuți și au fost admirati în spectacole susținute la Oltenița, precum și la București, Giurgiu, Alexandria, Cluj-Napoca, Focșani, Pitești, Piatra Neamț, Deva, în numeroase comune. Spectacolele lor — „In

Adevărații protagoniști ai spectacolului „Făt Frumos cel curățel”, susținut de Teatrul de păpuși „Pastila”, al Spitalului clinic de copii „23 August” (premii III, în ediția a III-a a Festivalului național „Cîntarea României”), salutînd pe micii spectatori

Din lumea medicamentului

Meloterapia, ca ramură terapeutică pe deplin constituită, și totuși încă la mare distanță de către medici, bate din ce în ce mai insistent la porțile consacrate. În publicațiile medicale de tot felul, și de pe diferite meridiane ale lumii, apar, din ce în ce mai frecvent, studii tot mai consistente și interesante, consacrate acestei problematice. Cercetătorul elvețian Edgar Willem, a scos de curând un volum, alcătuit din prestigioase articole, care s-au scris în ultimul timp pe această temă. Urmărind de fapt o introducere în meloterapie, autorul analizează cu minuție elementele constitutive ale muzicii — sunet, ritm, melodie și armonie —, subliniind că forța terapeutică a acestei arte, care îmbogățește arsenalul general de care dispune medicina pe linie de tămăduire, rezidă în chiar elementele ei constitutive. De ce să-l remarcăm însă pe Edgar Willem și pe alții ca el de peste hotare, trăind peste volumul tratat meloterapia și aparținând cunoașterii noastre clinician și muzicolog în același timp, Ermil Nichifor, volum scos în urmă cu circa zece ani în cadrul Editurii medicale. Cea mai interesantă și cea mai convingătoare dovadă că este ceva cu această meloterapie, este reprezentată de apariția unei noi publicații medicale intitulată „Musik und Medizin”, având ca subtitlu specific: „Organ pentru muzică și meloterapie”. Numărul din februarie a.c. al acestei reviste cuprinde o serie de studii cit se poate de temeinic alcătuite și, implicit, cit se poate de convingătoare, din care citez: „Acțiunile neuro-fiziologice și psihomente ale muzicii”; „Corelații între matematică și sensibilitatea muzicală”; „De ce nu se poate dormi după audierea unui concert”; „Sentimentul și intelectul lucrează împreună”; „Reacții vegetative la auditori”; „Muzica și deprimările”; „Copiii se ceartă în tonuri” etc. etc. Ceea ce este de semnalat din această via mișcare de idei, apărută practic peste noapte pe tema meloterapiei, este receptivitatea publicului larg și interesul pentru tot ce privește această nouă armă terapeutică. Chiar în această lună în care se redactează materialul de față — este vorba despre luna iunie — au apărut în presa

noastră articole cit se poate de interesante vizând meloterapia. Unul, intitulat „Arion, spiritul muzicii”, aparținând publicistului Mihail Ursachi, l-am citit în „Cronica” și din acesta extrag următoarele: „Când Zarathustra vorbea infirmierelor de pe pod, el spuse printre altele: «O ureche mare cit un om. Privii mai aproape și, într-adevăr, în spatele urechii se mișcă ceva mic și vrednic de milă, sărman și debil. Și într-adevăr, urechea enormă se afla pe o tijă subțire, — și această tijă era un om!». Dar ce altceva, este spiritul decît Urechea însăși. O ascultare cutremurată a muzicii universale, neisotovit efort de a o auzi și de a o pricepe. Iar despre oamenii sublimi se spune că au auzit armoniile sferelor. Nu un infirm a fost Pitagora, ci, așa cum îl vede legenda, omul întreg și perfect, matematician și muzician, filozof și poet. Iată o definiție a poeziei propusă de Th. Carlyle într-o conferință din 12 mai 1840: „Dacă descrierea ta este adevărat muzicală, muzicală nu numai în vorbe, dar în inimă și în substanță, în toate gândurile și expresiile, întreaga ei concepție, atunci va fi poetică; dacă nu, nu”. Și mai departe: „Un gând muzical este unul spus de o minte care a pătruns în inima cea mai adâncă a unui lucru; care a descoperit misterul cel mai adânc al lui, adică melodia care stă ascunsă într-însul”. Cu cîtva timp mai înainte, poetul Eichendorff spunea același lucru în versul mult citat, pe cit de simplu, pe atît de esențial și de melodos: „Schläft ein Lied in allen Dingen”, respectiv „un cântec doarme în orice lucru”. Poporul din care s-a născut Enescu a exprimat acest adevăr, probabil încă în veacuri revolute, în cuvinte aproape identice („fiecare lucru cu cîntecul său”). A auzi, a pricepe acest cântec înseamnă a lua lucrul în stăpînire, a-l recunoaște esența, rațiunea de a fi și, în definitiv, finalitatea. De aici credința ancestrală că muzica poate înfrîni efectiv asupra celor din ordinea firească, naturală și umană. Se citează cu titlu de curiozitate că „arile domnului Lully” ar fi readus la sănătate „o doamnă care își pierduse mințile din dragoste datorită nestorniciei iubirii ei”; folclorul nostru cu-

Muncitorul Sanitar

Nov 1981

Un eveniment deosebit pentru medicii, cadrele medicale, farmacistii, biologi, chimiști, reprezentanții personalului auxiliar, reușii sub semnul generos mobilizării al creșterii artistice, în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, l-a constituit festivitatea premiilor laureatilor editiei a III-a. etapa pe sectorul sanitar din București.

La reușita acestei manifestări, organizată în Capitală cu sprijinul Comitetului sindicatelor din unitățile sanitare și Clubul sindicatelor sanitare, a contribuit și un spectacol atractiv, plin de vervă și tinerete, susținut de formația de „Satiră și umor” a Spitalului nr. 2 C.F.R. și Brigada artistică a Spitalului „Dr. I. Cantacuzino”.

În dorința popularizării unor rezultate demne nu numai de admirație, dar și de urmat, red al muncii și talentului celor mai buni dintre cei buni în domeniul artelor plastice, artei fotografice, literaturii, muzicii, teatrului, brizgizilor, etc., prezentăm lista formațiilor și artistilor amatori premiați, amintind că în acest cadru festiv s-au atribuit și numeroase mențiuni.

MUZICA

Premiul I — Dr. Marga Constantinescu — I.E.R.C.M., grupul vocal instrumental al Clubului sindicatelor sanitare; dr. Viorel Opris, Spitalul de copii Cotroceni, grupul vocal instrumental al Clubului sindicatelor sanitare; Alexandrina Buia, soră medicală, Spitalul de copii Cotroceni, grupul vocal instrumental al Clubului sindicatelor sanitare; Orchestra de cameră a Clubului sindicatelor sanitare.

TEATRU

Premiul I — Echipa Clubului sindicatelor sanitare; Nadia Marinescu, pensionară, Clubul sindicatelor sanitare; echipa de teatru a Spitalului clinic municipal.

RECITATORI

Premiul I — Dr. Doina Ivas, Spitalul nr. 2 C.F.R.

Premiul II — Leontina Toma, soră medicală, Spitalul clinic Panduri; Doina Enescu, soră medicală, Spitalul sanitarilor de construcții.

Premiul III — Mariana Cirea, soră medicală, Spitalul clinic de urgență.

MONTAJE

Premiul I — Institutul pentru controlul medicamentului.

Premiul II — Spitalul de copii „23 August”.

Premiul III — Spitalul clinic Grivita; Spitalul sanitarilor de construcții.

DANS MODERN

Premiul I — Spitalul — clinic municipal.

FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI” PREMIEREA LAUREAȚILOR EDIȚIEI A III-A ETAPA PE SECTORUL SANITAR BUCUREȘTI

Premiul II — nu s-a acordat.

Premiul III — Spitalul clinic „Brincovenesc”.

BRIGĂZI ARTISTICE

Premiul I — Spitalul clinic „Dr. Gheorghe Marinescu”; Spitalul clinic „Brincovenesc”.

Premiul II — Spitalul Caritas.

Premiul III — Stația centrală de salvare.

FORMATI DE SATIRA SI UMOR

Premiul I — Clubul sindicatelor sanitare; Spitalul nr. 2 C.F.R.

Premiul II — nu s-a acordat.

Premiul III — Spitalul central

de copii; Spitalul „Dr. I. Cantacuzino”.

CREAȚIE LITERARĂ—Proză

Premiul I — Irene Talaban, psiholog, Spitalul Berechi, Căminul clubului sindicatelor sanitare.

Premiul II — Simona Spineanu, biolog, Spitalul „Dr. I. Cantacuzino”. Căminul clubului sindicatelor sanitare.

Premiul III — Elena Andrei Iuretic, funcționar, Institutul oncologic, Căminul clubului sindicatelor sanitare.

CREAȚIE LITERARĂ—Poezie

Premiul I — Dr. Mihai Eraclide, Spitalul pentru studenți, Căminul clubului sindicatelor sanitare.

Premiul I — Dinu Prunes, biolog, Institutul „Victor Babeș”, Căminul clubului sindicatelor sanitare.

Premiul II — Dr. Mara Rician, Spitalul de copii Cotroceni, Căminul clubului sindicatelor sanitare; Paul Biejan, tehnician, Oficiul farmaceutic nr. 1, Căminul clubului sindicatelor sanitare.

Premiul III — Cristina Chis, soră medicală, Spitalul clinic Grivita, Căminul U.T.C. „Sănătatea”.

Premiul I — Dr. Ovițu Ștefan Batiu, Spitalul clinic „23 August”; Fotoclubul sindicatelor sanitare; dr. Mihail Sturdza, Spitalul clinic

de stomatologie, Fotoclubul sindicatelor sanitare; dr. Napoleon Frandin, Spitalul clinic Grivita, Fotoclubul sindicatelor sanitare.

Premiul II — Cercul foto ACIRAM

ARTA PLASTICĂ — Pictură

Premiul I — Dr. Dan Albu, Spitalul Elias, Căminul clubului sindicatelor sanitare; Otilia Croitoru, Spitalul de întreprindere „23 August”, Căminul clubului sindicatelor sanitare.

Premiul II — Amelia Moculescu, biolog, Institutul oncologic, Căminul clubului sindicatelor sanitare; dr. Ion Temeliescu, Spitalul clinic Panduri, Căminul clubului sindicatelor sanitare; dr. Emil Săvulescu, Spitalul clinic Colentina, Căminul clubului sindicatelor sanitare.

Premiul III — Dr. Ciprian Boncioc, Institutul de fiziologie normală și patologică, Căminul clubului sindicatelor sanitare; dr. Cristin Calcan, Spitalul Brezoi, Căminul clubului sindicatelor sanitare; Steliana Mocanu, soră medicală, Spitalul „Dr. I. Cantacuzino”, Căminul clubului sindicatelor sanitare; dr. Mircea Costinescu, Centrul de hematologie, Căminul clubului sindicatelor sanitare.

ARTA PLASTICĂ — Ceramică

Premiul I — nu s-a acordat.

Premiul II — Sonda Bucu-

meanu, farmacist pensionar, Căminul clubului sindicatelor sanitare.

ARTA FOTOGRAFICĂ — Fotografie

Premiul I — Marcel Lavric, ofițier sanitar, Dispensarul poli-clinic universitar Titan, Fotoclubul sindicatelor sanitare; dr. Napoleon Frandin, Spitalul clinic Grivita, Fotoclubul sindicatelor sanitare; dr. Radu Fănel, Ministerul de Interne, Fotoclubul sindicatelor sanitare; Vasile Marcu, fotoreporter U.S.S.M., Fotoclubul sindicatelor sanitare; Eugen Gălulescu, chimist, Institutul oncologic, Fotoclubul sindicatelor sanitare; Gheorghe Bieșea, chimist, I.S.P.E., Fotoclubul sindicatelor sanitare.

PE ADRESA REDACȚIEI

În legătură cu articolele: „Urgența nu alege nici locul nici ora” și „Argumente și contraargumente într-o dezbatere despre costul asistenței medicale”, aparute în „Muncitorul Sanitar” nr. 40 (1319) și nr. 41 (1319) — în care au fost prezentate unele lipsuri în muncă ale colectivului medico-sanitar din Spitalul orașenesc Oltenița, pe linia creșterii costului asistenței medicale și, în particular, a cheltuielilor pentru medicamente, precum și o serie de lipsuri în acordarea asistenței medicale de urgență în unități din teritoriul spitalului, vă aducem la cunoștință următoarele:

Materialul prezentat în presă nu fost dezbătut atît în cadrul Biroului organizat de partid, cit și într-o ședință largită a Consiliului oamenilor muncii din Spitalul Oltenița, la care au participat toți factorii de răspundere din unitate, cit și cadrele medicale la care s-au constatat lipsurile arătate.

Pentru rezolvarea cu promptitudine a urgențelor medico-chirurgicale, începînd cu data de 1 octombrie 1981, a fost organizat un curs de reciclare a cadrelor medicale din teritoriul de formare a spitalelor Oltenița, care conștient de dr. George Guraș, medic principal specialitatea A.T.L.

Medicamentele din trusele de urgență ale formațiilor de salvare Oltenița au fost verificate în ceea ce privește termenul de valabilitate, stocul de medicamente fiind reimpresat.

Dr. Voichita Chiriteșcu, medic coordonator la Dis-

Articol Cella despre concertul Medicilor pagina 13

INFORMAȚII • COMENTARII • CRONICA BUCUREȘTILOR • CURSURILE NOASTRE • VACANȚE • ARTE • CĂMINUL • SPORT

Tribuna României

Anul III. Nr. 36

Revistă editată de Asociația „România” — 16 pagini, 2 lei
Redactor șef : Paul Anghel

1 Mai 1974

Filarmonia Philharmony

Mrs. Cella Delavrancea, the well known music and art critic, comments upon a recent symphonic concert given in Bucharest by the physicians' orchestra, conducted by dr. Emil Nichifor. "Even before the members of the orchestra had lifted their bows in response to the conductor's first signal, writes our critic, I sensed that this would be an evening of spiritual communion between the audience and the musicians, passionate servants of their art. These people do not play simply because they happen to be members of a philharmonic orchestra, but because they need an artistic diversion. A physician's work is steeped in sadness, worries and responsibilities, therefore physicians try to find a compensation in art... The programme included Haendel's Concerto grosso, Beethoven's First Piano Concert and a symphony by Schubert; the soloist was the well known pianist Dan Grigore.

Conceptul românesc actual de teatralitate se află în antiteză cu un concept anterior, de teatru reconstituitiv, declamator și neevoluat sub raportul compoziției de ansamblu. Dar nu se află într-o contradicție ireductibilă cu teatrul de odinioară.

VALENTIN
SILVESTRU

Marele coregraf Gigi Căciuleanu la București

Umor roz și amor negru

Duminică, 18 ianuarie, ora 19, Sala mare a TNB va găzdui un spectacol-eveniment. Este vorba de Lumea dansului, spectacol internațional de balet, avându-l ca invitat special pe reputatul coregraf francez de origine română Gigi Căciuleanu, împreună cu compania sa de la Paris. Invitați de onoare la acest regal al dansului sunt Ana Polikarpova (Rusia), prim-solistă a Operei din Hamburg, Riggins Loyd (SUA), prim-solist al Operei din Hamburg, Compania „De Dutch Dont Dance Division” (Olanda), coregraful Rinus Sprong, Compania „Bruno Agati” (Franța) și Yuval Pick (Israel). De asemenea, veți avea plăcerea să-i vedeți pe Dan Puric și Carmen Ungureanu, actori ai TNB.

Gigi Căciuleanu în urma unor audii a ales și un grup de dansatori din România, pentru care a creat o piesă coregrafică. Este, de altfel, pentru prima oară când el lucrează cu balerini români. Feriți alesi care vor evolua în acest spectacol sunt Simona Șomănescu, Răzvan Mazilu, Florin Fieroiu, Varvara Ștefănescu, Costel Georgescu, Sorana Badea, Eduard Gabia și Lorette Enache. Cei care nu vor putea vedea acest spectacol vor avea prilejul să-l vizioneze la TVR 1, în data de 24 ianuarie, la ora 22.

Organizatorii acestei manifestări deosebite sunt Video Music Production, Televiziunea Română cu sprijinul Hotelului București și al Centrului Internațional pentru Dans Contemporan.

Gigi Căciuleanu este una dintre cele mai importante și originale personalități din universul dansului contemporan. A urmat cursurile Liceului de Coregrafie din București. A fost elevul lui Messerer și Varlamov la „Bașoi”. O influență decisivă asupra întregii sale cariere a avut-o marea coregrafă Miriam Răducanu. Plecat în urmă cu 25 de ani în Franța, el este director, coregraf și profesor, lucrând împreună cu cei mai mari balerini ai lumii. Printre colaboratorii săi se numără Pina Bausch, Marius Constant, Rosella Hightower, Jean Michel Jarre, Guy Tudy. Coreografiile sale au intrat în repertoriul Operei din Paris, al celor din Lyon, Hamburg și Roma, precum și în repertoriul teatrelor „La Fenice” din Veneția și Avignon. În 1984 el a primit medalia „Cavaler al Ordinului Artelor și Literelor”. Iar din 1994 a fondat la Paris Compania care îi poartă numele, al cărei director onorific este cunoscutul creator de modă Pierre Cardin.

IRINA BUDEANU

FOTO: IRENEUSZ SOMESZCZUK

TEATRUL 10-11 noi/97

De curând, a apărut revista Teatrul AZI, într-o ținută grafică elegantă și cu un sumar bogat, din care spicuim pentru dvs: editorialul semnat de dramaturgul Dumitru Solomon; interviuri cu actorii Ilinca Goia, George Alexandru, Crina Matei.

Continuă incursiunea noastră în „scena provinciei”. De această dată cu spectacolele teatrelor „Vasile Alecsandri” din Iași, „Toma Caragiu” din Ploiești și „Marja Filotti” din Brăila. În imagine, actorul ploieștean Corneliu Revent, care și-a sărbătorit de curând trei decenii de activitate și l-a interpretat pe Cleante din spectacolul „Tartuffe”, premiera Teatrului „Toma Caragiu”.

Muzicologul Grigore Constantinescu creionează portretul unui mare muzician. Este vorba de doctorul Ermil Nichifor, o personalitate deosebită a lumii Eutepiei.

• Premiera săptămânii • Premiera săptămânii • Premiera săptămânii •

■ „Strigoii” de H. Ibsen ■ Regia Nicolae Scarlat ■ Sala Atelier-TNB ■

Tragedia unui destin

În acest week-end sunteți invitați la Sala Atelier a TNB, să vizionați premiera Strigoii de Ibsen (sâmbătă, 17 și duminică 18 ianuarie, ora 18.30). Regizorul Nicolae Scarlat s-a încumetat să „atace” una dintre capodoperele dramaturgiei universale, un text complex care nu a mai fost montat pe prima scenă a țării de foarte mult timp. Dificila sarcină a interpretării personajelor ibseniene a revenit cunoscuților actori Ilinca Tomoroveanu, Traian Stănescu și Valentin Uritescu. Le dau replica mai tinerii lor colegi Liviu Lucaci și Brândușa Mircea. Împreună cu regizorul Nicolae

Actorii Ilinca Tomoroveanu și Traian Stănescu, surprinși de fotografii Mihail E. Cratofil, într-una din secvențele spectacolului „Strigoii”

Scarlat au mai lucrat scenografa Ștefania Cenean și compozitoarea Dorina Crișan Rusu.

IRINA BUDEANU

Ermil Nichifor, medic sau artist?

Există destine în care miraculosul este tainic și greu de explicat, pentru că stă la egală depărtare de excepție și modestie, de vocație și discreție. Mai ales după ce ai observat traseul unui asemenea destin, după clipa dramatică a încheierii lui, simți nevoia a privi în urmă, pe firul istoriei. Și, de-abia atunci, vezi minunea și ai părerea de rău că nu ai spus-o mai răspicat, mai clar și insistent, la timpul potrivit. Dispariția dureroasă a unui asemenea purtător de destin a trezit aceste regrete târzii – doctorul Ermil Nichifor. Nu i-am

cunoscut decât prea de departe viața de medic, iar meritele sale în acest perimetru al umanității le-aș explicat anevoie, nefiindu-mi cunoscute decât prin faimă, dar greu accesibile prin înțelesul lor. În schimb, am cunoscut, am fost în preajma muzicianului Ermil Nichifor o mare parte din viața lui, până la tragicul final survenit în mijlocul lunii decembrie. Dacă anul 1997 ne-a răpit, din nou, mulți artiști, iată că această despărțire mă determină a cuvânta spre amintirea unui om neobișnuit, care nu trebuie uitat.

Viața lui Ermil Nichifor, medic provenit dintr-o familie de cărturari matematicieni (însuși numele său, oarecum neobișnuit, i-a fost dăruit la botez de ilustrul

matematician Ermil Pangrati), a urcat cu mereu sporite merite în ierarhia vindecătorilor. O pasiune, mult timp ascunsă, l-a determinat ca în anii maturității să aleagă un nou orizont al preocupărilor sale. A devenit discipol al unor muzicieni de seamă, studiind limbajul suneților (teorie, armonie, polifonie, orchestrație) cu Paul Constantinescu, Wilhelm Berger, Al. Velehurschi, apoi subtilitățile artei dirijorale cu Mircea Cristescu. De ce? O motivație ar putea fi iubirea pentru muzică, la aceasta adăugându-se sentimentul că un „vraci” trebuie să unească medicina cu arta, știința cu căldura omenească. Ar fi fost însă prea puțin pentru Ermil Nichifor, căci față de muzică nutrea o pasiune de dăruitor, dorind să o comunice celor din jurul său, depășind astfel contemplarea. Aici începe partea aceea miraculoasă a destinului său. Din vocație (muzică sau medicină?) a creat o orchestră și, împreună cu colegi de breaslă, a oferit lumii ceva unic. Timp de patru decenii (începând din 1954 și ajungând, în 1994, la ultimul concert) a adunat iubitori de muzică, interpreți-medici, a studiat împreună cu ei, i-a prezentat publicului pe scena Ateneului Român, dar și în întreaga țară. O muncă ce ar fi fost suficientă ca să umple o existență a făcut din medicul Ermil Nichifor un dirijor apreciat și aplaudat, capabil a aborda împreună cu colaboratorii săi un repertoriu uimitor de vast, de la capodoperele universale, la paginile măiestrite create de compozitori români, unele în primă audiere (semnate de L. Feldman, W. Berger, W.M. Klepper, Al. Pașcanu, M. Marbă, Doru Popovici, Șerban Nichifor). Sute de medici-muzicieni au răspuns invitației sale de a studia aceste programe de concert, de a susține sute de apariții publice,

unanim apreciate. Nu este o întâmplare faptul că, alături de soliști-medici, au acceptat să evolueze în public, în calitate de colaboratori, artiști ca Maria Fotino, Mihai Constantinescu, Iosif Gerstenengst, Valentin Gheorghiu, Dan Grigore, Ștefan Ruha, Emilia Petrescu sau Corul „Madrigal”. Multe condeie ale criticii muzicale au salutat existența Orchestrei de cameră a medicilor și reușitele artistice ale unui asemenea ansamblu. Răsfoind pagini de cronică, m-a impresionat evocarea unor momente de rară frumusețe, în care iubirea și devoțiunea se îmbinau. Gestul dirijorului era ocrotitor și temerar, doveditor de neobosită tinerețe în căutarea

adevărurilor. Pentru unii, explicația venea din nevoia de a uita povara vieții de medic, învecinarea permanentă cu suferința, durerea și moartea. Nu cred că Ermil Nichifor a căutat un asemenea refugiu. Mai adevărat a fost că trăia vieți paralele care, poate, uneori se intersectau, dar nu se confundau niciodată. Există în el muzica, a transmis mai departe această flăcără fiului său, acum ilustru compozitor și interpret. Explicația, dacă ar trebui să-i justifice destinul, poate fi cuprinsă în cuvintele lui Cioran: „O inimă fără muzică este ca o frumusețe fără melancolie. Numai fericirile muzicale dau senzația de nemurire...”

GRIGORE CONSTANTINESCU ■

Radetzky Marsch

Păstrăm încă ecoul concertului de Anul Nou, tradițională serbare muzicală vieneză ce intră, de decenii, în casele noastre, în prima zi a lui Gerar. Era gata să-l pierdem, în jocul negocierilor care își disputau dreptul de a-l transmite, rezultatul final reprezentând un succes al privatizării, prin preluarea concertului de către Antena 1. Dar nu acest aspect primează, ci impresia de ansamblu a momentului. În ultimii ani, ideea de sărbătoare legală tinde să devină unanim acceptată sub un aspect unic – cel al încetării activității. Or, pentru artiști,

STACCATO

perioada sărbătorilor a fost dintotdeauna un timp de creștere a manifestării lor, tocmai când publicul este mai liber. Iată însă că, aproape peste tot, teatrele muzicale, orchestrele au plecat în concediu, abandonând ocazia unui asemenea dialog. Îi priveam pe muzicienii Filarmonicii vieneze cântând sub bagheta măiestră a lui Zubin Mehta. Nu am avut nici o clipă impresia că cineva este pedepsit, silit să-și facă „serviciul” în loc să se plimbe.

Toți erau nu numai atenți, dar și cântau cu plăcere, oficiau un ritual așteptat poate cu aceeași dorință de a obține un eveniment, ca și spectatorii. Era ceva bun și normal, două aspecte care, din motive variate, ne cam lipseau nouă.

Drumul printre valsurii, polci, galopuri și mazurci vieneze l-am parcurs toți cu o bucurie crescândă, până la culminația tradițională a ultimului bis, cu *Radetzky Marsch*. Și, ascultându-l cu atenție, m-am gândit că poate de asta le merge mai bine vienezilor. Ziua de 1 ianuarie le poartă noroc pentru că, zămbind, reactualizează an de an imaginea unei Austrie fericite. Avem ceva de învățat, măcar în ce privește obiceiul nostru de a Mări mereu.

DUBLU BECAR ■

Despre începuturile scenei în Grecia antică

La poalele Acropolei, lângă templul lui Dionysos, avea să se construiască un spațiu rotund, orchestra, locul de unde corul grec interpreta textele dramatice, publicul vizionând spectacolele de pe colină. Ulterior, actorii au început să aibă nevoie de mai multe costume în timpul reprezentației, ceea ce a dus la apariția acelei *skena*, un fel de culise și cabină de probă totodată (ne permitem a folosi termenii actuali doar în scop pur didactic). În spatele orchestrei, grecii hotărâseră de asemenea să construiască un *proskēnion*. Prezența amfiteatrului (*koilon*) impunea și prezența unui *paradoi*, adică locul de unde veneau spectatorii și, după ce aceștia își ocupau locurile, coriștii. Statuia lui Dionysos, impunătoare, se afla în mijlocul orchestrei, spre a fi văzută atât de spectatori, cât și de slujitorii teatrului grec: actori și coriști. De altfel, dacă acei 50 de oameni care alcătuiau corul puteau să nu aibă o origine nobilă, fiind de regulă tineri cetățeni ai orașului, actorii (numărul acestora se va mări de la unul la trei o dată cu reprezentarea pieselor lui

mapamond

Sofocle) erau în mod necesar aleși dintre *servitorii* zeului, cu alte cuvinte din rândul celor mai respectați cetățeni ai orașului. O posibilă explicație pentru modul de alegere a coriștilor din rândul oamenilor obișnuiți ar putea fi chiar faptul că rolul corului era și acela de a face legătura dintre actori (reprezentanții autorităților sau, în piesele cu caracter sacru, ai zeilor) și popor, transmitându-i acestuia sentimente, gânduri, idei capabile să-l aducă în ceea ce criticii aveau să numească peste câteva secole *starea de grație*.

Spectacolele de teatru participau la unele competiții și erau premiate, câștigând însă, înainte de toate, admirația cetățenilor orașului. Cultul solar era încă prezent, piesele fiind reprezentate în cursul dimineții, începând de la răsăritul soarelui, a cărei invocație era de obicei păstrată cu sfințenie în majoritatea pieselor grecești. Pentru redarea stihurilor dezlănțuite ale naturii se foloseau dispozitive speciale, capabile a evoca furtuna, tunetele, fulgerele.

ARLEEN TEODORESCU ■

AZI IMPROVIZAȚII DE THALIE

Nepăsarea și orgoliul nasc monștrii

Din când în când ar trebui să revenim la clasici. Am pierdut, în fuga dementă după succes și privilegii, „măsura pentru măsură”. Un principiu din ce în ce mai puțin întâlnit printre concetățenii noștri culturali și elitiști. Etichetat demodat și retrograd, el mai poate fi întâlnit cu totul accidental pe ici pe colo, și eventual mai poate fi văzut în piesa de teatru a genialului Will. Un exemplu dramatic a ceea ce înseamnă absența totală a măsurii a fost cumplita întâmplare din lumea cinematografică, ce-l avea în centrul atenției pe regizorul regizor Mircea Verou. Intors în țară după un lung pelerinaj pe alte meleaguri, și-a dorit cel mai mult ca, ajuns acasă, să-și regăsească sensul existenței, să redescopere dorul nemăsurat față de oameni, locuri și întâmplări. După ce a reușit să regizeze două filme, *Craii de curte veche* și *Femeia în roșu*, s-a retras cu discreție și cu o imensă tristețe, departe de dezlănțuirile de orgoliu, mafiiozitățile și loviturile sub centură ale bunilor lui confrăți. Numai că s-a retras definitiv, într-un univers al tăcerii, în care urletele, grimele, și lupta pentru putere nu au nici o valoare. N-am înțeles nici o clipă de ce în jurul filmelor sale, înainte ca ele să fie vizionate de public, s-a declanșat o campanie furi-bundă, veninoasă, distrugătoare, creând o „aură” malefică în jurul peliculelor lui. Nu discutăm aici valoarea artistică a filmelor, ci un lucru fundamental, fără de care cultura nu mai are nici o semnificație, nici un viitor. Este vorba de civilizație, de „cultura” relațiilor dintre noi. Afirmările acide, dure și din păcate reale pe care Mircea Verou le-a făcut la adresa cinematografiei românești au fost răstălmăcite în fel și chip de mass-media și de către colegii săi, astfel că regizorul a fost transformat în „inamicul public nr.1” al mult stimatei bresle de cinești. El n-a spus niciodată că filmul său *Femeia în roșu* va fi ultimul său film (doar destinul l-a contrazis), ci că este ultimul film al cinematografiei românești. Dacă cinematografia națională vrea să mai aibă ceva de spus, atunci ar trebui să lase deoparte jocul de orgoliu, injuriile și invidiile ucigătoare și să se apuce temeinic de lucru, cu bucuria creatorului. Atitudinea sa a deranjat foarte mult, și imediat armata de epigoni a ieșit la atac. Din lipsa acută a „măsurii pentru măsură”, Mircea Verou a fost exilat chiar la el acasă. Am mai reușit o performanță!

IRINA BUDEANU ■

De la simplu
la complex

FIE CĂ LE DENUMIM sintaxe sonore ori categorii sintactice, fenomene sonore fundamentale sau structuri temporale, monodia, omofonia, polifonia și eterofonia ni se înfățișează ca niște clădiri de sunete, care însă în realitate sunt arareori locuite în identitatea lor nudă, originară și pură, de obicei practica muzicală ridicând clădiri sonore compozite și alambicate, sinonime unor sintaxe sau categorii sintactice, fenomene sonore fundamentale ori structuri temporale complexe. Nu e ușor de izolat monodia, omofonia, polifonia (superpozițională și imitativă) sau eterofonia dintr-o partitură. Cu atât mai dificil este să identifici una sau alta dintre aceste categorii temporale cu un întreg opus. Starea lor de agregare nu este - la modul curent - una veritabilă, cristalină și imaculată, ci comportă o tendință puternică spre concatenare și cununare, din mariajul activ al celor patru sintaxe sonore afirmându-se explicit în componistica muzicală progenituri sintetice de tipul monodiei acompaniate, al polifoniei de omofonii ori al omofoniei de eterofonii.

Dar povestea despre complexitate nu are nici un sâmbure de adevăr în realitatea axiologică, gradul de simplitate al categoriilor sintactice nefiind proporțional cu gradul lor intrinsec de desăvârșire ori de oportunitate. Monodia - de exemplu -, structură temporală univocală, nu este cu nimic mai prejos din punctul de vedere al complexității și nici nu poate fi aprioric inferioară sub aspect valoric omofoniei sau polifoniei - structuri temporale plurivocale. E-adevărat că muzicile arhaice ori cele antice se consumă aproape integral în perimetrul monodiei și că, treptat, sintaxele multivocale s-au impus definitiv în cerul din ce în ce mai deschis al muzicii culte - ajungându-se azi la acele fenomene sonore complexe în care anevoie pot fi decelate polifonia de eterofonie ori omofonia de polifonie -, dar acest parcurs nu exprimă decât în chip generic un vector al cărui sens este de la simplu la complex și nicidecum o evoluție a artei sunetelor în plan axiologic.

Livi DĂNCEANU

Actualitatea
muzicală

Revistă bilunară editată de
Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor
din România

Anul IX (1998) Nr. 211 (II / Decembrie)

DIN CUPRINS:

Aniversarea Filarmonicii bucureștene - pag.2
Punct și contrapunct - pag.3
Despre copiii noștri atât de talentați - pag.4
Pe înălțimile performanței - pag.5
Eficiența coralității - pag.6
Sub semnul imprevizibilului - pag.7
Biografii neromanțate - pag.8

CEI CARE au venit la concertul lui Chick Corea (de la Sala Palatului) pentru a fi impresionați de elucubrații sonore ieftine, de a amplificare excesivă, de jocuri de lumini sau de efecte facile au fost dezamăgiți. Pe parcurs, însă, și aceștia au intrat încet-încet în atmosfera impusă de muzica elevată, camerală, extrem de elaborată, presărată uneori cu elemente luxuriante din lumea muzicală sud-americană sau spaniolă.

De această dată, nu piesele sau aranjamentele "sweet" au constituit principalele puncte de atracție ale recitalului. Chick Corea a avut curajul să-și prezinte la București, ca pe întreg parcursul actualului său turneu, un proiect nou, legat și determinat de structura formației "Origin". Repertoriul a beneficiat de aranjamente ingenioase, într-o manieră ce îmbină subtil elemente de swing-be-pop, cool, avangardă și latino, cu armonii complexe, până la limita disonanțelor, cu ritmuri alternative (și chiar poliritmii), cu rupturi de tempo surprinzătoare, cu multe pasaje pre-lucrate și bine studiate, dar și cu largi spații improvizatorice, într-un cuvânt, o muzică pretențioasă chiar și pentru cei cultivați într-ale jazz-ului.

Și totuși și ca o necesitate organiză, dar și spre deliciu publicului -, multe aranjamente instrumentale au beneficiat de percuție augmentată; în acele momente bateristului i s-au alăturat cu diferite obiecte/instrumente complementare toți ceilalți membri ai grupului (inclusiv contrabasistul, care bătea cu o mână diferite ritmuri în cutia de rezonanță, sau Chick Corea, la vibrafon și alte surse ritmice).

Virtuțile artei jazz-ului ne-au fost confirmate de această dată de tinerii Avishai Cohen (contrabas), Jeff Ballard (baterie) și Steve Wilson (clarinet, flaut, sax alto și sopran) și de experimentații Steve Davis (trombon) și Bob Shepard (flaut, sax sopran, tenor și clarinet bas), conduși cu măiestrie componistică și interpretativă de către Chick Corea. Inclusiv cele două bis-uri - "Blues" și "Tango Argentinian" - ne-au invitat la... origini. Origini la care publicul a dovedit că se simte bine.

Mulțumim pentru acest eveniment artiștilor respectivi, organizatorilor de la "Zone Vision România" și principalului sponsor: "Conex GSM".

Alexandru ȘIPA

P.S: Trio-ul din deschidere, cu toată considerația pentru fiecare personalitate artistică în devenire (Marius Mihalache - țambal, Lucian Maxim - baterie și Paula Seling - vocal), consider că nu-și avea locul acolo și atunci. Experimente și încercări de fuziuni muzicale au fost, dar nu și cu jazz; oricum, până la jazz mai e mult... Și dacă nu exista un grup onorabil de jazz, înainte de Chick Corea era preferabilă tăcerea...

Chick Corea ne-a obligat
să ascultăm MUZICĂ!

Alternativa lirică

ÎN SEPTEMBRIE - a luat ființă - din inițiativa tenorului Ion Piso - Fundația "Opera Internationes - alternativă lirică" (OIAL-RO), care își propune ca, prin ateliere de studii aprofundate (masterclass), să ofere tinerilor interpreți, dirijori, regizori și scenografi ocazia de a se perfecționa în meseria aleasă. Aceste work-shop-uri din cadrul Studioului de masterat al Fundației își vor desfășura activitatea pe două planuri: studii teoretice (cu o tematică vastă) și studii practice.

Studiile teoretice se vor ține sub forma unor mese rotunde, comunicări, conferințe, aducând în discuție aspecte ale operei prin comparație cu teatrul și diverse probleme de stil, lată, spre exemplu, câteva teme propuse: improvizarea și spontaneitatea în operă; vorbirea și cântul; vizibilul și invizibilul pe scenă; interpretarea - domeniu subiectiv; capodoperele clasice; tradiția în operă etc.

Activitatea practică, susținută în cadrul senilor de work-shop-uri conduse de maeștri, are ca scop perfecționarea tehnicii, înălturarea rutinei și a diletanțismului, depășirea nivelului de preocupări tehnice, pentru realizarea pe scenă a unui act de cultură, nu numai interpretativ. Rezultatele obținute în cadrul acestor ateliere se vor finaliza într-un spectacol experimental.

Studioul de masterat "Opera Internationes" vine așadar să compenseze nevoia de profesionalism în operă, având în vedere că genul liric se confruntă în zilele noastre cu o serie de dificultăți.

Cei care doresc să devină colaboratori și cursanți (de nivel postuniversitar) vor fi selecționați printr-o probă practică și interviuri. Participarea la ateliere implică și o bursă de studii.

Scopurile propuse de OIAL-RO vizează optimizarea spectacolului liric printr-o diversificare a pregătirii artistului și merită să fie susținute prin sponsorizări.

Pentru cei interesați, adresa Fundației este: str. B. Delavrancea nr.7, București.

Alice LEHOVIDA

DECLARAȚIE

(Continuare din nr. trecut)

La încheierea lucrărilor Simpozionului

"Este informația culturală
(în România)
un lux?"

Ministerul Culturii și

Alianța Națională a Uniunilor de Creatori
au adoptat următoarea Declarație privind
Statutul creatorilor de artă și artiștilor
executanți și interpreți în România

Recunoașterea de către societatea românească a locului și rolului în societate al creatorilor de artă și artiștilor executanți și interpreți presupune:

1. asigurarea protecției sociale a creatorilor de artă și artiștilor executanți și interpreți
2. promovarea activităților menite să conștientizeze populația și factorii de decizie cu privire la importanța integrării politicilor culturale în strategiile de dezvoltare durabilă
3. promovarea cunoașterii și înțelegerii diversității culturale prin întărirea conținutului cultural și artistic al educației convenționale și alternative
4. promovarea noilor legături între sistemele culturale și educației de așa natură încât să asigure recunoașterea deplină a culturii și artei ca o dimensiune fundamentală a educației pentru toți, dezvoltarea educației artistice și stimularea creativității în programele de educație la toate nivelele
5. recunoașterea necesității unei atenții speciale pentru implementarea instrumentelor existente ale drepturilor fundamentale ale omului și necesitatea alcătuirii unui inventar al drepturilor culturale prin evaluarea instrumentelor existente care se referă la drepturile culturale
6. urmărirea politicilor culturale, a instituțiilor, programelor și proiectelor în vederea asigurării unei participări cât mai largi în formularea și implementarea politicilor culturale la toate nivelele
7. accentuarea rolului culturii și artei în procesele de transformare socială
8. alocarea resurselor adecvate pentru implementarea politicilor culturale în educație, cercetare și informare
9. reînnoirea și întărirea angajamentelor naționale pentru aplicarea convențiilor și recomandărilor internaționale referitoare la conservarea

patrimoniului cultural, mobil și imobil, la protejarea artei și culturii contemporane sau tradiționale, culte, naive sau populare, la statutul creatorilor de artă și artiștilor executanți și interpreți și al problematicei legate de acesta, la diseminarea culturii și artei

10. întărirea eficienței sectorului cultural prin programe specifice de formare pentru specialiști, administratori și manageri culturali

11. crearea cu prioritate a unor rețele la nivel național, regional și internațional implicând creatorii de artă, artiștii executanți și interpreți, specialiștii, administratorii și managerii culturali ai programelor, proiectelor și activităților culturale în vederea găsinii modalităților de îmbunătățire a accesului la cultură și artă

12. asigurarea liberei circulații a creatorilor de artă, a artiștilor executanți și interpreți, precum și a operelor și creațiilor acestora

13. asistarea creatorilor de artă și artiștilor executanți și interpreți în clarificarea, protejarea și ameliorarea drepturilor acestora și în întărirea acestor drepturi în relație cu piața

14. recunoașterea conceptului potrivit căruia bunurile și serviciile culturale trebuie să fie pe deplin recunoscute și tratate ca fiind diferite de orice alt fel de bunuri/mărfuri

15. intensificarea cooperării între guvern, sectorul economic și organizațiile reprezentând societatea civilă în domeniul culturii și artei prin asigurarea unei ponderi mai mari pentru acestea din urmă pe baza unor reglementări adecvate

16. prevenirea traficului ilicit cu bunuri culturale la nivel internațional și în mod special în ceea ce privește achizițiile de obiecte cu proveniență necunoscută de către muzee sau colecționari privați

17. recunoașterea rolului cheie al creației artistice contemporane în construcția societății informatice

18. încurajarea cooperării culturale și artistice, în special prin proiecte comune în domeniul industriilor culturale (producție, investiție și transfer de drepturi)

19. urmărirea menținerii sau creșterii investițiilor la nivel național pentru dezvoltarea culturală și artistică prin rezervarea unei cote suficiente din bugetul național pentru acest scop, în concordanță cu obiectivele de dezvoltare, prioritățile și planurile de ansamblu

20. încurajarea autorităților locale în privința alocării sporite de fonduri pentru activitățile culturale și artistice, ca și în privința întăririi rolului acestora în domeniul dezvoltării culturale și artistice

21. diversificarea și dezvoltarea măsurilor fiscale pentru activități culturale și artistice în scopul întăririi sprijinului sectorului economic și elaborarea mecanismelor cum ar fi cele pentru așezăminte publice sau programe și proiecte culturale care își asigură continuitatea din venituri proprii.

(Vs urma)

LISABONA

Plácido Domingo alături de
Filarmonica "George Enescu"

LA INVITAȚIA Agenției de impresariat "Santiago și Demoustier" din Portugalia, Filarmonica "George Enescu" a avut onoarea de a participa la realizarea concertului susținut de către Plácido Domingo la Lisabona, cu ocazia Expoziției Universale 1998.

În acest context, concertul s-a înscris în viața culturală a Lisabonei ca un adevărat eveniment, iar orchestra noastră a fost unanim apreciată și înconjurată cu toată atenția pe care o merită. Toate acestea, în perioada în care pavilionul românesc la "Expo 1998" era deja clasificat atât de presa portugheză, cât și de vizitatorii din toată lumea, ca neinteresant și nesemnificativ pentru spațiul nostru de cultură și civilizație. (Nu pot să nu amintesc faptul că abia cu o lună mai târziu autoritățile noastre se sesizau de slaba prezență românească la Expoziția de la Lisabona; ceea ce nu se întâmplă pentru prima dată la o manifestare internațională...)

Favorizat de faptul că a fost ales ca gazdă a ultimei Expoziții mondiale a secolului XX, ce a avut generoasă temă (cu puternică tentă ecologică) "Mările și oceanele, un patrimoniu pentru viitor", orașul Lisabona a străbătut o perioadă de dezvoltare și modernizare impresionantă prin amploarea fenomenului. Și aceasta, în situația în care există o permanentă preocupare pentru a respecta vechiul oraș, cu tot farmecul său aparte - oraș ce este așezat "ca un balcon cu fața spre apă".

Specificitatea artei (în general, a culturii) portugheze în raport cu restul spațiului iberic oferă turistului care străbate Portugalia o imagine incântătoare prin culori și forme, și mai ales prin caracterul evident narativ al decorației cu "azulejos" (ceramică), ce îmbracă de multe ori fațadele caselor sau ale bisericilor.

În acest fascinant oraș, care a trăit din plin efervescența marilor evenimente, concertul ce a avut loc pe Stadionul Restelo (lângă Centrul Cultural Belem) s-a înscris pe lista manifestărilor artistice de prim rang de sub auspiciile "Expo 1998".

Organizatorii au ales pentru prima parte a programului prezentarea odeli simfonice *Vasco Da Gama*, compusă în 1859 de către Bizet, pe libretul lui Louis Delatre. Scrisă în perioada când în Europa nationalismul era noțiunea cea mai de preț, iar eroica odisee a marilor descoperiri geografice înfățișată mințile

artiştilor, lucrarea (pentru cor, soliști și narator) este frumoasă prin echilibrul edificiului sonor și mai ales prin deosebita mănăire a raportului dintre soliști și cor. În 1998, când se împlinesc 500 de ani de la descoperirea drumului Indiilor de către Vasco Da Gama, prezentarea la Lisabona a acestei "ode simfonice" puțin cunoscută în lume a fost un adevărat eveniment artistic. Sub bagheta dirijorului Manuel Ivo Cruz, orchestra Filarmonicii "George Enescu", având alături două valoroase coruri - Circulo Portuense de Opera și Coro Henri Duparc - și pe soliștii Ionel Pantea, Amanda Chen, Fernando Wang, Bela Soos și Carlo Mij, a oferit publicului lăsat un cald omagiu adus marelui om ce simbolizează însuși spiritul unei epoci.

Așteptată cu nerăbdare și emoție, partea a doua a concertului a fost într-adevăr un regal pentru iubitorii muzicii de operă. Plácido Domingo, cu a sa imensă bucurie de a comunica și a se dăruie publicului, a demonstrat o dată mai mult ce înseamnă un mare artist, care prin propriul său geniu creator, prin propria sa personalitate, îi dăde după sine, către momentul împlinirii artistice, pe toți ceilalți muzicieni care-l înconjoară. În același timp, trebuie subliniat și meritul deosebit al dirijorului Eugene Kohn (care a condus și la București concertul susținut de către Plácido Domingo) - un fin cunoscător al repertoriului de operă și colaborator frecvent al tenorului. Sub bagheta sa, Filarmonica "George Enescu" a trăit momente de mare satisfacție artistică, fiind unanime cuvintele de laudă adresate orchestrei și calității deosebite a solo-urilor.

Alături de Plácido Domingo au figurat pe afiș două nume cunoscute ale scenelor europene: soprana Elisabeth Matos și tânărul bas uruguaian Erwin Schrott, care se bucură deja de toate datele pentru o mare carieră internațională.

Într-un oraș în sărbătoare, sărbătorea muzicii de operă - ce a cuprins arii de Verdi, Bellini, Gounod, Massenet și Meyerbeer - s-a încheiat în armoniile cântărilor *zarzule* și a unei minunate surprize muzicale oferite ca omagiu publicului lăsat de către Plácido Domingo: un *fado* celebru, ce a fost cântat împreună cu publicul și în prezența "reginei" acestui gen de muzică tipic portugheză: Amalia Rodrigues.

Și astfel, în mod cu totul fetic, a revenit Filarmonicii "George Enescu" plăcutul rol de a reprezenta cu strălucire arta românească. Într-un moment în care participarea țării noastre la "Expo 1998" de la Lisabona era pusă sub semnul dezamăgirii și al lipsei de interes.

Ana Maria POP

P.S. În imaginea de mai sus îl puteți vedea pe Plácido Domingo alături de un alt artist român: basul George Crăsnaru.

KATOWICE Deschideri

S-A DESFĂȘURAT la Katowice Festivalul anual "8th Silesian days of contemporary music". În cadrul unui program extrem de variat și echilibrat alcătuit, cuprinzând atât creații ale unor compozitori consacrați ca Schönberg, Bartok, Ligeti, Boguslawski, Szymanowski, Xenakis etc., cât și lucrări contemporane de ultimă oră, o seară întreagă a fost dedicată muzicii românești. Bucurându-se de un succes deplin din partea publicului și a criticii de specialitate, trio-ul "Aperio" din București - alcătuit din Dolores Chelariu (pian), Ladislau Csendes (vioară, violă) și Dan Avramovici (clarinet) - a interpretat lucrările unor maeștri ca Dan Dediu (*Microbenmusik* pentru clarinet, violă și pian), Anatol Vieru (*Sonata "Grădina" pentru vioară și pian*), Tiberiu Olah (*Sonata pentru vioară solo*), Adrian Iorgulescu (*Inschriften* pentru pian), Mihaela Stănculescu-Vosganian (*Sonata pentru clarinet*), George Balint (*Sonata pentru clarinet și pian*), György Kurtag (*Hommage a R.Sch.* pentru clarinet, violă și pian).

Patricia NEDELESCU

ENCARTA '98

A TREIA EDIȚIE a deja cunoscutului enciclopedic Microsoft *Encarta* constituie un prețios instrument de lucru în orice domeniu de activitate, ea cumulează noțiuni de istorie, geografie, economie, biologie, politică, arte plastice, literatură, teatru, dans și muzică. *Encarta '98* (acum pe două compact discuri) aduce, față de versiunile anterioare, o abundență de articole multimedia: sunet, imagini, secvențe video, animație, hărți etc. În ceea ce privește muzica, ea este bogat reprezentată de secvențe sonore, de numeroase biografii (cu sau fără poze) de compozitori, interpreți și alți muzicieni, de sinteze privind evoluția genurilor muzicale, de explicații clare și concise ale termenilor muzicali. *Encarta '98* este ideală pentru iubitorii de muzică ce doresc să cunoască esențialul, fără noianul de amănunte care se găsesc într-un dicționar de specialitate. Iar avantajul de a putea asculta fragmente din lucrări muzicale aparținând compozitorului despre care citim este demn de luat în seamă: oicine își poate face o idee despre stilul compozitoric, despre particularitățile fiecărui creator sau despre un anumit gen.

Din cele 986 de secvențe sonore, o parte constituie sunete din natură (păsări și animale), fragmente literare, voci de personalități celebre. Restul de aproximativ 600 cuprind numeroase categorii: imnuri de stat (ale tuturor țărilor lumii), folclor de pretutindeni (țara noastră fiind reprezentată de "Brăul de la Domneșna" și "Bate vânt de la Oradea"), muzică ușoară de toate genurile (pop, rock, country, Broadway etc.), muzică de film, jazz, gospel și, în fine, muzică clasică. Aceasta din urmă este exemplificată sonor de la cântul gregorian la cel renascentist (Gesualdo, Orlando di Lasso, Machaut, Palestrina), baroc (Vivaldi, Rameau, Couperin, Bach, Händel), clasic (Haydn, Mozart, Beethoven), romantic (Schubert, Schumann, Liszt, Chopin, Brahms, Bruckner, Wagner), până la muzica secolului XX (Boulez, Cage, Schönberg, Webern, Bartok). Câteva asemenea fragmente sunt în interpretări celebre, ca de pildă *Sonata op. 111* de Beethoven cu Arturo Benedetti Michelangeli, *Variantele Goldberg* de Bach cu Glenn Gould la orgă, aria "Che gelida manina" din *Boema* de Puccini interpretată de Beniamino Gigli ș.a. Nu mai puțin atractive sunt secvențele sonore rezervate instrumentelor muzicale (dulcimer, cimpoi, balalaika, clopote, fagot, clarinet, clavicin, sitar, Hurdy-Gurdy etc.), al căror mecanism de producere a sunetului este explicat pe înțelesul tuturor. La fel de clare sunt și lămuririle pe care *Encarta* le oferă pentru diverși termeni muzicali (notație, mod, gamă, tonalitate, modulație, contrapunct, armonie, polifonie etc.). Însoțite de secvențe sonore și de textul muzical.

Accesul rapid și facilitățile de căutare fac din *Encarta '98* o metodă convenabilă de documentare, de largire a cunoștințelor generale. Pentru un meloman, enciclopedia *Encarta* este o cale ușoară, mult mai comodă decât un dicționar, de obținere a unor date suficiente despre muzică și muzicieni.

Alice LEHOVIDA

MÜNCHEN Punct și contrapunct

LUÂND-O în spațiul ei locativ pe soră-sa Talia, Euterpe a făcut din Hochschule für Musik din München (înepând din luna august) un fel de Theater.

După câteva concerte aici, cu deplasări ale "Archaeus"-ului chiar dacă anuale, totuși sporadice, am decis că venise vremea unui festival, fapt asumat întru totul și de partea germană reprezentată de către prof. Dieter Ackers.

Președintele Robert M. Helmschrott și-a etalat satisfacția pentru alăturarea sub aceeași umbrelă a muzicii cu teatrul, precum și pentru relațiile de parteneriat pe care instituția müncheneză de învățământ artistic le dezvoltă cu academile de muzică din Tokyo, Salzburg, Praga, Washington, Brisbane, Paris, Shanghai, Kiev ori Cincinnati.

Am intitulat festivalul nostru "Begegnung Băreket-München", alimentându-l cu creații aparținând pe de o parte studenților sau tinerilor absolvenți, discipoli ai instituțiilor de învățământ din cele două țări (prima zi), pe de altă parte profesorilor de la Hochschule din München și Universitatea de Muzică din București (a doua zi).

S-a resimțit din dialogul cu gâzele bavareze dorința lor de a institui o colaborare fructuoasă cu tizii lor dămboveni. În așa fel încât experiențele proprii să poată fi împărtășite și - de ce nu - preluate reciproc atunci când circumstanțele reclamă acest lucru.

Ansambliul "Archaeus" - în calitatea lui de unic protagonist - a prezentat lucrări de Raffaele Variale (*Renovierungsarbeiten*), Gemma Maria Romero (*Septet*), Adina Dumitrescu (*Sentimentalul Euclid*), Irinei Anghel (*Entre le ciel et l'enfer*), Dan Dediu (*Gothic Concerto*), Dieter Ackers (*Quartet*, *Sonata pentru fagot și pian*) și subsemnatul (*History 2*).

Acum am pe suflet povara unei destăinări, a unei promisiuni, dar și a unui proiect început. O povară ce se poate atenua numai printr-un demers abil și persuasiv, prin tenacitate și consecvență.

Livi DANCEANU

Distincții internaționale pentru anul 1998

COMPOZITOAREA Liana Alexandra a primit din partea A.C.M.E.O.R. mențiunea de prietenie România-Israel și medalia jubiliară "50 de ani ai Statului Israel", pentru deosebita contribuție la strângerea legăturilor de prietenie dintre România și Israel, în folosul ambelor popoare.

Cu prilejul decernării premiului, în Sala "Beit Ariela" din Tel Aviv, compozitoarea a prezentat în primă audiere absolută *Adagio și Rondo* pentru pian - compoziție comandată special pentru acest eveniment.

Tot în acest an, compozitoarea Liana Alexandra a primit titlul de "Femeia anului 1997-1998" (Anglia, Cambridge) și "Femeia anului 1998" (S.U.A., California, distincție atribuită și în anul 1995). De asemenea, i s-a mai acordat pentru activitate creatoare distincțiile americane "Personalitatea anului 1998" și "Medalia milenului 2", precum și "Premiul secolului XX" (Anglia).

Ecaterina ARDELEAN

JURNAL INDIAN

Aprecieria

ÎN CONCLUZIA conferinței mele, am adăugat că, deși mi-ar fi plăcut să pledez pentru o suprafețe a artelor temporale și a muzicii sau a puterii sunetului ca entitate și putere autonomă, recunoșteam: sunetul e doar un semn și simbol, indice al penetrării în lumi de subtilitate spirituală. Dar el însuși nu e o lume ori lumea ultimă, a spiritului ultim. Conform misticilor aplicate, trăite, în cadrul culturilor de sorginte indiană, sunetul nu e nimic dacă nu trimite dincoace de el. Astfel că drumul prin sunet spre vidul ca *chunya* sau *chunyata* (vid, gol) nu poate fi decât o tehnică, iluzorie ca orice tehnică îndreptată spre ea însăși. Investigația mea despre sunetul mistic se va fi săvârșit în apologetica nemanifestării sonore, a tăcerii și a inconceptibilității (decă nenumiri) de mai departe de "Zeu"...

Testul a fost trecut cu bine. Ținând cont de suspiciunile care planau asupra caracterului de "visiting" al șederii mele, apoi asupra faptului că nu catadiscisem să stau tot timpul lămbel la una dintre mesele lor de bibliotecă, că bătușem țara în lung și în lat fără să dau nimănui socoteală și, în cele din urmă, că îl făcusem să se simtă gazde rele, era normal ca agresivitatea lor să replice. Mi se ceruse întâi o prezentare, adică autoportretul (ne vedeam pentru prima dată), am accentuat pe caracterul formal pe care îl luase afilierea mea și faptul că nu colaborasem în mod direct cu nimeni, deși mi-ar fi convenit foarte tare. Apoi începusem să vorbesc despre primul subiect - cel minor, cu păreri sugerate de muzicologia și etnomuzicologia lor. Le simțeam ușoara iritare. Nu erau de specialitate, așa că nu puteau să măergă prea departe cu observațiile sau argumentele lor; intreruperile și cele câteva întrebări puse de doi-trei nu exprimau decât dubii vagi, mai mult suspiciuni iraționale. Dar, după ce am introdus cel de-al doilea subiect - volumul anunțat ("Sunetul care mănăie") - audiența a făcut mîlc și a ascultat mai bine de un ceas jumate, cu poftă și în tăcere mormântălit. Desigur, le-am mai dat și câteva titluri, citate chiar, date destul de exacte. Notau: *Iar la urmă de tot mi-au aruncat peste creștet plasa unei nedărmuite simpatii. Le eram cea mai plăcută surpriză! Profesorul Saraswati avea acum și el o cu totul altă față și felicitările lui erau doar de curtoazie sau noblețe circumstanțiale. Fiind și responsabil pentru relațiile profesionale externe ale Institutului, acesta și-a felicitat și funcția, ca și inițiativa, de a primi și afilia asemenea cercetători străini.*

Nu era obiceiul celor din IGNA să fie tandri cu conferențarii de ocazie sau cu colegii lor. Mai spre seară, am asistat la o prelegere care s-a soldat cu comentarii și intervenții necruțătoare, pur și simplu desfășurând în pe vorbitor. Antropologul Vinay K. Srivastava, profesor universitar și om cu studii pariziene și londoneze, și chiar cu ceva publicații (două cărți), a vorbit - sub titlul *Renunciation from below* - despre ascetism și renunțare în societatea indiană și în cadrul unor comunități rastaneze de stil cultural și social propriu, autonom. Literatura asupra *saddhusilor* era deja foarte bogată, și era firesc să fie așa din moment ce instituția retragerii din social, a vagabondării sărace sau a izolării pustnice e caracteristică Orientului și se bucură de stima religioasă cea mai populară. Dar antropologul de educație levy-straussiană extrăseese "seturi de variante" situațional antropologice și își axase analiza pe relația dintre ascet și casnic. Abordarea lui suna a adunare banală de locuri comune, chiar dacă informau detaliat cum stau lucrurile în comunitățile non-brahmanice sau castele *raika* din Rajasthan. Iar pentru auditorii Institutului tratamentul superficial, copilăresc, simplist, exclusiv "occidental" al subiectului, mai ales din partea unui scientist și umanist indian, a reprezentat un veritabil scandal. Toți comentatorii i-au reproșat schematizarea și excluderea sau ignorarea imensei diversități a situației de (auto)consecrare în cadrul culturilor indiene. Și mai ales - sau mai grav - lipsa *insight*-ului, a privirii comprehensive, din interiorul faptelor și al culturii orientale specifice. Și am înțeles că "stilul casei" este lipsa oricărei compasiuni sau toleranțe intelectuale.

Eu, în schimb, fusesem cu totul cruțat. Ceea ce, practic, însemna primirea certificatului - prețios și rar - de *insider*. Unul dintre argumentele prin care Shirish mi-a acordat imediat după aceea prietenia lui a fost - zicea - că expusese foarte clar și fluent lucruri de subtilitate. Cu timiditate, temându-se că s-ar putea să refuz, mi-a oferit imediat superbul apartament din Hăuz Khas, în care, după atâtea vreme chinată în hoteluri proaste, aveam să trăiesc ca un belfer.

Marin MARIAN

DE CONCERTE ȘI SPECTACOLE

LA ATENEU Fațetele talentului

AM AVUT de curând, bucuria reîntâlnirii pe scena Ateneului Român cu arta interpretativă a violonistei japoneze Atsuko Temma, care s-a prezentat de data aceasta în fața publicului bucureștean cu un program de recital, foarte variat, dar interesant prin faptul că ne-a revelat complexitatea personalității sale artistice.

Cu o evidentă preocupare pentru calitatea și eleganța sunetului, pentru cursivitatea frazei muzicale, construind permanent un edificiu sonor echilibrat și în același timp strălucitor, artista japoneză - având-o alături pe pianista Viorica Boerescu - a abordat în prima parte *Sonata nr. 5 în fa major* de Beethoven și *Partita nr. 2 în re minor* de Bach. Și tocmai aceste lucrări, pietre de incercare pentru orice artist, au demonstrat că dra. Temma aparține unei solide școli interpretative.

Pentru partea a doua a programului, artista a alăturat lucrări ce i-au pus în evidență o sensibilitate deosebită, dar și un accentuat interes pentru virtuozitate - ceea ce, trebuie s-o recunoaștem, ne-a impresionat foarte plăcut la o muziciană japoneză.

Impresionată de accentele profund lirice, dar și de frumusețea temelor românești din lucrările lui Ciprian Porumbescu, Atsuko Temma a interpretat apoi nu mai puțin de trei lucrări ale acestuia: *Berta-Nocturnă*, *Suspiniul prizonierului* și binecunoscuta *Balladă*.

Includând în program și *Dansurile populare românești* de Bartok, dar și *7 Zigane* de Ravel, violonista ne-a dat măsura atracției sale pentru temele populare și pentru virtuozitatea interpretativă pe care o implică acestea.

Intenționat am lăsat la urmă cele două lucrări ale compozitorului japonez A. Kobayashi (care a onorat cu prezența sa recitalul d-zei. Temma): *Yesterdays* și *Stronger's Songs*, lucrări de mare melodicitate și lirism, ce răspund foarte bine înclinației artistice spre o muzică capabilă să-i pună în evidență deosebita trăire.

Cu minunata sa vioră Stradivarius datată 1735, Atsuko Temma a dorit și a reușit ca în fața publicului românesc să demonstreze aceste fațete ale talentului său. În același timp arătând că poate fi o ambasadoare de nădejde a muzicii românești.

Ana Maria POP

Sfidând chiar moartea

EXISTĂ orchestre de profesioniști ai căror repertoriu nu trebuie să cunoască omisiuni sau preferințe. Există apoi orchestre cu o orientare bine precizată: promovarea muzicii contemporane sau redescoperirea unor opere de artă uitate. Mai există însă și orchestrele de amatori, ai căror motor este doar patima muzicii. Noi nu prea știm ce înseamnă acest amatorism, întâi pentru că nu mai avem contact cu el, și apoi din tendința (dată de necunoașterea) de a-l privi de sus, atât vreme cât concertele profesionale de cameră abia reușesc să ne stărnească atenția. Viteza cu care ne trăim viața și lipsa timpului liber ne împiedică să ne gândim că se poate face muzică și fără performanță. Pe de altă parte, o mulțime de oferte de divertisment concurează cu audiența muzicii în sala de concert. (Se știe în ce stare a fost adesea interesul publicului pentru muzica... "grea") Este poate motivul pentru care Filarmonica organizează o serie de "concerte educative", la care sunt aduși în special copii.

Micii aveau să fie însă surprinși, la un astfel de concert, pentru că doamnelor și domnilor de pe scenă erau Orchestra de Cameră a... Medicilor. Noi vedem aici acel exemplu de amatorism atât de necesar vieții muzicale, iar copiii au văzut că nu numai muzicienii sau amatori ca Einstein pot face muzică.

Mai departe de acest mesaj, concertul a fost închinat memoriei medicului-dirijor Emil Nichifor (dispărut acum aproape un an, în condiții tragice).

Inițiatorul orchestrei prezente ieri pe scena Ateneului, omul care ne-a demonstrat că o singură inimă poate găzdui două pasiuni și o singură minte le poate pune în practică la fel de bine pe amândouă. Prezentatorul concertului, Vladimir Popescu Deveselu, ne-a făcut cunoscute câteva date biografice ale celui ce a fost Emil Nichifor: născut în 1916 în București, într-o familie de matematicieni, a absolvit Facultatea de Medicină cu specializarea în chirurgie. A activat la spitalul Colentina, a obținut titlul de doctor în științe medicale, a desfășurat o intensă activitate de cercetător și a publicat o serie de studii și lucrări didactice. Dar calitatea lui dominantă a fost comunicarea. Comunica cu bolnavul (citez din spusele prezentatorului) "cu un fel de umanitate rară", tratând boala, dar mai ales pacientul. De asemenea, comunica cu publicul, fiind deținătorul unei muzicalități de netăgăduit. Emil Nichifor nu a urmat cursurile unei instituții de muzică, dar a studiat muzica în particular, cu Paul Constantinescu și Wilhelm Berger - nume consacrate ale școlii muzicale românești din prima parte a acestui secol. În 1954 a fondat Orchestra de Cameră a Medicilor, la pupitrul căreia a susținut o lungă serie de concerte, colaborând cu importanți muzicieni din România.

Atât de importanți, încât concertul ce l-a fost închinat acum s-a bucurat de prezența prestigioasă a Roxanei și a lui Valentin Gheorghiu, interpretând *Concertul în do minor pentru două pianuri* de Johann Sebastian Bach.

Programul, ales de către continuatorul lui Emil Nichifor - fiul său, compozitorul Șerban Nichifor - s-a înscris în cadrul preclasic și clasic (cu o singură excepție, despre care voi vorbi imediat). Astfel, concertul a început cu celebrul *Adagio* al lui Tomaso Albinoni, în care la orgă a fost Nicolae Licareț, directorul artistic al Filarmonicii. În momentele solistice a evoluat, alături de orga omniprezentă, dr. Mircea Penescu, concertmaestrul Orchestrei.

În mijlocul unei oaze de lucrări consacrate, momentul de tensiune a fost o primă audiere absolută a lucrării compozitorului belgian Boudewijn Buckinx, denumită *Tomba* și dedicată dr. Emil Nichifor. Este vorba de o lucrare în tonuri sumbre, care îndeamnă la reculegere.

Apoi, creștând din nou un mare contrast, concertul s-a încheiat cu *Divertismentul în re major* de Mozart - lucrare radioasă, care a făcut publicul să ceară și un bis, dar care, venind după momentul anterior, a adâncit meditația asupra trecerii implacabile a timpului. Așa că, dat fiind acest final, nu am putut să mă gândesc decât că dacă muzica aplanează negativitatea unei lumi reale și are în sine atâtă energie încât să construiască o viață, tot ea se dovedește un germen de perfecțiune sfidând - lată - chiar moartea.

Viața muzicală a Bucureștilor păstrează memoria dr. Emil Nichifor, așa cum fiul său și Orchestra de Cameră a Medicilor îi continuă activitatea.

Iulia-Mihaela TIRON

LA CENTRUL CULTURAL UNGAR

Oaspeți

CENTRUL Cultural al Republicii Ungare a prezentat un interesant concert cameral oferit de cvartetul "Pro Camera" din Budapesta. Această formație s-a constituit în anul 1970 la Cluj, din instrumentiști ai Filarmonicii locale. În anul 1989, o parte dintre membrii formației (soții Bánya) pleacă definitiv în Ungaria, cvartetul s-a dezagregat, reînființându-se ulterior la Budapesta, în forma sa actuală: Bánya Lene Ildiko (viora I); Gál-Tamás Isombar (viora a II-a); Bánya Miklós (violă) și Cseh Zoltán (violoncel). Prezentarea unor creații contemporane, participarea la emisiuni de radio și televiziune, precum și activitatea de înregistrări au dat acestei echipe o omogenitate și o suplețe interpretativă aparte.

Programul prezentat acum la București a început cu *Divertismentul în re major KV 136* de Mozart. Ascultată în interpretarea orchestrei de coarde, această frumoasă lucrare mozartiană cucerește prin spontaneitatea temelor. Formația maghiară a arătat că și numai un cvartet de coarde, bine sudat, poate reda cu tot atâtă frumusețe această partitură.

A urmat *Cvartetul în re major "Clocăria"* op. 64 nr. 5 de Haydn. Am admirat aici, pe lângă omogenitatea formației, calitatea instrumentiștilor, detașându-se prima vioră: dna. Bánya.

După pauză am ascultat *Cvartetul în la minor op. 29* de Schubert. Trecerea de la muzica secolului XVIII la romantismul veacului următor a fost bine înțeleasă și redată cu profunzime de către muzicienii budapeșteni.

În încheiere, oaspeții maghiari au interpretat cele *Șase dansuri populare românești* de Béla Bartók. Scrise în original pentru pian, ele au fost magistral transcrise pentru vioră și pian de către Zoltán Szekely. Cu atât mai mult, versiunea pentru cvartet de coarde (astfel tipărită la Universal-Edition) a fost mai bogată, permițând celor patru interpreți o desfășurare fin nuanțată.

A fost o seară care a dat asistenței maximă satisfacție, atât ca program, cât și ca prezentare.

Alfred SPIGLER

Zilele culturii naționale cubaneze

A DEVENIT un fapt obișnuit ca popoarele Americii Latine, atât de depărtate geografic, dar apropiate prin vederi comune multiple și trairice legături de colaborare și prietenie, să-și sărbătorească în țara noastră "Zilele Culturii" lor naționale. Astfel, de curând, la Casa Americii Latine s-a încheiat "Săptămâna Culturii Naționale Cubaneze", prilej minunat oferit publicului nostru de a lua contact cu diferite sectoare artistice ale unui popor cu un specific aparte și cu bogate tradiții. Ultima zi a acestui notabil eveniment, prefațat de cuvântul cald de deschidere al Excelenței Sale dl. ambasador Luis Deffin Pérez Osorio și de comentariile dl. consilier Luis Sadin Tassé, a fost consacrată muzicii și coregrafiei. Invitate să-și dea concursul la realizarea acestui veritabil spectacol au fost apreciați și valoroasa noastră pianistă Ilina Dumitrescu, precum și renumita maestră de balet Adina Cezar, cu grupul său "Contemp" al Teatrului de Operă "Ion Dăcian" din București.

Ilina Dumitrescu, cunoscută de altfel și de către publicul cubanez din turneul său artistic la Havana și Matanzas, din 1979, ne-a încântat și de astă dată prin interpretarea la un superior nivel artistic a celor 11 *Dansuri* de Ignacio Cervantes - pianist și compozitor cubanez născut în 1847, unul dintre pionierii muzicii de concert, influențat de procedeele instrumentale ale romantismului european, dar folosind melodii și ritmuri populare, într-o manieră sofisticată, de salon. În continuare, perfect adaptată stilului melodic și ritmic cubanez, Ilina Dumitrescu a interpretat *Danza Lucumi* de Ernesto Lecuona (n. 1896), apreciat compozitor, pianist și șef de orchestră de muzică de dans.

Un punct nu mai puțin atrăgător ni l-a oferit programul prezentat de către balerina condusă de Adina Cezar, prin sugestivitatea și expresivitatea dansurilor cubaneze executate. Atât evoluțiile solistice, cât și cele de grup, au evidențiat calitățile specifice ale acestei arte, capabilă să redea, în cele mai fine nuanțe, variate stări sufletești. Acestea s-au evidențiat plene și în redarea coregrafică a unor celebre pagini din muzica lui Debussy și Chopin, care au încheiat programul, în deplina satisfacție emoțională a publicului.

O după-amiază minunată a încheiat astfel în mod festiv bogatele manifestări prilejuite de "Zilele Culturii Naționale Cubaneze".

Silvian GEORGESCU

LA OPERĂ

Pe înălțimile performanței

ÎNTR-O ȚARĂ cu o tradiție corală atât de bogată ca a noastră, a vorbi despre maestrul de cor înseamnă referirea la un număr mare de animatori, compozitori, dirijori, personalități devotate formațiilor vocale pe care le conduc. Cu toate acestea, când se pronunță numele lui Stelian Olariu se reliefează o aură de unicatitate, legată de activitatea și de performanțele domniei sale. În aceste zile, când reputatul dirijor a împlinit frumoasa vârstă de 70 de ani, se decantează parcă tot mai clar datele de neegalat ale personalității sale.

Stelian Olariu și-a statuat vocația definitivă - scena lirică - după 10 ani petrecuți în fruntea corului copiilor de la Palatul Pionierilor. Două sunt direcțiile pe care se focalizează realizările sale artistice: cea calitativă și cea cantitativă - căci Corul Operei Naționale, de când se află sub îndrumarea lui Stelian Olariu (și au trecut, iată, 36 de ani de când acesta a preluat "invizibilă baghetă" de la G. Kulibin), a avut împliniri deopotrivă numeroase și valoroase.

Pentru Opera din București el a realizat, de-a lungul timpului, partea corală în mii de spectacole, fie mai vechi, fie în 140 de premiere, la montarea cărora a participat nemijlocit. Deși spectacolele lirice bucureștene au avut adesea parte de cuvinte prea puțin măgulitoare din partea criticilor, se poate spune cu certitudine că interpretarea corului - coordonată seară de seară, nemijlocit, de către Stelian Olariu - a întrunit cele mai multe elogii și aproape niciodată observații aspre. Este până la urmă firesc ca după repetiții îndelungate, zilnice, în care cuvântul de ordine este munca, împinsă până unde este nevoie, singurul punct terminus să fie reușita deplină.

Stelian Olariu este un dirijor rafinat, un maestru al sonorității, ai armoniilor și ai timbrurilor. Deși face parte din vechea gardă a Operei, alături de personalități devenite aproape "clasici în viață", Stelian Olariu are o umitoare deschidere către nou, tradiția reconsiderând-o nicicum ca unic girant al valorii. L-am urmărit de pildă alături de Andrei Șerban în realizarea *Cedip-lui*, când, deși nu întotdeauna rezona la unison cu regizorul, concretiza cu profesionalism cerințele acestuia, cerințe total surprinzătoare pentru stilul de mișcare cu care erau obișnuți corul și maestrul său. La fel de dispus la adaptare - atunci când recunoaște calitatea artistică a unor date regionale - s-a arătat în două premierele din ultima vreme: așa cita aici Don Giovanni, Faust, Traviata.

Așa cum se întâmplă tot mai rar în societatea noastră, persoana lui Stelian Olariu, dincolo de conștientizarea harului său și a importanței pe care o are domnia sa în ecuația succesului unui spectacol, nu a rămas funcții administrative, nu a fost atras de bărfă, mașinații, intrigi și alte asemenea preocupări deloc rare printre artiștii noștri.

Cu toate că muzicienii conducși de domnia sa nu au deloc o viață lejeră, ei au avut bucuria și recunoștința de a-l sărbători printr-un spectacol festiv, publicul aplaudându-l cu entuziasm și emoție, ridicat în picioare, pe cel care a adus de-a lungul deceniilor atâtă bucurii iubitorilor de operă. Cântând pagini celebre din *Cavalleria rusticana*, *Paiațe*, *Carmen*, *Traviata*, *Nabucco*, *Aida*, Corul Operei Naționale, orchestra și un grup de soliști (Ecaterina Țuțu, Mariana Colpoș, Lucia Cicoară-Drăgan, Adriana Alexandru, Nicolae Urdăreanu, Pompei Hărășteanu, Constantin Ene, Dan Zancu), coordonați de Răsvan Cernat și apoi de Cornel Trăilescu, i-au făcut un frumos cadou acestui boem al teatrului liric, a cărui energie s-a dovedit a fi la fel de proaspătă și la vârsta când alții aleg liniștea vieții de pensionar, departe de activitatea trepidantă a teatrului. Au fost clipe de reală emoție, de amintiri, de interpretare vibrantă (pigmentate din păcate și de unele neinspirate luări de cuvânt, ca și de un penibil interviu/dialog).

La 70 de ani, "Bătrânul Stelian Olariu" - cum s-a autodenumit - are tinerețea muzicianului care trăiește prin arta sa, tinerețe pe care i-o dorim cât mai rodnică și pe viitor. La mulți ani pe scenă, maestre Olariu!

Mihai COSMA

Dialogul interpretelor

MĂ ÎNTREB adesea: cum se poate concilia interpretarea muzicii clasice cu cea a muzicii contemporane? Care sunt șansele unui interpret de a restitui în egală măsură și cu bune rezultate atât partiturile arondate tradiției muzicale, cât și pe cele din clasa înfruntărilor autentice? Se aud tot mai multe voci care cântă melodia unei stratificări ori a unei specializări în breșla interpretelor: pe de o parte slujitorii muzicii clasice, de cealaltă parte restituitorii muzicii noi. Două tabere, dacă nu adverse, cel puțin antrenate într-un proces de conservare și de izolare. Două grupuri care se deosebesc prin mentalitate sau interese, dar și prin unele leze logic argumentate ori antiteze din stîrpea antinomiilor kantiene.

Dacă în muzica clasică, bunăoară, corijarea imperfecțiunilor de construcție ale instrumentelor (cu precădere ale celor de suflat) devine un scop major, în muzica nouă - dimpotrivă - exploatarea acestor precarități conferă sens și finalitate; mai mult, utilizând organizările neterapeutice ori abordările neortodoxe (microintervale, poziții false, moduri de atac insolite), interpretarea muzicii noi poate afecta într-o oarecare măsură intonația temperată, evlavioasele poziții ori moduri de atac din demersul interpretativ tradițional. Dialogul interpretelor este astfel fie suspendat (fiecare își vede de treaba lui, fără nostalgi recuperatoare sau integratoare), fie animat, chiar tensionat (interpretul de muzică clasică spunând despre ceilalți că sunt incapabili de fidelitate față de partiturile consacrate, iar interpretul de muzică contemporană emendându-i pe cei de muzică clasică pentru culpa de comoditate, lipsă de inițiativă ori incapacitate de adaptare).

Și unii, și alții au - într-un fel - dreptate. Într-o vreme și o lume a (hiper)specializării, poate că și interpretul trebuie să se supună curentului. Un curent care însă în interpretarea muzicală trage, răcește și îmbolnăvește. Trage înspre stereotipie și manierism; răcește seva prospectivă a interpretului, care este la rândul lui un creator; îmbolnăvește spiritul de un fel de catolică noiană (carență a generalului), cu o cazuistică ce tinde spre notorietate: singularitatea orăbă, excesul anti-ictonic, exilarea perspectivei, a viziunilor sincretice.

Liviu DÂNCEANU

dominați de cor, concertmaestru fiind virtuozul flautist Virgil Frâncu - orchestra a interpretat apoi *Sinfonia psalmilor* de Igor Stravinski. Condușă de către una dintre marile baghete ale artei dirijorale contemporane, am ascultat o interpretare impresionantă a acestui amplu opus al compozitorului rus, în care toate compartimentele au excelat. (Expresiv solo-ul lui Tiberiu Ungureanu în secvența de cântec de violoncel din *Psalmul 150*).

Corul de sub conducerea lui Iosif Ion Prunner, la numai trei zile după ce în concertul festiv "Filarmonica-130" a redat două opus-uri beethoveniene în limba germană, a cântat acum în ebraică veche psalmii lui Bernstein și în latină psalmii lui Stravinski, cu aceeași acuratețe a sunetului și dicție perfectă, contribuind în cea mai mare măsură la reușita concertului.

Un mic omagiu al Filarmonicii, al lui Sergiu Comissiona și al nostru, al participanților la concert, pentru prodigiousul compozitor și marele OM care a fost Anatol Vieru...

Actualitatea muzicală

Revistă bilunară editată de
Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor
din România
Anul X (1999) Nr. 213 (II/ianuarie)

DIN CUPRINS:
Final de drum - pag.2
Fiesta și siesta - pag.3
La vârsta înțelepciunii - pag.4
Extraordinar! - pag.5
Proporția ideală - pag.6
După 25 de ani - pag.7
Legenda vie a cântecului românesc - pag.8

Un concert omagial

NU SE PUTEA un program mai bine ales de către devotatul nostru dirijor Sergiu Comissiona decât un concert simfonic de muzică contemporană, pentru a cinste memoria celui ce a fost ilustrul compozitor Anatol Vieru, recent dispărut. Întreg concertul prezentat de către orchestra simfonică și corul Filarmonicii "George Enescu" sub bagheta sensibilului Sergiu Comissiona a constituit un moment de reculegere înălțător, început și încheiat cu muzică simfonică religioasă.

Chichester Psalms de Leonard Bernstein, ascultată în primă audiere, este o lucrare de o melodicitate profundă, cu un fin suport ritmic și cu ecouri de *negro spirituals*, ce a fost redată impresionant de către formațiile Filarmonicii. O remarcă deosebită pentru prestația foarte tânărului contratenor Romeo Vășu.

Violoncelistul Marin Cazacu, într-o dispoziție interpretativă excelentă, a executat cu virtuozitate prea scurtul dar cantabilul, jucăușul și inspiratul *Concert nr. 1 pentru violoncel și orchestră* al compozitorului omagiat - una dintre lucrările cele mai valoroase ale lui Anatol Vieru, premiată și cântată în primă audiere absolută în 1962 la Geneva în interpretarea lui Vladimir Orlov, cântată de către același solist în primă audiere bucureșteană, în concertul din 7/8 decembrie 1963 al Filarmonicii, sub bagheta lui Mircea Cristescu. În nota concertului omagial, Marin Cazacu a interpretat în bis două "rugăciuni" de Bach.

Într-o alcătuire specială - două pian, două grupuri mari de suflători de lemn și de alamă încadrând percuția, o grupă de violonceli și una de contrabași, orchestra a interpretat apoi *Sinfonia psalmilor* de Igor Stravinski. Condușă de către una dintre marile baghete ale artei dirijorale contemporane, am ascultat o interpretare impresionantă a acestui amplu opus al compozitorului rus, în care toate compartimentele au excelat. (Expresiv solo-ul lui Tiberiu Ungureanu în secvența de cântec de violoncel din *Psalmul 150*).

Corul de sub conducerea lui Iosif Ion Prunner, la numai trei zile după ce în concertul festiv "Filarmonica-130" a redat două opus-uri beethoveniene în limba germană, a cântat acum în ebraică veche psalmii lui Bernstein și în latină psalmii lui Stravinski, cu aceeași acuratețe a sunetului și dicție perfectă, contribuind în cea mai mare măsură la reușita concertului.

Un mic omagiu al Filarmonicii, al lui Sergiu Comissiona și al nostru, al participanților la concert, pentru prodigiousul compozitor și marele OM care a fost Anatol Vieru...

Eugen TODEA

Copiii, (in)cultura și reclama

"SĂ nu ne mai cumperi napolitane <<Joe>>!", a zis fiul meu cel mare, în vârstă de nouă ani. "De ce?" - l-am întrebat eu. "Pentru că își bat joc de operă!"

Cine a văzut la televizor reclama cu pricina - cum mascoala Joe agrează coloratura unei primadone corpolente pe a înțelege. M-am bucurat de reacția fiului meu, dar căți copii din România ajung la concluzia lui?... Desigur, ceilalți copii ar

zice: "Dacă Joe își bate joc, de ce m-ar interesa pe mine asta?" - aspectul sesizat fiind caricatura înfățișată drept belcanto. Spune-mi ce clip publicitar îți faci și află cât de cult ești! Sau: spune-mi ce bațjocorești, ca să-ți spun cine ești. Sau... Ar fi o utopie ca reclama să promoveze cultura? Păcat: napolitanele "Joe" sunt atât de bune! Dar băieții mei și-au aflat, ei înșiși, o soluție convenabilă: "Când le primim cadou de la cineva, le vom mânca, totuși!"

Elena-Maria ȘORBAN

ANI LA RÂND am aflat, din revistele de specialitate sau din cronicile apărute în străinătate, date despre cariera spectaculoasă pe care o mare interpretă din România - soprana Julia Varady - o susține pe cele mai importante scene de concert și de operă. Apoi am ascultat discuri sau am urmărit casete video ce surprind

Mai aproape de perfecțiune

secvențe din activitatea sa solistică, ba chiar am și primit fotografia de mai sus în care Julia Varady apare alături de Felicia Filip, după un spectacol în care au cântat amândouă... Dar abia anul trecut am avut bucuria să o ascult "pe viu", într-un extraordinar concert al Filarmonicii din Viena, la Staatsoper, cu *Sinfonia a VIII-a* de Gustav Mahler. Sub bagheta celebrului Lorin Maazel, alături de soliști de marcă, vocea Juliei Varady s-a înălțat strălucitoare, de o calitate și o eleganță stilistică ce-ți tăia respirația, detașându-se fără efort în acea "simfonie a celor o mie" imaginată de către compozitor într-o scriitură deosebit de dificilă și de complexă. Concertul a fost un adevărat triumf, iar întâlnirea cu Julia Varady a constituit pentru mine un privilegiu unic...

Traectoria existenței sale a cunoscut numeroase momente de mare succes, dar și repere care, și acum, au rămas încărcate de amărăciune. Născută la Oradea, Julia Varady a început să cânte la vioară încă de la 6 ani, dar, descoperind calitatea specială a glasului său, a hotărât că trebuie să studieze canto. După un an de pregătire în orașul natal, s-a înscris la Școala de Muzică din Cluj, iar apoi la Conservator, studiind permanent cu profesoara Emilia Pop, cu care și-a desăvârșit tehnica de cânt, descoperind tainele interpretării muzicii de operă, oratoriu sau lied. Încă din acei ani a început să fie invitată ca solistă în concerte vocal-simfonice, iar profesorul său de la clasa de operă (care era totodată și directorul Operei Maghiare din Cluj) i-a propus să joace în spectacolele montate pe acea scenă. Începând din 1963 a fost solistă și la Opera Română din același oraș transilvan.

Apoi a fost invitată la Opera din Frankfurt, unde a semnat un contract pentru doi ani. Abordând încă de la început nu mai puțin de șapte roluri, a început în 1972 colaborarea cu Opera din Frankfurt, interpretând partituri de anvergură, printre care Elisabeta de Valois din *Don Carlo* de Verdi, Elvira din *Don Giovanni* de Mozart, Margareta din *Faust* de Gounod, rolul tinerei fete din *Moise și Aaron* de Schönberg, Antonia din *Povestirile lui Hoffmann* de Offenbach etc.

În acea perioadă i-a cunoscut pe baritonul Dietrich Fischer-Dieskau, cu care s-a căsătorit.

- Pentru mine, el nu a fost doar o mare dragoste, ci și un mentor, de la care am învățat enorm. Viața noastră este muzică. Eu trăiesc totul cu intensitate maximă. Există o flăcără interioară cu care te naști, un fior care, în fond, reprezintă viața și care nu se poate învăța.

După 35 de ani de carieră, Julia Varady cântă la fel de frumos, de expresiv, pentru că tehnica dobândită în jură este - după cum afirmă domnia-sa - extrem de solidă, dar și pentru că abordează un repertoriu adecvat glasului său, fără a "forța" cu nimic. De altfel, cântă cu aceeași pasiune Verdi sau Wagner, Schubert sau Mahler, iar trecerea de la un stil la altul nu reprezintă o dificultate pentru ea. Julia Varady are o cultură a sunetului pe care foarte puțini cântăreți o au.

- Karl Böhm, cu care am înregistrat mult prin anii '70, spunea că oricine poate zbiera, dar puțini pot cânta cu adevărat. Era foarte sever și dacă nu-i plăcea ceva se supăra chiar pe cei mai mari interpreți. Și pe Mirella Freni a făcut-o să plângă... Când cântam eu, le spunea membrilor orchestrei: "Doamnelor și domnilor, ascultați cum se cântă și încercați să preluați atmosfera de la ea." M-a iubit foarte mult - poate și pentru că și-a dorit mereu o fetiță blondă...

Desigur, există anumite stiluri, sunt voci italiene care au dificultăți în muzica germană. Wagner cred că nu este bine înțeles. Pe vremea lui Mahler, muzica lui Wagner era cântată de aceiași interpreți care cântau operă italiană. Eu cânt și Verdi, și Wagner, cu aceeași voce... pentru că nu am zece voci, dar aici intervine cunoașterea stilului, măiestria. De asemenea, trebuie să știi cum să abordezi un lied, în care vocea trebuie să rămână neschimbată, dar trebuie redusă ca intensitate, fără a-l lua din strălucire. Contează și limba în care cânti, pentru că determină o anumite emisie și dicție.

În 1974, Julia Varady debuta la Edinburgh în *Alceste* de Gluck, fiind de asemenea o oaspete drag la Staatsoper din Viena. Din păcate, anul trecut a hotărât să nu mai cânte în spectacole de operă, pentru că a avut neînțelegeri cu regizorii.

- Nu am nimic împotriva concepțiilor moderne, dar să nu fie stupide; trebuie să fie în concordanță cu ceea ce vrei să faci sub aspect vocal și interpretativ, să te lase să cânti. Am avut o primă și ultimă experiență de acest gen...

În ultimii ani, discografia Juliei Varady s-a îmbogățit cu înregistrarea *Recviemului* de Verdi la "Vergin Classics" (dirijor - Michel Plisson) și un CD cu scene din *Tannhäuser*, *Lohengrin* și *Walkiria* de Wagner realizat la EMI, alături de Peter Seiffert, Orchestra Bavareză de Stat și Corul Radiodifuziunii Bavareze, la pupitrul fiind Dietrich Fischer-Dieskau - soțul său, celebrul bariton, care este totodată și un foarte bun dirijor.

În stagiunea aceasta va susține concerte cu Royal Philharmonic Orchestra din Londra și cu Filarmonica din Sankt Petersburg. Alături de pianista Elisabeta Leonskaia, va efectua un lung turneu de concerte. (Printre partenerii și prietenii apropiați ai Juliei Varady și ai soțului ei s-a aflat și marele pianist Sviatoslav Richter...)

Cu câteva zile înainte de a sosi la Viena, Julia Varady a avut plăcerea să-și vadă noul CD editat la "Orfeo", cuprinzând din nou muzică wagneriană. CD-ul este realizat, firește, alături de soțul ei.

Întreaga existență a Juliei Varady este marcată de muzică, de muncă fără odihnă, pentru că...

Orice artist adevărat tinde permanent către perfecțiune.

Anca FLOREA

DE CONCERTE ȘI SPECTACOLE

LA ATENEU Extraordinar!

CONCERTELE Mariane Nicolescu sunt proiectate de către ea însăși a fi "extraordinare" și acest ambizioz traseu de autodefiniri spectaculare continuă să-și păstreze originalitatea. Mereu sub ochii reflectoarelor, pe care le iubeste și le caută, vorbind și exprimându-se o voce înepresabilă a comunicării, Mariana Nicolescu rămâne incomparabilă atunci când alege, pentru o singură seară, mai multe episoade lirice extrase din drame muzicale constituind, fiecare, modelul unui stil sau stilul particular al unui autor anume.

Un program ca acela al ultimului recent concert dedicat împlinirii a 130 de ani de la fondarea Filarmoniilor se naște dintr-o combinație de îndrăzneală și voință: a risca în mod vulnerabil pentru triumful unei serii de neuitat. A supune, în primul rând glasul, la presiuni multiple contrastate și dificile ale unui repertoriu care ilustrează, în primă audiere, excesul de virtuozitate complicată de cutumele unui belcanto extins (în spiritul pasional al barocului italian fertilizat de libretistul model care a fost Metastasio); nici opera de același tip ("seria") moztartiană nu e mai confortabilă pentru voci și mai puțin solicitantă pentru jocul unui dramaturg intens. Și apoi, la deal și munte, pe treptele istoriei...

Scene de furie și teroare, de disperare și implorare, arii "portret", Eroine pasionale, voluntare, mortal îndrăgostite, înfrânate, victime hăituite de demonii violenței sau de dezecilibrul minților răcite. Turbulența zbuciumului lor este (muzical) extremă, dar manierele de expresie concentrate în monologurile succesive sunt esențial diferite. Un astfel de risc (schimbarea rapidă, în imaginar, a jocului,

timpului și sentimentului dominant) implică un consum de energie psihică pe care nu l-ar putea nici intrinsec artistic, nici suport fizic, o sănătate sufletească subredă. Dar Mariana Nicolescu poartă triumfal peste atâtea disparare: un extaz teatral exteriorizat în cântul brănat la cureții electrice de înaltă tensiune. Adevărul integral despre forța interioară a artistei se simte și în cele câteva secunde de tăcere urmând fiecărui episod: atunci, ea nu mai este cu noi,

ci revine spre noi, de pe acolo pe unde se sfârșea suferință pentru Elettra, Chimene, Nedda, Aida, Margherita, Manon sau c o m p l o t â n d shakespearian precum lady Macbeth. Poședă o tehnică a cântului care nu urmărește frumusețea sonoră în sine, pentru că ea își permite toate extravagantele necesare pateticului, dincolo de limitele convenționale, acceptate a fi suficiente. Convențiile și le creează ea însăși, în mod decis și responsabil.

Acest ultim concert - o aventură; parcurgerea unui secol și jumătate de ipostaze ale devenirii teatrului liric (premiera operi *Antigona* de

Johann Adolph Hasse a avut loc în 1743, iar *Păiațe* de Leoncavallo s-a cântat pentru prima oară în 1892) - a fost cel mai impresionant din seria pe care Mariana Nicolescu a susținut-o începând din anul 1991, când a revenit în România (după o carieră internațională tot extraordinară).

Un asemenea discurs are nevoie de o orchestră simfonică de anvergură, care să susțină substanța dramatică a muzicalității așa cum a modelat-o Filarmoniile "George Enescu" condusă de un dirijor partener: Cristian Mandeal. Efectul de șoc este susținut, stimulat, amplificat (dacă se mai poate - și totuși se poate) precum în "Sola, perduta, abbandonata" din *Manon Lescaut* de Puccini. Trei cortine simfonice intermediere de Mozart, Rossini și Mascagni au introdus - cât de adecvat! - micul lor scenariu simfonic.

Ada BRUMARU

Sub semnul romantismului

ACOLADA romantică ce a unit programul săptămânal al Filarmoniilor "George Enescu" a cuprins lucrări cunoscute și de referință: *Uvertura tragică* op.81 de Johannes Brahms, *Concertul nr.2 în re minor pentru vioară și orchestră* op.22 de Henryk Wieniawski și *Sinfonia a II-a în do major* op.61 de Robert Schumann. Dirijorul concertului a fost Gian Luigi Zampieri din Italia; nu-mi aduc aminte dacă a mai dirijat în România și nici în programul de sală nu se menționează; oricum, dacă nivelul prestației sale ar fi fost același, probabil că memoria nu l-ar fi reținut...

Uvertura tragică de Brahms a început viguros, în stil, dar curând, odată cu partea mediană, țesătura a început să se desprindă, puterea primelor voci (atât de solicitate de către compozitor) s-a vălșuit (în special în registrul acut), iar finalul, ce se cerea eroic, a avut doar putere sonoră.

Seara a fost scosă din mediocritate și rutină de către un solist consacrat de-acum - violonistul Florin Ionescu-Galați - într-o lucrare de referință din repertoriul instrumental. *Concertul nr.2* de Wieniawski l-a oferit cu generozitate câmp de desfășurare, mai puțin în palierul virtuozității și mai mult în acela al sensibilității exagerate a tracterelor melodice, solistul neexagerând însă cu efectele specifice. Grijă sa a constat îndesând în a construi cât mai perfect edificiul sonor, în a-l lumina prin bogate contraste între părți sau între secțiuni. Astfel, a modelat cu delicatețe arabescurile din Andante non troppo și a condus cu sensibilitate dialogul grațios cu partida lămelor, lăsând orizont de așteptare finalului cu atât de cunoscută secțiune Alla zingara, la rândul ei în contrast cu acel episod mai moderat (Poco meno), în țerte și sexte, ce pune la grea încercare tehnica solistului. Spre deosebire de *Concertul nr.1*, opus-ul acesta posedă o orchestră mai bogată și mai puțin funcțională. Din păcate, dirijorul Gian Luigi Zampieri a tratat acompaniamentul ca o pastă sonoră amorfă, alterând o viziune interpretativă ce putea să devină de înaltă tinută. (Apropo de tinută: n-am înțeles de ce solistul a cântat în marea majoritate a timpului cu fața la concertmastru și cu spatele la dirijor; e posibil ca și poziția aceasta să fi determinat oarece decalaje în final...) După cele de mai sus, e de la sine înțeles că *Sinfonia a II-a* de Schumann nu a avut în dirijorul oaspete cel mai indicat interpret. Domnia sa a bătut măsura, iar orchestra și-a îndeplinit norma. Cartea lui de vizită din program e plină de premii de dirijor, dar oare nu l-a auzit nimeni înainte de a semna contractul?

Ianca STACOVICI

Personală autoritate

CONSEQUENT atitudinii sale de promovare a partiturilor inedite și a interpretelor români din diaspora, dirijorul Horia Andreescu și-a construit programul de la Ateneul Român pe două mări audii semnate de către românul-american George Foca-Rodi și austriacul Alexander Zemlinski, solistă fiind pianista româno-belgiană Dana Protopopescu. Aș putea afirma că fiecare punct din alfiul Filarmoniilor "George Enescu" s-a transformat într-un moment de atracție, în care ineditul s-a simțit la fiecare pas.

Pe pianistul George Foca-Rodi l-am cunoscut în urmă cu peste 15 ani, activitatea sa susținută în diferite centre artistice de peste Ocean impunându-l printre valorilor noștri reprezentanți în Lumea Nouă. Discipolul profesorilor Cella Delavrancea, Dan Mizrahy (București) și Florica Nițulescu (Iasi) și-a valorificat darurile naturale în numeroase recitaluri și concerte, interesul stăruind de tradițiile sale improvizate de la sfârșitul recitalurilor aducându-l chiar o notorietate singulară. Se pare că în ultima vreme George Foca-Rodi se dovedește atras de compoziție, *Passacaglia pentru orchestră*, *Ave Maria*, *Messa in Re*, *Adoramus Te și Cântecul nopții* constituind câteva dintre principalele titluri ale acestui compozitor. Se pare că întâlnirea cu Sergiu Celibidache (cu ocazia turneelor sale în SUA) l-a marcat profund; el a realizat o suită simfonică în care își exprimă admirația față de crezul adevărului în muzică al marelui Celi, prima audiere de la Filarmoniile a celor *Patru piese simfonice* constituind fructul acestei admirații sentimentale. Din păcate, muzica lui Foca-Rodi rămâne tributată unui neoclasicism depășit, deseori cu accente de o simplitate poate deliberată, dar greu de descifrat, lipsa de unitate între primele trei secțiuni (Preludiu, Intermezzo, Lamento) neavând nici o legătură cu acel zugromos Allegro Finale, un simplu exercițiu de orchestră. Curios rămâne faptul că, în ciuda unei aparente scrieri schematice, cele *Patru piese simfonice* au ridicat mari probleme de interpretare (poate și din cauza insuficientului număr de repetiții).

Programarea *Sinfoniei lirice în șapte cântece, după poeme de Rabindranath Tagore*, op. 18 a însemnat o surpriză plăcută în cunoașterea contemporanului de la Viena al lui George Enescu, Alexander Zemlinski (1872-1942). Folosind vocile de soprană (Ross Mihaylova Erbaloh) și bariton (Stefan Popov), compozitorul alternează șapte poeme vocale unitare în conținut (oscilând între dramatic și liric), ample desfășurări orchestrale de esență wagneriană împrumutând discursului un accentuat sens simfonic. Momentele lirice (deseori îndreptate violinei prime și violoncelului) susțin fondul poetic al acestor lucrări - prea puțin original, dar bine scris. Cel doi soliști bulgari și-au demonstrat din plin călățiile vocale remarcabile, colorând la maximum muzica lui Zemlinski.

Reîntâlnirea cu Dana Protopopescu în *Concertul în la major pentru pian și orchestră*, KV 488 de Mozart ne-a oferit posibilitatea de a constata cu bucurie maturitatea acestei interprete care desfășoară în prezent o strălucită carieră internațională. Delicatețea înăscută a Danei Protopopescu și-a aflat multiple legături cu stilul mozartian, farmecul aceluia Andante păstrându-l multă vreme în amintire. În concertul de joi seara s-a făcut simțită insuficiența acelei unei repetiții din ziua respectivă, fuziunea dintre dirijor și pianist fiind departe, mai ales în Presto-ul final, unde Horia Andreescu a abordat un tempo mult prea rapid față de stilul riguros al clasicismului vienez. Perlații și finețea pianisticii Danei Protopopescu m-a convins că succesele realizate în ultimii ani prin înregistrările sale pe discuri (unanime elogiate de presa internațională) nu au fost gratuite, capacitatea de a tălmăci printr-o mare expresivitate simplitatea și inspiratele pagini ale lui Hummel, Mozart, Beethoven sau Mendelssohn Bartholdy conferindu-i o personală autoritate.

Așadar, Horia Andreescu și Dana Protopopescu au oferit melomanilor bucureșteni o fericită întâlnire artistică, în care ineditul s-a marcat cu profesionalismul.

Viorel COSMA

Medicină și Muzică

IDEEA raportului dintre sănătatea trupului și cea a sufletului ca două energii vitale care numai împreună pot propulsa ființa umană spre plenitudinea afirmării sale, cum evocă Platon (*Charmides*, 156d) ca învățătură a lui Zamolxis, șeful spiritual al traco-geților, este sublimată de Juvenal (D.Junii Juvenalis, *Satyrae*, X, 356) în dictonul devenit universal: *Mens sana in corpore sano*. Dacă în practică, din antichitate medicina pe de o parte, filozofia și creația literar-artistică pe de altă parte influențau relativ independent conservarea sănătății în cele două domenii distincte, o convergență de fond a demersului pe ambele planuri își face drum tot mai larg în zilele noastre. Aceasta își are modelul în activitatea desfășurată de către personalități polivalente, cum sunt în medicină și muzică Albert Schweitzer și în fizică și muzică Albert Einstein, și vizează interacțiunea artei sonore și a științei și practici medicale în vederea realizării unui nobil țel comun. Fidele principiilor ilustrate de tradițiile traco-gele și perpetuate în creații folclorice investite cu puteri vindecătoare, cum sunt jocul *Călușarii* descris ca atare de către eruditul domnitor Dimitrie Cantemir sau balada *Giță Cătânău* notată de Anton Pan, simbolizând mitul lui Orpheus, medicina și muzica conlucrează astăzi în cadrul unui orizont larg fundamentat, în care funcțiile artei și științei se întrepătrund.

Manifestarea unor afinități speciale între slujitorii celor două domenii ca un fenomen caracteristic intelectualității românești a fost relevată de către compozitorul și muzicologul Zeno Vancea în prefața volumului *Medicină și muzică* scris de către Dr.Emil Nichifor și Dr.Constantin Bocănea (Editura Medicală, 1965): "Mulți și-au pus întrebarea - între ei, și cei ce semnează aceste rânduri - de ce, dintre toți cei care exercită o profesiune intelectuală, un mare contingent de iubitori ai muzicii, de interpreți și compozitori amatori se recrutează din rândul medicilor? Întrebarea este cu atât mai îndreptățită, cu cât la numărul mare de amatori se mai adaugă și acela al muzicienilor de profesie care înainte de a deveni artiști au studiat medicina sau care au exercitat cu succes ambele profesii".

Un exponent preminent al acestei duble vocații este chiar Emil Nichifor, coautor al cărții amintite, personalitate care s-a dedicat cu trup și suflet păstrării sănătății trupului și sufletului semenilor săi, medic, profesor universitar, autor de tratate de specialitate, muzician cu instrucție și experiență, căruia destinul, în talnica lui vire, după ce l-a dăruit cu generozitate energie, pasiune și talent, l-a hărăzit să-și încheie viața printr-o tragică încheiere a ființei cu neînțelegere.

În semn de aducere aminte a ceea ce a însemnat și însemnat pentru viața noastră medicală și muzicală Emil Nichifor, sub auspiciile Fundației "Medicină și Muzică", Orchestra de Cameră "Dr.Emil Nichifor" a Medicilor din București a susținut la Ateneul Român un concert de aleasă tinută. Manifestarea, programată în ciclul concertelor educative, s-a bucurat de participarea unui public numeros, alcătuit din iubitori ai muzicii în general, din medici melomani, și spre lauda lucrurilor, din beneficiari de vârstă școlară ai acestui gen de activități. În cuvântul introductiv roștit de către interpretul și muzicologul Vladimir Popescu Deveselu, reprezentant al instituției gazdă, a fost subliniat semnificația acestor momente de celebrare a valorilor patrimoniului muzical universal și românesc. Conducerea concertului a fost asumată de către Șerban Nichifor, fiul medicului și muzicianului comemorat, compozitor cu un bogat palmares internațional, interpret, profesor și promotor al contactelor artiștilor noștri cu colegi de peste hotare.

Introducerea în atmosferă a fost făcută cu o compoziție de Tommaso Albinoni, autor reprezentativ pentru epoca de înflorire a esteticii Barocului, activ la Veneția, contemporan cu Johann Sebastian Bach. Este vorba despre *Adagio per archi e organo*, în sol minor, un lamento cu accente funebre, structurat specific genului *concerto à cinque* consacrat de către Albinoni. Această componentă au fost organice reliefe de către orchestra, avându-i ca soliști pe organistul Nicolae Licareț (directorul artistic al Filarmoniilor "George Enescu") și pe violonistul Mircea Penescu (medic), într-o frumoasă sincronizare de tehnică și sentiment asigurată de către dirijor.

În ansamblul operi lui Antonio Vivaldi, genul concertant este preminent prin faptul că însumează circa 400 de opus-uri, dar mai ales prin măriștea elaborării concretizată în perfecționarea cuceririlor proprii unor predecesori ca Arcangelo Corelli și în consacarea modelelor perene pentru evoluția genului. Cele 12 concerte reunite sub titlul *L'estro armonico* op.3, tipărite în 1711 la Amsterdam, sunt relevante prin dialogul viguros între grupul instrumentelor soliste (*concertino*), puternic individualizate, și ansamblul orchestral (*concerto grosso*). Acțiunea cuprinde o triadă de mișcări: prima are un caracter fast, solemn, partea lentă anticipă prin efuziunea liric-meditativă estetica romantică, iar finalul este pătruns de grație și jovialitate. *Concertul op.3 nr.10*, în *si bemol minor* este edificator pentru sensul pe care l-a comportat denumirea ciclului: *estro* este sinonim cu fantezia, inventivitatea, spontaneitatea inspirației, iar *armonico* cu perfecțiunea, logica, frumusețea care prezează în elaborarea formei. Aceasta a fost concepția afirmată de dirijor în interpretarea lucrării și realizată de ansamblu cu participarea grupului *concertino* alcătuit din dr. Mircea Penescu, dr. Laurențiu Dașcă, Arcadie Zanca și dr. Alexandru Cornea și a celor doi protagoniști ai părții de *continuo* - dr. Călin Giurcăneanu (violoncel) și dr. Daniele Nicolae (clavacin).

Apropiate ca problematică a compoziției în genul concertant, operele lui Vivaldi și Bach se disting, prima prin accentuarea personalității solistilor în dialog cu ansamblul în cadrul unei desfășurări de virtuozitate și al unei scrieri de limpezime cristalină, iar a doua prin integrarea tuturor partenerilor într-o dramaturgie unitară, axată pe potențarea polifonică și orchestrală a materialului tematic. *Concertul în do minor pentru două clavecine și orchestră de coarde* *BMW 1060* (reelaborare a versiunii inițiale pentru doi oboli sau două vioi și orchestră - pierdută, azi reconstituită), compus spre anul 1730, pune în lumină arta impecabilă cu care Bach conferă spiritului concertant o dimensiune simfonică. Au dat strălucire acestui opus pianistii Roxana Gheorghiu și Valentin Gheorghiu, într-o conlucrare vie, nuanțată, cu dirijorul și orchestra.

Cele trei creații mozartiene înregistrate sub sigla KV 336-338, realizate la Salzburg în februarie 1772, când autorul avea vârsta de 16 ani, și interpretate la Milano în același an, în prezența compozitorului, poartă întrucâtva amprenta spiritualității italiene. Ele au aspectul unor compoziții pentru cvartet de coarde - gen care va cunoaște elaborări complexe într-o perioadă ulterioară de dezvoltare a artei mozartiene -, dar fascinează printr-o expresie furtivă, de grație coresponsabilă diversamentului. Având însă în vedere anvergura ansamblului orchestrală și sunt destinate, ele au fost tipărite în 1952 (Mösel Verlag, Wolfenbüttel) cu titlul generic *Drei Salzburger Sinfonien*. După un exemplar din această ediție purtând semnătura autorului Dr.Emil Nichifor, 1962, dirijorul și orchestra au dat opusului KV 336 o tălmăcire fidelă crezului lui Mozart, care era acela de a orândui în compozițiile sale "sunetele care se iubesc". Acuratețea execuției și sufletul pus de către interpret în aceasta au condus, ca răspuns la susținutele aplauze ale publicului, la reluarea, în bis, a Finalului.

Această încheiere însoțită a concertului a fost precedată de tălmăcirea în primă audiere absolută a compoziției (datată 13 martie 1998) *Tombae pour prof.dr. Emil Nichifor* de Boudevijn Buckinx, muzician belgian cunoscut și apreciat în cadrul mișcării noastre artistice. Este un epitafor transfigurant sonor și proiectat spre trăirea spirituală sobră, interiorizată; o melodie cu intonații de bocet, asociată unor structuri acordice fluide, se dezvoltă apoi polifonic, într-o sinteză a resurselor compoziției moderne cu expresivitatea - principiu care guvernează etern creația muzicală.

Dr. Vasile TOMESCU

ORGAN AL MINISTERULUI SANATATII
SI AL SINDICATULUI MUNCITORILOR SANITARI
DIN REPUBLICA POPULARA ROMANIA

SANITAR

4 pagini
25 BANI

Pe întinsul patriei noastre

În regiunile țigăno-mosier, asistentul medical de specialitate era aproape înecesar, deoarece se resțingeau asupra oricărui medic. Nu erau să aveau nevoie de asistent medical. În schimb, în regiunile turco-mosier, în special în regiunile turco-orientale, asistentul public, mentalizat în funcție de îndrumările în practică, medicul se putea încadra în funcție de medicul de specialitate, făcând ca asistentul medical să fie aproape cu totul înecesar. comentor.

[illegible]

...e apte pentru solicitarea permanentă ajutorului medicului de specialitate și împreună să realizeze examenul complet al bolnavului, necesar stabilirii diagnosticului.

contine de seama a binel functional
serviciilor de specialitate care ca in aceste
travali munca medilor sa fie ajutata de
serviciile unui personal mediu inzeatrat cu
pregatire tehnica corespunzatoare, capabila
a face fata problemelor desbute ce se
aduc in fata lor. Serviciul ORL a spl-
nului din Pitura Neamt, lov. dr. Constanti-
n Andoni s-a preocupat de pregatirea a 6
ucori si a unui eltor care stiau inuati
serile de crinostita, pe care

Inovattii Preiioasse

Pe întinsul patriei noastre

De asemenea în ultimul timp tot dr. Ro-
deschi de la Institutul de Fiziologie din Ca-
laci a propus o metoda noua de inlocuire
sondelor Metras cu sonde elementare.
De cind la aceasta comisie s-a primit
avizul tov. dr. Silviu Constantinescu si tov.
maricist M. Radulescu de la Central D.D. Ca-
ci, el vorbea despre un laborator mobil care

Pentru prețioasa lor invenție, toți din Comunitatea lor farmaceutică au primit puncte în practică la botezului, o dată o serie de gentili, printre care, plidă, evitarea altor producători recita. De asemenea, prin foaie nouă le-ar putea capta un număr mare de realizări și se realizează un soi de mărșă în direcție colectivă.

Santități cu suma de 5.000 lei.

iii:

munca sindicală este neglijată.

Prof. dr. C. C. Dimitriu — Cercetarea și
inflicția el marile probleme de...

cești bune de la corespondenții noștri.

(pag. 3-a)
E. MARGINEA ȘEDINTELOR DE ANA.

LISTA A MUNICIPII ȘCOLII SANITARE RAIONALE: M. Stăgan - Sa în-
 țară informare și controlu creș-
 terii scripților sanitar rurale. (pag. 3-2)
Acid. N. Hordolani - O propunere de
 însemnătate laborică. (pag. 4-2)
Acid. St. Nicolai - Un dreptul ser-
 viciu alus omului. (pag. 4-3)
 Pentru mizeria încoadării internațio-
 nale. (pag. 4-3)
 Începând și răspunând în legătură cu le-
 gislația muncii. (pag. 4-3)

Din țările

de democrație populară

În China populară, în care poporul a răsuflă pe scara sa, dezvoltarea sănătății a înregistrat succese uriașe. Către cu reprezentarea relevantă instituțiilor curative-profilactice, a institutorilor de cercetări științifice și a altor echipe medicale.

2. Însușirile medicale din R. P. Chineză.

Sporește producția de medicamente

Minerale, hidrocarburi și din industria de
medicamente au înregistrat și depășit semnifi-
cant și planul de producție. Printre aceste in-
dustria, se află și I.C.F. nr. 2 unde, datorită
condițiilor necesare deservite, pentru cre-
șterea producției, s-a realizat în perioada
1953-54 planul în proporție de 102,4 la
suta. Printre cele mai bune organizări a muncii
și folosind bogata experiență sovietică, mun-
ca și tehnologia de la I.C.F.

Contributia comi

Contribuția comitetului de sprijin

în R. Cehoslovacă
a ocrotiri sănătății

...medii sanitare. Numărul paturilor de spital din țară e-a mării cu 20%, iar în Slovacia cu 33%. S-au construit tot spital și poli-clinici. În prezent în țară există 40 de spitale regionale și raionale, 1.800 de policlinici și 3.100 dispensare pentru femei și copii. De asemenea au fost construite 24 case de naștere, iar numărul creșelor s-a mărit de pa-teru ori față de anul 1948.

În 1.600 de întreprinderi au fost des-chise policlinici și puncte medicale. În sta-nații fac anual tratamente în contul sta-tului, 200.000 de oameni al muncii.

Grija pentru mamă și copil — în R. P. Ungară

În Republica Populară Ungară se acordă o grijă deosebită mamei și copilului. În țară a fost creată o largă rețea de case de naștere, spitale de copii, policlinici, ambu-latorii, grădinițe de copii și creșe.

Anul acesta au fost sporite considerabil alocările pentru ocrotirea mamei și copilului. Astfel, numărul locurilor din creșe a fost

sporit cu 48%, iar la grădinițele de copii cu 9%. Sînt în curs de construcție noi case de naștere și creșe de maternitate. De pildă, la

Budapesta se va deschide în curînd o sec-ție de maternitate cu 58 de paturi. La sa-natorial „Palor” din capitala Republicii

Populare Ungare au fost amenajate 25 pa-turi pentru leuze. De asemenea a luat o

largă dezvoltare secția de maternitate de la spitalul din raionul Csepel, unul din cele mai mari raioane muncitorești din Budape-
sta.

Nol creșe și grădinițe de copii, secții de maternitate și ambulatorii de copii sînt

construite de asemenea într-o serie de alte orase ale R. P. Ungare.

Pentru sănătatea oamenilor muncii albanezi

Grelele condiții materiale și de trai ale oamenilor muncii din Albania din timpul în-terbelului regim reacționar au creat un teren favorabil pentru răspîndirea tubercu-lozel.

După eliberarea patriei sale, datorită a-jutorului neprecupețit al Uniunii Sovietice, poporul albanez a obținut și în domeniul ocrotirii sănătății însemnate succese.

A fost creată o largă rețea de instituții antituberculoase. Încădate cu specialiști și prezăvute cu medicamente și aparatej mo-dern. În prezent în R. P. Albania există 3

sanatorii mari pentru bolnavii de tubercu-loză pulmonară, 2 sanatorii pentru bolnavii de tuberculoză osoasă, 3 sanatorii pentru copii și 2 sanatorii sezoniere pentru adulți.

Cadrele de medici fiziologi se completer-ză cu medici albanezi care au absolvit ins-titutele de medicină din Uniunea Sovietică și din țările de democrație populară.

De doi ani funcționează în R. P. Albania primul Institut de medicină.

Ocrotirea sănătății publice în raionul Darabani

dr. T. PANOV
correspondent

Realizările obținute cu ajutorul comite-tului de sănătate au îmbunătățit în mod esen-țial munca de deservire medicală a poporului internat.

Din material pus la dispoziție de Trus-tul local de construcții a fost amenajată o spălatorie. Comitetul de femei, în frunte cu

scripțe cu 10 paturi au luat linia și în comunele Coșeș, Havirna și altele.

De o deosebită atenție și grijă se bucură azi femeile gravide, prin înfrînarea a nu-merose case de naștere. Așa bumbăra, case

de naștere au luat linia în comunele Păliniș, Hudești, Rădăuți-Prut și multe altele. Au mai luat linia numeroase puncte sanitare în

comunele Bivol, Horodistea, Miorcani și al-tale.

Muncitori sanitari distinși cu insigna „Evidențiat în munca medico-sanitară”

raim; dr. Iacomi Elena, resp. cu igiena școlară la Spitalul Bihoveșenă, raion Lenin, raion; dr. Iacomi Elena, resp. cu igiena școlară la Spitalul Capitală; dr. Orlu

Trăian, resp. cu Epidemiologia, Sanepidul raionului Giulești, raionul Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Capitel; dr. Buznănu Ralu, resp. cu Epi-demiologia, Sanepidul raionului Giulești; dr. Bocu

Dr. Nicolae

Medic primar gr. I
Proletari din toate țările, uniți-vă!

MUNCITORUL SANITAR

Anul XXVII — Nr. 36 (1514)
5 SEPTEMBRIE 1981

SĂPTĂMÎNAL EDITAT DE MINISTERUL SĂNĂTĂȚII ȘI
COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN UNITĂȚILE SANITARE

8 PAGINI

50 BANI

AL XVI-LEA CONGRES INTERNAȚIONAL DE ISTORIE A ȘTIINȚEI

În Capitală au luat sfârșit lucrările celui de al XVI-lea Congres internațional de istorie a științei, prestigioasă manifestare de învingătoare mondială, care a reunit un mare număr de savanți de pe toate meridianele globului.

Generoasă temă a congresului — știință și tehnologie, umanism și progres — a orilei fructuoase schimbări de informații și opinii, o curioasă trecere în revistă a celor mai de seamă realizări ale genului uman în cele mai diverse domenii, a modului în care progresele științei și tehnicii se realizează în plan social.

Politica consecventă de pace, prietenie, de largă colaborare internațională, scoasă în evidență de cuvântarea rostită în prima zi a lucrărilor de către tovarăsa acaemician doctor inginer Elena

Ceausescu, lăna recunoaștere și apreciere internațională a coniectii tovarășului Nicolae Ceausescu privind rolul oamenilor de știință în asigurarea păcii. Înțelegerii internaționale, au fost elocuate în numeroase intervenții făcute în cadrul simpoziunelor și sedințelor tematice. Totodată a fost evidențiată necesitatea umanizării relațiilor internaționale, condiție a dezvoltării sociale în epoca afirmării revoluției științifice și tehnice, a întăririi problemelor educației pentru pace în ansamblul acțiunilor privind cristalizarea personalității umane.

Diversitatea comunicărilor, numărul impresionant al acestora, ca și valoarea lor deosebită, au dat o deosebită strălucire congresului de la București. În ansamblul lor, lucrările științifice prezen-

tate s-au constituit ca un mesaj adresat tuturor savanților lumii de a-și uni eforturile pentru înălbirea în cercărilor de transformare a științei într-o armă îndreptată împotriva omului, împotriva libertății și independenței omozorilor.

Dezbatările care au avut loc în absolut toate ramurile științei, au constituit o excelentă oportunitate a participanților de a stabili contacte directe, de a realiza schimburi de opinii și experiențe prooții, de a face conexiuni între diferite rezultate obținute în diverse țări în domeniul cercetării istoriei științei, de a orivi trecut într-un mod mai cuprinzător, astfel încât să înțeleagă mai bine prezentul și

(Continuare în pag. 3)

MEDICINA ROMÂNĂSCĂ ȘI LUMEA CONTEMPORANĂ

Cel de-al XVI-lea Congres internațional de istorie a științei, prestigios eveniment științific, a avut cinstita icalitate patronală al tovarășului academician doctor inginer Elena Ceausescu, membru al Comitetului Politic Executiv, prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie. Cuvântarea de deschidere în acest mare eveniment internațional l-a rostit tovarăsa Elena Ceausescu.

Cu înțeleaptă analiză a fenomenelor care se condiționează reciproc și care stau la baza progresului social, în cuvântare s-a arătat, de bună dreptate, că marea înflorire de la București a savanților lumii trebuie să se desfășoare sub patronatul semn al afirmării ideilor de pace și progres. Cuvântarea cu o mare densitate de idei de deosebită importanță teoretică și practică, a făcut aprecieri hotărâte și în legătură cu primăria, pentru înțelegerea omozității a armelor nucleare și cu neutroni, a precizări care, expuse cu precizia savanților, au trezit în toți dimensiunea tragediei pe care acumularea inteligenței umane o poate avea dacă nu se oprește cit mai degrabă cursa înarmărilor.

Impărtășim întru totul ideile luminoase și generoase, de mare perspectivă cuprinse în această cuvântare, document-programatic, cu care ne mîndrim, mai ales că toți participanții în Congres, discutînd în spiritul acesteia, au putut, de la început, să cunoască și să aprecieze elocios, esența gândirii și paletii românești în cele mai importante domenii care preocupă azi viața și destinul omenirii, concepția președintelui nostru, tovarășul Nicolae Ceausescu, privind necesitatea instaurării unor relații economice noi, democratice.

Congresul, care s-a desfășurat cu titlul tematic general „Umanism și progres”, a

dominat interesul științific și politic mondial, s-a constituit într-o puternică afirmare a rolului tot mai mare, pe care progresul neîntrepușt al științei și tehnicii îl are și va trebui să-l aibă în dezvoltarea generală și armonioasă a omenirii.

Există, mai ales acum, după puțin timp de la încheierea Congresului, convingerea noastră profundă că tovarășul mondial de crucă științifică și tehnică s-a dezvoltat permanent sub lumina înălțelor principii umaniste, care au deschis larg căile zăndirii și căutării științifice, înălțarea barierelor artificiale și dogmatismului, a determinat progresul și în medicină, progres de care beneficiază cea mai mare parte din omenii lumii de azi, lume, din nefer-

ierente ale istoriei, mentalitățile nu rareori retrograde, cit și privațiunile, mai ales începînd din prima jumătate a secolului XIX, s-au alăturat aspirațiilor și eforturilor făcute de cercetători din alte țări ale lumii, pentru extinderea și aprofundarea ideilor înaintate și teoriei din științele medicale și farmaceutice, pentru omozarea lor înțelegerea în știință și sora binelor oamenilor.

Personalul sanitar din țara noastră, așicind în mîncă și viață concepția luminoasă a tovarășului Nicolae Ceausescu, președinte al Republicii, deserve dezvoltarea medicinii omului sănătos și asigurarea sănătății întregului popor, preia și valorifică tot ceea ce este mai bun în medicina românească. Tocmai de aceea, cu profund respect, rostim numele unor savanți care au stăruit adine contribuția pe frontisocul de granit al luptei milenare împotriva bolilor.

Nemuritoarele lor descoperiri incluse în tezaurul medicinii mondiale ne dau dreptul să reamintim în parte și poate nu în ordinea firească pe cei mai de seamă: Victor Babes — fondatorul microbiologiei și imunologiei, precursor al seroterapiei, care împreună cu A. V. Cornil (1885) a editat primul tratat de microbiologie din lume; Ion Cantacuzino — pionier al mecanismelor imunității, cel care a descifrat „secretele” transformărilor microbiene prin interacțiune genetică; Toma Ionescu — lăucașul chirurgiei mondiale, autorul rahianestoziei „malle”; Nicolae Kallinder — cel care a perfecționat o serie de lucrări valoroase în meningita tuberculoasă și lepră; Gheorghe Marinescu — fondator al școlii românești de imunologie și patologie experimentală, neurolog de reputație mondială, autorul primului film de cercetare științifică (1898) cu mari

(Continuare în pag. 3)

Acest sfârșit de vară, cu dimineți liniștite ca un vis de copil și amuzuri înmulate în miresme îmbătătoare, ne aduce de pretutindeni — de la muntii străbătuiți de cîntul privighetilor și de poteci tănuite cu povestile de drăgoșie pînă la Dunărea cu povești bătrîne cit neamul nostru — zvon de bucurii ce par a imprumuta ceva din măreția unei sărbători.

Din Valea Sabarului, acolo de unde cei de-al locului își trag firea de oameni totdeauna cu o frînă de cîntec pe buze, aflăm că Spitalul din Bolintin Deal are o nouă secție de pediatrie cu alături de dornici să încălzească, prin sănătatea corpului, spiritul păpușilor înafletite.

Secția de chirurgie plastică a Spitalului județean de la poalele Timpei a fost înzestrată cu un nou sistem de perforare — frezare — broșare, necesar efectuării oozonărilor de mare finete pe ooză minime, aparat ce permite obținerea unor performanțe similare celor realizate cu aparate din import. Îneditul constă în adaptarea aparatelor de

CRONICĂ DE SEPTEMBRIE

Secția de pediatrie a Spitalului din Bolintin Vale (sus). Dispensarul policlinic, nr. 2 din orașul Pitești (mijloc), peserii din Sfîntu Gheorghe-Delta (jos) — primul o autoritate asistență medicală (jos)

tehnica dentară tip I.O.R. iar ideea aparține unui colectiv de tehnicieni de la Uzina II din Brașov. Împunător prezente, acest Răpchinu cu adieri odihnitoare le-a adus oltestentilor un nou dispensar policlinic, strălucind de frumusețea sufletei; personalului hotărât să strecoare în adincul suferință al ființelor brazda de lumină sănătoasă și reînviitoare.

Iar din întinderea mirifică a Deltei, ai cărei pescăruși se leagănă în văzduh cu mișcări mîlăsoase ca valurile mării, ne-au sosit vesti bune despre dr. Emanuela Popescu, medicul unui dispensar comunal, care-și hrănește sufletul din fericirea celor 400 de familii ale așezării Sfîntu Gheorghe, fericire identificată cu o de-a-lare a fluidului vieții; pescarii de aici, oameni a căror pline cîndva era înmăitată în lacrimi, se bucură și de grăia medicului, multumit să-i înfălească mereu cu bucuria vieții în privirile ce și le poartă pe firul bătrînilui fluviu pînă către marea care pare să sprijine la orizont bolile cerești.

C. I.

DE LA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

PUBLICAȚIE DE CONCURS

(Continuare din numărul trecut)

- Spitalul municipal Satu Mare
- Spitalul municipal Satu Mare - secția prematur
- Spitalul municipal Satu Mare - secția distrofici
- Spitalul județean Satu Mare - secția nou-născuți
- Spitalul orașenesc Carei, județ Satu Mare
- Spitalul orașenesc Negrești Oas - județ Satu Mare
- Spitalul județean Sibiu - secția nou-născuți
- Leagănul pentru copii Sibiu - prematur
- Leagănul pentru copii Sibiu - secția ocreliti
- Spitalul municipal Medias - județ Sibiu - secția nou-născuți
- Spitalul orașenesc Agnita, județ Sibiu
- Spitalul județean Alexandria - secția nou-născuți
- Spitalul clinic nr. 3 de copii Timișoara - secția distrofici
- Leagănul de copii Timișoara - secția de asistență socială
- Spitalul județean Tulcea - secția nou-născuți
- Spitalul județean Tulcea - secția prematur
- Spitalul județean Vaslui - secția nou-născuți
- Spitalul orașenesc Husi, județ Vaslui - secția nou-născuți
- Spitalul municipal Birlad, județ Vaslui
- Spitalul județean Vaslui - secția distrofici
- Spitalul orașenesc Negrești - județ Vaslui
- Spitalul comunal Tutova, județ Vaslui
- Spitalul de copii Birlad, județ Vaslui - secția prematur
- Leagănul de copii Birlad, județ Vaslui
- Spitalul județean Rimnicu Vilcea - secția nou-născuți
- Spitalul orașenesc Horezu, județ Vâlcea

- Spitalul județean Focșani - secția nou-născuți
- Spitalul clinic Dr. I. Cantacuzino - municipiul București, secția prematur
- Spitalul municipal Medias, județ Sibiu
- Spitalul județean Focșani, județ Vrancea
- Spitalul județean Constanța - prematur
- Spitalul teritorial Mangalia, județ Constanța
- Spitalul teritorial Medgidia, județ Constanța - secția nou-născuți
- Spitalul teritorial Medgidia, județ Constanța
- Spitalul județean Constanța - secția distrofici
- Spitalul județean Tg. Jiu, județ Gorj - secția nou-născuți
- Spitalul orașenesc Motru, județ Gorj
- Spitalul orașenesc Tg. Cărbunest, județ Gorj
- Spitalul județean Drobeta-Turnu Severin - secția nou-născuți
- Spitalul orașenesc Vinju Mare, județ Mehedinți
- Spitalul orașenesc Strehala, județ Mehedinți

PSIHIATRIE

- Spitalul județean Pitești, județ Argeș
- Spitalul orașenesc Baia de Arieș, județ Alba
- Spitalul de psihiatrie Vedeș, județ Argeș - psihiatrie III
- Spitalul Săpoca - laboratorul de sănătate mintală, județ Buzău
- Spitalul Săpoca - ergoterapie, județ Buzău
- Spitalul comunal Băneasa, județ Constanța
- Spitalul județean Tîrgoviste - secția psihiatrie Mănăstirea Dealu
- Spitalul comunal Poiana Mare - psihiatrie cronici I, județ Dolj
- Spitalul comunal Poiana Mare - psihiatrie cronici II, județ Dolj

- Spitalul orașenesc Tg. Bujor - secția exterioră Virlezi, județ Galați
- Spitalul de psihiatrie Turcent, județ Gorj
- Spitalul municipal Hunedoara - Spitalul de neurologie și psihiatrie Zam, județ Hunedoara - secția psihiatrie II bari
- Spitalul municipal Sărbetul Marmatiei - secția psihiatrie cronici femei, județ Maramureș
- Spitalul județean Slatina - laboratorul de sănătate mintală
- Spitalul orașenesc Caracal - secția exterioră Devesd județ Olt
- Spitalul de psihiatrie și neurologie Sibiu - secția II femei
- Spitalul orașenesc Siret, județ Suceava
- Spitalul județean Alexandria, laboratorul de sănătate mintală
- Spitalul de bolnavi psihici acuti Poroschia - secția exterioră Cervența, județ Teleorman
- Spitalul de psihiatrie Gătaia, județ Timiș - secția I
- Spitalul de psihiatrie Gătaia, județ Timiș - secția III
- Spitalul de psihiatrie Gătaia, județ Timiș - secția IV
- Spitalul municipal nr. 1 Ploiești, județ Prahova
- Spitalul de psihiatrie Vedeș, județ Argeș - secția psihiatrie I
- Spitalul de psihiatrie Vedeș, județ Argeș - secția psihiatrie II
- Spitalul de neuropsihiatrie Brașov - secția exterioră Timișul de Jos - nevroză adulti
- Spitalul de psihiatrie Gătaia, județ Timiș - secția V
- Spitalul județean Tulcea
- Spitalul municipal Vaslui

- Spitalul municipal Birlad, județ Vaslui
- Spitalul județean Rimnicu Vilcea - laboratorul de sănătate mintală
- Spitalul comunal Drăgoești, județ Vâlcea
- Spitalul județean Focșani
- Spitalul clinic Dr. Gh. Marinescu - secția exterioră Cula - Buc.
- Spitalul clinic Dr. Gh. Marinescu - secția XIII - București
- Spitalul județean Bacău

RADIOLOGIE

- Spitalul Ineu, județ Arad
- Spitalul Lipova, județ Arad
- Spitalul județean Bistrița
- Spitalul orașenesc Nășăud, județ Bistrița-Năsăud
- Spitalul nr. 1 de specialitate Brăila
- Spitalul orașenesc Rimnicu Sărat, județ Buzău
- Spitalul clinic de copii Cluj-Napoca
- Spitalul Găești, județ Dimbovită
- Spitalul clinic municipal nr. 2 Craiova
- Spitalul municipal nr. 1 Galați
- Spitalul municipal Tecuci
- Spitalul județean Giurgiu
- Spitalul orașenesc Vulcan, județ Hunedoara
- Spitalul orașenesc Viseul de Sus - laborator de radiologie, județ Maramureș
- Spitalul orașenesc Caracal
- Spitalul municipal Satu Mare
- Spitalul de psihiatrie și neurologie Sibiu
- Spitalul municipal Medias, județ Sibiu
- Spitalul județean Alexandria
- Spitalul județean Rimnicu Vilcea
- Spitalul județean Focșani
- Spitalul clinic 23 August - municipiul București
- Spitalul regional C.F.R. Brașov - M.T.T.C.
- Spitalul județean Brașov - laborator de electroterapie
- Spitalul județean Brașov

- laboratorul de chiurterapie
- Spitalul orașenesc Moldova Nouă, județ Caras-Severin
- Spitalul orașenesc Cîmpulung, județ Argeș
- Spitalul orașenesc Costești, județ Argeș
- Spitalul municipal de pediatrie Brașov
- Spitalul de neuropsihiatrie Brașov
- Spitalul municipal Făgăraș, județ Brașov
- Spitalul regional C.F. Constanța M.T.T.C.

REUMATOLOGIE

- Spitalul de recuperare Brădet, județ Argeș
- Spitalul regional C.F.R. București

SĂNĂTATE PUBLICĂ

- Spitalul județean Baia Mare - laborator de evaluarea stării de sănătate și eficiența sanitară

UROLOGIE

- Spitalul județean Ploiești
- Spitalul județean Brașov

LABORATOR CLINIC ȘI MICROBIOLOGIE

- Centrul sanitaro-antiepideemic al municipiului București, laboratorul de entomologie și expertiză D.D.D.

★

Prețuim că înscrierile la concurs se vor face până la data de 19.IX.a.c., inclusiv. Direcțiile sanitare județene, vor afișa tablele cu candidații admiși, la data 19.IX.a.c. și le vor înainta Ministerului Sănătății, până la data de 5.X.a.c.

Pentru posturile publicate de Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, dosarele de înscriere se vor depune până la aceeași dată, la direcțiile sanitare regionale C.F. din subordinea acestui minister.

REZULTATELE CONCURSURILOR DE MEDICI PRIMARI GRADUL I ȘI II CARE S-AU DESFĂȘURAT ÎN ANUL 1980

Conform calendarului de concursuri și examene în anul 1980 au avut loc următoarele concursuri pentru promovarea în gradul I și II de medic primar:

- gradul I de medic primar - candidați care desfășoară activitate în mediul rural;
- gradul II de medic primar - candidați care desfășoară activitate în mediul rural;
- gradul I de medic primar;
- gradul II de medic primar.

Comisiile desemnate pentru aprecierea activității candidaților au fost alcătuite din:

GRADUL I ȘI II

- candidați din mediul rural

GRUPA SPECIALITĂȚILOR MEDICALE ȘI DE LABORATOR

- Prof. dr. Ciobanu Victor - președinte
- Prof. dr. Dumitrescu Stelica - membru
- Conf. dr. Bercea Ovidiu - membru
- Conf. dr. Meiu Gheorghe - membru
- Dr. Panaitescu Dan - membru
- Dr. Zilahi Petruța - secretar

GRUPA SPECIALITĂȚILOR CHIRURGICALE

- Prof. dr. Prișcu Alexandru - președinte
- Prof. dr. Coman Constantin - membru
- Dr. Onulescu Napoleon - membru
- Dr. Apostol Nicolae - membru
- Dr. Ciurea Mircea - secretar

GRUPA PEDIATRIE ȘI MEDICINĂ GENERALĂ PEDIATRIE

- Prof. dr. Geomăneanu Mircea - președinte
- Conf. dr. Butucea Lucia - membru
- Dr. Căniola Ion - membru
- Dr. Anca Ion - membru
- Dr. Roșianu Anelise - secretar

GRUPA MEDICINĂ GENERALĂ ADULȚI

- Prof. dr. Ciobanu Victor - președinte
- Conf. dr. Pompilian Virgil - membru

- Dr. Coman Ion Pavel - membru
- Dr. Bălănescu Lucian - membru
- Dr. Zilahi Petruța - secretar

GRUPA STOMATOLOGIE

- Prof. dr. Ene Lucian - președinte
- Prof. dr. Gașpar Memet - membru
- Dr. Nicolau Teodor - membru
- Dr. Huțu Emilian - secretar

GRADUL I ȘI II DE MEDIC PRIMAR

COMISIA I - chirurgie, chirurgie toracică, oncologie, neurochirurgie, chirurgie și ortopedie infantilă, chirurgie plastică și reparatorie, chirurgie cardiovasculară, urologie

- Prof. dr. Arseni Constantin - președinte
- Prof. dr. Juvara Ion - membru
- Prof. dr. Ionescu Agrippa - membru
- Prof. dr. Neagu Valentin - membru
- Conf. dr. Socolescu Mircea - membru
- Dr. Ciurea Vlad - secretar

COMISIA II - obstetrică ginecologie, ortopedie, ORL, oftalmologie, anestezie și terapie intensivă

- Prof. dr. Rebedea Traian - președinte
- Prof. dr. Denisch Aurel - membru
- Prof. dr. Litarcek George - membru
- Dr. Stănescu Petre - membru
- Dr. Predescu Constantin - membru
- Dr. Badea Iulian - secretar

COMISIA III - medicină internă, hematologie, diabet și boli de nutriție, reumatologie, oncologie, endocrinologie, radiologie, expertiză medicală a capacității de muncă

- Prof. dr. Nicolaescu Victor - președinte
- Prof. dr. Mincu Iulian - membru

- Prof. dr. Pittig Marcela - membru
- Conf. dr. Nestor Remus - membru
- Dr. Șerban Pîrîu Gabriela - secretar

COMISIA IV - psihiatrie, medicina culturii fizice și balneofiziotherapie, neurologie, fiziologie, dermatovenerologie, radiologie, boli transmisibile și epidemiologie

- Prof. dr. Predescu Vasile - președinte
- Prof. dr. Anastasuta Constantin - membru
- Prof. dr. Popescu Emanoil - membru
- Prof. dr. Voiculescu Marin - membru
- Prof. dr. Cincă Ioan - membru
- Prof. dr. Stelică Dumitrescu - membru
- Prof. dr. Colțoiu Alexandru - membru
- Dr. Hanganu Octavian - secretar

COMISIA V - anatomie patologică și medicină legală, laborator clinic și microbiologie, explorări funcționale, igienă, sănătate publică, medicina muncii

- Prof. dr. Berceanu Ștefan - președinte
- Prof. dr. Mănescu Sergiu - membru
- Prof. dr. Enăchescu Dan - membru
- Prof. dr. Vasilescu Vasile - membru
- Prof. dr. Jeremia Tiberiu - membru
- Conf. dr. Nicolae Paul George - membru
- Dr. Stoica Capătă Ileana - secretar

COMISIA VI - pediatrie, neuropsihiatrie infantilă

- Prof. dr. Geomăneanu Mircea - președinte
- Conf. dr. Butucea Lucia - membru
- Conf. dr. Meiu Gheorghe - membru
- Dr. Anca Ion - membru
- Dr. Roșianu Anelise - secretar

COMISIA VII - stomatologie și chirurgie buco-maxilo-facială

- Prof. dr. Gașpar Memet - președinte

- Prof. dr. Ene Lucian - membru
- Prof. dr. Fîru Petre - membru
- Dr. Nicolau Teodor - membru
- Dr. Huțu Emilian - secretar

COMISIA VIII - medicină generală adulți și pediatrie

- Prof. dr. Ciobanu Victor - președinte
- Conf. dr. Butucea Lucia - membru
- Dr. Anca Ion - membru
- Dr. Coman Ion Pavel - membru
- Dr. Tudor Petra - secretar

Punctajul acordat candidaților a fost calculat conform prevederilor Decretului nr. 244/1978.

Clasificările întocmite de comisiile au fost confirmate de Consiliul de conducere al Ministerului Sănătății, în prezenta directorilor direcțiilor sanitare și a conducătorilor compartimentelor de specialitate din ministerele cu rețea sanitară proprie.

Candidații care nu au intrunit punctajul necesar pentru clasificare în limita locurilor aprobate pentru fiecare specialitate se socotesc nereușiți.

Se publică lista celor reușiți la concurs după cum urmează:

GRADUL I DE MEDIC PRIMAR

- candidați care desfășoară activitate în mediul rural

CHIRURGIE GENERALĂ

- 1) Papahagi Teja - 145 puncte - județul Argeș
- 2) Mirtz Dumitru - 143 puncte - județul Iași
- 3) Roșca Remus Coriolan - 143 puncte - județul Argeș
- 4) Repede Victor Ion - 132 puncte - județul Hunedoara

CHIRURGIE TORACO-PULMONARĂ

- 5) Stănescu Eugeniu - 143 puncte - județul Ilfov

FTIZIOLOGIE

- 6) Roată Andrei - 151 puncte - județul Hunedoara
- 7) Videss Thoma - 141 puncte - județul Argeș
- 8) Năgău Gheorghe - 134 puncte - județul Vâlcea

- 9) Ifțene Leonida - 133 puncte - județul Hunedoara

MEDICINĂ INTERNĂ

- 10) Florea Nicolae - 146 puncte - județul Hunedoara

PSIHIATRIE

- 11) Vilișan Justin - 130 puncte - județul Timiș
- 12) Grecu Simion Dragoș - 129 puncte - județul Hunedoara

PEDIATRIE

- 13) Brotes Gavril - 131 puncte - județul Dimbovită
- 14) Nută Ion - 127 puncte - județul Ilfov

MEDICINĂ GENERALĂ PEDIATRIE

- 15) Linte Ion - 119 puncte - județul Vâlcea
- 16) Stănică Silvia - 115 puncte - județul Timiș
- 17) Spătaru Aurora - 114 puncte - județul Timiș
- 18) Siclovian Simina - 97 puncte - județul Timiș

MEDICINĂ GENERALĂ ADULȚI

- 19) Muck Florin - 128 puncte - județul Ilfov
- 20) Buai Andrei - 126 puncte - județul Mureș
- 21) Stănescu Alexandru Pompiu - 123 puncte - județul Ilfov
- 22) Coman Petre - 121 puncte - județul Olt
- 23) Gherasim Mircea - 115 puncte - județul Ilfov
- 24) Ocsay Laszlo - 115 puncte - județul Mureș
- 25) Stoian Anatolie - 115 puncte - județul Cluj
- 26) Meister Francisc - 110 puncte - județul Brașov
- 27) Avoinea Popa Ștefan - 109 puncte - județul Ilfov
- 28) Stratul Gheorghe - 107 puncte - județul Timiș
- 29) Orlovski Eugenia - 101 puncte - județul Iași
- 30) Petrescu Ana - 95 puncte - județul Ilfov
- 31) Bogdănescu Ion - 85 puncte - județul Cluj

(Continuare în nr. viitor)

INCITATORUL SANITAR

Anul XXVII - Nr. 37 (1515)
12 SEPTEMBRIE 1981

SĂPTĂMÎNAL EDITAT DE MINISTERUL SĂNĂTĂȚII ȘI
COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN UNITĂȚILE SANITARE

8 PAGINI

50 BANI

„Cea mai importantă reușită științifică a anului” — astfel a fost caracterizat de către savanții lumii simpozionul internațional „Oamenii de știință și pacea”, organizat din inițiativa și sub înaltul patronaj al președintelui țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Laureatul al Premiului Nobel, președinte și secretar de academie, conducător al unor instituturi și organisme internaționale, personalități de renume științific mondial din diferite țări și continente s-au întrunit la București în zilele de 4 și 5 septembrie, pentru a găsi împreună în posibilitățile, la modalitățile de împlinire a unei sarcini — între toate, cea mai strălucitoare, cea mai esențială — care-i revine astăzi inteligenței umane: salvarea civilizației, mai mult, a însăși existenței omenirii, a viitorului planetei.

„In actuala împrejurare internațională grave — se arăta în Mesajul președintelui Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, adresat participanților la simpozion — oamenii de știință le revine o uriasă răspundere față de prezentul și viitorul omenirii. Nimeni nu cunoaște mai bine decât savanții, cercetătorii, forța de distrugere a armelor moderne, pericolul pe care îl reprezintă continuarea cursei înarmărilor pentru căruia civilizația, pentru securitatea popoarelor, pentru însăși viața omenirii.

Astăzi se pune problema de constituire de a alege între politica de intensificare a cursei înarmărilor, de prudență de noi arme nucleare de distrugere în masă și politica de dezarmare, de desființare și pace.

Nu poate exista o cale de mijloc? Ideile de profund umanism și eforturile constante în creșterea unui climat de cola-

Întâlnirea tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu cu participanții la Simpozionul „Oamenii de știință și pacea”.

CONTEMPORANEITATEA ȘI RESPONSABILITATEA OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ

borare, de bună înțelegere, de demnitate și de folosire a întregului potențial al științei și tehnicii contemporane exclusiv în slujba oamenilor, a bunăstării, libertății și independenței popoarelor — subliniate cu fiecare împrejurare și exprimate în Mesaj — au fost unanim elogiate. Cei prezenți la acest

colocviu al păcii, la care s-au alăturat și alte numeroase personalități prin telegramele trimise, au subscris de fapt la ceea ce s-a numit la un moment dat: „Mișcarea de la București” — mișcare a constanței, a responsabilității active, mișcare menită să creeze un adevărat și urias front al păcii.

Cum spunea prof. George Emil Palade, laureat al Premiului Nobel, de la Universitatea Yale, S.U.A., „nu există nici o îndoială că oamenii de știință, în marea lor majoritate, sînt convinși de necesitatea eforturilor în vederea menținerii păcii. Este în joc viitorul întregii noastre civilizații, vieții a

milioane de oameni. Este în joc viitorul științei”, arătând necesitatea unei comunități științifice, a unui schimb liber al ideilor, a unei mișcări libere a oamenilor de știință, ca o condiție necesară a stabilității politice în lume.

Și într-adevăr, în năruirea celebrului biofizician, prof. Engelbert Broda, de la Universitatea din Viena, „în epoca noastră istorică, în care literalmente însăși existența umană se află sub semnul întrebării, toate acțiunile culturale au o importanță pozitivă, căci prilejuiesc întâlnirea oamenilor din toate țările, de la Vest și Est, de la Nord și Sud. Iar importanța unei asemenea întâlniri este deosebită, având în vedere problema supraviețuirii omenirii. Pericolul pînădește întreaga civilizație umană. Cel mai mare orăz din lume, pentru ridicarea căruia au fost necesari mii de ani, poate dispărea într-o singură secundă, doar cu o singură bombă atomică! Alternativa este colaborarea internațională.”

Ilustrul fizician, prof. Abdus Salam (Pakistan), laureat al Premiului Nobel, amintea de un vechi tratat de medicină în care autorul, medicul Al Asuli, împodorea bolile în două grupe: bolile bogatilor și bolile săracilor. Dacă ar fi să reținem azi o asemenea împărțire, am spune că pe de o parte avem armele nucleare care sînt „boli” ce pornește de la bogati, iar pe de altă, săracii cărora le revin foametea și moartea! Ambele categorii de boli au cauze aflate la poli opuse: excesul de știință și absența științei! Noi, spunea prof. Salam, noi, oamenii de știință, nu avem nici un monopol în gîndirea acestor probleme. Popoarele

Catinca MUSCAN

(Continuare în pag. 3)

ÎNVĂȚĂMÎNTUL MEDICAL ÎN FAȚA RESPONSABILITĂȚII PENTRU O NOUĂ CALITATE ÎN ASISTENȚA MEDICALĂ

Anul școlar 1981-1982 debutează în condițiile începutului unui nou cîmăș — al științei, tehnicii, eficienței — care va continua, pe o treaptă superioară, drumul patriei spre comunism, creșterea în ritm sustinut a economiei naționale, afirmarea mai puternică a revoluției tehnico-științifice în toate domeniile, trecerea la o nouă calitate a întregii activități economice-sociale.

Legătura dintre noul plan cîmăș și noul an școlar trebuie realizată pentru că în epoca noastră este de necuvenit a rupe învățămîntul, dezvoltarea și perfecționarea lui de realitatea vieții, de dezvoltarea economică și socială a țării. Anul școlar începe în condiții deosebit de favorabile pentru atingerea unor parametri înalt în pregătirea profesională și formarea umană a tineretului generat. După cum se știe, învățămîntul — alt

cel gimnazial, cel liceal cît și cel superior — a cunoscut, mai ales în ultimul deceniu și jumătate, o transformare revoluționară în formele sale de organizare și în profunzime. În concepția care stă la baza sa, Dezvoltarea actuală a școlii românești este rezultatul direct al preocupării constante și atente a tovarășului Nicolae Ceaușescu față de educația tineretului, a grîii permanente pe care partidul și statul o acordă creșterii și formării omului nou.

În cadrul politicii generale a partidului de îmbunătățire a asistenței sanitare, învățămîntul medical de toate gradele a contribuit și contribuie cu responsabilitate și statornicie la formarea cadrelor necesare prevenirii bolilor și refacerii stării de sănătate a oamenilor. La toate

Continuare în pag. 6

CONVORBIRE la Ministerul Sănătății cu directorul general al O.M.S.

În cadrul simpozionului internațional „Oamenii de știință și pacea” care s-a desfășurat la București sub înaltul patronaj al tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, a participat și prof. dr. Haldan Mahler, directorul general al Organizației Mondiale a Sănătății. Cu acest prilej oaspetele a avut și convorbiri la Ministerul Sănătății. La convorbiri au participat membrii conducerei ministerului, cadre din conducerea Ministerului Educației și Învățămîntului și rectoratul I.M.F. București, profesori și alte cadre.

În spiritul politicii internaționale a României, a concepțiilor președintelui țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru extinderea continuă a relațiilor cu toate țările, pentru aplicarea noii ordini economice internaționale și că fiecare națiune, fie ea mare sau mică, își aduce contribuția de preț la știință și

Continuare în pag. 8

MEDICINA PREVENTIVĂ, DE LA DEZIDERAT SOCIAL-POLITIC LA REALITATE

Programul Partidului Comunist Român situează dezvoltarea activității medicale preventive pe prima linie a frontului complex de luptă pentru sănătatea populației țării. În strînsă conlucrare, unitățile sanitare și institutele de cercetări contribuie la traducerea în viață a generosului obiectiv programatic.

Din această perspectivă, redevine o solicitare tovarășului prof. dr. Vlad Băbuș să îndrăgănească cititorilor câteva din realizările, preocupările și proiectele Institutului Cantacuzino.

— Pentru început vîi încerca o schemă care să fixeze cunoscutele momente ale drumului de la sănătate la boală, deopotrivă valabile individului și colectivității.

In afara factorilor de risc	Expos la factori de risc	Modificări fiziopatologice neobșervabile clinic	Semne precursore Simptome clinice	Bonă Incapacitate de muncă
-----------------------------	--------------------------	---	-----------------------------------	----------------------------

Progresul științei, al civilizației umane, în general, a stabilit, în toate țările, instituturi, unități, foruri obștești, activități organizatorice, educative etc. care se plasează prin însuși

scopul și destinul lor la stînga schemei propuse. Cei care lucrează în Institutul Cantacuzino — medici, biologi, chimiști,

(Continuare în pag. 3)

DE LA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

PUBLICAȚIE DE CONCURS

Continuare din nr. trecut

GRADUL II DE MEDIC PRIMAR — candidați care desfășoară activitate în rural

OBSTETRICĂ-GINECOLOGIE

- 1) Constantinescu Constantin — 115 puncte — județul Teleorman
- 2) Popescu Sterian — 88 puncte — județul Ilfov

O.R.L.

- 3) Melegbi Ruxandra — 78 puncte — județul Ilfov

FTIZIOLOGIE

- 4) Constantinescu Corneliu — 131 puncte — județul Neamț
- 5) Mihail Victor Milian — 112 puncte — județul Argeș
- 6) Mindru Mircea — 111 puncte — unitate M.S.
- 7) Mihail Florica — 105 puncte — județul Argeș
- 8) Mindru Raisa — 93 puncte — unitate M.S.
- 9) Dumitru Octavian — 92 puncte — județul Ilfov

MEDICINĂ INTERNĂ

- 11) Prodescu Rion Liviu — 140 puncte — județul Argeș
- 12) Cristescu Constantin — 131 puncte — județul Prahova
- 13) Stoica Constantin — 125 puncte — județul Ilfov
- 14) Pufulete Dumitru — 106 puncte — județul Argeș

MEDICINĂ CULTURII FIZICE ȘI BALNEOFIZIOTERAPIE

- 15) Bunescu Rodion — 111 puncte — unitate M.S.

STOMATOLOGIE GENERALĂ

- 16) Baftan Irina — 99 puncte — județul Cluj
- 17) Flacus Aurel — 96 puncte — județul Brașov
- 18) Craciun Ileana Coralia — 94 puncte — județul Ilfov
- 19) Stănescu Maria — 93,5 puncte — județul Ilfov
- 20) Prodănescu Răzvan Alexandru — 91,5 puncte — județul Ilfov
- 21) Ignat Magdalena — 83 puncte — județul Cluj

MEDICINĂ GENERALĂ ADULTI

- 22) Săvulescu Geo — 138 puncte — județul Ilfov
- 23) Ionescu Leahu Gheorghe — 134 puncte — județul Argeș
- 24) Turlescu Stefan — 123 puncte — județul Argeș
- 25) Apăvăloaie Valeria — 115 puncte — județul Iași
- 26) Galati Nicolae — 114 puncte — județul Sibiu
- 27) Ioga Constantin — 114 puncte — județul Ilfov
- 28) Popescu Nicolae — 113 puncte — județul Argeș
- 29) Eremia Stefan — 111 puncte — județul Sibiu
- 30) Rucă Corneliu — 111 puncte — județul Timiș
- 31) Mușu Dumitrie — 109 puncte — județul Timiș
- 32) Rogojanu Aurel — 107 puncte — județul Sibiu
- 33) Melian Melania — 105 puncte — județul Mureș
- 34) Vinăroiu Aurelia — 105 puncte — județul Dolj
- 35) Nagy Ludovic — 104 puncte — județul Covasna
- 36) Szekely Francisc — 103 puncte — județul Bihor
- 37) Dogaru Rodica — 102 puncte — județul Brașov
- 38) Szekely Andrei — 101 puncte — județul Bihor
- 39) Enache Ștefan — 100 puncte — județul Dolj
- 40) Bojin Teodor — 100 puncte — județul Bihor
- 41) Curta Sara — 99 puncte — județul Cluj
- 42) Stancu Claudia — 98 puncte — județul Cluj
- 43) Horvath Ladislau — 97 puncte — județul Bistrița-Năsăud
- 44) Bige Szabolcs Csaba Gyula — 96 puncte — județul Mureș
- 45) Nitu Elena — 94 puncte — județul Teleorman
- 46) Petca Alexandru — 94 puncte — județul Maramureș
- 47) Iubas Cornel Minail — 92 puncte — județul Cluj
- 48) Păpărică Gheorghe — 91 puncte — județul Brașov
- 49) Weber Maria — 91 puncte — județul Cluj
- 50) Enache Emilia — 90 puncte — județul Dolj
- 51) Negulescu Stelian — 90 puncte — județul Ilfov

- 52) Aberle Andrei Otto — 89 puncte — județul Mureș
- 53) Vlad Zelia Silvia — 88 puncte — județul Cluj
- 54) Gheorghita Valeriu — 86 puncte — județul Sibiu
- 55) Munteanu Lucian — 85 puncte — județul Bihor
- 56) Jozsa Acstiu — 82 puncte — județul Harghita
- 57) Motrescu Marina Iavroschi — 82 puncte — județul Sibiu
- 58) Surcel Constantin — 79 puncte — județul Ilfov

MEDICINĂ GENERALĂ PEDIATRIE

- 59) Anderco Isif — 90 puncte — județul Maramureș
- 60) Karasz Rozalia — 89 puncte — județul Bihor
- 61) Ștefănescu Mariana — 88 puncte — județul Ilfov
- 62) Magdo Ioan — 85 puncte — județul Brașov
- 63) Sucu Maria — 84 puncte — județul Cluj
- 64) Szekely Viorica Eva — 80 puncte — județul Bihor
- 65) Pitti Lucrăția — 75 puncte — județul Bihor

GRADUL I DE MEDIC PRIMAR

CHIRURGIE GENERALĂ

- 1) Pană Constantin — 137 puncte — L.M.F. Tirgu Mureș
- 2) Constantinescu Corneliu — 134 puncte — L.M.F. București
- 3) Popescu Ionel — 134 puncte — județul Mehedinți
- 4) Postea Mircea — 134 puncte — județul Suceava
- 5) Lazăr Gheorghe — 133 puncte — județul Bacău
- 6) Iliescu Constantin Șerban — 132 puncte — județul Ilfov
- 7) Cârstea Mihail — 124 puncte — unitate M.S.
- 8) Bologa Sandu — 122 puncte — L.M.F. Cluj-Napoca
- 9) Ionescu Nicu George — 120 puncte — L.M.F. Cluj-Napoca
- 10) Popescu Constantin — 118 puncte — județul Galați

CHIRURGIE ȘI ORTOPEDIE INFANTILĂ

- 11) Frunză Anton — 125 puncte — județul Iași

CHIRURGIE TORACICĂ

- 12) Ivașcu Stelian — 132 puncte — județul Ilfov

NEUROCHIRURGIE

- 13) Rusu Mihail — 130 puncte — L.M.F. Iași

ONCOLOGIE

- 14) Munteanu Sergiu — 118 puncte — unitate M.S.

UROLOGIE

- 15) Blaja Constantin — 140 puncte — L.M.F. București

ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE

- 16) Medrea Oleg — 140 puncte — L.M.F. București
- 17) Voinea Andrei — 133 puncte — L.M.F. București

O.R.L.

- 18) Anghelide Radu — 123 puncte — L.M.F. București
- 19) Romanescu Gheorghe — 122 puncte — județul Prahova
- 20) Mișcășu Pavelina — 121 puncte — municipiul București

OFTALMOLOGIE

- 21) Fodor Francisc — 124 puncte — L.M.F. Tirgu Mureș
- 22) Gădescu Petre — 121 puncte — municipiul București
- 23) Mișcășu Virgil — 115 puncte — județul Neamț

OBSTETRICĂ-GINECOLOGIE

- 24) Negruț Ioan — 129 puncte — L.M.F. Cluj-Napoca
- 25) Fănușescu Ion — 120 puncte — municipiul București
- 26) Bănanaru Elena — 119 puncte — L.M.F. București
- 27) Antonovici Octavian — 119 puncte — județul Argeș
- 28) Mindru Maria — 118 puncte — L.M.F. București
- 29) Nicolau Georgeta — 115 puncte — județul Buzău
- 30) Achim Vasile — 113 puncte — L.M.F. București
- 31) Coteașă Viorica Natalia — 113 puncte — municipiul București
- 32) Gheorghiu Dumitru — 113 puncte — municipiul București
- 33) Oprescu Ilan — 113 puncte — unitate M.S.

ANESTEZIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ

- 34) Ionescu Constantin — 123 puncte — L.M.F. București

- 35) Popa Eugeniu Constantin — 120 puncte — M.T.Tc.
- 36) Brand Lăpu — 119 puncte — municipiul București
- 37) Mogosanu Aurel — 106 puncte — județul Timiș

MEDICINĂ INTERNĂ

- 38) Dancu Gheorghe — 126 puncte — L.M. Timișoara
- 39) Nichifor Emil — 123 puncte — municipiul București
- 40) Dumitrescu Dumitru — 120 puncte — L.M.F. Cluj-Napoca
- 41) Gherman Gregoriu — 119 puncte — unitate M.S.
- 42) Tuturuga Ioan — 119 puncte — județul Sibiu
- 43) Karassi Arthur — 118 puncte — L.M.F. București
- 44) Ispas Gheorghe Radu — 116 puncte — județul Sibiu
- 45) Rusu Romulus — 116 puncte — județul Hunedoara
- 46) Moșoiu Gheorghe — 115 puncte — L.M.F. București
- 47) Popescu Adrian — 112 puncte — județul Dolj
- 48) Ardeleanu Gheorghe — 111 puncte — județul Maramureș

DIABET ȘI BOLI DE NUTRIȚIE

- 49) Băcanu Gheorghe — 131 puncte — L.M. Timișoara

HEMATOLOGIE

- 51) Gociu Mariana — 112 puncte — unitate M.S.

CARDIOLOGIE

- 52) Iliescu Matei — 129 puncte — L.M.F. București
- 53) Luca Paul — 123 puncte — județul Constanța

ENDOCRINOLOGIE

- 54) Ioanțiu Dor — 127 puncte — unitate M.S.
- 55) Ionescu Barbu — 124 puncte — L.M.F. București

EXPERTIZĂ MEDICALĂ A CAPACITĂȚII DE MUNCĂ

- 56) Marin Floarea — 128 puncte — Ministerul Muncii
- 57) Horodniceanu Sandu — 126 puncte — unitate M.S.

BOLI TRANSMISIBILE ȘI EPIDEMIOLOGIE

- 58) Zaharia Constantin — 128 puncte — județul Dolj
- 59) Bocăreanu Constantin — 125 puncte — L.M.F. București
- 60) Oana Constantin — 124 puncte — județul Iași
- 61) Istodor Nicolae — 122 puncte — municipiul București
- 62) Moroșanu Biberi Elena Alexandra — 122 puncte — unitate M.S.
- 63) Dîșoi Petru — 121 puncte — unitate M.S.
- 64) Butoiaru Călin — 117 puncte — municipiul București
- 65) Pop Ioan — 116 puncte — județul Maramureș

DERMATO-VENEROLOGIE

- 66) Sârbu Ioan — 124 puncte — județul Cluj
- 67) Gheorghiu Gheorghe — 119 puncte — L.M.F. București
- 68) Nicolae Florentin — 119 puncte — municipiul București
- 69) Popescu Ene Eugenia Constanța — 118 puncte — municipiul București

FTIZIOLOGIE

- 70) Burnea Dumitru — 130 puncte — L.M.F. București
- 71) Basacopol Roland Alexandru — 127 puncte — municipiul București
- 72) Căciu Mihail — 125 puncte — municipiul București

MEDICINĂ CULTURII FIZICE ȘI BALNEOFIZIOTERAPIE

- 73) Mureșan Mihail Auxențiu — 128 puncte — L.M.F. Cluj-Napoca
- 74) Carasievici Viaceslav — 126 puncte — L.M.F. Iași
- 75) Berlescu Elena — 121 puncte — L.M.F. București

NEUROLOGIE

- 76) Minciu Enicu — 132 puncte — L.M. Timișoara

- 77) Stoica Ioan — 122 puncte — F.M. Craiova
- 78) Bulandra Radu — 115 puncte — L.M.F. București

PSIHIATRIE

- 79) Olaru Alexandru — 125 puncte — F.M. Craiova
- 80) Angheluta Virgil — 123 puncte — municipiul București

RADIOLOGIE

- 81) Iacob Alfons — 124 puncte — municipiul București
- 82) Ciocileanu Petru — 128 puncte — municipiul București
- 83) Pricopescu Constantin — 120 puncte — județul Olt
- 84) Dinescu Gheorghe — 119 puncte — unitate M.S.
- 85) Ștefănescu Nicolae — 117 puncte — județul Hunedoara
- 86) Poenaru Dan C-tin — 116 puncte — județul Brăila
- 87) Marinescu Ioan — 116 puncte — județul Argeș
- 88) Vianu Vasile — 114 puncte — județul Bistrița
- 89) Petrescu Tamara — 113 puncte — județul Brașov
- 90) Răduț Hugo — 112 puncte — L.M.F. Cluj-Napoca

ANATOMIE PATOLOGICĂ ȘI MEDICINĂ LEGALĂ

- 91) Mesteș Eugen — 136 puncte — municipiul București
- 92) Zaharia Maria — 123 puncte — unitate M.S.
- 93) Crisan Traian — 119 puncte — L.M. Timișoara
- 94) Belis Vladimir — 116 puncte — L.M.F. București

LABORATOR CLINIC ȘI MICROBIOLOGIE

- 95) Gherman Ion — 133 puncte — unitate M.S.
- 96) Macărescu Paula — 132 puncte — unitate M.S.
- 97) Theodorescu Dumitru Alexandru — 129 puncte — municipiul București
- 98) Levin Sergiu — 127 puncte — unitate M.S.
- 99) Ivanovici Gabriel Ioan — 123 puncte — municipiul București
- 100) Kiss Gheorghe — 123 puncte — județul Mureș
- 101) Bărbu Neculai — 122 puncte — județul Iași
- 102) Dinculescu Mircea — 120 puncte — județul Dolj
- 103) Vainfeld Marcel — 119 puncte — județul Vaslui
- 104) Fransen Ioan — 119 puncte — M.T.Tc.
- 105) Lazărescu Maria Elena — 118 puncte — județul Bacău
- 106) Olănuș Narcis — 115 puncte — unitate M.S.

EXPORĂRI FUNCȚIONALE

- 107) Demeter Andrei — 129 puncte — județul Brașov
- 108) Rotaru Grigore C-tin — 123 puncte — L.M.F. Iași

IGIENA

- 109) Deleanu Mauriciu — 131 puncte — L.M.F. Cluj-Napoca
- 110) Cucu Manole — 129 puncte — L.M.F. București
- 111) Vasiliu Condrii — 127 puncte — județul Constanța

SĂNĂTATE PUBLICĂ

- 112) Boișteanu Călin — 122 puncte — județul Iași
- 113) Lungu Alexandru — 118 puncte — județul Bihor
- 114) Ștefan Brebenel Gheorghe — 116 puncte — județul Galați
- 115) Dărcă George — 114 puncte — județul Hunedoara

MEDICINĂ MUNCII

- 116) Muică Nicolae — 133 puncte — unitate M.S.

PEDIATRIE

- 117) Rusu Octavian — 123 puncte — L.M.F. București
- 118) Velcovici Dumitru — 122 puncte — unitate M.S.
- 119) Chivulescu Nicolae — 121 puncte — L.M.F. București
- 120) Tudoran Aurelia — 120 puncte — L.M.F. Iași
- 121) Popescu Arghir — 119 puncte — municipiul București
- 122) Oteșteanu Emil — 118 puncte — județul Timiș
- 123) Apostol Stela — 117 puncte — L.M.F. Iași
- 124) Haimovici Miron — 117 puncte — L.M.F. Iași

- 125) Csády József Ervin — 115 puncte — județul Mureș
- 126) Ștefănescu Gheorghe — 114 puncte — județul Mureș
- 127) Capătă Constantin — 114 puncte — județul Argeș
- 128) Bălan Ioan Virgil — 112 puncte — județul Brașov

STOMATOLOGIE

- 129) Popovici Constantin — 122 puncte — L.M.F. București
- 130) Severeanu Victor — 122 puncte — L.M. Timișoara

CHIRURGIE BUCO-MAXILO- FACIALĂ

- 131) Popa Emanoil — 124 puncte — L.M. Timișoara

MEDICINĂ GENERALĂ PROFIL ADULTI

- 132) Petrescu Mihail — 119 puncte — județul Galați
- 133) Brădăteanu Mircea — 118 puncte — M.T.Tc.
- 134) Mișcășu Maria — 115 puncte — județul Dolj
- 135) Marcu Ilie — 114 puncte — județul Cluj
- 136) Pop Alexandru Mircea — 114 puncte — județul Sălaj
- 137) Bușneag Daniela — 114 puncte — municipiul București
- 138) Iuga Petru — 113 puncte — județul Bistrița-Năsăud
- 139) Stoia Djeska Maria Rozalia — 113 puncte — județul Caraș-Severin
- 140) Gherghiev Leonid Tache — 112 puncte — municipiul București
- 141) Văleanu Georgeta — 112 puncte — M.T.Tc.
- 142) Beraru Violeta Veturia — 112 puncte — județul Neamț

MEDICINĂ GENERALĂ PROFIL PEDIATRIE

- 143) Rieșman Maria — 102 puncte — municipiul București
- 144) Vasilescu Lucia — 101 puncte — județul Prahova
- 145) Sîntu Aurel — 99 puncte — județul Vâlcea

Continuare în nr. viitor

DE LA MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

Se aduce la cunoștință celor interesați că la concursul organizat pentru ocuparea funcțiilor de șef de secție și laboratoare, se completează următoarele posturi:

ANESTEZIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ

- Spitalul clinic nr. 3 Iași.
- NEUROLOGIE — Spitalul C.F. Whiting, M.T.Tc.

ORTOPEDIE ȘI TRAUMATOLOGIE

- Spitalul de ortopedie, traumatologie și recuperare medicală Eforie Sud, secția I;
- Spitalul de ortopedie, traumatologie și recuperare medicală Eforie Sud, secția II;
- Spitalul de ortopedie, traumatologie și recuperare medicală Eforie Sud, secția recuperare medicală.

OFTALMOLOGIE

- Spitalul regional C.F. Iași, M.T.Tc.

POSTUL DE ȘEF SECȚIE MEDICINĂ INTERNĂ

- Spitalul regional C.F. București, se anulează ca urmare a desființării secției.

POSTUL DE ȘEF SECȚIE MEDICINĂ INTERNĂ

- Spitalul C.F. regional Ploiești în „Spitalul C.F. Ploiești”, pentru postul de șef secție medicină internă.

ANUNȚ

- La publicația de concurs a L.M.F. Cluj-Napoca, apărută în gazeta noastră nr. 36/3 sept. a.c., la primul paragraf din coloana a 3-a se va citi:

„Aceste posturi didactice au asigurată integrarea în care se va face confirmarea ca medic secundar, conform aprobării Ministerului Sănătății. În clinicile și laboratoarele de profil la care posturile au fost scoase la concurs”.